

redierat: fecit corpus patris exhumari & in multis partib' diuidi: & vulturibus dari que ad diuersa loca euolauerunt. et tunc dixit ioachim: tunc resurget pater tuus quando iste aues in vnu iteru reuertentur. quasi diceret: de hoc no habes vltra timere. Patet igitur in hoc facto impletio pphetie diuinit' pre dicte: & exaltatio seminis dauid. ppter eius merita: etia in ter/ ra aliena fm dispositione diuine sapie q mutat tempora & eta tes: transfert regna atq; pstruit: attingens a fine vsq; ad fine fortiter: & dispones oia suauit. Cui e honor & gloria in secula seculorum Amen.

Additio. In ca. xxv. vbi dicit in postilla: p'z igit' rē. Potest etia alia ratio exaltatōis ioachim af signari nō minus necessaria. s. ne euacuaretur pphetia iacob: **Gen. xlij. b.** Nō auferet sceptrum de iuda: nec dux de femore eius rē. Si em ioachim iste mortuo sedechia & alijs regib' iur de remansisset p'ictus viliter in carcere manifeste eē ablatuz sceptruz:

Expositio prologi

Incipit postilla fratris Britōis or/ dinis minorū sup primū prologū libro rum paralipomenon.

Dicitur tamen aliqd de nomie istoz libroz & ordie perstrin gamus. Notanduz q; dibze haioni hebraice. paralipomenon gre ce: verba dierum dicimus latine. vnde & a Hieronymo in plogo sup regum: dibze haioni chronic'. i. temporane' appellatur: quia continet quedam ge/ sta tēpor' ab adam vsq; ad captiuitatē babilonicaz sub sedechia factā in quā terminatur vltim' liber Regū: sicut & secundus Paral. Et quia libri Paral. cōtinent in materia cum libris Reguz: & qm in his supplent que min' ibi di/ cuntur. ideo post libros Regū imedia te sequuntur. sed cum in libris Regum agatur de vtroq; regno. i. iuda & isrl: in Paralipomenon tm de regibus iu da agitur. preponit autē libris Esdre: quia finis secundi Paralipomenō idē est cum principio Esdre. Quis scripse rit dibze haioni ignoratur. vnde inter apocrypha deberet (sicut patet supra) cōputari: tamen inter agiographa cō putatur: sicut patet supra in principio prologi Josue. Deriuatōne paralipo menon inuenies supra in epistola ad Paulinuz in. viij. ca. Item nota q; hie ronymus dibze haioni correxit & trā stulit. Primo enim correxit septuagin ta: postmodum nouam editionem fe/ cit ad petitionem Chromacij pape de hebzeo transferēs in latinū. & quia cor rectio precessit translationē. ideo prolo gum qui correctioni preponitur ante/ ponendum reoz. s. Eusebius: Hierony mus rē. qui in septem particulas diui di potest ad presens. Primo em ca ptat beniuolentiam: preponens amica bilem salutationem dicens: Eusebius Hieronym' rē. Secūdo subdit mo dum quo sacre scripture didicit verita/ tem. didicit enim laboriose diuersa lo/ ca peragrādo: quod notatur cum dici/ tur: Quoniam grecoruz. Item didicit humiliter non de se presumēdo: quod notatur cum dicitur: Fateor enim rē. Item didicit ordiate peritiozem docto rem eligendo: quod notatur cum dici/ tur: Deniq; cuz a me rē. Tertio in/ nuit q; necessaria est sua correctio. s. p pter grecor' & latinoz codicū falsitatē. qd notatur ibi: Libere em loquor rē. qd in nō attribuit vitio septuaginta in terptum: sed culpe scriptoz. Quarto ostendit cum apud hebzeos liber pa ralipome nō vnus sit: cur apud nos re cepit sectio

sceptrum: & dux de iuda per longū tempus ante aduentuz xpi qd esset de directo p' pphetia p'dictā: sed in q̄tum ipse ioachim fuit a carcere eductus & thron' eius super thronum regiū posi tus: vt h' in Isā. idcirco saluat p'phetia: q; adhuc etiā tpe trans migratiōis dux remanebat de femore iude: & eodē modo post mortē ioachim successit salathiel & corobabel in magno & nota bili honore: & sic credendum est successio vsq; ad tempus aduē tus christi exclusiue. vt patet per historias Dacha. & alias q; ad hoc faciunt. vnde sceptrū fuit ablatum p'prie: quando hero des idumeus abstulit illam dignitatem: in cuius dieb' natus est xps. vt **Datth. ij. ca.** vnde & hebzei licet aduersarij nostri sup predictum verbum. Non auferetur rē. in quodā libro de thalmud qui dicit canhedrin exponūt: q; illi duces de iuda de quibus loquitur p'phetia iacob: erant pncipes transmigrationi/ nis residentes in babilonia rē.

Finit liber Regum quartus:

Expositio prologi

cepit sectionem / ibi: Hoc primū scien/ dum rē. Quinto excitat lectoris at/ tentionem. & hoc propter duo. scz pro pter difficultatem: & vtilitatem. Diffi cultatem insinuat cum dicit: Illud etiā attendendum rē. Vtilitatez indicat cū dicit: Ad extremuz q; ois eruditio rē. Sexto dicit q; quis nō ambigat ali quibus displicetur: dōmonis tamen & rogatiani orationibus adiu' fecit istā corectionem / ibi: Orationū itaq; ve strarum: de cuius veritate ne forte ali quis dubitaret. Ultimo docet vita/ re dubitationis occasionem: & hoc du pliciter. Primo cum alijs conferendo ibi: Si quis in hac interpretatiōe rē. Secundo asserit q; obeli officij atten dēdo / ibi: Ubiq; ergo assericos rē. littera satis plana est. vnde leuiter per transibo. Eusebius Hiero. binominus erat. sicut p'z hoc in eplā quā ipse fecit de clerici vita v' monachi: q; sic incipit: Eusebi' Hiero. Oceano suo salutes. Dōmoni & rogatiano suis amicis in xpo iesu salutes. Sequit: Athenas: ci uitatez grecie. & dicit' athene quasi lit toralea: vel ab acta qd est lit': q; in lit toze erāt posite. v' dicit' athene quasi imortales. ppter studiu qd ibi viguit: q; imortalis est sapia. ab a qd est sinet & thanathos qd ē mors. Et tertiu' Air/ gili eneidos. A troade regione. de q; dicit **Isido. xij. etymol.** Est regio troa dis supiecta ab aq̄lonis pte galathie: a meridiano vicina est licaonie: ab ori ente adheret lydie: ab occidēte helles/ pontiaco mari finit. Per leuchaten: promontoriū iuxta neapolim in q; atti ci appollinis tēplū fuit. ita diē **Isi. ety mol. xij.** Acrocerania: mōtes p' al titudinē & fulminū ic' vocant. Et no ta q; p cōpositionē a ceros qd ē cornu: et ānis dicit' cereunia ceraniōz com/ motiones & exaltatiōes vndarū i tēpe state qsi cornuti amnes. Itēz cerania dicit' saxa eminentia in mari ad instar cornū. vnde **Quid' in. xv.** metamor pho. Saxa fugit dextra p'rupta cera/ nia pte. & p cōpositionē ab acros qd ē mons possumus dicere acrocerania scopulos magnos & cacumiatos: et in amne v' in mari. tm fm illd **Isido.** sunt inter armenia & hyberia. Ad sicilia re gionem sic dictam a siculo fratre itali: prius tm a sicano rege sicania dicta est. & etiā trinacria p' tres montes q; hz scz peloz: patbinū & lilybeū. vñ **Isido.** etymol. xij. Trinacria grecū qd lati ne triquadra dicit': quasi in tres qua/ dras diuisa. hec ab italia exiguoz freto discreta

Incipit prologus sancti Hiero/ nymi in libros Paralipomenon e greco in latinū iuxta septuagin ta interpretes p eū trāslatos.

Eusebius Hieronym' dōmoni & rogatiano su is i christo iesu salutē. Quomodo grecor' hi storias magis intelligunt q; athe nas viderint: et tertium virgi/ lij librum a troade per leucha/ ten: & a croceraunia ad siciliam: & inde ad ostia tyber' nauigauē rint. Ita sanctaz scripturam luci dius intuebit: qui iudeaz oculis cōtemplat' est: & antiquaz vrbū um memorias: locorūq; vel ea/ dem vocabula v' mutata cogno uerit. Unde & nobis cure fuit cū eruditissimis hebzeozū hūc labo rē subire: vt circūrem' puinciaz quā vniuersē xpi ecclie sonāt. Fa teor em mi dōmon et rogatiane charissimi nūq; me i diuinis vo luminib' pp'is virib' credidisse: nec habuisse opinionē meā: sz ea etiā de qb' scire me arbitrabar in terrogare me solitum: quāto ma/ gis de his sup qb' anceps eram. Beniōq; cū a me nup lris flagitas a setis: vt vob paralipomenon lati no sermone transferrē de tyberia de legis quondā auctore q; apud hebzeos admiratiōi habebat: af sumpsi: & stuli cū eo a vertice (vt aiūt) vsq; ad extremū vnguē: & sic pfirmat' ausus sū facere qd iube bat. Libere ei vob loqr. Ita ei i grec' & latinis cogicib' h noim li ber vitiosus ē: vt nō tā hebzeā q; barbara qdā & sarmatica nomia m coniecta arbitrandum sit. Nec h septuaginta interptibus qui spi

S discreta: a phricū mare p̄spectā: in cui⁹ fre-
 to scilla ē ⁊ caribdis q̄b⁹ nauigia aut abfor-
 bent aut collidunt. Salustius dicit italie cō
 iuncta fuisse siciliā: sed mediū spacū impetu
 maris diuisum ⁊ scissuz. Ad ostia tyberis. i.
 ad portus tyberis q̄ dicunt ostia: qz sicut p
 ostia fit introitus ⁊ exitus domoz: sic in por-
 tu patet introitus ⁊ exitus flumioꝝ. vel dicū-
 tur sic ab hoste: qz illic hostib⁹ occurrūt. Ty-
 beris italie fluuuius a Tyberio rege albano
 rū dicit: q̄ in hunc fluuū decidit et de exitio
 suo nomē dedit. nā antea ⁊ albula antiquuz
 nomē a colore habuit q̄ niuib⁹ alb⁹ sit: ipe
 aut est tyberis q̄ ⁊ tybris: sed tyberis in q̄ti-
 diano p̄mōe: tybris i verſu d̄r: ita dīc̄ Isido.
 etymo. xiiij. a **Q**uāgitasset. i. postulasse
 tis. vide i opusculo de vocabulis biblie vbi
 exponit flagitiū: ⁊ ibi inuenies originē hui⁹
 verbi. b **U**t vobis palipomeno la-
 rino sermo. trāsferrē. i. trālationē parali-
 pomenon s̄m septuaginta q̄ de hebreo tran-
 stulerunt in grecū: de greco verterē in lati-
 nū: ⁊ q̄ ita sit legendū patz p hoc qd d̄r in fi-
 ne. plogi: **U**bi cūq̄ ḡ astericos ⁊c. Cōstat eī
 q̄ ipe nō posuit astericos ⁊ obelos in illa trā-
 slatione quā fecit de hebreo in latinū: sed so-
 lū in correctione trāslationis septuaginta in
 terpretū. vñ dicit ipe in fine p̄cedētis. plogi:
 Remini editionē septuaginta trāslatorum
 olim de greco emēdatā tribuisse me nostris.
 c **D**e tyberide hic ponit duplex l̄ra.
 qdā sic legūt: **S**cripsi. i. aliqd̄ doctrine ad me
 sumpsi. assumere enī d̄r: ad se sumere vel ad
 aliqd̄ sumere. **D**e tyberide quōdā au-
 ctore. i. doctrine doctore. **L**egūt quōdā aucto-
 re q̄ apud hebreos admiratiōnē habebat: qz
 mirabant̄ ipsius sapiā ⁊ doctrinā. d **E**t
 cōtuli. i. collationē feci: Cū eo. de paralipom-
 enon. e **A**vertice (vt aiunt) vulgari
 ter loquētes: **E**t q̄ ad extremū vn-
 d̄ est vsq̄ ad finem. **C**atuariensis ponit ibi
 aliā l̄ra: s̄c **Q**uendā legis auctore: ⁊ legit
 sic. **A**ssumpsi enī quendā auctore. i. doctore:
Legis de tyberide ciuitate: in qua tūc vige-
 bat studiū hebreoz. **L**etera non mutantur.
 g **E**t sic. collatiōe facta. h **C**ōfirmā-
 tus. in veritate hebraica. i **A**usus suz
 facere qd̄ iū. libere enī vobis loquoz. i. se-
 cure. q̄i diceret: neminē timeo s̄ dicendo.
 l **H**ic noim liber. s̄. r̄ctiuus: qz multa
 noia p̄met hoim ⁊ locoz: sicut patz in p̄nci-
 pio primi libri. k **I**ta ei vi. ēi gre. ⁊c.
 vt facta collatione ad hebraicam veritatem.
 m **A**rbitrādū sit. i. iudicādū. n **N**ō
 esse. o **L**am. i. tantū: **D**e hebraica nomia.
 p **Q**. i. quātum arbitrandum est esse.
 q **B**arbara qdā ⁊ sarmatica no. cō-
 q̄i diceret: magi iudicādū est esse barbara ⁊
 sarmatica vel pharmatica q̄ hebraea. **S**ar-
 mata. i. extranea a veritate hebraica. **S**ar-
 mate ppli sunt. vñ **L**ucan⁹ in. j. libro. **E**t q̄ te-
 laris imitant̄ sarmata brazis. **T**angiones
 bathanig truces. vñ sarmaticus ca. cum. no
 men gētile. vñ **Q**uidius: **M**e mea sarmati-
 cum cōtegat ossa solū. **D**icit aut̄ **I**sido. li. ij.
 Sarmate patētib⁹ cāpis armate ineqtātāt
 plus q̄ eos. **S**tilus danubio phiberet: at-
 qz inde ob studiū armoz sarmate nuncupati
 existimant̄. ⁊ inde dicūt noia sarmatica q̄ si
 plus ab hebraicis aliena. vel **P**harmati-
 ca. i. cōmixta. pharma enī vel pharmatō lin-
 gua syroz d̄r vnguentū vel medicamentū.
 ⁊ inde hec pharmatica: d̄r medicina. ⁊ inde
 d̄r pharmaticus ca. cū. ad vnguentū vel me-
 dicinā p̄tinēs: ⁊ qz vnguentū ⁊ medicina ex
 diuersis simul mixtis p̄parant̄. iō noia ex di-
 uersis linguis cōmixta pharmatica dicunt̄.
Qui sp̄sancto plenī. hoc vidēt dicere ironi-
 ce: qui a

ritusctō/ plenī ea q̄ ve-
 ra fuerūt trāstulerant:
 s̄ scriptoz culpe ascri-
 bēdū/ dū de iemēdatl
 inemēdata sc̄ptitāt: et
 sepe: tria noia subtra-
 ct̄ e medio syllabis in
 vnū vocabulū cogūt: v
 vel e regiōe vñ nomē
 p̄ latitudines suā in
 duo vel tria vocabula
 diuidūt. **S** ⁊ ipse ap
 pellatiōes nō hoies vt
 pleriq̄ estimāt sed vt
 bes ⁊ regiōes et saltus
 et puicias sonāt: et ob
 l̄q̄ sub interptatiōe et
 figura eoz qdā narrā-
 tur historie: de q̄b⁹ i re-
 gnoꝝ libro dicit: **N**on
 ne ecce hec scripta sūt
 in libro verboꝝ dierū
 regū iuda: **Q**ue vtiq̄
 in nostr̄ codicib⁹ non
 habēt. **H**oc primū sci-
 endū q̄ apd̄ hebreos
 paralipomenon liber
 vñ sit: et apud illos
 vocatus dibre haio-
 mim. id est verba die-
 rum: qui propter ma-
 gnitudinē apud nos
 diuisus ē. **N**ō nōnulli
 etiā i bruto cicerōis di-
 alogo faciunt: vt enī in
 tres p̄tes secēt cū vn⁹
 a suo auctore sit edit⁹.
Beide etiā illud atten-
 dēdū q̄ frequēt noia
 nō vocabula hoim: s̄ vt
 rerū (vt dixi) significā-
 tias sonant. **A**d extre-
 mū q̄ ois eruditio sc̄p
 turarū in hoc contine-
 tur: et historie que vel
 p̄termisse sunt in suis
 locis: vel perstrictē le-
 uiter: hic per quēdam
 verborum compēdia
 explicantur. **O**ratio-
 num itaq̄ vestrarum
 adiut⁹ auxilio: nisi li-
 brum benuolis pla-
 citurum: tamen inui-
 dis displiciturum esse
 nō ambigo: **O**ptia ei
 queq̄ (vt ait plinius) b

ce: qz in illo plogo. s̄. **D**esiderij mei ⁊c. dicit ap-
 te q̄ mendaciū fuit septuaginta interptes ita
 diuisos p̄ cellulas trāstulisse. **A**d hoc dicendū
 q̄ **H**iero. nō inuehit̄ ibi cōtra septuaginta: s̄
 p̄tra Augustinū q̄ ita diuidebat eos. hic autē
 asserit eos plenos fuisse sp̄sancto: q̄ inspiran-
 te trāstulerūt: nō tñ diuisi: vt dicit **A**ugisti.
 r **D**e inemēdatis. exēplarib⁹. s̄ **I**n
 emēdata. exemplaria. t **S**criptitā. i.
 frequēter scribūt. v **L**ogūt. coadunāt: ⁊
 in ista significatiōe ponit **V**irgilius cogere
 in **B**uccolicis/ dices in tertia egloga: **T**ityre
 coge pecus: tu post carecta latebas. **I**dē in ea-
 dem egloga: **C**ogite oues pueri si lac p̄ceperit
 estus. r **E** regione. i. ecōtrario: sicut vna
 regio opponit̄ ali: vel disponit̄ contra eam.
 y **P**ropter latitudinem. vnus nois.
 z **S**ed ⁊ ipe appellatiōes. i. nomina.
 a **N**ō sonant. i. significāt. b **H**oies
 vt pleriq̄. i. aliqui. c **E**stimāt: s̄ vt
 bes ⁊ re. ⁊ salu. ⁊c. ex q̄ seq̄t magnū incōne-
 niēs: eo q̄ noia ita male scribunt̄ q̄. i. facta in-
 terptatiōe noim s̄m figuraz adaptationē qdā
 historie recitant̄ non vere. **A**liq̄ enī noia ho-
 minū accipiunt̄ pro noib⁹ locoz. ⁊ hoc est qd
 d̄r: hic. d **E**t obliq̄. i. nō recte. e **S**ub
 interptatiōe. i. expositiōe noim vñ lingue
 per nomia alterius. f **E**t figura. ficta.
 g **C**ozū. noim: q̄ sic falso dicunt̄ hic figu-
 rari p̄ illud. h **Q**uedā narrant̄ histo-
 rie. q. d. ex corruptione noim sequit̄ corruptio
 narrationis historiarū. i **D**e quib⁹. i. bi-
 stozis. k **I**n regnoꝝ libro d̄r. librum
 Regū appellat̄ librum regnoꝝ: qz ibi agit̄ de
 duob⁹ regnis: s̄c de regno duarū tribuū: qd
 d̄r regnū iuda: ⁊ de regno decē tribuū: qd di-
 citur regnū israel. l **M**ōne ecce hec scri-
 pta sūt ⁊c. **H**ic patet q̄ liber verboꝝ die-
 rū regnū iuda est paralipomeno. m **Q**ue
 vtiq̄ i nostr̄ codicib⁹. trāslat̄ de editiōe
 septuaginta **N**ō habent̄. n **Q**. i. cui si-
 mile. o **N**onnulli. i. aliq̄: p **S**aciūt in
 bruto. i. illo libro dicto q̄ **C**iceronis dia-
 logo. **D**ialog⁹ d̄r liber in q̄ sermo versat̄ in-
 ter duos: sicut est dialogus **G**regozij: in q̄ ser-
 mo versat̄ inter ipm ⁊ petrū discipulū suum.
 ⁊ similit̄ in bruto dialogice versat̄ sermo inter
 brutū ⁊ cathonē auunculū suū. et dicit̄ dialo-
 g⁹ a dia qd̄ ē duo: ⁊ log⁹ qd̄ ē p̄mo: q̄ si dualis
 vt duoz p̄mo r **S**ecēt. i. diuidāt s̄ **I**n
 tres p̄tes. i. i tres libros. t **E**tia illud at-
 tedēdū ē q̄ frequēt noia nō sonāt. i. nō
 representāt. v **C**ocabula hoim. s̄ aliaz.
 x **R**erum. i. vrbium vel regionū vel aliō-
 rū locozū significatias sonāt. y **A**d extre-
 mū. i. vltio attendēdū ē. z **Q**. ois. s̄. p.
 facta eruditio scripturarū. s̄. legis. p̄phetarū ⁊
 agiographoz. a **P**erstricte. i. summatim
 dicte. b **L**euiter. i. breuiter. c **P**er
 cōpendia. i. breuiter ⁊ vtiliter dicta. **C**ōpen-
 diū d̄r: q̄cqd breue ⁊ vtile est. vide in opusculo
 de vocabulis biblie. d **A**bisi librū. quē
 trāstuli de greco in latinū. s̄. de editiōe septu-
 aginta interpretū. e **B**enuolis. i. mihi
 bona volētib⁹. f **P**lacitū. i. tamen inui-
 dis displiciturū. g **N**ō ambigo. i. dubi-
 to. ambigere dicit̄ q̄i ad ambo sese agere q̄i
 nescit̄ qd̄ eligat de duobus: sed indifferēter se
 habet ad vtrūq̄. h **P**linius. ille autor q̄
 fecit librum de naturali historia: vbi agitur de
 diuersis naturis rerum. **Q**uid sit astericus:
 quid obelus inuenies. s̄. ante medium istius
 prologi: q̄ sic incipit. scilicet: **D**esiderij mei ⁊c.
Letera plana sunt.

Dialogus

Plinius

Finit explanatio istius prologi.

Prologus

Encipit expositio fratris Britonis ordinis minorum: in secundum prologum librorum paralipomenon

Septuaginta interpretum etc. Hic prologus proponitur translationi beati Hieronymi qui paralipomenon de hebreo in latinum transtulit: sicut ipse testatur in. ii. libro contra Rufinum. In libro temporum. i. paralipomenon quod hebraice dicitur dibze haomi ad sanctum Chromatium papam prefacienda usus sum. Si septuaginta interpretum etc. **D**ivinitur autem iste prologus in sex partes. in quarum prima. lxx. interpretum proposita excusatione ostendit motum translationis faciente. scilicet instantia Chromatij pape qui notatur in libro impellendi cum dicitur: Impelleres. i. instando compelleres. In secunda ostendit necessitatem translationis necessitate: Tunc propter veteris corruptionem: Tunc propter novam repugnanciam et diversitatem: ibi: Nunc vero cum per varietate regionum etc. Tertio probabiliter arguit quod sua translatio a latinis recipienda sit. et primo arguit per locum a similitudine. sic ibi: Si igitur alijs licuit. secundo per locum ab auctore: ibi: Qui iniolata editio veteri etc. quarto dicit quod auctores quas permittit non introduxit: quasi volens. lxx. convincere: sed ut possit suis obrectatoribus reddere: ibi: Hoc pace veterum loquor etc. quinto latinoque benivolentiam captat: recitando bona que eis fecerat: ibi: Ceterum memini etc. sexto attentum eam reddit letorem translationis insinuat utilitatem: ibi: Et quod nunc de beniamin etc. **H**is dictis alijs passus se exponamus. **a** **S**i septuaginta interpretum pura. **b** **U**t ab eis in grecum versa est editio permaneret: supflue me mihi **c** **C**hromati/episcoporum sanctissime atque doctissime impelleres: ut tibi hebreum volumina latino sermone transferre. **d** **Q**uod enim se audivo. occu. i. translatio. lxx. qua iam oes audiverant ad minus per famam. **e** **E**t nascetur. i. primitiue ecclesie corroboraverat fide. **f** **I**ustum erat etiam nostro si. com. probari. i. iustum erat ut alia translatione non faceret: et ita silendo. i. a translatione cessando: translatione. lxx. cum alijs approbare. **g** **N**unc vero cum per varietate diuer. se. exemplaria. sic per inferius. ubi dicitur: Alexandria et egyptus etc. **h** **E**t germana il. anti. transl. etc. translatio lxx. dicitur germana: quod facta fuit a germanis. i. fratribus: quod oes iudei erant antiqua dicitur quod oim fuit prima. **i** **N**ostri arguunt. i. non iudicio committendum putas. **k** **A**ut pluribus. translationibus. **l** **I**udicare quod verum sit. ut scilicet quod verum est approbemus: et obelo cetera iugulemus. **m** **A**ut novum opus in veteri opere code. i. super vetus opus. lxx. **n** **I**lludentibusque iudeis cornicum etc. cornix autem est nigra et garrula: et multum gaudet quando videt cadauera: per quam signantur iudei nigri peccatis. garruli in detrahendo maxime christianis. gaudent enim cum videt cadauera. i. ecclesie mortifera detrimenta quibus

Divisio

als fluidis

malunt continere plerique quod discere. Si quis in hac interpretati one voluerit aliquid reprehendere: interrogat hebreos: sua conscientiam recolat: videat ordinem textumque sermonis: et tunc nostro labori si potuerit detrahat. Ubi cumque ergo astericos. id est: stellas radiare in hoc volumine viderit: ibi sciat de hebreo additum quod in latinis codicibus non habetur. Ubi vero obelus: transversa scilicet virga: proposita est: illic signat quid septuaginta interpretes addiderunt: vel ob decoris gratiam: vel ob spiritus sancti auctoritatem: licet in hebreis voluminibus non legatur.

Finit primus prologus.

Incipit secundus prologus sancti Hieronymi in librum dibze haomi: qui est paralipomenon: quod nos dicere possumus verba dierum: ab eo ex hebreo in latinum translatum.

Septuaginta interpretum: pura: et ut ab eis in grecum versa est editio permaneret: supflue me mihi Chromati/episcoporum sanctissime atque doctissime impelleres: ut tibi hebreum volumina latino sermone transferre. Quod enim se audivo. occu. i. translatio. lxx. qua iam oes audiverant ad minus per famam. Et nascetur. i. primitiue ecclesie corroboraverat fide. Iustum erat etiam nostro si. com. probari. i. iustum erat ut alia translatione non faceret: et ita silendo. i. a translatione cessando: translatione. lxx. cum alijs approbare. Nunc vero cum per varietate diuer. se. exemplaria. sic per inferius. ubi dicitur: Alexandria et egyptus etc. Et germana il. anti. transl. etc. translatio lxx. dicitur germana: quod facta fuit a germanis. i. fratribus: quod oes iudei erant antiqua dicitur quod oim fuit prima. Nostri arguunt. i. non iudicio committendum putas. Aut pluribus. translationibus. Iudicare quod verum sit. ut scilicet quod verum est approbemus: et obelo cetera iugulemus. Aut novum opus in veteri opere code. i. super vetus opus. lxx. Illudentibusque iudeis cornicum etc. cornix autem est nigra et garrula: et multum gaudet quando videt cadauera: per quam signantur iudei nigri peccatis. garruli in detrahendo maxime christianis. gaudent enim cum videt cadauera. i. ecclesie mortifera detrimenta quibus

quibus oculi configuntur: cum occasione huius gaudij subtrahuntur. **S**im hoc construe littera: Tu putas nostri arbitrij esse novum opus. i. novam translationem. **C**ondere. in quibus sint addita ea que deficiunt in translatione lxx. et sic debeant configere oculos cornicum: ut dicitur in vulgari proverbio. id est occasione gaudij de defectibus nostris subtrahere. **I**udeis illudentibus: illudendo nobis impropertantibus quod ita deturcata et falsam bibliam habeamus. **D**fectus enim bibliam sunt quasi que danda forami. et per que videtur nostra biblia est corrupta. si ergo defectus suppleantur: foramina obstruuntur et sic quasi cornicum. i. emulorum oculi configuntur: quod nihil ulterius quod despiciere valeant intuent. unde versus. **L**umina cornicis fodis: obturas inimicis **R**imas: ne videant quod lacerare queant. **S**i rimas admittis: non figunt lumina rimis. **N**ec tunc deridetur: nil quod turpe vident. **S**ic igitur ostendit quod translatio sua est necessaria propter novam translationem repugnanciam et diversitatem. scilicet diversa continentia: et exemplificat quod prius dixerat: quod scilicet per varietate regionum diversa feruntur exemplaria. cum dicit: **A**lexandria et egyptus. ille due regiones que exposte sunt. scilicet in epistola ad Paulinum. **I**n septuaginta suis. id est sibi acceptis et quasi appropriatis: quod aliorum translationes non recipiunt. **H**esichium laudat auctorem. quod ipsius exemplaria habet in auctore que ipse transtulit de. lxx. editione: non tamen immediate. dicit enim. **D**ier. in lib. illustrium viroz: quod hesichius cesaree urbis episcopus plurimo labore corruptam bibliothecam origenis et pamphili in membranis instaurare conatus est. **I**n opusculo de vocabulis bibliam inuentes quod est membrana. **C**onstantinopolis usque anthio. lucia. **m**artyris exemplaria probat. **C**onstantinopolis dicitur quasi constantini polis. i. civitas que troacia urbe Constantinum ex suo nomine instituit. **A**ntiochia metropolis est regni antiochi: sicut patet in textu. i. **D**acha. lii. **L**ucianus sicut ait Hieronymus in libro illustrium viroz: vir ditissimus antiochene ecclesie presbyter tantum in scripturarum studio laboravit: ut vsque nunc quedam exemplaria scripturarum luciana nuncupentur: passus nichomedie ob confessionem christi. **M**edie inter has puincie palestinos codices leguntur. i. i palestina compositos: palestina puincia est asie: de qua dicit Isido. etymol. xliiij. **P**alestina puincia philistinum metropolim habuit: que nunc ascalon dicitur. hinc ab oriente mare rubrum occurrit: a meridiano latere iudea excipitur: a septentrionali plaga tyriorum finibus clauditur: ab occasu egyptio limite terminatur. **Q**uos ab origine elaboratos: id est cum magno labore compositos. sicut supra dictum est in prologo **I**osue super litteram illam: **A**t pro grecorum hexaplois etc. et super litteram illam: **C**ur originem mirantur etc. **E**usebius et pamphilus vulgauerunt. **H**ieronymus in libro illustrium viroz. **E**usebius cesaree palestine episcopus in scripturis divinis studiosissimus: et bibliothecae divine cum Pamphilo martyre diligentissimum persequutus edidit infinita volumina. **I**dem in eodem: Pamphilus presbyter eusebii cesariensis episcopi necessarius tanto bibliothecae divino amore flagrant: ut maxime partem origenis voluminum sua manu descripsit: que vsque hodie in cesariensi bibliotheca habentur. **T**ripbaria.

Tripharia .i. triplici. a tris qd est tres & pphares diuisa: quia in tres partes diuisa. **Q**uattuor editionū .i. **L**xx. symmachi: aq le & theodotionis. vide illa loca prologi Josue de quibz .s. p̄fio facta ē mentio. **E** regione singula p̄ba describēs. in exaplois i quibus s̄ra vni trāslatoris scribebat ex aduerso contra litterā alterius. **U**t vni .i. trāslator. **D**issentiens ab alijs. **L**eteris inter se p̄sentitibz ar. i. rep̄hēbilis ostendat: & in q̄ plures cōsentirint q̄si verū & immutabile censeatur: & nō solū vbi q̄tuor exemplaria cōposuit. **S**ed qd maioris audacie est & c. s̄ra plana est. qd sit astericus. qd obelus: inuenies. s̄. in illo prologo: Desiderij mei & c. **S**i igit alijs & c. Dic arguit qd latini debent suā trāslationē libenter recipe. Et primo p̄ locum a simili dicit: **S**i igit alijs licu. origeni scz & alijs. s̄. dicitis. **N**ō tene. immutabiliter. **Q**d semel susceperit. trāslationem. **L**xx. i. si licuit eis post trāslationē veterē quaz semel acceperāt & approbauerāt nō uas trāslationes facere. **E**t p̄ septuagi. cel. p̄tinens ponit p̄o contento. methonomia est. i. post trāslationē. **L**xx. qui s̄m Augusti. in celis singulis transfulerūt: sed nō s̄m Hieronymum qui ait: **Q**ue vulgo. i. vulgariter. **S**ine autore. aliquo de his mentionē faciente. **F**actantur. i. iactantur asserunt. supbia enī est asserere qd nulla probari potest auctoritate. vñ latenter inuehitur cōtra Aug. **S**ingulas cellulas aperere. id ē singulas editiones facere: in quibus addiderūt aliqua trāslatiōni. **L**xx. & hoc est quod sequitur: **H**ocqz in ecclesijs legitur. Id est in regionibus. s̄. primo memoratis. **Q**d septuagi. ne. Id est qd quasi nescientes in sua editione omiserunt. **C**ur me nō suscipiāt latini mei. quasi dicit: bene possunt suscipere: ex quo dicit ecclesie nouas trāslationes aliorum interpretum suscipere. Deinde arguit per locuz ab auctoritate q̄ recipienda sit tanq̄ autētica: quia est hebreoz & apostolorū & euāgelistarum auctoritatibz confirmata. vnde dicit: **C**ur me nō suscipiant latini mei. qz sum latinus sicut et ipsi. **Q**ui inuolata editione veteri. hoc dicit p̄tra Origenē qui in trāslatiōe. **L**xx. miscuit theodotiōis editionē: & sic vtrāqz corrupit. **I**ta nouā condiditv laborē meū. i. editionē meā a me laboriose compositā. **H**ebreis & qd his maius ē aplis au. cō. Apostoli enī multa dixerūt de veritate hebraica q̄ nō inueniunt. **L**xx. translatione q̄ possunt inueniri in libello quē ipse fecit de optimo genere interpretandi: & hoc est qd dicit: **S**cripsi nup̄ libru. de optimo genere & c. quedaz epistola est quā scripsit Hiero. ad P̄machiū de optimo genere interpretandi in q̄ scribunt omnia exempla que ponuntur hic:

bis hac iter se tripharia varietate cōpugnāt. **E**t certe. Origenes nō solū exemplaria cōposuit quattuor editionū e regione singula v̄ba describēs: vt vn̄ disentiēs: statim ceteris inter se cōsentitibz arguat: sed qd maioris audacie est: in editione septuagita: theodotiōis editionē miscuit: astericis videlz designās q̄ mun̄ fuerit: & virgulis q̄ ex superfluo videbant apposita. **S**i igit alijs licuit nō tenere qd semel susceperāt post septuaginta cellulas: que vulgo sine auctore iactant / singulas cellulas aperere: hoc qz i ecclesijs legit q̄ septuaginta nescierunt / cur me nō suscipiāt latini mei: q̄ inuolata editione veteri: ita nouā condidit: vt laborē meū hebreis: & qd his maius ē: aplis auctozibz probem: **S**cripsi nuper libru d̄ optimo genere interpretandi ostēdens illa de euāgelio: **E**x egypto vocavi filiū meū: & quoniā naçareus vocabit: **E**t videbūt in quē cōpunerunt & illud **A**postoli. quod oculus non vidit nec auris audivit: et in cor hominis nō ascenderūt que preparauit deus diligentibus se. ceteraqz his similia in hebreozū libris inueniri. **C**erte apostoli et euangeliste: septuaginta interpretes nouerant: et vnde eis hec dicere q̄ i septuaginta itētibz non habentur: **C**hristus dñs noster / vtriusqz testamenti cōditor / in euangelio s̄m Johānē **Q**ui credit (inquit) i me sicut dicit scriptura: flumina de vētre ei⁹ fluent aque viue. **U**triusqz scriptū est qd saluator scriptū esse testat: **U**bi scriptū ē: septuagita nō habet: apocrypha nescit ecclesia. **A**d hebreos igit reuertēdū ē: vnde & dñs loquit: & discipuli exempla p̄sumunt. **H**ec pace veterū loquor & obrectatoribus meis tm̄ respondeo. **Q**ui canino dēte me rodunt: in publico detrahentes: et legentes in angulis: id est & accusatores & defensores: cū in alijs probent quod in me reprobant: quasi virtus et vitium non in rebus sit: sed cum autore mutetur. **C**eterum meminē editionē septuaginta translatorū olim de greco emēdatā: tribuisse me nostris: nec inimicum debere estimari eorum / quos in cōuentu fratrum semper edissero. **E**t qd nūc dicit haionum: id est verba dierum interpretatus sum: id circo feci / vt inextricabiles moras: & siluam nominum que scriptozum confusa sunt vitio: sensuumqz barbariem apertius & per versuum cola digererem:

tur hic: que plene inuenies. s̄. in illo prologo. **D**esiderij mei. an̄ mendū. s̄. **L**eteraqz his similia. supple ostendēs. **A**d hebreozum libris. ab illo loco .i. **S**cripsi nup̄ & c. vsqz huc debet legi sub vno versu. & p̄ter hoc resumitur hic ostendens. **C**erte apostoli & euāgeliste septuaginta interpretes. i. trāslationem **L**xx. interpretū. **M**ouerāt et vnde eis hec. i. vnde habuerunt vt dicerent: **Q**ue i septuaginta interpretibus & c. q̄si di. de hebraicaveritate hoc habuerunt. **U**triusqz testamenti conditor. hoc est cōtra manicheū qui dicebat vetus testamentum esse a magno deo: et nouum ab exiguo. **Q**ui credit inquit i me. **J**oh. vii. **A**po-crypha nescit ecclesia. i. nō recipit vel nō approbat apocrypha in prologo Josue circa principuz exponitur quid sit apocryphū. aliquid dicit q̄ apocrypha est notatiui casus singularis numeri: vt sit sensus: **A**pocrypha ecclesia. i. q̄ apocryphis vit. **N**escit hoc. ex quo septuaginta nō habent. **A**d hebreos igit. **I**d ē ad hebraicā veritatem. **R**euer tendum est. vbi hec reperiunt. **U**nde. de qua hebraica veritate. **D**ominus loquit: **H**ec pace veterū & c. i. septuaginta. **L**oquor & obrectatoribus. i. detractoribus. **L**anino. i. rabido vel irrationabili. **I**n angulis. i. in occulto. **I**d est accusatores et defensores. eiusdem. **C**ū in alijs p̄bet. i. cōmendēt in alioz scriptis. **Q**d i me repro. i. qd i scriptis meis vituperāt. **Q**uasi virtus & vitium non in rebus sit sed cū auctore mutet. i. q̄si diuersitas auctoz faciat editionē p̄ciosaz vel vitiosam: & nō potit p̄ciū vel vitium iparū rez. **E**ditionē septuagita. i. trāslationē. **L**xx. correctā v̄ nostris. **I**d est latinis. **N**ec inimicū debe. existi. **I**d est reputari super me puto. **E**orum. i. trāslationem. **Q**uos edissero. i. expono vel confirmo p̄ hebraicā veritatē. **I**n cōuentu. **I**d est in congregatione. **F**ratrū. i. fidelium latinoz. vnde patet qd nō in uideo nec detraho ipis. **U**t inextricabiles moras. i. lōgas sentētias. **E**t siluā nominū q̄ scriptoz p̄fusa sunt & c. **I**d est p̄fusiōne multā: sicut arbores cōfuse sunt in silua: ita q̄ a remotis vix vna discerni p̄t ab alia. **S**ensuumqz barbariem. hoc dicit: qz editio septuagita ita cōfusa erat & corrupta q̄ videbat esse barbara: & barbaras & ignotas habere dictionū significatiōes. **D**igererē. i. exponerē v̄ ordinatim distinguerē. **P**er ver. co. i. p̄ mēbra & distinctiōes versuū. colū d̄: a colō q̄ ē mēbrū: **E**st autem colō punctata prolatio

See. 11. a
Dat. 2. c
Ibi. d
Zach. 12. c

Joh. 7. 8

Colon
alicutis

Gen. 6.b

Adam seth zc. Noe. Ra. Decim^o Ca. I
 ab ada noe z in genesi z in paralipomeno mo/
 straf: z apte decim^o: qz pfect^o e. Un noe vir iu/
 stus erat z pfect^o in generationib^o suis zc. hic
 genuit sem: cham z iaphet: qz post diluuiū re
 diuina hoim dilataf p/
 genes. b ¶ Filij iaphet. **D**iero.
 Hi possederūt terrā i asia ab amano et
 thauro syrie cheles z cilitie mōtib^o vs/
 qz ad flumē thanaim. In europa vsqz
 ad gadara noia loc^o z gētilib^o relinque
 tes: e quib^o postea imutata sūt plurima
 pmanēt cetera. c ¶ Thubal. Ra.
 Thiberes qz z hispania quib^o celtiberia:
 lz quidam italos suspicent. d ¶ Mo
 soch. Ra. Capadoce vñ vrbz eoz vs
 qz hodie masacha dz. Septuagita no
 iterptes capturi capadoce arbitraf.
Ni. de lyra ¶ Filij aut ia

Gen. 5.a

Gen. 10.a

¶ alicui^o ofonit p maiores decisiōes
 z p clausulas quas dā pstatēs ex duab^o
 dictionib^o vs pluribus vt hic: No me
 fraudabis: nō ledes: nō spoliabis: vñ d
 colū iterptaf p̄cisus sensus vl lōga sen
 tentia. In plogo sup Esa. pleni^o iueni
 es de colo comate z pido. a ¶ Iux
 ta hismeni. qdā fuit philosoph^o q dice
 bat: si noluerint me alij audire: tñ canā
 mihimetipsi. Quidā dicūt hismeniū eē
 fluiū iuxta quē orgia bacchi celebrabā
 tur cū clamore q̄buldā. i. clamātib^o alijs
 silētib^o z clamātes deridentib^o. z ē sen
 sus: c ¶ Si aures ceteroz surde
 sint. i. si ceteri trālationē meā cōtēnāt
 z eā audire noluerint: tñ ego canam. i.
 trāsserā. b ¶ Mihimetipsi z me. a.
 Iuxta hismeniū. i. sic faciebat hismeni^o
 phus. vel iuxta hismeniū. i. sicut illi qui
 celebrabāt orgia iuxta fluiū illū: nō di
 mittebat ppter astātes q̄ eos deridebat
 orgia orgioz dicebat sacrificia bacchi.
 ab orgē qd ē cultura: qz ad culturā aie
 credebant p̄tinere: vel dicūtur ab orgē qd est ira: qz in sacrifi
 cijs bacchi frēq̄nter mouebāt ad irā. Itē oz dz bonū. ge terra.
 vñ dicunt orgia i q̄b^o multū vini z anone exponebant.
 ¶ Finit explanatio istius prologi.

Incipit postilla venerabilis m̄gri Nicolai de lyra ordinis
 minor^o: z pmo plogus eiusdē sup Paralipomenon.

Olligite fragmēta ne peāt. Joh. vi. b. fm sen
 tentiā Aug^o. sup Joh. Per fragmēta ista itelli
 gunf vba xp̄i ad capiēdū subtilia: ppter qd nō
 fuerūt data turb vt ea turbe secū portarent: lz
 mag^o fuit p̄ceptū xp̄i discipul^o vt ea colligerēt: qz
 doctores orbis terrarū futuri erāt vt dic̄ ibidē
 glosa: specialī tñ rōne verba xp̄i dicūtur fragmenta colligēda:
 qz p xp̄m nō fuerūt in aliquo scripto collecta: nō em̄ legif̄ disci
 pulis aliquid scripto tradidisse lz tñ verbo: qd cōueniebat do
 ctrine xp̄i qui est verbū coeternū deo p̄ri: verūtamen discipuli
 eius ab eo inspirati ista fragmēta collegerūt in quattuor: euan
 gelijs z in alijs libris noui testamēti fm q̄ eis dictum fuerat:
 Colligite fragmēta zc. Nūc aut ita est q̄ illa q̄ i nouo testa. fa
 cta sunt figuraliē in veteri p̄cesserūt. fm q̄ dz. i. ad Cor. r. c.
 Dia in figura p̄tingebant illis: ppter qd in figura collectiōis
 verboz xp̄i iam dicte: fuit diuinit^o inspiratū Eldre sacerdoti z
 legis doctoz: vt aliq̄ ad vet^o testamētū p̄tinetia q̄ a scriptozibus
 ipm p̄cedentib^o fuerāt dimissa vel min^o plene scripta: in b libro
 per ipsum colligerent: licet em̄ aliq̄ dicant q̄ scriptoz: hui^o libri
 ignorat. tñ Ra. Sa. habem^o dicentē q̄ Eldras ipm scripsit: et
 hoc ad p̄fectionē veteris testamēti. vnde dicit beat^o Hiero. in
 ep̄la ad Paulinū presbyterū de vniuersis sacre sc̄pture libris
 Paralipo. liber. i. instrumētū veteris epitomē tant^o ac talis ē:
 vt absqz illo si q̄s scientiam scripturarū sibi voluerit arrogare
 seipsuz irrideat: z lz incipiat a mūdi principio ppter quod chro
 nica veteris testamēti dicūt: tamen eius principalis intentio
 versatur ad describendum ea que circa libros Regum dimis
 sa erāt: propter quod Hiero. in ep̄stola predicata subdit: Per
 singula

singula quippe nomina iuncturasqz verborum et p̄termisse
 in regum libris tanguntur h̄storie: z innumerabiles explican
 tur euangelij questiones propter quod in hoc libro similis p
 cessus est sicut in libro Regum: sicut magis videbitur in hui^o
 libri diuisione.

Ca. I

Adam seth enos cai
 nan. Liber Paral. sic
 diuidit: qz pmo arguit
 d regno israelis vnito.
 secūdo de bipartito. ij.
 libro. Circa primū sciē
 dum q̄ terit generationes vsqz ad da
 uid vt ostendat qualiter dauid descen
 dit a patrib^o sanctis iacob isaac z abra
 am q̄ prim^o fidem vni^o dei cōstantē pu
 blice predicauit: sicut dictuz fuit Gen.
 rii. z occasione hui^o ostēdit qualis abra
 am descendit ab ada per patres sc̄tos.
 scz seth: noe: sem: z alios electos. P̄
 mus igitur liber Paral. sic diuiditur:
 qz pmo quasi chronice terit genealogi
 as vsqz ad dauid z tūc p̄sequit de fact^o
 eius. r. ca. Quo ad primū primo ponit
 ordinez generationū vsqz ad iacob: qz
 vsqz ad eū nulla generatio fuerat tota
 electa. Secūdo a iacob p̄ duodecim pa
 triarchas terunt generationes sequē
 tes vsqz ad transmigratiōē babilōis
 ca. ij. Tertio generationes post trāsmi
 gratiōē. ca. ix. Circa primū terit pmo
 generationes ab ada vsqz ad noe. Se
 cūdo p tres filios noe venit ad abraaz
 ibi: filij iaphet. Tertio p tres vroz
 abraam venit ad iacob: dans cuilibet
 numerū certū/ibi: filij aut abraā. Cir
 ca p̄mū dz: d ¶ Adam seth zc. sub
 intelligit genuit: z sic de alijs. de cau
 tione: quia abel mortuus fuit sine ge
 neratione: z generatio ipsius cain fi
 it tota deleta in diluuiū. Generatiōes
 autem iste plenius posite sunt Gen. v.
 z ibidem fuerunt exposte. e ¶ Sem

cham z iaphet. in istis nō subintelligitur genuit: qz vñ nō
 genuit aliū: sed fuerunt frēs z filij noe: vt habetur Gen. v. et
 scribunt hic q̄si tres generatiōes: qz filij eoz occupauerūt tres
 ptes orbis: filij sem asiā: filij iaphet europā: z filij cham app̄t
 cam: vt dicit Josephus. i. li. antiq̄tatū. istud tñ ē intelligendū p
 maiori pte: nō tñ totalit^o: qz filij iaphet obtinuerūt p̄tē asie: z fil
 lij cham s̄lr. f ¶ Filij iaphet. Dic̄ p̄r p filios noe descēdit
 ad abraā: z pmo ponit generatiōes iaphet: z generatiōes cha:
 qz ille nō erāt. p̄sequēde: vltimo vero generatiōes sem: quia il
 le erant p̄sequēde tanq̄ a deo electe: qz ab illis descendit a
 braam isaac z iacob: z duodecim patriarcha: z tandē dauid de
 patriarcha iuda: cui^o regnū. p̄sequit liber iste: vt predictū est.
 Considerandū etiā q̄ sicut dicit Hiero. lib. de hebraicis q̄stio
 nibus. isti filij noe a quibus populata ē terra post diluuiū: no
 mina locis z gentib^o reliquerūt: ex quib^o postea mutata sunt
 plurima. ppter longitudinē tēporz z bella supuenientia: q̄ de
 leta sūt noia multaz gentiū z mutata noia ciuitatū: aliqua tñ
 adhuc pmanēt in se vel in aliq̄ simill^o seu p̄p̄nquo. g ¶ Ho
 mer. A quo noiati sūt galathe z postea gallici: vt dicunt aliq̄.
 alij autem dicunt ecōuerso q̄ a gomer p̄mo dicti sunt gallici: et
 postea galathe: quia fernones galli ducebrenne obtinuerunt
 italiā: z postea intrantes greciā vocati sunt a rege bithynie
 in auxiliū z obtenta victoriā p merde laboris acceperunt quā
 dam regni ei^o partē quā vocauerūt ex suo noie gallogreciam:
 z nūc dicūt galathia: cui^o habitatores modo galathe dicuntur:
 h ¶ Abagog. a quo descenderunt sc̄bte fm Hieronymuz.
 i ¶ Abadat. A quo medi. k ¶ Et ianan. A quo greci. vñ
 de z adhuc grecia in hebreo iauan nomiat. l ¶ Thubal. A
 quo hispani. m ¶ Mosoch. A quo capadoce. vñ de et a
 pud eos adhuc manet ciuitas mofecha.

Aboralif. d ¶ Adā sech enos cainan zc. In b̄ p̄mo li
 bro vsqz ad decimū capitulū m̄bi nō occurrit aliquid notabile
 qd videatur mystice exponendū: qz sunt ibi quedā descripiōes
 z enumerationes genealogiarum.

* Thiras a quo tra

ES a **Phalech.** Caticinio quodam. **Phalech** em̄ diuisio: qz in dieb⁹ eius lingue in babylone diuise sūt. Narrat autē **Philo** in libro q̄stionū sup. genesiū q̄ ex trib⁹ filijs noe adhuc ipso viuēte nati sūt. xliij. milia viroz: z cetū extra mulieres z puulos habētes sup se duces. **Fili** sem iectā ducezt: **fili** cham **nemroth**: **fili** iaphet **suphene**. Post obitū vero noe cōuenerūt duces cū agminib⁹ suis i campū sennaar: vt ibi turrim pstruerēt. Cū autē edificaret diuissit de us linguas eoz z mutauit effigies: z non cognouit quisq; fratē suū: nec audiuit linguā prini sui. Cum p̄o magistri lapides q̄rebāt ministri aquā afferebāt: z cū illi q̄ rebāt aquā: illi afferebāt stipulam. Sicq; frustrata cogitatioe cessauerūt edificare z disp̄si sūt sup facie terre. **Iectan** autē. **Dierro.** **Harū** gētiū posteriora nomia iuenire nō potui: sed vsq; in p̄sens qz pcul a nob sunt: vel ita vocant vt p̄mū: vel q̄ mutata sunt ignorant: possiderūt autē a cofene fluuio oēm indie regionē q̄ vocatur hieria.

Beñ. 11. b. Ibi. 25. b. **Sem** arphaxat **sale** heber **phalech** **ragau** **seruch** zc. **Ra.** Sicut i p̄ncipio ab adā vsq; ad noe decē generatio nes posuit: ita a sem vsq; abraam nō sūt e sacramēti mysterio. **C** **Primogenit⁹** **hismael.** **Diero. xii.** filij nascūtur ismaeli p̄mogenit⁹ nabaioth a q̄ ois regio ab eu phrate vsq; ad mare rubruz nabaiothena di cīf: q̄ ps est arabie. Nā familie ipozuz oppida: q; pag: ac minuta castella et tribus hoz appellatioe celebrant ab vna ex eis cedar in deserto: z duma alia regio et thebarā ad austrū z cedema ad orientalem plagā. **C** **Cethure. Ra.** Quasi copulate: vñ suspicat hebrei eā esse agar q̄ moztua sara de cubina trāsterit in vroz: ne sener nouis arguatur nuptijs lasciuisse.

F **Ra.** **Fili** autem cethure iuxta histori cos hebreoz occupauerūt trochodite: alij traconitidem: z arabia q̄ nūc vocat eidor mo vsq; ad marē rubri terminos. **C** **Asurim.** Ab asuri syrios q̄dē vocatos conten dūt: z a plerisq; filijs abrae de cethura oc cupatos eē inde regiones. **F** **Epher. Ra.** Dic dicit p̄tra iibiā exercitū duxisse: ibi victor p̄sedisse: posterosq; ex noie eius africā nūcupasse. **G** **Themna.** Que ritur cū thamna in genesi legat cōcubina eē eliphaz de genere horreoz: q̄ apud idu meos habitauerūt in terra seyr: q̄ peperit ei amalech: quō iter filios numeret: cū in sequētib⁹ legat ipsa thamna soror lothan filij seyr q̄ z edom. Sed seyr hebraice p̄lo sus dicit: q̄ fuit in modū pellis hispida. **Edom** autē hebraice rubeus vel fulu⁹. **Ab eo** igi⁹ q̄ rubeo cibo vendidit p̄mogenita sua edom vocat⁹ est. **Hebrei** vero ita soluūt: dicit thamnā cōcubina fuisse eliphaz: z generasse ei amalech: s; tāq; filia inter filios ab ipso fuisse educatā. **H** **Alian.** q̄ de genere horreoz est. in genesi scribitur alian: id est exaltatus. In **Paralip.** vero alian: id est eiectus significans: quia hoz rei exaltati sunt anteq; edom terram eoz rum caperet: post vero eiecti.

Nico. de lura

ESephi. **em̄** denotiati sunt ab abraā q̄si abraeci: vt videt dicere **Aug.** z aliq; alij. Tū quia abraā vocat hebreus **Beñ. xliij. b.** vbi dicit: **Et ecce vn⁹** q̄ euaserat nūciauit abraā hebreo. ex q̄ ptz q̄ vocat hebre⁹ ab aliq; p̄cedētē ipm. s. ab heber. **Tū** qz h̄ nomē abraam incipit p̄ aleph lram: hoc autē nomē hebreus incipit p̄ lram **Sym. sic** z h̄ nomen heber. **Romē**

a **quo hebrei.** heber. Porro heber nati sunt duo filij: nomen vni a **phalech**: quia in diebus eius diuisa est terra: z no men fratris eius iectan. **Iectan** autem genuit elmodad et saleph: et asor moth: z iare: aduraz quo qz z ycal et decla: ebal etiam et abimael z saba: nec non et ophir et ephila et iobab. **Omnes** isti filij iectan. **Sem** arphaxa z sale heber phalech z ragau seruch nabor thare abra iste est abraam. **Fili** autem abraam isaac et hismael. **Et** hē generatioes eorum. **Primogenit⁹** hismaelis: nabaioth: et ceddar: et abdebel: et mab san: et masma: et duma: massa: addad: z thema ia chur naphis: cedma. **Fili** sunt filij hismael. **Fili** autē cethure cōcubie abraā qz genuit: **camraz** **iecsan** **madan**: **madiā**: **ieshoc** et sue. Porro filij iecsan: **saba** z **dadad**. **Fili** autē **dasurim** z **lathusim** et **laomim.** **Fili** autē **madiā** **epha** et **epher** et **enoch** et **abida** et **eldaa**. **Quē** hi filij **cethure**. **Venuit** autē **abraam** z **isaac** cui fuerit filij **esau** et **isrl.** **Fili** **esau**: **eli** **phaz** **rāhuel** **ieus** **ielon** z **chore.** **Fili** **eliphaz**: **thema** **omar**: **sepphi**: **gothā** **cenez** **thāna**: **amalech** **fili** **rahuel**: **naath** **çara** **sāma** **meçā.** **Fili** **seyr** **lothā** **sobal** **iebeon** **ana** **dison** **eser** **difā.** **Fili** **lothā**: **hozri** **huma.** **Soror** autē **lothan** fuit **thāna.** **Fili** **sobal**: **alian** z **manaath** **ebal**

ber. **a** **Romē** vni phalech. qd iterstaf diuisio. **Et** h̄ dicit hebrei. q̄ heber habuit spm̄ prophetie: iponēdo nomē filio s̄m̄ p̄rietate orb futurā. s. diuisioe hoim s̄m̄ diuersitate lingua rū iō seqt: **Quia** i dieb⁹ ei⁹ diuisa ē terra. seqt: **b** **Et** iobab. **Dicit** aliq; q̄ iste fuit iob: s; hebrei dicit Priu dicētes q̄ descēdit de nachoz. z s̄it **Diero.** idē dicit put dictum fuit **Beñ. xliij.** z pleni⁹ dicit cū ad librū iob dno cōcedente veniem⁹. **c** **Sem** arpha. zc. **Dic** repetit generatioes descēdētes de sem p arpha pat vt veniat ad abraā: ppter quē facta ē p̄dicta rū gnatioe dductio. vñ **Abra.** **Iste** ē abraā. p̄mo em̄ vocat⁹ fuit abraā: s; post ea mutātū est nomen ei⁹ z vocat⁹ est abraā: vt h̄ **Beñ. xvij.** vbi causa mutatioe nois huius pleni⁹ posita est. **e** **Fili** autē abraā. **Dic** p̄r p̄ vroz abraā deducit generatioes vsq; ad iacob a quo descēdit dō. z p̄mo facit qd dicitū ē. scdo bzeuē describit generatioes esau q̄ nō erāt psequēde / ibi: **Fili** autē esau. Circa p̄mū dicitur: **Fili** autē abraā isaac. de sara. **f** **Et** hismael. de agar ancilla. **g** **Prio** genit⁹ his. zc. **Iste** generatioes h̄ noiant ppter merita abrae: qz descēdēt de eo q̄uis nō eēt ad diuinū cultū electe. **h** **Fili** autē cethure. **Dicit** hebrei q̄ ista cethura fuit isaagar: sic pleni⁹ dicit **Beñ. xxv.** expositores tñ nri cōit dicit p̄trariū: sic ibidē pleni⁹ dicitū fuit. **i** **Venuit** autē abraā isaac. de vroz sua p̄ncipali sara. **k** **Lui** fue. si. esau. vt h̄ **Beñ. xxv.** **Iste** tñ iurl̄ p̄rio vocat⁹ ē iacob z post ea isrl. z rō mutatioe hui⁹ nois h̄ **Beñ. xxij.** z ibidē expōsita fuit pleni⁹. **l** **Fili** esau. **Dic** p̄r describit generatioes esau q̄ erāt dī mittēde: z q̄ expositē fuerūt **Beñ. xxxvj.** tñ ad itellectū se q̄ntū aliqua sūt h̄ bzeuē repetēda. **Primū** ē q̄ eadē p̄sona i sacra scriptura frequē ter plurib⁹ noib⁹ noiat⁹: sic esau seyr edom sūt noia eiusdē hois. **Scdm** ē q̄ idē nomen aliq; variat in p̄ncipio vñ in fine sic chonias iechonias iechonā idē nomē ē sic variatū: z ex his ptingit q̄ vna p̄sona aliq; putat due: qz vñ nomē ei⁹ i vno loco scripture ep̄mit⁹: z aliud in alio: vñ qz idē nomē i plib⁹ loc̄ pōit⁹: tñ variatū mō p̄dicto. **Tertiū** ē q̄ hozrei habitauerūt i terra seyr siue idumea añ esau z filios ei⁹: vt h̄ **Deuto. ij.** postq; autē filij esau i tra illa dñati sunt. p̄mo fuerūt ibi duces. scdo reges. z ite rū regnū fuit reductū ad ducātū sicut pleni⁹ dicitū fuit **Beñ. xxxvj.** p̄mo q̄ describit h̄ generatioes esau ante regnū: scdo tpe regni / ibi: **Iste** sūt reges. etio tpe ducū ibi: **Adad** sūt mortuo. **Adhuc** p̄mo ponit gnatioes esau añ regnū. scdo generatioes hozreoz q̄ fuerūt añ esau: incipiēdo a seyr hozreo a q̄ idumea denotiata fuit terra seyr / ibi: **Fili** seyr. Circa p̄mū dicit: **Fili** esau **eli**. d. ada vroz sua. **m** **Rahuel**: de aliavroz sua noie bessamach. **n** **Ieus**. q̄ vocat hieus. **Beñ. xxxvj.** **o** **Et** ielon. q̄ vocat ielam ibidem. **p** **Et** chore. **Istos** q̄ttuo: habuit esau de olibama tertia vroz. **Fili** **eliphaz** zc. seqt: **q** **Thāna** amalech. **Dicit** aliq; q̄ thāna fuit cōcubina eliphaz vt videt haberi **Beñ. xxxvj.** cōputat tñ h̄ inter filios eliphaz: eo q̄ fuit nutrita i domo ei⁹ cuz filijs suis: z ad ostēdēdū q̄ de ea fuit nat⁹ amalech q̄ imēdiatē post eā noiat⁹. **Pōt** etiā alit dīci q̄ thāna ē nomē equocū ad masculū z feminā. vñ dicit **Beñ. xxxvj.** et sic ponit h̄ p masculo inf̄ alios filios eliphaz. **Beñ. xxxvj.** ponit p̄ femina. vbi dicit: **Concubina** eliphaz. **r** **Fili** seyr. **Dic** p̄r agit d̄ gnatioe p̄ncipuz q̄ dñati iunt in idumea ante esau z filios eius. vnde iste seyr fuit de genere hozreoz: et ab illo denominata fuit terra illa terra seyr. **s** **Soror** autē **lothan** fuit **thāna**. ista vit concubina eliphaz de qua predictum est. **filij** sebeon

a Sephi. Hiero. i. vnipes. In genesi sepho. i. bipes: vtrū
q̄ m̄ p̄ sc̄in̄ lram. Bipes aut̄ d̄r q̄z a p̄cessu t̄pis multitudie
sobolis maiorē efficacīā habuerit q̄ in p̄mis. b Hamara-
ran. In Paral. hamaran. i. rubricat⁹: sordidus vel temulen-
tus. In genesi amadan. i. cōcupiscibilis: sed vtracq̄ vnus ho-
minis noīa sunt. c Jacham. Ra.
Jacham filius aser de genere horreoꝝ
in genesi jachan nominat. i. tribulator
In paral. iachan. i. tribulat⁹. varijs enī
eventib⁹ noīa cōmutant vt varia my-
stera significant. d Denaba. Ci-
uitas hala filij beoz regis edō: post quē
regnavit iobab. est tñ vsq̄ hodie villa
denaba in octauo miliario areopoleos
p̄ gentib⁹ armonē z altera denaba sup
montē p̄begor in septimo lapide bieb⁹
Hieronymus de iesbū. e Jocab
filius zare. quē Job esse suspicant: s̄z
hebrei asserūt euz de stirpe nachoz esse
p̄genitū. Philo autē in libro questio-
nū sup̄ genesim narrat his t̄pibus eum
fuisse z accepisse vxorē dinam filiā Ja-
cob. z ante tētationis sue certamē dicit
eam septē filios z tres filias illi gene-
rasse: qui extincti sunt in tentatiōe: s̄z ei
sanato reddidit dñs oīa duplicia: z itē
septē filios z tres filias p̄dicta vxor ge-
mit: quoz noīa eadē fuerūt q̄ priorū. i.
eliphaz: armonē: dīafath: philafias: di-
phar: celuth: thelon. Filiaz dō meru: li-
gath: celi. f Bosra. que est bosoz ci-
uitas in deserto trās iordanem in tribu
ruben: appellatur et alia bosoz ciuitas
esau in montib⁹ idumee. de q̄ d̄r: Flu-
da vestimēta eius ex bosra. g The-
manoz. Theman regio a themā filio
eliphaz sortita vocabulū. Est z vsq̄ ho-
die villa theman distans ab v̄be petra
quinq̄ millib⁹: z vbi romanoꝝ militū p̄-
sidiū sedit: de quo loco fuit eliphaz rex
themanoz: vnus q̄z filioꝝ ismael appel-
labat theman. Sciendū aut̄ q̄ oīs au-
stralis regio hebraice theman dicit:
h Adadian. ciuitas a minimo filio/
rū abraam z cethure sic vocata. Est aut̄
trās arabīā in deserto saracenoꝝ cōtra
orientē maris rubri. vñ vocant mādia-
nei: z madianea regio. Filie quoq̄ soce-
ri moysi filie madian dicunt: s̄z hec alia
ciuitas est ononimos ei⁹ iuxta armonē
et areopolim cui⁹ adhuc ruine mōstrā-
tur. i Robooth. Urbs ē iuxta flu-
uū vbi erat rex edom z vsq̄ hodie ē p̄-
sidiū in regione gabalena: z vic⁹ grādīs
quis sic vocat. k Matred filie me-
zaab. Due matres hic numerat̄ ad si-
gnificandū mysteriū vt auriferz genuis-
set dispensatricē: z dispensatrix dñi beni-
gnitatē: q̄ ex pfunditate sensus nascit̄
facūda locutio: q̄ fidē mundā grā dei p̄-
meret̄ gignere in cordib⁹ auditorum.
l Duces p̄ re. Notandū q̄ p̄i⁹ re-
ges dixit de edom: postea duces cū p̄i-
us fuerūt: quoz quasda matres noīat:
oolibama et thanna. m Dux ali-
ha. Alia ī genesi legit̄: cui⁹ inceptatio
elevator: i Paral. aliba. i. sup̄ eam.
n Achaz q̄ tur

Nico. de lyra

* a Filij sebeon abaiā z ana.
Iste ē ana q̄ inuenit aq̄s calidas in soli-
tudie: vt h̄r Gen. xxxvij. et ibidē fuit ex-
positū. b Isti sunt reges. Sic agit de regib⁹ descēden-
tib⁹ ab esau: z h̄ fit specialiter p̄pter honozē isaac: vt ostenda-
tur reges ab eo p̄cessisse nō solū p̄ iacob de q̄ descēdit dauid
sed etiā p̄ esau. dicit̄ etiā hebrei q̄ isti reges de esau descēde-
tes regnauerūt vsq̄ ad t̄ps dauid q̄ fecit sibi idumēā tributa-
riā: vt habet

ria: vt h̄r. ij. Reg. viij. et abstulit ab eis nomē regiū: ponēs ibi
custodes siue p̄fectos q̄ redderēt ei rōnem. c Et regnavit
p̄ eo iobab. Dicit̄ aliq̄ q̄ iste fuit Job sicut z p̄cedēs: sed he-
brei dicit̄ p̄trariū: dicētes q̄ descēdit de nachoz: vt p̄dictū ē: z h̄
videt̄ p̄ h̄ q̄ iob alie scribit̄ ī hebreo q̄ iobab: q̄z nomē iob icipit̄
p̄ aleph lram. iobab dō p̄ ioh. d Et
regnavit p̄ eo saul. Iste ē ali⁹ ab eo q̄
fuit rex in iur̄ an̄ dauid. iste enī fuit idu-
meus z ille iudeus. e Beethabel
si. ma. si. mezaab. In hebreo h̄r: filia
mezaab: z sonat in hebreo: cuius auz:
z p̄ hoc designat̄ q̄ pater isti⁹ fuit diues
ī possessione aurī: vt dicit̄ glo. hebraica.
f Adad aut̄ mortuo. Sic describit̄
tur duces edom: regibus succedentes.
g Dux tham. Dicit̄ aliqui q̄ thāna
z oolibama sunt noīa muliez q̄ ponunt̄
inter noīa ducum p̄pter actus virtutis
quos fecerūt: sicut et delboza inter iudi-
ces: vt habet̄ Iudic. iij. s̄z h̄ fuit i proba-
tū. Gen. xxxvi. q̄ thāna z oolibama q̄ fu-
erūt mulieres p̄cesserūt reges q̄ fuerunt ī
edom. Thāna aut̄ z oolibama q̄ ponunt̄
tur hic inter duces fuerunt post illos re-
ges. vt p̄t̄ in textu: z ideo dicendū q̄ hic
sunt noīa viroz. Gen. dō. xxxvi. sunt no-
mina muliez: q̄ sūt equoca ad masculū
z feminā: vt p̄dictū ē. Aliqui dō hebrei
dicūt q̄ sunt noīa ciuitatū vel regionū:
vt sit sensus: Dux thāna. i. ciuitat̄ vñ re-
gionis sic noīate. z sic de alijs: s̄z textus
nō videt̄ bñ ad h̄ cōcordare: vñ p̄cludit̄
in fine: h Hi duces. i. p̄nominati.
i Adititōes in libros Paralipome-
non incipiūt. p̄mi Paral. i. ca. vbi d̄r in
postilla: Ipse genuit heber.
k Additio. Hebrei nō sūt deno-
minati ab heber filio
Sem. nec ab alio aliquo p̄cedēte abraā:
sed nominant̄ hebrei ab ip̄o abraam nō
rōne p̄p̄riū noīe: q̄ sic dicerent̄ abrei cū
aleph in p̄ncipio: nō aut̄ hebrei cuz eyn.
Ratio aut̄ hui⁹ denominationis habet̄
plene supra Dath. xj. ca. in additione
secūda vide ibi: Vide replicā generalez
post. xxx. ca. secūdi toti⁹ hui⁹ positaz: vbi
pro p̄senti ca. z ei⁹ additōe replicator ad
correctoriū Gen. x. ca. se remittit.
l Filij aut̄ isrl. Sic Ca. II
cōsequenter describit̄ genera-
tio ip̄i iacob que fuit tota ele-
cta in duodecim patriarchis: vt p̄ iudaz
patriarchā perueniat̄ ad regnūz dauid:
de quo est principalis intentio huius li-
bri. Primo ergo agitur de dicta genera-
tione p̄ patriarchas. z p̄mo describit̄ or-
do generationū ipsius iude: eo q̄ de ip̄o
descendit dauid: de cuius regno p̄ncipa-
liter intendit̄. Sc̄do symeonis q̄ partim
habitauit in sorte iude in medio. iij. ca.
ibi: Et filij symeon. Tertio ruben z gad
z dimidie trib⁹ manasse: q̄ sūt habitauerūt
vltra iordanē. ca. v. Quarto ip̄i leui. ca.
vj. Quinto isachar z neptali z manasse
z ephraim z aser q̄ residui erāt eñ sorte
iuda. vij. ca. Sexto ip̄i beniamī. ca. viij.
Circa p̄mū describit̄ p̄mo generatio in-
de vsq̄ ad dauid z fratres ei⁹. Sc̄do ge-
neratio ip̄i dauid ca. iij. Tertio reuer-
titur scriptura ad generationē iude aliq̄
addēdo. ca. iij. Circa p̄mū p̄mittit. xij.
p̄riarchaz generatio cū d̄r: Filij autē
isrl ruben symeō leui iuda zc. z pa-
triarca. Sc̄do describit̄ generatio iude p̄riarche cū d̄r: Filij iu-
da. Et primo ipsius immediate. secundo filioꝝ eius ibi: Fi-
lij autē phares zc. Circa primum dicitur: k Filij iuda
her onan. Isti duo fuerunt mortui sine liberis: eo q̄ fuerunt
mali coram domino: vt habetur Gen. xxxvij.
* Di tres nati

t Gen. 36.c

Diuisio

t Gen 29.g
et. 30.c

E a **A**char q turbavit isrl. Achar q z achan Ca. II in iosue dz. i. coluber insidias. Achar turbat qz p auaricia insti diabat furto aliqd rape de anathemate: de phesus i sceler: turbat e in vltioe. **D**ystice innuēs: qz q p fidel idumētū puerfa tidis seclar? cultū inducit: qst palliū de anathēate tollit. Ille qz de anathēate tollit hiericho: q hereticor dogmata vel seclariū fraz supstitiosa i ecclaz iducit. **H**ec e ei regula aurea linculēto p mōe aptata: hāc furati sūt Arri? / **D**arcio z alij q p hoz sectā nō rectā conati sūt iducere i ecclā vt multi p eos pīret. **I**ō abiecti aceruo lapidū. i. multitudine pctōz exticti sūt. **b** **C**alubi. i. canis me? q z caleph. i. canis vn? de exploratorib?. **E**srom qz z iephone idē est: vñ caleph filius esrom z aliqñ filius iephone legif. **c** **I**sai aut genuit. In libro reguz dz habere isai octo filios: in paralipomenō nō ampli? q septē. **S**z dicūt hebrei nathā pro pheta filii samaa: vel sammaa: vel sym maha: filij isai quē in locū filij educavit z nutrit inter filios numeratū. **I**nter filios qz isai nathan adduct? est ad sa muelē: q z ionathā q p cussit leonez. **E**t sciendū qz vbi ppha vocat nathā scribi tur: nō ionathā. **d** **I**ether. In regū iethra israelites: sed meritoz q litas di uersitatē noīm facit: nā iethra residuū i terptat. iether vō modicū residuū: z re siduo iugit israelit? modico residuo his maelitis. **e** **E**phrata. **H**ec e maria soroz moyfi / mar hur: patr? huri aui be seleel. **H**ur vō est q cuz aarō sustinebat manus moyfi pugnante iosue. **f** **I**air

Nico. de lyra **I**air **a** **I**bi tres nati sūt ei d filia Sue cha. **E**rā dicūt aliq q sue est no mē vror? ipi? iude: s; b fuit improbatuz **B**en. xxxviij. z ostēdū qd e nomē patris vror? iude. z propter hoc debet h ponti chananide referēdo ad filiā sue q fuit vror? iude z fuit de genere chanaan. **b** **T**hamar aut nur? ei? peperit ei phares z zara: qz cōcepit d so cero suo simulās se esse meretricē: eo q iniuste detinebat i viduitate: vt habet **B**en. xxxviij. **c** **S**ilij aut phares. **H**ic agit de generatiōe filioz iude. z p mo ipi? phares z care. secūdo filioz ipo rā / ibi: filij charmi. **C**irca p mū dz: **S**ilij qz phares esrom z chamul. **S**ilij qz zare: zari z ethā z emā: chal cal qz dara. **D**icit hic glosa hebraica q isti q tuoz vltimi sūt illi iude: de qb? dz iij. **R**eg. iij. q salomō erat sapientior ethā egrate z eman z chalcal et darda filijs maol. sed glosa hebraica sup locū illū. iij. **R**eg. iij. dicit: q illi q tuoz fue runt leuite z cantores in domo dñi. isti aut q tuoz h noiati fuerūt de tribu iuda descēdētes ab eo p carā filiū ei? vt ptz i textu. **I**lli at d tribu iuda n admittēbāt i domo dñi ad officiū leuitaz **I**tē illi dī cūf filij maol: isti vō filij care. **E**x qb? p z q isti sūt alij ab illis. **d** **S**ilij char.

Diuifio **H**ic pñr agit de generatiōe filioz phares z care. z pmo d ge neratiōe filioz care. secūdo de generatiōe filioz phares / ibi: **S**ilij aut esrom. **C**irca p mūz dicit: **S**ilij charmi: q fuit fili? qabdi filij care: vt habet **I**osue. viij. **e** **A**char. iste **I**osue. viij. vocatur achan: put ibi plenius fuit ostēdū: z in aliqbz loc? vocatur achor. **I**dē em nomē hebraicū fre qnter variat: vt dictū est ca. pcedēti. **f** **Q**ui turbavit israel. surādo rem psecratā do mino: vt habet **I**osue. viij. **g** **S**ilij ethan. q fuit filius care. **h** **A**zarias. **H**oc exponit dupliciter. **U**no modo q ponit hic plurale p singulari. s. filij p filius. **A**lio mō q licet sol? aza rias tanq pncipalioz nomine: tamē alij fratres eius subintel ligunt: qz auctoz huius libri breuiter z quasi chronice loquit. **S**ilij autē

Silij autē esrom. **H**ic cōsequēter agit de generatiōe duoz filioz phares diffusi. z pmo de generatiōe esrom de q descēdit dauid. **S**ecō de generatiōe caleph: q facta notabilia se cit: vt habet i libro **I**osue: z libro **I**udicū / ibi: **C**aleph vō. **C**ir ca p mū dz: **S**ilij aut esrō q nati sūt ei ieramehal z ram iste vocat aram: **D**at. j. **k** **E**t calubi. **I**ste est caleph

I **B**ooz vō genuit obed. tres fuerūt booz: auius pater z fili? sicut fu it declaratū plen? **R**uth vlti. et **D**at thei. i. z cōphēdunt hic sub vno nomi ne. quoz p mūz fuit fili? salmō. **T**erti us vō genuit obed. **m** **S**eptimū dauid. **C**ōtrariū videt. i. **R**eg. xvi. z xvij. vbi dicit q isai habuit octo filios: z dauid fuit vltim? z sic fuit octauus. **D**icēdū q. i. **R**eg. iter filios isai cōpu taf ionathan fili? sammaha fratris da uid: quē isai nutriterat inter filios su os: z eū adoptauerat in filiū: z fm hoc dauid dz octauus fili?. **H**ic aut enume rāē solū filij isai naturales: z sic dauid est septim?. **S**equit. **n** **C**uius pa ter fuit iether hismaelites. **D**icit aliq hebrei q iste iether fuit d filijs his mael: sed dimissa gētilitate puerus fu it ad ritū iudeoz: retinuit tñ sibi p mūz cognomen: sicut **D**ar. xiiij. a. vocat si mon leprosus quē dñs curauerat a le pra: tñ retinebat sibi cognomen lepro si: aliq dicit q fuit iude? natiōe: sed iuit ad pegrinādū i terrā hismaelitar: sicut elimelech i terrā moab: vt h? **R**uth. i. z inde traxit illud cognomē. **o** **C**al eph vō. **H**ic pte qñē describunt ge neratiōes ipi? caleph. z diuidit i tres ptes: qz pmo describit pte generatiōis caleph. **S**ecō reuertit scptura ad descē bēdū generatiōe esrom / ibi: **P**ost h i gressus est esrom: vt inde trāseat ad ge neratiōes alioz filioz esrom / ibi: **N**ati ti sūt aut. **C**irca p mū dz: **C**aleph vō fili? esrō accepit vxozē noie azu ba. **H**ic glosa hebraica sup. j. **D**a. ca. ij. q caleph habebat tñ octo annos qñ accepit istā agubam z genuit ex ea ier ioth: q nat? e nono anno etat? caleph qd nō videt sat? puenlēs q in tali eta te genuisset caleph. z qz tūc tard? acci piebāt vxozes viri qz mō: sed hoc incon ueniēs: z alia q sequūt dicit hebrei ad saluādū: licet male fm dicitur itellectuz scpture. z h dicit: **p** **C**aleph vx. ca leph ephra. **D**ic h glo. heb. quā aliq expositores nri sequunt: z male sic cre do q hec fuit maria soroz moyfi: z q ca leph. r. ānoz existēs genuit ex ea hur: z hur octo ānoz genuit vri: z vri octo an noz genuit beseleel: q fecit tabernacu lū: vt h? **E**xo. xxxi. s; in hac glo. icludūt mltā incōueniētia. **P**rimū e de mōmo nio caleph z marie: qz caleph i exitu de egypto erat tñ. xxxix. ānoz: qd ptz: qz anno seqnti missus fuit ad explorādūz terrā: vt h? **N**u. xij. z tūc fuit. xl. ānoz tñ: vt habet **I**osue. xiiij. **D**aria autē in exitu de egypto erat. xcv. ānoz: vt h? **E**xo. viij. in natuitate vō moyfi maria iā erat xv. ānoz v? circit: qz erat ita mag? z sagax q iuit ad p siderādū qd accideret d moyse exposito i flumie: z suasis filie pharaōis vt qreret mlr hebreia ad nutritēdū eū: vt h? **E**xo. ij. z sic maria fuit. xcv. ānoz vel circit qñ caleph fuit. xxxix. z iō si accepit eā r. ānoz existēs: seqt q tūc maria fuit. lxxij. ānoz qd e sat? derisi bile q mulier tā scā z pphetissa z tā antiq nuphsset cū puero r. ānoz. **S**ecōm icōueniēs e q statim ex ea genuisset hur. **T**ū qz fm naturā nō erat i eo v? generādi: z i ea trāster at tps cō cipiēdi. **T**ertiu e q hur z vri genuissent existētes octo ānoz tñ: nisi ponat miraculā qd nō videt necessariū: nec e verisile q scptura

Diuifio **H**ic pñr agit de generatiōe filioz phares z care. z pmo d ge neratiōe filioz care. secūdo de generatiōe filioz phares / ibi: **S**ilij aut esrom. **C**irca p mūz dicit: **S**ilij charmi: q fuit fili? qabdi filij care: vt habet **I**osue. viij. **e** **A**char. iste **I**osue. viij. vocatur achan: put ibi plenius fuit ostēdū: z in aliqbz loc? vocatur achor. **I**dē em nomē hebraicū fre qnter variat: vt dictū est ca. pcedēti. **f** **Q**ui turbavit israel. surādo rem psecratā do mino: vt habet **I**osue. viij. **g** **S**ilij ethan. q fuit filius care. **h** **A**zarias. **H**oc exponit dupliciter. **U**no modo q ponit hic plurale p singulari. s. filij p filius. **A**lio mō q licet sol? aza rias tanq pncipalioz nomine: tamē alij fratres eius subintel ligunt: qz auctoz huius libri breuiter z quasi chronice loquit. **S**ilij autē

A filij manasse filij ioseph q̄ vltra iordanē accepit hereditatē in fra galaad. seleel. Post h̄ ingressus ē esrō ad filiā machir p̄ris galaad. **B** accepit eā cū esset ānoꝝ sexaginta q̄ pepit ei segub. Sed se **C** gub genuit iair. Et possedit vigintitres ciui **D**

A **F**air. Dic iudeꝝ fuit p̄ tho la: et iudicauit is rael. xxi. an. ha bens filios. xxx. principes ciuita tum. xxx. que ab ipso nomiate sūt sicut in libro Ju dicum legitur. **B** **N**ati sūt. Hactenus scri ptoꝝ historie te guit generatiōez duozum filioꝝ: esrom duozū po sterioꝝ: id est arā z calubi d̄ q̄ bus prius narra uit: quia regiam et sacerdotalem quoq̄ modo vo luit inotescere di gnitatem. Nunc autez ad p̄moge niti. i. ieramehel genealogiam re dit. **C** **O**naz. Dic ab onā filio iude nomen acce pit: sed differūt: quia per nun fili us iude: filius ie ramehel p̄ men scribitur. **D** **S**esā. hūc hebrei dicunt es se elimelech viz noemi patrē ma alō et ephion: et ideo scriptum in sequentibus in nuit q̄ sesan nō habuerit filios: fillas: quia duo filij eius absq̄ li beris mortui sūt **E** **H**ebzō. Ci uitas in qua re gnauit dauid se p̄tē ānis anteq̄ regnauit in hierusalem. Signi ficat hec loca no mina accepisse a poster: caleph q̄ hebron et subur bana eius in soz tem accepit. **F** **H**ierāt

tates i fra galaad. Cepitq̄ gessur z arā op pida iair z canath z viculos ei⁹ sexagita ci uitatus. **D**ēs isti filij machir p̄ris galaad.

A Post mortē patris caleph sociavit sibi ephratam: sed vtrū an p̄ ceteras vxores nō euidēter oñdit.

Cū aut mortu⁹ esset esrom: ingressus est ca in egypto an in deserto nō apparet. **A** vtrū in ceteras leph ad ephrata: habuit q̄z esrō vxorē abia

B q̄ pepit ei assur patrē thecuc. **N**ati sūt aut filij ieramehel p̄mogeniti esrom: ram p̄mo genit⁹ ei⁹: z buna z arā z ason z achia. **B**u xit q̄z vxorē alterā ieramehel noie atthara: q̄ fuit mater onam. Sed et filij ram p̄mo

C gēiti ieramehel fuerūt moos z iamir z achar. **O**nam aut habuit filios semei z iuda. **F**ij aut semei nadab z abisur. **N**omen vero vxoris abisur ābiabil: q̄ peperit ahobban z molid. **F**ilij aut nadab fuerūt saled z ap phaim. **M**ortu⁹ ē aut saled absq̄ liberis. **F**ili⁹ vō apphaim: iesi q̄ iesi genuit sesan.

Porro sesan genuit oohali. **F**ilij at iadai fratrl semei: iethar z ionathan. **S**z z iether mortu⁹ est absq̄ liberis. **P**orro ionathan genuit phalech z cica. **I**sti fuerūt filij ieramehel p̄mogeniti esrō. **S**esan aut non ha buit filios: sed filias z seruū egyptiuz noie ieraa. **B**editq̄ ei filiā suā vxorē: q̄ peperit ei ethei. **E**thet autē genuit nathan. **E**t na

Than genuit cabab. **Z**abab autem genuit ophal: et ophal genuit obed: obed genuit iehu: **J**ehu genuit azariā. **A**carias genuit helles: z helles gēuit helaca. **H**elaca gēuit ciamoi: ciamoi gēuit sellū. **S**ellū genuit ithamian. **I**thamian at gēuit elisama. **F**ilij eius: ipse est pater ciph filij maresa patris eius: ipse est pater ciph filij maresa patris

Hebzōn. **P**orro filij hebrō chore z taphu z recem z samma. **S**amma antez genuit ra am patrem hierachāam: z recem genuit se mei: filius semei maon: et maon pater bethsur. **E**pha au

Tem cōcubina caleph peperit aram et musa et gecec. **P**or a carneli: qui tondens oues suas nuncios dauid contumelijs affectit. **R**o aran genuit iēcen. **F**ilij iāhaddai: regom et ioathan et gesan et phalech et epha et saph. **C**oncubina caleph ma

C q̄ scriptura ista miracula tacuisset i trib⁹ dicat ge neratiōib⁹. **Q**uartū ē q̄ bezeleel fecisset taber naculū cū esset decē ānoꝝ v̄l paz plus: cū tñ **E**ro. xxxvi. dicat vir sapiēs: qd nō pōt dici d̄ puero. x. an. **O**z aut sequat ad p̄dictā glosaz p̄z sic: qz p̄m eā caleph. x. āno. gēuit hur: z hur. viij. ānoꝝ v̄z: et vii. viij. an. bezeleel: z sic a natitate caleph v̄l q̄z ad generationē bezeleel fluxerūt anni. xxxvi. z tps in quo hur z v̄z fuerūt in vtero matrum su arū añq̄ eēt nati. s. xvij. mēses q̄ faciūt annū z dimidiū: z sic tūc caleph fuit. xxxvi. an. z dimidiū. si igit cū h̄ ponat tps nouē mensū a generatiōe bezeleel vsq̄ ad ei⁹ natiuitatē. z. x. an. vite eius. habem⁹. xxxviij. an. z tres mēses: cū igit incepit facē tabnaculū. xxxix. vite caleph: vt dictū ē. s. ha beē p̄positū. s. q̄ bezeleel habebat tm̄. x. an. vel paz plus qm̄ incepit facē tabnaculū: qz incepit fa cē. xxxix. an. ipi⁹ caleph: mēse. viij. vt dicit hebrei **I**git ad ista incōueniētia euitāda z alia q̄ possēt sequi ex p̄dicta glo. dicēdū q̄ ephrata q̄ hic dicit vxor caleph n̄ fuit maria sozoz moyli: sic dictū fu it **E**ro. xvij. nec iste bezeleel q̄ descēdit de caleph fecit tabernaculuz: z p̄ns q̄ hur v̄z z bezeleel q̄ hic ponunt descēdisse de caleph: fuerūt aliq̄ ab illis q̄ ponunt **E**ro. xxxi. licet isti z illi fuerint de tribu iuda: qz in eadem tribu erant multe cogna tionibus eiusdē tribus auus pater z fili⁹ sūt no minent in vno tpe vel diuersis. **N**ec miranduz q̄ dictum fuit **E**ro. xvij. hur aut bezeleel q̄ fecit tabernaculū de tribu iuda fuisse maritu: mariez quia tribus sacerdotalis z regia sic cōmiscaban tur p̄ matrimonia. **A** **P**ost hec ingressus est esrom. **H**ic reuertit i scriptura ad describen dum generationes esrom alias a p̄dictis.

B **P**atris galaad: id ē domini galaad. erat enim ita magnus in terra illa q̄ vocabatur eius pater. **C** **Q**ue peperit ei segub. sic enī de bet scribi p. b. in fine z nō p. p. vel p. r. vt habent aliqui libri z male. **D** **E**t possedit viginti tres ciuitates i fra galaad. **Q**uerit hic quō iste habuit possessionē i terra galaad cū esset de tribu iuda ex parte patris: vt dictū est: que trib⁹ non habebat ibi possessionem. **A**d quod respon detur vno modo q̄ machir adoptauit patrez ei⁹ segub in filium: z sic per hanc adoptionem ipse z filius eius iair habuerūt ibi possessionē. **A**lio modo q̄ iste iair fuit homo bellicosus z aliquas ciuitates recuperauit ibidem quas syri rapuerūt a filijs israel. **E** **C**ū aut mortu⁹ esset esrō ingressus ē caleph ad ephrata. **I**n hebreo habet: **I**ngressus est caleph ad ephrata. z ē hic ephrata nomē ciuitatis q̄ altero noie vocabatur bethleem. z est sensus q̄ mortuo esrom qui do minabatur in bethleē: caleph fili⁹ ei⁹ ingressus est illuc tanq̄ succedēs patri: p̄m aliq̄s hec est lit tera: z postea mortuus ē esrom in caleph ephra ta: z ē caleph ephrata nomē ville cōpositū ex no mine caleb z noie vxoris sue: in q̄ mortu⁹ ē esrō pater caleph. **F** **H**abuit q̄z esrom vxorē abia. poterāt enī tunc habere plures vxores si mul. **Q**ue pepit ei assur p̄rez thecuc. id est dñm talis ville. **B** **N**ati sunt autez. **H**ic trāsit ad describendum generationes alio rum filioꝝ esrom. **F**ilij ieramehel primogeniti esrom **E**x hoc patet q̄ aram per quem textur ge nealogia christi nō fuit p̄mogenitus esrom sicut nec salomon ipsius dauid. **I** **E**t buna zē. z patet littera vsq̄ ibi: **S**esan autē non habuit fi lios: h̄ videt cōtradecere ei qd̄ preponit i textu. **K** **P**orro sesā genuit oohali. als abalei. **D**icendū q̄ iste oholai mortuus est ante patrez et sine liberis: z p̄m hoc dicitur hic: **I** **S**esan autem non habuit filios sed filias. scilicet sibi succedēs. **M** **O**bed genuit iehu. ali qui libri habent iesu et male: qz sic scribit in he breo. seq̄t: **N** **M**aon pater bethsur. i. dñs v̄l magn⁹ i tali villa: z eodē mō illud qd̄ sequit: **L** **J** **B**enuit aut

Questio

Hi erat filij. Recapitulat generatione caleph de ephra/ ta qua ante dimisit qm bur d ephrata. i. maria soroz moysi geni/ tuz narravit. b Cariathiarim. Que z cariatybaal. i. ciui/ tas salcu vna de vrbib gabaonitaz in nono miliario eutibus ab helia diospolim in tribu iuda. c Bethleem. Ciuitas da uid in tribu iude in q dno nat e i. vij. ab helia miliario p meridionale plagā iuxta viā q ducit heb: d: vbi sepulchz iesse z dauid ondit: z mille circū pas/ sibus. pcul turre ader. i. turris gregl qdā vaticinio pastores dnice natui/ tar? psclos an significās. d Qui diuidebat di. re. Dimidiū requieti onū. i. fortes madian: iuxta sepulchra p̄riarchaz q sūt i cariatybe accepit z hui filij fuerūt iethrei zc. Seraite z estabolite noia locoꝝ sortiti sūt: qui sunt sarai z esthaol vbi sepult e sam/ son. Requietio em sepulchru d: Alij dimidiū requietiois tps dimidiū itel ligūt: q filij isrl ceperūt terrā pmissio/ nis possidere: ab eo scz tpe q moyses dedit terrā galaad vltra iordanē: ru/ ben z gad: z dimidie tribu manasse: vsqꝫo cetero tribus fortes suas ac ceperūt. In hui tps medietate dicūt sobal esse mortuū: z ita dimidiū reque tionū vidisse. i. ad medietatē illi tps puenisse. ¶ Dyflice aut sobal. i. va/ na vetustas: vel vectis ad portādum: iudeos significat: qz antiqꝫ ppls dei vocabant z legē lre pmi acceperūt: q libros legi z pphaz ferebāt: sz myste riū incarnationis xpi nō intelligebant. ¶ Nō dimidiū requietionū. i. hystoria vi derūt. Ille aut plenitudinē requietio nū possidet q post opa bona valde in eterna quiete gaudet. ¶ Dimidiū re/ quie. videt: q post p̄sentis vite laborē aie qetē habet. tūc aut p̄fectionē reque tionū videbit: cū z aia z corpore pfru etur p̄fectioe qetis. e Habitatiū in iabes. Tradūt hebrei iabes fuis/ se doctorē legis peritissimū in cui cō/ spectu sedebāt filij cinei q z iobab co/ gnati moysi. Scribe igit dicūt canen tes atqꝫ resonātes: qz assidue in legis dei locutioe p̄fabant: in tabernaculis qz cōmorat os regū narrat hystoria.

Dyflice

als r ammō

Allego.

Esa. 19. d

Ro. 8. c

bethele z p̄ bethgader. f Qui diuidebat di. re. i. mā/ lionū illi terre: z iō ibat ad vidēdū illas māsiōes tāqꝫ eaz ar/ rā habēs. g Et de co. cariathiarim: supple exierunt. h Iethrei z apu. zc. Et sequit. Ex his egressi sūt sa/ raite z estabolite. i. habitatores sara z estabol. Licet em fi

acha peperit sabet z tharana. Benu a it aut saaph paf madmena. Sue pa b trē machbena: z patrez gabaā. Filia c vo caleph fuit achsa. Hi erat filij ca leph/ filij hur p̄mogeniti ephrata: so b bal paf cariathiarim: salma p̄ beth/ leem: ariph pater bethgader. Fuent aut filij sobal patris cariathiarim: q f a Tals videbat. diuidebat dimidiū requietionū: z de s cognatōe cariathiarim: iethrei z apu b thei et semathej et maserei. Ex his egressi sūt saraitē z estabolite filij sal i ma patris bethele: z nethophati co/ f a qz ab eo nomē accepit. leem: ariph pater bethgader. Fuent aut filij sobal patris cariathiarim: q f a Tals videbat. diuidebat dimidiū requietionū: z de s cognatōe cariathiarim: iethrei z apu b thei et semathej et maserei. Ex his egressi sūt saraitē z estabolite filij sal i ma patris bethele: z nethophati co/ f a qz ab eo nomē accepit. rōne domus iobab: z dimidiū requie m a qz significat eos in loco q d: sepulchru sarai pos sessiōes habere: vñ supra dictū est qz saraitē z esta bolite noia locoꝝ sortiti sunt. tionis sarai. Cognatiōes qz scribax n e habitantiū in iabes/ canētes atqꝫ re/ o a qz nō habēt hic manētē ciuitatē. sonātes/ z in tabernaculis cōmoran p tes. Hi sunt cinei qui venerunt de ca q a qz de stirpe rechab fuerūt de qbus narrat hie renias. lōre patris domus rechab. Ca. III s

Quid vo hos habuit fi/ t l os q ei nati sunt in he/ b rō. Primogenitū am/ nō: ex achinoen iegrabe/ a qz fuit vroz nabal carmeli. b litide. Scdm daniel de abigail car/ v melitide. Tertiu absalon filium maa r ¶ vel tholomei. ¶ vel ptolomei. cha filie tholomai regl iessur. Quar y tum adoniam filiu agith. Quintū sa phaciam ex abithal. Sextuz iethra/ 3

lij dan habitauerint ad tps i ciuita/ tib? ist: eo q trib? dan adhuc nō ha bebat possessionē: vt h̄ Jud. xvij. tñ erāt i forte iude z p̄tinebāt ad vi ros de tribu ei? cui? genealogia h describit. i. Filij sal. pa. beth leē. i. dñi bethele. k Et netho phati. i. alteri? ville sic noiate: de q fuit baana nethophathites: q nomi nanē inē fortes dauid. j. pi. ca. iō s̄b dit: l Lozone do. iō. h. e. illi q descēderūt d salma fuerūt viri fortel z bellicosi tpe iobab q fuit p̄ncps ml litie dauid: z iō p adiutoriu ipsoruz corōe. i. victorie augmentate sūt do/ mui iobab. m Et di. re. sarai. i. habitatiōis hui? ciuitat? p̄tinebat ad eos. n Cognatiōes qz scri ha. in ia. i. in domo iabes seu tab/ nacul ei?. z hic ē iabes nomē viri: vt videbit ca. iij. quē dicūt hebrei fu isse othoniel: q fuit perit? valde i le ge z doctor magn?: pp̄ q d cinei d descēderunt de tetro socero moysi recedētes d ciuitate palmar: acce/ serūt ad istū iabes vt ab eo addisce rēt legē: qz erāt p̄selyti z p̄uersi ad iudaismū: vt dictū fuit Judic. i. z rō ne istū iabes q fuit d tribu iuda q̄a fuit frat caleph: vt h̄ Judic. i. sit h̄ mētio d ist? cineis q nō fuerūt de tribu iuda: sz discipuli ist? iabes (q alio noie dicit? ē othoniel) o La nētes atqꝫ resonātes. i. legētes i libris legi diuie: q lectio fit p mo/ dū cāt? rōne accēt?. p Et in ta/ ber. cxx. z nō i domib?: vt p̄z Die re. xxxv. vñ pcludit: q Hi sunt ci. i. discipuli ip̄ iabes. r Qui ve. de ca. i. seruoze religiois z de/ uotiōis. s P̄fis dom? re. q̄a rechabite fuerūt valde religiosi z so/ brii: vt h̄ Dier. xxxv. z iste rechab a q noiat sūt rechabite descēdit de ietro. ¶ In ca. ij. vbi d: in postil. Canētes atqꝫ resonātes. i. legētes. Additio. Scripture sacre ab hebreis in suis scholis p moduz cāt?: nō rōne accēt?: qz accēt? possit pp̄rie seruari sine cātuz: sz fit rōne sentētie: vt ē notū p̄tis in illa lectu ra: vñ z alio cātū viūt in psalterio: alio in p̄phet?: alio in libro Job: alio vo i libro Proverbioꝝ. z h̄mōi: licet q ad accētū vniformiter se habeāt in oib? libris. z de h cātū intelligēdū est qd hie dicit: Canētes. Ca. III. Quid vo zc. Dic cōse q̄nter describūt generatiō nes ip̄ius dauid d quo p̄ncipaliter intēdit iste liber. z p̄mo describit generatiō eius vsqꝫ ad salomonez. secūdo de salomone vsqꝫ ad trāsmigrationē in babilonē/ ibi: Filij aut salomōis. tertio post dictā trāsmigrationē/ ibi: Filij sechonie. Circa p̄mū d: Quid vo hos habuit fi. zc. Se quit: v Scdm daniel d abi. Itē vocat cheleab. ij. Re gū. iij. ca. fuit em binomi? cui? cāz dicūt hebrei: qz dauid post mortē nabal cito accepit abigail z eā ip̄gnauit: z cū nat? fuisset puer aliq derisores dicebāt q erat filij nabal: pp̄ qd dauid noiauit eū daniel: q interpretat? Judiciū di/ dices: Judicet de? .i. oñdat p euidēs signū cui? iste puer ē filij? z tūc deo faciēter: facies pueri assimilata est faciei dauid: z tūc noiauit eum che/ liab: q̄ interpretat? q̄si pater. i. s̄llis p̄ri. ¶ Tertiu absalon. qui cōsurauit p̄tra patrē suū dauid: vt habet. ii. Reg. xv. ca. ¶ Quartū adoniam filiu agith. qui voluit regnare p̄re dauid nesciēte: vt h̄. iij. Reg. i. 3 ¶ Sextū ie. d eglā .i. micol

Nico.delyra

De eglā

Genuit at saaph. p̄ mad. z qd s̄b dit: b Sue patrē mach. z pa. ga. noia sūt villaz. Ista tñ gabaā ē alia ab illa gabaā q fuit in tribu beniamin. c Filia vo ca. fu. ach sa. q fuit vroz othoniel: p̄m q h̄ Josue. xv. et Judic. i. d Fi lij hur p̄mo. ephrata: z nō caleph: qz an habuit filiu de agu/ ba noie ierioth: vt p̄dictū ē. e Sobal p̄ cariathiarim. id ē dñs vel famosus i villa sic nojata. z eodē mō qd s̄b dit: Pater bethele

A De egle vxore sua. Querit cur hec egle sola vxor dauid dicat. Sed hec e michol q inter mltas sola vxor dicit: quia ea in adoleſcentia prima accepit vxore que partu occubuisse dicitur. Egle vero interpretat vitula q significat ſynagogā q legis iugū ſuſcepit ſed laſciuēdo corrupit. **U**n ephraim vitula docta diligere tritura. **H**ac noſter dauid accepit: qn ea ſibi in teſtamēto dauid copulauit. In partu occubuit: q ap parente dho del in carne: et euāgeliz predicāte: cū p fidē bonoz operū ſobolem gignere debuit: ſcādaliſata in paſſione ei ſibi mortē eternā aſciuit.

In hebron vbi regnauit ſeptē annis et ſex meſib⁹. Quid p regnū dauid in hebron vñ in hierlm accipiat libū regū exponēdo pſtrinim⁹. **S**criptū eſt in ſequētib⁹ omē tps q regnauit dauid. xl. ann. regnauit in hebron. vii. an. in hierlm. xxxiiij. **U**n qrit cur nō in ſūma. xl. an. et ſex meſes numerat: **H**ebrei aut dicit: qz dauid ab ſalon filiū ſuū ſugerit ſex meſib⁹ eoſqz merito a ſummo regni ei⁹ excluſos. **D**icit etiā q ſex meſib⁹ in hebrō infirmitate corporis laborauerit: et ideo in regno nō recte cōputari. **E**t tunc enim dicunt eū regnaſſe in hebron: ex quo videtur amalechitis d ſpolijs eoz miſit ſenioribus iuda. his. i. qui erāt in hebron et alijs. **C** **O**ēs hi filij dauid abſqz ſi. concubinarū: habuerūtqz zc. Quia omnes filij chriſti eternā palmā expectāt: ſz excipiūt filij concubinarū: q nominati inter ceteros nō meruerūt numerari. **I**udei enī heretici vel ſcīmatici huius ſocietatis pſortiū habere non pnt. **C**eleſtis em regni glia filios dauid de nobili tñ coniugio expectat. **N**ō enī heres erit fili⁹ ancille cū filio libere. **D** **F**ilij autem ioſie. **R**a. Quattuor filij ioſie leguntur hic: ſed i ſine hui⁹ libri: et i libro Regū vbi ſucceſſio regū: numerant tres tñ: prim⁹ ioathan. ſcōs eliachi quē nechaō rex egypti verſo noie vocauit ioakim. tertius ſedechias. **I**ohannā et ſellū nō leguntur ibi. vñ hebrei opinant q iohannā fili⁹ p̄mogenit⁹ ioſie ioachaz ſellū dicit ſit. **U**n hieremias. **H**ec dicit dñs deus ad ſellū filij ioſie regē iuda: qz egreſſus e de loco iſto: nō reuertet zc. **S**el

lū nang interpretat translatus. q aut dicit de ioachin natum iechoniā et ſedechiā. **I**echonias idē eſt qz ioachin: q post patrem ioakim regnauit in hieruſalē meſib⁹ tribus et dieb⁹. **S**ed ioachin qz eliachim nabucho. catenatum duxit in babilonem cū parte vaſoz dom⁹ dñi: cū qz ezechiel ad huc translatus eſt vt Joſephus teſtat. **D**aniel qz ananias et acrias et miſael ſicut in principio danielis oſtēdit. **L**icet quidaz eos cum iechonia filio ioakim translatos eſſe affirmet: qz et hūc nabucho. trāſtulit in babilonē cū reliqua parte vaſozum dñi: et theſauris dom⁹ regie: et matrē regis et eunuchos ei⁹: et iudices terre: et omnes fortes exercit⁹. x. milia: p quo ſubſtitut⁹ eſt mathathias qz et ſedechias patruus ei⁹ filius ioſie: qui ſimiliter trāſlatus eſt in chaldeos. **E** **A**ſir ſalathiel melchirā: phadaia ſennaſer zc. **H**ec dō nomia vnus hominis ſunt vt hebrei volunt: ipſe eſt phadaia pater corobabel et ſemel. **U**n in eſdra et in mattheo corobabel ſalathiel ſcribitur. **E**t interpretat phadaia redempt⁹ dñi. **A**ſir carcerat⁹. **S**alathiel frater dñi: q oīa cōueniūt doctorib⁹ ſcīto: qz officio ecclēſiaſtic⁹ pplis generat: q diuſis afflictioib⁹ caſtigati p grām dñi redēpti germina virtutū tā in ſe qz in ſubdit⁹ pferūt.

Sennaſer

Nico. de lyra

A. i. michol q vocat h egle. i. vitula ppter ei⁹ insolentiā deſpicēdo dauid: vt h. ii. Reg. vi. **A** **U**xore ſua. Quia ſit pma ei⁹ vxor et pncipaliſ: ideo noīat vxor dauid p ceteris. **B** **S**amaa et ſobab et nathan et ſalo. qttuor de berſabee con-

ſabee. cōtrariū videt. **P**rouerb. iij. a. vbi dicit ſalomon: **E**go fui vnigenit⁹ et tenellus corā matre mea. ex q videt q licet dauid habuerit alios filios de alijs vxorib⁹: tñ fuit vnigenit⁹ ipſi berſabee et dauid ſit iunctis. al⁹ enī filius quē genuit dauid de ea i adulterio nō cōputat h. **T**ū qz adulterin⁹. **T**ū qz fuit mor-

tuus ante. viij. diem: et p pñs incircūci ſus. et ſic nō pñes ad pplm iudaicū: qz circūciſio e ſignū diuidens iſrl a gentibus: et iō de alijs tribus filijs berſabee hic nomiatis. dicendū q fuerūt filij naturales vie et adoptiui ipſi⁹ dauid: q mortuo vria accepit vxorem ei⁹ berſabee et eius filios adoptauit. **C** **S**ilia amihel. **I**ſte. ij. Regū. xi. vocat helia: qz fuit binomi⁹: ſicut et multi alij. **D** **O**mnes hi filij dauid abſqz ſi. con. **I**ſte fuerūt vxores dauid: non tñ ita pncipales ſicut alie ppter qd dicuntur hic cōcubine. **E** **H**abueruntqz ſozorē tha. ſ. ex parte patris: ſz fuit ſozor abſalon ex pte patris et matris. **F** **S**ili⁹ aut ſalomonis roboam. **H**ic pñr deſcribitur generatio dauid a ſalomone vſqz ad tranſmigrationē babilonis et mores et opa hic nominatoz deſcribunt. **I**ij. Reg. z. iij. **G** **S**illy aut ioſie fuerūt p̄mogenitus io hannā. **I**ſte vocat ioachaz. iij. Reg. xxiij. nec fuit p̄mogenitus in etate: quia erat. xxiij. annoz. tñ euz regnare cepit: ſet: et trib⁹ tñ meſibus regnauit: cui ſucceſſit ioakim frater eius. xxv. annoz. exiſtens: vt dicit ibidē. et ideo dicit hic p̄mogenit⁹ dignitate: qz de filijs ioſie primus regnauit. **H** **T**ertius ſedechias. quartus ſellū. **D**e iſto quarto nō ſit mentio. iij. Regū. inter filios ioſie: et ideo dicunt aliqui q iſte ſellū ſit idem cū ſedechia: et dicit idēz tertius et quartus diuerſis reſpectib⁹. qz dicit tertius inter filios ioſie: ſed dicit quartus in regia dignitate: qz poſt ioakim fratres eius regnauit iechonias filius ioachin: cui ſucceſſit ſedechias: et ſic fuit quart⁹ rex iter illos q ſucceſſerunt ioſie regi. et hoc dicit **R**a. **S**a. ſup. xxiij. **D**ie re. vbi p̄m euz ſedechias vocat ſellum: ppter hoc autēz vt dicunt vocatus fuit ſellum: qz ſignificat cōſummationem in hebreo: qz fuit vltim⁹ rex d filijs dauid tamen poſt reditum de babilone circa

tempora chriſti aliqui deſcendentes de machabeis fuerunt reſges: nō tamen in ſacra ſcriptura computantur inter reſges: quia non fuerunt inſtituti p vnctionem. **P**oſſet etiāz aliter dici q iſte ſellum fuit quartus filius ioſie: ſed inter alios nō nominat iij. Regū. quia fuit ineptus ad honorē regium. **I** **F**ilij iechonie. **H**ic deſcribuntur generationes dauid poſt trāſmigrationē babilonis: cū dicit: **F**ilij iechonie aſir ſalathiel zc. **I**ſte iechonias cuius filij deſcribunt poſt trāſmigrationem babilonis fuit alius a iechonia filio ioakim qui regnauit añ ſedechiam. vñ dicit **H**iero. ſup. **D**atth. q p̄m⁹ deſcribit p. k. et. m. ſcōs p. c. et. n. et fuit fili⁹ p̄mi. **N**otandū hic q quedā gloſa hebraica ſup locū iſtū dicit q dauid in ſpirituſancto vidit futuras octo generationes ab eo per ſalomonem vſqz ad ioas: ſicut hic enumerate ſunt: et tunc p̄ſcindēdum regnum ſuū ad tps a filijs ſuis per athaliam: qz interfecto ſemine regio vſurpauit ſibi regnū: vt habet. iij. Reg. xi. et ppter hoc fecit pſalmū qui incipit: **S**aluū me fac domine qm̄ defecit ſanc⁹: qui intitulat⁹ p octaua ſcilicet generatione dauid vt reducere ad eum regnum ſicut factum eſt per prouidentiam ioiade ſacerdotis. **I**tem vidit a ioas vſqz ad ioſiam octo generationes et vidit ioſiam occidēdum a ppharaone rege egypti et in filijs eius regnū deficere in trāſmigrationē babilonis: et ſic fecit aliū pſalmū. **D**ñe ne in ſurore tuo arguas me. p̄mū: vt remanerent filij iechonie p qd de ducere genealogia vſqz ad xpm: et iō intitulat⁹ iſte pſalm⁹ p octaua generatiōe ſic et p̄m⁹: nec ſūt plures pſalmi h mō intitulationi. tñ ſup libū pſalmoz dicit **R**a. **S**a. q octaua ibi accipit pro inſtrumēto muſico octo chozdarum in q cantabant iſti pſalmi. **C** iij **D**e phadaia

C

D

Ds. ii. a

Ds. 6. a

E S a Sennaser z ie. Ipe e selbasar cui Cyr annueravit va/ sa dom' dñi: sicut in Esdra dr. Est aut sennaser plasmar: selba/ sar tribular: q custodib' valoz di agruit. l. sc'taz aiaz: qb' rpo que cyr' noie z z absolutioe significavit: cui dr: Postula a me z dabo tibi ge. he. tuā. z q captivitate hūani gener' relaxavit sū ctas aias custodiendas annueravit: q sūt vasa dñi nūerata: qz nouit dñs qui eius sunt.

Filius iuda phares esrom. Quō phares z esrom z tres q sequūt filij iude esse dicunt: cuz alibi phares z garā filios iude esrom filium phares legim': s; hebrei asserūt muta/ tis noibus eisdē filios iude qz scptu/ ra alijs noib' alibi noiat hīc esse exps/ los. Alit em phares q interpretat diui/ sio suū nomē ppiū hīc habere. Esrom aut esse garā: s; esrom interpretat atriū: garā ort'. Charmi qz esse heber. Nam charmi interpretat vinea mea. Deruigi lans. Er aut dicit esse onā: s; vr inter/ ptat sinistra. Onā murmuratio: sobal qo esse sela minimū filioz iude qz pe/ perit ei Sue. Interpretat at sobal spica vel vana vetustas: sela missus vel vm bra et' c. Asalelphy. Ra. Dac su spicat esse matrē samsonis de stirpe iu/ de generatā: cui' marit' māue d tribu dan: q z de fara in libro Iudicū esse le/ gif. d. Bedoz z eser. Ra. Loca sūt a filijs vr possessa: sed mix q hīc di/ cit vr patrē bethleē: cū supius salma di/ ctus sit p' ei': nisi forte patrē hīc appel/ let parētē: qz hur fuit pater salma q fu/ it pat' bethleē. e. Sūt at. Ra. Al/ def ordo p'fusus: qz nūeratis filijs ha/ laa z naara: subito iducit cognationez arabel filij aran: z p' se qnter narrat de iabes. Sed hebrei dicūt q asur de ha/ laa genuit ethā z ille chus. Chus at so/ baba: z sobaba iabes q fuit doctor scri/ bax. Inē chus z iabes iserunē cogna/ tiones arabel: vel abarabel: als aral: qz ipe est obab filio' aran. l. ietro cognati/ moysi. z qz iabes docebat eos inserti/ sūt in ei' pgenie qsi a maiorib' ei' ge/ niti. f. Et mater ei'. Synagoga d q rps nat' ē: q pepit eū in dolore: qz d aductu ei' pp' infidelitate doluit. Cū iudei invidēs dicebāt: Si dimittimus eū sic oēs credēt in eū. g. Inuoca/ uit xō ia. Hoc puenit xpo que p' sc'i ficavit z misit in mūdū. De q dr: Ecce agn' dei q tol. pec. mūdū zc. Hūc bñdi/ xit de' multiplicatioe filioz: qz p aquā paptismi sacrosancta parit ecclia. Dila/ tauit terminos ei': qz oim gētuz dedit ei hereditatē z possessionē eius extēdit vsqz ad terminos terre cuz q fuit man' dñi: qz potētia deitat' p eū stutes z mi/ racula fecit. Ipe qz est xpus dei z sapi/ entia p que pater cōdidit oīa q in celis sūt z in terra: cui malicia iudeoz nocere nō potuit: q de se ait: Venit pnceps hui' mūdū z in me nō habet qdē. Per eū qz benedicunt mēbra ei'. l. ecclesia: cui p Esaiā dr: Dilata locū tentozij tui zc. Cū eo ē man' dñi: qz in ipa operat' filius dei

Filius iuda phares z esrom. Et charmi et vr et sobal. Reaia vo fili' subal genuit geth: de q nati sunt achimai z laed. De generatōes sara b thi. Ista qz stirps ethā ierāel z ie/ sema z iedebos: Romē qz sororis eo k rñ asalelphuni. Phuniel at p' iedoz l z eser pater oca. Isti sūt filij vr pmo/ geniti ephrata patris bethleem. Al/ sūr vo patr' thecue erāt due vxores halaa z naara. Peperit aut ei naara oocā z epher z themani z aastari. Isti sūt filij naara. Porro filij halaa: sereth isaar z ethnā. Chus aut genuit anob p z soboba z cognationem abarel filij arū. Fuit aut iabes inclytus p' fratri bus suis: z maf ei' vocauit nomē illi' iabes: dices: Quia pepi eū i dolore. s Inuocauit vo iabes desu isrl' dices: t

Nico. de lyra
a De phadaia orti sūt zo. zc. Darth. j. Zorobabel dr fili' sala/ thiel: et Aggei. i. et. ij. Esdre. v. ppter qd dicit aliq q iste pha/ daia est idē q z salathiel: ita q noiatas fuit pluribus nominib' sicut z plures alij in scptura. Alij vo dicunt q fuerūt fratres sū/ cur pcedit hīc terr': z qlibet eoz habuit filiū noie zorobabel: z p zorobabel filiū salathiel deducit genealogia xpi Darth. j. Dic aut mētio

aut mētio sit de zorobabel filio phadaia. b Zorobabel genuit mossollā zc. s; pma opinione q dic salathiel z pha/ daia eē eūdē hoīem: iste mossollā fili' zorobabel vocat abud Darth. j. ita q fuit binomi'. c Azabā qz. Seqt: qnq: z refert ad filios enumeratos post salomith sorozē eoz tm: z nō ad pcedētes. Sequit postea: d Cui' filij attus zc. qd est in telligēdū cū pfe eoz sūt nūerato

Filius iuda. Ca. III. Dic cōsequēter reuertitur scptura ad describendū ge/ neratōes trib' iude vt aliqd addat qd nō fuerat supra expsū. Circa qd sciēdū q iudas legit' habuisse. v. fill os. l. her z onā z sela de filia sue cha/ nanea: vt dictū ē supra. ij. ca. z pha/ res z garā de thamar nuru sua: z qz dauid descendit de phares cui' frater vterin' fuit garā: iō pmo describunt' generatōes iude p phares z garā: qz liber iste fact' est pncipalit' ppter dauid. secūdo describunt' generatio/ nes iude p sela/ ibi: filij sela. her au/ tē z onā mortui fuerūt sine liber': vr habet Gen. xxxvij. z iō p eos nō de/ scribit aliq generatio. Circa pnum sciēdū q scriptura frequēter tranfit de generatōib' phares ad genera/ tiones care z econuersos: iō nō potest ibi poni p'cisa diuisio. iō exponit sine diuisioe: filij iuda: supple sūt q se/ quūt: eo tm mō q filij filioz dicunt' filij pmi patr' etiā mltū longinā: sicut oēs hoīes dicūt filij adā: qz sol' pha/ res inter hīc noiatos fuit filio' ei' im/ mediat'. f. Et charmi. Iste fuit de tribu care: vt habet supra. ca. ij. g. Et vr z sobal. Isti descende/ rūt de caleph: vt p'z ex dict' ca. ij. Seqt: h. He generatōes sa. qz saraite z estabolite descendit d so/ bal: vt hīc in fi. ca. ij. i. Ista qz stirps ethā. Iste fuit filius care: vt beē circa pncipiū ca. ij. k. Romē qz sororis eoz asa. z vna dicitio z noiat' ista mulier inē viros: qz fuit famosa. z idē dicitū est de alijs. l. Pater iedoz. i. dñs v' famo/ sus in tali villa. z eodē mō qd s' dicit: m. Pater oca. exponat illud vt supra. n. Isti sūt filij vr p'ri/ mogeniti ephrata. Fuit em pmo/ genit' hui' mulier': vt dicitū est ca. ij. nō tm fuit primogenit' caleph marit' ei': qz habebat filiū de alia vxore p/ cedēti. o. Patris bethleē. Di/ cit aut hīc iste vr pater bethleem: qz filius eius salma q cōputat' qsi eadē psona cū patre. dicit' pater bethleem supra ca. ij. s' sus finē. p. Et eth/ nam. Iste est ali' a pcedēti q fuit fi/ li' care. qz iste descendit de phares p esrom. q. Sūt aut iabes idy/ tus p' fratrib' suis. Iste fuit orbo/ niel frater caleph: vt dicitū est supra ij. ca. Et dicit' inclyt' p' fratrib' suis: tā rōne fortunidinis: qz p'cussit ciuita/ tē cariathepher: vt habet Iudic. i. q rōne sciētie: qz fuit doctor magn' in lege: vt supra dicitur est. r. Et mater ei' vocauit nomē illi' iabes. qd significat dolore. Cui' ratio

Filius iuda phares z esrom. Et charmi et vr et sobal. Reaia vo fili' subal genuit geth: de q nati sunt achimai z laed. De generatōes sara b thi. Ista qz stirps ethā ierāel z ie/ sema z iedebos: Romē qz sororis eo k rñ asalelphuni. Phuniel at p' iedoz l z eser pater oca. Isti sūt filij vr pmo/ geniti ephrata patris bethleem. Al/ sūr vo patr' thecue erāt due vxores halaa z naara. Peperit aut ei naara oocā z epher z themani z aastari. Isti sūt filij naara. Porro filij halaa: sereth isaar z ethnā. Chus aut genuit anob p z soboba z cognationem abarel filij arū. Fuit aut iabes inclytus p' fratri bus suis: z maf ei' vocauit nomē illi' iabes: dices: Quia pepi eū i dolore. s Inuocauit vo iabes desu isrl' dices: t

subdit: s. Quia peperit eū in do. pp' difficultatē p' : eodē mō dr: Gen. xxxv. q Rachel vocauit nomē filij sui benoni: id ē fili' doloris mei. t. Inuocauit xō iabes desu isrl' dicens: faciendo votū sub conditionibus sequentibus: sicut fecit iacob Gen. xxvij.

Si bñdicens

Joh. 11. f
Joh. 1. d
Joh. 14. d
Esa. 54. a

filii dei q est brachis r dextera pris: Et porte iferi no pualetur aduersus eu: nec diabol' dñabit ei: qz data e ei p'as sup oem r tute inimici. a Caleph aut frater. Ra. Legim' supra ca/ leph esse filiu esrom: cui' fratres fuerut ram r ierameel. Aut g hebrei ram caleph fratre Sua hic appellari. Et interpretat ra ex

r ptectio r bndictio diuina. e Et pstitit de' q pcat' est. id e bnficia dicta: r ipe reddidit deo vota sua: vt dicit glo. he/ braica: s; q fuerint illa no dr: s; pnt coiecurari mo predicto. f Caleph aut frater. Licet supi' descripterit generatodes caleph in parte: pic tamen reuertit ad describenduz aliqua q

167
nō erāt exp'isa. r ptz littera vsqz ibi: s; **H**i sūt viri re. nomē e loci a q denoiati sūt isti. b **F**iliū autē cenez. Iste sūt fuit de tribu iuda. r dicit aliq q fuit frater caleph sentoz ipō: r mortuo p're custodiuit eū. p'e qd vocat' fuit p' ei': et inde caleph dicit' e cenez: vt h' Josue. xiiij. alij dicit' q mortuo p're caleph iste cenez accepit matrē eius vxorē r nutriuit eū: r ide dicit' e caleph cenez: put dicitū fuit Josue. xiiij. i **O**tho/ niel. Iste fuit fili' natural' cenez et vocat' e. s. iabes a m're: vt dicit' e: a p're r o dicit' e othoniel: sic b'ciamin: a m're fuit vocat' benoni: r a p're b'e iamī: vt h' Gen. xxxv. Saraias aut genuit ioab. Iste videt' alius a ioab pncipe militie dauid. k **P**atrē: id est dñm. l **G**allis ar. sic noia te ab habitatorib': vt p: z in tertu. m **F**iliū xō ca. Sic adhuc des/ scribit alias generatodes caleph. n **F**iliū iephone. s. dicit' est. i. ca. q caleph fuit fili' esrō. r id dicit' aliq q p' caleph fuit binomi': et di/ ctus e esrom r iephone. **G**lo. s; he braica dicit q iephone nō e nomen hoīs: s; caleph dicit' e iephone qd in terptat' diuertēs: eo q diuertit se a p'silio exploratoz auertētū pplm is/ rael ab igressu terre pmissōis: vt h' Nu. xiiij. sic aliqz dr fili' mort': eo q fecit aliqd dignū morte. o **F**iliū qz hela etcenez. vna dictio e. r id aliq libri habēt male: r cenez. p **E**t filiū esra iether r me. ali qui expositores dicit' q isti tres sunt amram aarō r moyses filij ei': eo q s' dicit' q **G**enuitqz mariā. s; h' e fallū: qz h' nō agit d genealogia tri bus leui de q fuerit amrā r filij ei': s; de genealogia trib' iude: vt ptz ex decursu hui' ca. vsqz ad locū vbi icl' pit agere de tribu symed: s; ad h' rñ/ det isti dicētēs q h' in tribu iuda agl tur de istis: qzuis fuerint de tribu le ui occasiōe marie q fuit vxor caleph: r vocata e ephrata alio noie: sed hoc supra iprobatū est. ii. ca. et Exo. xvij. r. xxi. ppter qd dicendū est q iste egra descendit de ialebiel de tribu iuda: r maria que hic posita est: est alia a sorore moy/ si. r **U**xor qz ei'. Dicit hic glo. hebraica q li eius referē ad caleph ita q iudaa peperit ei seqntes. i. iereth r ceteros. s **H**eber patrē zoccho. i. dñm talis ville: r eodē mō ep ponat' qd sub dicit': Patrē canoa. t **H**i aut filij. Dicit ali qui q ista bethia fuit vxor mered. r tūc legit' sic lra que seqt' v **Q**uā accepit me. s. vxorē: sed tūc nō habet ad qd re/ ferat' lra pcedēs/ cū dr: **H**i aut filij bethie. qz nulli ei' filij hic noiant' fm istā expositionē: ppter qd alij dicit' q fuit vxor caleph: puerfa tñ ad iudaismū sicut r multi alij egyptij: vt ha/ bet Exo. r fm h' sic pūctat' lra. **H**i at filij bethie filie pha raonis quā accepit. supple caleph. r **M**ered. r alij s' itelligūt r nō noiant'. **A**l' dicit' q cū dr: **H**i at filij bethie: ponit plurale p singulari. y **E**t si vxor. odae. Dicit aliq q odae e nomen viri. r qd s' dicit': z **S**ozoris na. referē ad li vxorē: ita q nomē p'riū ei' nō exp'mat: s; fr'is ei' r mari ti. Dicit ali q fuit vxor caleph sic r pcedēs. r cū dr: **E**t filij vx oris: s' intelligit' caleph: a **F**iliū sela. h' pñr agit d gene/ ratioe zela filij iude. b **M**arefa. nomē e ciuitat' v' vil/ le c **E**t cogn. do. rē. Dicit expositores cōiter q domus iuramētū vocat' h' tabnaculū moyfi: v' fm alios tēplū salomo nis: r q isti de qbus hic agit fecerūt cortinas de bysso i tabna

Si benedicēs benedixer' mihi/ r di/ lataueris terminos meos/ r fuerit ma/ nus tua mecū/ r feceris me a malicia nō opp'mi. Et pstitit de' q pcat' e. e **C**aleph at frater suaa genuit machur q fuit pater esthon. Porro esthon ge/ nuit bethrapha r phesse/ r thena pa/ trē vrbis naas. **H**i sūt viri recha. **F**ilij at cenez/ othoniel r saraias. Porro filij othōihel athaath r maonathi ge/ nuit ophra. Saraias aut genuit ioab patrē vallis artificū. **I**bi qppe artifi/ ces erāt. **F**iliū vō caleph: filij iepho/ ne/ hir r hela r nahen. **F**ilij qz hela et cenez: filij qz ialelel/ qiph r qpha/ thi/ ria r asrael. **E**t filij egra/ nether et me/ reth r epher r iaalon. **G**enuitqz ma/ riā r sammai r iesba patrē esthamo: **U**xor qz ei' iudaa pepit iared patrē iedoz/ r heber patrem soccho/ r h'cu r thibel p'ez ionoa. **H**i at filij t e hie fi/ lie pharaonis quā accepit mered: et filij vxoris odae/ sororis nahā patrē ceila: garmu r esthamo/ q fuit de ma/ chati. **F**iliū qz simō/ ammiō r rimma. **F**ili' anan r thilon r filij iesi/ coeth r bencoeth. **F**iliū zela filij iuda/ h' er p' lecha/ r laada paf maresa r cognati/

no erat exp'isa. r ptz littera vsqz ibi: s; **H**i sūt viri re. nomē e loci a q denoiati sūt isti. b **F**iliū autē cenez. Iste sūt fuit de tribu iuda. r dicit aliq q fuit frater caleph sentoz ipō: r mortuo p're custodiuit eū. p'e qd vocat' fuit p' ei': et inde caleph dicit' e cenez: vt h' Josue. xiiij. alij dicit' q mortuo p're caleph iste cenez accepit matrē eius vxorē r nutriuit eū: r ide dicit' e caleph cenez: put dicitū fuit Josue. xiiij. i **O**tho/ niel. Iste fuit fili' natural' cenez et vocat' e. s. iabes a m're: vt dicit' e: a p're r o dicit' e othoniel: sic b'ciamin: a m're fuit vocat' benoni: r a p're b'e iamī: vt h' Gen. xxxv. Saraias aut genuit ioab. Iste videt' alius a ioab pncipe militie dauid. k **P**atrē: id est dñm. l **G**allis ar. sic noia te ab habitatorib': vt p: z in tertu. m **F**iliū xō ca. Sic adhuc des/ scribit alias generatodes caleph. n **F**iliū iephone. s. dicit' est. i. ca. q caleph fuit fili' esrō. r id dicit' aliq q p' caleph fuit binomi': et di/ ctus e esrom r iephone. **G**lo. s; he braica dicit q iephone nō e nomen hoīs: s; caleph dicit' e iephone qd in terptat' diuertēs: eo q diuertit se a p'silio exploratoz auertētū pplm is/ rael ab igressu terre pmissōis: vt h' Nu. xiiij. sic aliqz dr fili' mort': eo q fecit aliqd dignū morte. o **F**iliū qz hela etcenez. vna dictio e. r id aliq libri habēt male: r cenez. p **E**t filiū esra iether r me. ali qui expositores dicit' q isti tres sunt amram aarō r moyses filij ei': eo q s' dicit' q **G**enuitqz mariā. s; h' e fallū: qz h' nō agit d genealogia tri bus leui de q fuerit amrā r filij ei': s; de genealogia trib' iude: vt ptz ex decursu hui' ca. vsqz ad locū vbi icl' pit agere de tribu symed: s; ad h' rñ/ det isti dicētēs q h' in tribu iuda agl tur de istis: qzuis fuerint de tribu le ui occasiōe marie q fuit vxor caleph: r vocata e ephrata alio noie: sed hoc supra iprobatū est. ii. ca. et Exo. xvij. r. xxi. ppter qd dicendū est q iste egra descendit de ialebiel de tribu iuda: r maria que hic posita est: est alia a sorore moy/ si. r **U**xor qz ei'. Dicit hic glo. hebraica q li eius referē ad caleph ita q iudaa peperit ei seqntes. i. iereth r ceteros. s **H**eber patrē zoccho. i. dñm talis ville: r eodē mō ep ponat' qd sub dicit': Patrē canoa. t **H**i aut filij. Dicit ali qui q ista bethia fuit vxor mered. r tūc legit' sic lra que seqt' v **Q**uā accepit me. s. vxorē: sed tūc nō habet ad qd re/ ferat' lra pcedēs/ cū dr: **H**i aut filij bethie. qz nulli ei' filij hic noiant' fm istā expositionē: ppter qd alij dicit' q fuit vxor caleph: puerfa tñ ad iudaismū sicut r multi alij egyptij: vt ha/ bet Exo. r fm h' sic pūctat' lra. **H**i at filij bethie filie pha raonis quā accepit. supple caleph. r **M**ered. r alij s' itelligūt r nō noiant'. **A**l' dicit' q cū dr: **H**i at filij bethie: ponit plurale p singulari. y **E**t si vxor. odae. Dicit aliq q odae e nomen viri. r qd s' dicit': z **S**ozoris na. referē ad li vxorē: ita q nomē p'riū ei' nō exp'mat: s; fr'is ei' r mari ti. Dicit ali q fuit vxor caleph sic r pcedēs. r cū dr: **E**t filij vx oris: s' intelligit' caleph: a **F**iliū sela. h' pñr agit d gene/ ratioe zela filij iude. b **M**arefa. nomē e ciuitat' v' vil/ le c **E**t cogn. do. rē. Dicit expositores cōiter q domus iuramētū vocat' h' tabnaculū moyfi: v' fm alios tēplū salomo nis: r q isti de qbus hic agit fecerūt cortinas de bysso i tabna

Nico. de lyra

Si benedicēs benedixeris mihi: dādo mihi grāz tuā. **E**t dilataueris terminos meos. i. hereditatē me/ am. **E**t fuerit man' tua mecū. me ptegedo ab inimic'. **E**t fecer' me a malicia nō opp'mi. i. custodier' me a peccatis r trasgressiōib' legis: r hic subintelligit' votū seu pro/ missionē ab eo fore factā dño: si ab eo recipet ista bnficia: sicut se cit iacob Gen. xvij. d. **S**i fuerit dñs mecū rē. **O**z aut fuerit vo tū ist' iabes nō habet ex textu: nec aliq glosa quā viderim: s; ex p'dict' pōt coiecurari q pmissit deo vacari p'teplatiōi ipi' r do/ grine leg'. **H**od' em antiqz sapiētū fuit in talib' finire vitam suam. **A**d h' aut requirunt bnficia p'dicta. s. quies r puritas mēt' r ptectio

culo moyfi

Glo. ordi. I Paralipomenon Ca. III Nico. de lyra

E ^a **Secur^o & incedes.** Ra. Daalon & chelion q̄ h secur^o & incedes dicunt fuisse i moab: qz vxores moabitidas dure/rūt. vñ i hebreo nō p̄ncipes s; mariti dicūt: sic illi^o lingue doctores tradūt. **b** **Que reuer.** Noemi & ruth q̄ reuēi sunt i bethleē audita panis vbertate. **c** **Figuli habi.** Figulos q̄ in plantatiōib^o & sepib^o laborāt: doctores itelligim^o: q̄ forat & cōponunt vasa dñi. fingere enī cōponere dicim^o vñ cōpositores lutifigulos vocamus. **d** **vineā dñi** doctrina plantat & exco/lūt: exhortādo & orādo muniūt: hī apd regez in opib^o suis morant: qz in fide p̄l manētes q̄cqd dicunt: q̄cqd agunt ad glām dei faciūt. **e** **Habitātes in plan.** Progenies ruth q̄ i ipis sepib^o & plātatiōib^o habitasse dicūt: quā do ad regīā dignitatē & munimentum plebis hec plātatiō puēit. **f** **Com/ moratiqz sūt.** In genesi sex scribunt sed hic sober p̄termittit: qz nulla d̄ eo pgenies. Sed quedā noīa mutant su is rōnib^o. **In Gen.** enī gemuel. i. mat dei. h nabuhel. i. legēs cū deo. **Quidā** in Gen. vocat echa. hic aut tarb. i. liti/gās: qz de eo exiuit cābāt: q̄ cū madiani te fornicans a p̄hinee sacerdote pem/ptus est. **Jachim** i gen. i. p̄paratio. hic ō nominat cara. i. or. **f** **Et vni/ co. nō po.** Quia symeō nō habuit tā/ tā sobole quantā iudas. vñ in Josue di/ cit: Symeō p̄ cognatiōes suas accepit se hereditatē in medio filorum iuda. **g** **He ciuitates.** Quia helech et bersabee q̄ iude fuerunt & a symeone in vase sunt: a dauid i pristina iude hereditatem redierunt.

Jos. 19. a

Nico. de lyra

¶ **†** **Isti sūt** cūlo moysi vñ i tēplo salomōis: vel forte in vtroqz p̄m tñ diuersas generatiōes sibi succedētes in diuersis tēporibus: & descēderūt de sela filio iude. & sic intelli/ gūt q̄d dñr: **Et cognatiōes dom^o opantiū byssū rē.** sub intelligendū ē/ descēderūt de sela. **a** **Et q̄ stare fecit so/ lem.** expositores nostri dicūt coīter q̄ hoc itelligit de elimelech qui orauit dñm vt sol stare: vt p̄ hoc hoies illi^o tpls implicati multis pctis a malo retraherent vñ talī signo: q̄d cū nō se/ cissent dñs imisit famē: ita q̄ elimelech q̄ erat potentioribus in bethleem: coactus fuit peregrinari in terrā moab cū vxore sua & duob^o filiis vt habet Ruth. i. **b** **Viriqz medacj.** Isti sunt chelion & mahalon filij elimelech q̄ mortui sūt i ter/ ra moab sine ple: & ideo dicunt viri medacj: qz nō reliq̄runt effectū sui matrimonij. **c** **Secur^o & incedes.** itēptatiōes sūt istorū nominū mahalō & cheliō. **d** **Qui p̄ncipes fue/ runt i moab.** In hebreo h̄: Qui mariti fuerūt in moab: qz ibi acceperūt mulieres moabitidas: vt habet Ruth. i. **e** **Et q̄ reuerse sūt i bethleē.** In hebreo tñ non h̄: beht sed tñ leem: subintelligit tñ. hec aut l̄sa dz de noemi & ruth q̄ mortuis maritis venerūt in bethleē: qz ruth noluit dimittere focrū suā redeūrē. Ad h̄ ergo i ducte sūt iste p̄sone ad ostendē/ dū q̄ descēderūt de sela filio iude/ cū dz: **Et q̄ stare fecit solem** .i. elimelech & cetera p̄sone descēderūt d̄ sela: excepta tñ ruth moabite. **f** **Hec at sūt vba vetera istud addit.** qz h̄sto/ ria elimelech q̄ h̄ i libro Ruth p̄cessit tpa regū: ppter q̄ scri/ ptus fuit iste liber Paral. & maxie ppter dauid: vt frequēter s̄. dictū est. **Hebrei** ō dicūt q̄ elimelech n̄ fecit stare solē ora/ tionib^o suis s; magis cā auaricie tpe famis iuit in terrā moab nolēs distribuere bona sua pauperib^o hebreis recurrētib^o ad ipm: qz erat vir potēs & diues: ppter quod punit^o fuit a deo: quia mortuus fuit in terra moab: & filij sui in paupertate: quod patet ex hoc q̄ noemi vxor sua redūt in bethleē vacua tpalib^o bonis: ppter quod ruth nurus sua iuit ad colligenduz spicas in agro alieno: vt habet ruth. ii. & ppter h̄ hebrei passuz istuz aliter exponūt: nec miqz: qz l̄sa hebraica multum distat a trāsla/ tiōe n̄ra. p̄mo ergo l̄sa p̄m hebreos ponet p̄ ptes iuxta trāsla/ tiōne n̄ram vt magis videat vbi ē dissonantia & etiā consonā/ tia. p̄mo ḡ vbi trāslatio n̄ra habet: **Et q̄ stare fecit solē.** In he/ breo h̄: **Et iochim.** & est nomen p̄riū vni^o hois. nec videtur q̄ p̄ itēptatio aliquo mō significet q̄ fecerit stationē solis. **Viriqz**

Viriqz medacj. In hebreo h̄: **Et viri cogeba.** & est hic p̄riū nomē loci: vt dicūt hebrei: licet cogeba put est nomen appellati/ uum significet medaciā: sicut in latino aliqua noīa sunt equiuo/ ca ad p̄riū & appellatiū: sicut cōpēdiū ē. p̄riū nomē cuiusdā ville sat̄ note i frācia: & ē nomē appellatiū: p̄m q̄ dz. ii. Reg. xvij. c.

¶ **†** **Tabernacula federis ones dom^o operantiū byssū i dō mo iuramentū: & qui stare fec so/ lem/ viriqz medacj: et securus et incedens qui p̄ncipes fuerūt in moab: & que reuerse sūt in leem.**

¶ **†** **Quia hec historia in ruth scribitur Hec aut verba vetera. Hī sunt figuli habitantes in plātationib^o et in p̄sepib^o: apud reges i opib^o eius: cōmoratiqz sūt ibi: Filij sy/ meō: namuel & iamin: iarb: sara: saul. Sella filius eius: mabša filius eius: masma fili^o ei^o. Filij masma: amuhel filius eius: cac/ chur filius eius: semmei fili^o ei^o. Filij semei sedeci: & filij sex. Fra/ tres autem eius nō habuerūt fili/ os multos: et vniuersa cognatio nō potuit adēquare iūmā filiorū**

o. **Viriqz medacj.** In hebreo h̄: **Et viri cogeba.** & est hic p̄riū nomē loci: vt dicūt hebrei: licet cogeba put est nomen appellati/ uum significet medaciā: sicut in latino aliqua noīa sunt equiuo/ ca ad p̄riū & appellatiū: sicut cōpēdiū ē. p̄riū nomē cuiusdā ville sat̄ note i frācia: & ē nomē appellatiū: p̄m q̄ dz. ii. Reg. xvij. c. **¶** **†** **Tabernacula federis ones dom^o operantiū byssū i dō mo iuramentū: & qui stare fec so/ lem/ viriqz medacj: et securus et incedens qui p̄ncipes fuerūt in moab: & que reuerse sūt in leem.** **¶** **†** **Quia hec historia in ruth scribitur Hec aut verba vetera. Hī sunt figuli habitantes in plātationib^o et in p̄sepib^o: apud reges i opib^o eius: cōmoratiqz sūt ibi: Filij sy/ meō: namuel & iamin: iarb: sara: saul. Sella filius eius: mabša filius eius: masma fili^o ei^o. Filij masma: amuhel filius eius: cac/ chur filius eius: semmei fili^o ei^o. Filij semei sedeci: & filij sex. Fra/ tres autem eius nō habuerūt fili/ os multos: et vniuersa cognatio nō potuit adēquare iūmā filiorū** **¶** **†** **Isti sūt cūlo moysi vñ i tēplo salomōis: vel forte in vtroqz p̄m tñ diuersas generatiōes sibi succedētes in diuersis tēporibus: & descēderūt de sela filio iude. & sic intelli/ gūt q̄d dñr: Et cognatiōes dom^o opantiū byssū rē. sub intelligendū ē/ descēderūt de sela. a Et q̄ stare fecit so/ lem. expositores nostri dicūt coīter q̄ hoc itelligit de elimelech qui orauit dñm vt sol stare: vt p̄ hoc hoies illi^o tpls implicati multis pctis a malo retraherent vñ talī signo: q̄d cū nō se/ cissent dñs imisit famē: ita q̄ elimelech q̄ erat potentioribus in bethleem: coactus fuit peregrinari in terrā moab cū vxore sua & duob^o filiis vt habet Ruth. i. b Viriqz medacj. Isti sunt chelion & mahalon filij elimelech q̄ mortui sūt i ter/ ra moab sine ple: & ideo dicunt viri medacj: qz nō reliq̄runt effectū sui matrimonij. c Secur^o & incedes. itēptatiōes sūt istorū nominū mahalō & cheliō. d Qui p̄ncipes fue/ runt i moab. In hebreo h̄: Qui mariti fuerūt in moab: qz ibi acceperūt mulieres moabitidas: vt habet Ruth. i. e Et q̄ reuerse sūt i bethleē. In hebreo tñ non h̄: beht sed tñ leem: subintelligit tñ. hec aut l̄sa dz de noemi & ruth q̄ mortuis maritis venerūt in bethleē: qz ruth noluit dimittere focrū suā redeūrē. Ad h̄ ergo i ducte sūt iste p̄sone ad ostendē/ dū q̄ descēderūt de sela filio iude/ cū dz: Et q̄ stare fecit solem .i. elimelech & cetera p̄sone descēderūt d̄ sela: excepta tñ ruth moabite. f Hec at sūt vba vetera istud addit. qz h̄sto/ ria elimelech q̄ h̄ i libro Ruth p̄cessit tpa regū: ppter q̄ scri/ ptus fuit iste liber Paral. & maxie ppter dauid: vt frequēter s̄. dictū est. Hebrei ō dicūt q̄ elimelech n̄ fecit stare solē ora/ tionib^o suis s; magis cā auaricie tpe famis iuit in terrā moab nolēs distribuere bona sua pauperib^o hebreis recurrētib^o ad ipm: qz erat vir potēs & diues: ppter quod punit^o fuit a deo: quia mortuus fuit in terra moab: & filij sui in paupertate: quod patet ex hoc q̄ noemi vxor sua redūt in bethleē vacua tpalib^o bonis: ppter quod ruth nurus sua iuit ad colligenduz spicas in agro alieno: vt habet ruth. ii. & ppter h̄ hebrei passuz istuz aliter exponūt: nec miqz: qz l̄sa hebraica multum distat a trāsla/ tiōe n̄ra. p̄mo ergo l̄sa p̄m hebreos ponet p̄ ptes iuxta trāsla/ tiōne n̄ram vt magis videat vbi ē dissonantia & etiā consonā/ tia. p̄mo ḡ vbi trāslatio n̄ra habet: Et q̄ stare fecit solē. In he/ breo h̄: Et iochim. & est nomen p̄riū vni^o hois. nec videtur q̄ p̄ itēptatio aliquo mō significet q̄ fecerit stationē solis. Viriqz**

¶ **†** **Isti sūt** cūlo moysi vñ i tēplo salomōis: vel forte in vtroqz p̄m tñ diuersas generatiōes sibi succedētes in diuersis tēporibus: & descēderūt de sela filio iude. & sic intelli/ gūt q̄d dñr: **Et cognatiōes dom^o opantiū byssū rē.** sub intelligendū ē/ descēderūt de sela. **a** **Et q̄ stare fecit so/ lem.** expositores nostri dicūt coīter q̄ hoc itelligit de elimelech qui orauit dñm vt sol stare: vt p̄ hoc hoies illi^o tpls implicati multis pctis a malo retraherent vñ talī signo: q̄d cū nō se/ cissent dñs imisit famē: ita q̄ elimelech q̄ erat potentioribus in bethleem: coactus fuit peregrinari in terrā moab cū vxore sua & duob^o filiis vt habet Ruth. i. **b** **Viriqz medacj.** Isti sunt chelion & mahalon filij elimelech q̄ mortui sūt i ter/ ra moab sine ple: & ideo dicunt viri medacj: qz nō reliq̄runt effectū sui matrimonij. **c** **Secur^o & incedes.** itēptatiōes sūt istorū nominū mahalō & cheliō. **d** **Qui p̄ncipes fue/ runt i moab.** In hebreo h̄: Qui mariti fuerūt in moab: qz ibi acceperūt mulieres moabitidas: vt habet Ruth. i. **e** **Et q̄ reuerse sūt i bethleē.** In hebreo tñ non h̄: beht sed tñ leem: subintelligit tñ. hec aut l̄sa dz de noemi & ruth q̄ mortuis maritis venerūt in bethleē: qz ruth noluit dimittere focrū suā redeūrē. Ad h̄ ergo i ducte sūt iste p̄sone ad ostendē/ dū q̄ descēderūt de sela filio iude/ cū dz: **Et q̄ stare fecit solem** .i. elimelech & cetera p̄sone descēderūt d̄ sela: excepta tñ ruth moabite. **f** **Hec at sūt vba vetera istud addit.** qz h̄sto/ ria elimelech q̄ h̄ i libro Ruth p̄cessit tpa regū: ppter q̄ scri/ ptus fuit iste liber Paral. & maxie ppter dauid: vt frequēter s̄. dictū est. **Hebrei** ō dicūt q̄ elimelech n̄ fecit stare solē ora/ tionib^o suis s; magis cā auaricie tpe famis iuit in terrā moab nolēs distribuere bona sua pauperib^o hebreis recurrētib^o ad ipm: qz erat vir potēs & diues: ppter quod punit^o fuit a deo: quia mortuus fuit in terra moab: & filij sui in paupertate: quod patet ex hoc q̄ noemi vxor sua redūt in bethleē vacua tpalib^o bonis: ppter quod ruth nurus sua iuit ad colligenduz spicas in agro alieno: vt habet ruth. ii. & ppter h̄ hebrei passuz istuz aliter exponūt: nec miqz: qz l̄sa hebraica multum distat a trāsla/ tiōe n̄ra. p̄mo ergo l̄sa p̄m hebreos ponet p̄ ptes iuxta trāsla/ tiōne n̄ram vt magis videat vbi ē dissonantia & etiā consonā/ tia. p̄mo ḡ vbi trāslatio n̄ra habet: **Et q̄ stare fecit solē.** In he/ breo h̄: **Et iochim.** & est nomen p̄riū vni^o hois. nec videtur q̄ p̄ itēptatio aliquo mō significet q̄ fecerit stationē solis. **Viriqz**

¶ **†** **Habitauerunt**

...a **I**sti sunt noīati pncipes. Descripta stirpe symeonis
...z acūb^o eoz mystice signat: qz doctores sancti. i. ecclesie: pncipes
gregib^o xpi pascua. puidētes pfciscunē in gador vel gader q̄ i
terptat sepes ei^o. **H**ec est ecclia q̄ est fidelū defensio: ibi sūt pa
scua vsqz ad orientē vallis. i. incarnationē verbi: q̄ semetipm̄ exi
naniuit/serui formā accipiēs. In eo inueniunt pascua. **I**pe em̄
ait: **P**er me si q̄s introierit/ingrediet^r z egrediet^r: z pascua in/
ueniet vtutes. s. In eo terra latissima: z quieta. i. gratia spūsc̄i
copiosa: in qua ante habi
tauerūt de stirpe cham: si
gnificat gētiū multitudinē
idola reliq̄sse: z ad vnus
dei cultū cōfluxisse. **H**i
venerūt q̄s supra descripsi
mus noīatum in dieb^o ece
chie regis iuda: s̄ est i ad
uētū xpi. **I**pe est em̄ xpi
stus dei dñs quē ecechi
as. s. fortitudo dñi signifi
cat. pccūserūt tabernacula
eoz zc. pccūserūt fide taber
nacula ipioz: z habitato
res impioz: qm̄ abnegās
ipietatē oēm: et secularia
desideria p xpi baptismū
a sordibus abluīt pctōrū:
postea studēs sobrie iuste
z pie viuere i hoc seculo:
vt fiat qd̄ scriptuz ē: z erit
in loco vbi ante dictū est:
nō plebs meavos/ibi: vo
cabunt filij dei. **b** **U**
ri quingēti. patres no/
ui testamēti q̄ abierunt in
montē seir: z pccūserunt
reliquias amalechitarū: qz
supbia hui^o mūdi pculcā/
tes deformitatē vitioz cō
pūit: hi q̄tuor dicunt^r qz
euangelica doctrina vera
citer instructi: spūale bel
lum contra demones con
uenienter gerunt/pcūssis
reliquiis amalechitarum
ibi habitabāt: qz expulsis
demonib^o in loco vitiozū
vtutes substituit: quarū
possessio hoīem efficit be
atū vsqz ad diē hūc: qd̄ sp̄
dici pōt vsqz ad finē mun
di: quia ecclia vsqz ad finē
mūdi permanet: in qua q̄
tidie antiquus hostis triū
phatur. **Ca. V**
Hij q̄s rubē
pmogeni. zc.
Sed cum
violasse t thorū zc. s̄
ablata sunt ruben primo
genita: quia dormiuit cum
bala concubina p̄ris sui: et
data sūt ioseph filio iunio
ri: cui^o pgenies multiplicat^r
z excedit potētā regni in
ter decē trib^o. **S**isti
ce aut significat ruīnā po
ris ppli: q̄ vt pmogenitus
debebat sacerdotiū et re
gniū accipere: s̄ qz maclauit
stratū p̄ris sui. i. cozp^o xpi
in quo erat plenitudo di
ninitatis in cruce suspen
dit z occidit: primogeniti
dignitas ad spiritalē io
seph: id est christū: z eccle
sie populū trāslata est: ad
quem pater: Tu es sacer
dos in eternū p̄m ord. zc.
Cōtra aga.

Habitauerūt aut in bersabee z ceteri q̄ erant
de sorte iude. vñ subdit: **b** **H**abitauerūt aut in bersabee
z molada z hassar sual z i balaa
z in asom z in tholad z in bathuel
z in horma z in sicelech z in beth
marchaboth et in asar susim et in
bethberai z in saarim. **H**ec ciuita
tes eoz vsqz ad regē dauid. **U**il
le q̄s eoz: ethaz z aen/rēmō z tho
cē z asan/ciuitates q̄nqz: z vniuersi
viculi eoz p circuitū ciuitatū istaz
a **L**ocus q̄ alibi cariat hbaal.
vsqz ad bāal. **H**ec ē habitatio eo
rū/ z sediū distributio. **M**osobab
q̄s z iemlech z iosa filius amasiē z
iobel iehu filij iofabie/ filij saraiē/
filij asihel/ z eliohenai/ z iacoba z
isuaia z asaiā z adibel z hisimibel
z banaia: q̄ca q̄s filij sephei: filij
allon: filij iocaiā: filij semri: filij sa
maia. **I**sti sūt noīati pncipes i co
gnatiōibus suis z in domo affini
tatum suaz multiplicati sūt vehe
mēter: **E**t pfecti sūt vt ingrederēt
a **I**ns in.
in gador vsqz ad orientē vallis: z
a **V**el outibus.
vt quērerēt pascua gregibus suis.
Inueneruntqz pascuas vberes/ z
valde bonas z frā latissimā z qui
etā z fertilē: in qua ante habitauē
rāt de stirpe cham. **H**i ḡ venerūt
quos supra descripsimus nomia
tum/ in diebus ecechie regis iuda:
pcūsserūt tabernacula eoz z habi
tatores q̄ inuenti fuerāt ibi: z dele
uerūt eos vsqz⁺ in p̄sentē diē: **H**a
bitauerūtqz p eis: quoniā vberri
mas pascuas ibidē repperēt. **B**e
filij q̄s symeon abierūt in montē
seir viri quingenti: habētes pnci
pes p̄baltā z naariā z raphaiaz z
oqibel/ filios iesi: z pcūsserūt reliq̄
as/ q̄ euadere nō poterant amale
chitarū: z habitauerunt ibi: p eis
vsqz ad diē hanc. **Ca. V**
Hij q̄s ruben primo
geniti isrl: ipe q̄ppe fu
it pmogenit^o ei^o: s̄ cū n
violassz thoz p̄ris sui

Habitauerūt aut in bersabee. z ceteri q̄ erant
de sorte iude. vñ subdit: **b** **H**abitauerūt aut in bersabee
z molada z hassar sual z i balaa
z in asom z in tholad z in bathuel
z in horma z in sicelech z in beth
marchaboth et in asar susim et in
bethberai z in saarim. **H**ec ciuita
tes eoz vsqz ad regē dauid. **U**il
le q̄s eoz: ethaz z aen/rēmō z tho
cē z asan/ciuitates q̄nqz: z vniuersi
viculi eoz p circuitū ciuitatū istaz
a **L**ocus q̄ alibi cariat hbaal.
vsqz ad bāal. **H**ec ē habitatio eo
rū/ z sediū distributio. **M**osobab
q̄s z iemlech z iosa filius amasiē z
iobel iehu filij iofabie/ filij saraiē/
filij asihel/ z eliohenai/ z iacoba z
isuaia z asaiā z adibel z hisimibel
z banaia: q̄ca q̄s filij sephei: filij
allon: filij iocaiā: filij semri: filij sa
maia. **I**sti sūt noīati pncipes i co
gnatiōibus suis z in domo affini
tatum suaz multiplicati sūt vehe
mēter: **E**t pfecti sūt vt ingrederēt
a **I**ns in.
in gador vsqz ad orientē vallis: z
a **V**el outibus.
vt quērerēt pascua gregibus suis.
Inueneruntqz pascuas vberes/ z
valde bonas z frā latissimā z qui
etā z fertilē: in qua ante habitauē
rāt de stirpe cham. **H**i ḡ venerūt
quos supra descripsimus nomia
tum/ in diebus ecechie regis iuda:
pcūsserūt tabernacula eoz z habi
tatores q̄ inuenti fuerāt ibi: z dele
uerūt eos vsqz⁺ in p̄sentē diē: **H**a
bitauerūtqz p eis: quoniā vberri
mas pascuas ibidē repperēt. **B**e
filij q̄s symeon abierūt in montē
seir viri quingenti: habētes pnci
pes p̄baltā z naariā z raphaiaz z
oqibel/ filios iesi: z pcūsserūt reliq̄
as/ q̄ euadere nō poterant amale
chitarū: z habitauerunt ibi: p eis
vsqz ad diē hanc. **Ca. V**
Hij q̄s ruben primo
geniti isrl: ipe q̄ppe fu
it pmogenit^o ei^o: s̄ cū n
violassz thoz p̄ris sui

L

Diuisio

D

Als + ad

Diuisio

*** Data sunt**

Et data sunt primogenita eius filijs ioseph filij israhel: et non est illi re...

Gen. 49. b
Exo. 6. c
Nu. 26. a

fratres suos: de stirpe eius principes generati sunt primogenita autem reputata sunt ioseph...

Et

Et contra agarenos. Et simile est agar fuisse cethuraz: cum in sequentibus dicat rubenital...

contra agarenos et interfecerunt illos: habitaueruntque per eis in tabernaculis eorum in omni plaga...

Et filij eius: ioseph filius ioseph: et beniamin filius ioseph: et dan filius ioseph...

Et

Et dicitur quod non fuit una numeratio sed duplex: quia isti reges non fuerunt contemporanei...

Et principes domus in familijs suis: et habitauerunt in galaad et in basan et in viculis...

Et in diebus ieroboam regis israhel: et in diebus ieroboam regis israhel: et in diebus ieroboam regis israhel...

Et in diebus ieroboam regis israhel: et in diebus ieroboam regis israhel: et in diebus ieroboam regis israhel...

Et in diebus ieroboam regis israhel: et in diebus ieroboam regis israhel: et in diebus ieroboam regis israhel...

et scribitur

Et data sunt primogenita eius filijs ioseph filij israhel: et non est illi re... Et contra agarenos. Et simile est agar fuisse cethuraz...

Et contra agarenos. Et simile est agar fuisse cethuraz: cum in sequentibus dicat rubenital...

Et suscitavit de isrl. Notandum est q in Regu dicit phul regē assyriorū a manabē filio gaddi regi israel accepisse mille talenta argenti vt esset ei auxilio z firmaret regnū eius: non q eum transfulerit in assyrios: qte glathphalasar rex as sur i diebus phacee regē israel cepit achion z abel domū ma/ acha z ianoē z cedēs et asoz: et galaad z galileam z vniuersas terrā neptalim: z transfudit eos in assyrios. Postremo narrat q salmanasar rex assyriorū osee filiū belā regez israel obsidēdo tribus annis samariā cepit: et transfudit israel in assyrios: et posuit eos in haila z in aboz: iuxta fluuiū goçam in ciuitatibus medoz. An queris: quō in paralipomenō dicam phul z the glathphalasar reges assyriorū transfudisse ruben z gad: z dimidiā tribū manasse in hailam z aboz: z arā z fluuiū goçam cū molachim narret hoc salmana sar fecisse q transfudit israel i as syrios: z posuit in locis supra dictis. Sed reges assyriorū pri ores hoc fecisse dicunt: q cepe runt cum gente assyriorū q ea de gens in posteris p̄fecit araz quā Paralipomenō memorat: Balachim p̄mittit. Autu mant hebrei esse rages ciuita tem medoz. Ca. VI

Filius leui gerson. Filius merari. Filius caath/ amrā/ isar/ hebrō z ocibel. Filius amrā: aarō: moyses z maria. Filius aarō/ nadab z abiu: eleazar z ithamar. Eleazar genuit phinees: z phinees genuit abisue. Abisue vō genuit bocci: et bocci genuit oçi: oçi genuit çaraiā: çaraias genuit mera ioth. Porro meraioth genuit amari az: z amarias genuit achitob: achitob genuit sadoch / sadoch genuit ach maas. Achimaas genuit açariā: açarias genuit iohānā: iohanna genuit açariā. Ipe est q sacerdotio fūctus est i domo quā edificauit salomon in hie rusalem. Genuit aut açarias amariā: amarias genuit achitob. Achitob ge nuit sadoch: z sadoch genuit sellū. Sel luz genuit helchiā: z helchias genuit açariā. Açarias genuit çaraiā: z çaraias genuit iosedech. Porro iosedech egressus ē/ qn trāstulit dñs iudā z hie rusalē p man nabuchodonosor. Filius leui/ gerso caath z merari. Et hec no de his in numeri. ¶ vel lobni. mia filioz gerson: lobeni z semei. Fi lij caath amrā z isar z hebron z ocibel. Filius merari: mooli et mūsi. He at generatōes leui p̄m familias eoz: gerson lobeni fili⁹ ei⁹: iaath fili⁹ ei⁹: çā ma fili⁹ ei⁹: ioaa fili⁹ ei⁹: addo fili⁹ ei⁹: çara fili⁹ eius: iethrai fili⁹ eius. Filius ca ath/ aminadab filius ei⁹: chore filius eius: asir filius eius: helchana filius eius: abiasaph filius ei⁹: asir fili⁹ ei⁹: caath filius eius: vriel filius eius: oçi as filius eius: saul filius ei⁹. Filij hel chana: amasai z achimoth et helcha na. Filij helchana sopher fili⁹ ei⁹: na ath filius eius: heliab filius eius: hie roam filius eius: helchana filius ei⁹: ¶ q in libro regū iohel. Filij samuel primogenitus vasseni et abia. Filij autem merari/ mooli lobe ni filius eius: semei filius eius: oça fi lius eius: samaa filius eius: aggia fili⁹ eius: asaiā fili⁹ ei⁹. Isti sunt quos con stituit dauid super catores dom⁹ do mini: ex quo collocata est arca et mini

Et suscitavit dñs isrl spi ritū phul regis assyriorū: z spiritū the glathphalasar regē assur: z trāstulit ru ben z gad z dimidiā tribus manasse: et adduxit eos in ale z in aboz z ara/ z fluuiū goçam vsq ad diē hanc.

Ca. VI.

Filius leui/ gerson: caath: merari. Filius caath/ amrā/ isar/ hebrō z ocibel. Filius amrā: aarō: moyses z maria. Filius aarō/ nadab z abiu: eleazar z ithamar. Eleazar genuit phinees: z phinees genuit abisue. Abisue vō genuit bocci: et bocci genuit oçi: oçi genuit çaraiā: çaraias genuit mera ioth. Porro meraioth genuit amari az: z amarias genuit achitob: achitob genuit sadoch / sadoch genuit ach maas. Achimaas genuit açariā: açarias genuit iohānā: iohanna genuit açariā. Ipe est q sacerdotio fūctus est i domo quā edificauit salomon in hie rusalem. Genuit aut açarias amariā: amarias genuit achitob. Achitob ge nuit sadoch: z sadoch genuit sellū. Sel luz genuit helchiā: z helchias genuit açariā. Açarias genuit çaraiā: z çaraias genuit iosedech. Porro iosedech egressus ē/ qn trāstulit dñs iudā z hie rusalē p man nabuchodonosor. Filius leui/ gerso caath z merari. Et hec no de his in numeri. ¶ vel lobni. mia filioz gerson: lobeni z semei. Fi lij caath amrā z isar z hebron z ocibel. Filius merari: mooli et mūsi. He at generatōes leui p̄m familias eoz: gerson lobeni fili⁹ ei⁹: iaath fili⁹ ei⁹: çā ma fili⁹ ei⁹: ioaa fili⁹ ei⁹: addo fili⁹ ei⁹: çara fili⁹ eius: iethrai fili⁹ eius. Filius ca ath/ aminadab filius ei⁹: chore filius eius: asir filius eius: helchana filius eius: abiasaph filius ei⁹: asir fili⁹ ei⁹: caath filius eius: vriel filius eius: oçi as filius eius: saul filius ei⁹. Filij hel chana: amasai z achimoth et helcha na. Filij helchana sopher fili⁹ ei⁹: na ath filius eius: heliab filius eius: hie roam filius eius: helchana filius ei⁹: ¶ q in libro regū iohel. Filij samuel primogenitus vasseni et abia. Filij autem merari/ mooli lobe ni filius eius: semei filius eius: oça fi lius eius: samaa filius eius: aggia fili⁹ eius: asaiā fili⁹ ei⁹. Isti sunt quos con stituit dauid super catores dom⁹ do mini: ex quo collocata est arca et mini

Id est coraz filijs israhel. quasi diceret: dñi populoz habitantiū in terra pmissio nis an filios israel nō potuerunt eos sal uare: sed abstulit eos dñs corā filijs isrl: iō iustū fuit q filij israel cōuersi ad cultū illoz deoz de terra illa eijcerent. iō sub/ dit: a ¶ Et suscitavit dñs deus is rael spiritū phul zc. id est voluntatez impugnādi filios israel. b ¶ Phul re gis assyriorū: de quo habet. iij. Regū xv. c ¶ Et spiritū theglathphala/ sar. de q habet ibidē d ¶ Et trāstulit ruben z gad z dimidiā tribū ma nasse. eijciedo de terra sua. e ¶ Et ad duxit eos in ale z in aboz. loca talia assyrie.

Ca. VI

Filius leui. Dic describit gene ratio leuitarū: z p̄mo describit eoz genealogia. secūdo descri bunt eoz officia/ ibi: Isti sūt q̄s cōstituit dauid. tertio eozū habitacula/ ibi: Et hec habitacula eoz. Circa p̄mū sciēdū q tri bus leui fuit p̄mo diuisa in tres ptes p̄m tres filios leui. s. gerson/ caath z merari. de caath vō descēdit aaron q fuit sūm sa cerdos: z de eo descenderūt alij sacerdo tes: z isti vocati sūt aaronite. alij autē de scēdētes de caath retinuerūt sibi nomen cōe: z vocati sūt caathite: ita q in tribu le ui fuerūt sic q̄tuor ptes: videlicet aaroni te: caathite: gersonite: z meraitē: sicut di ctū fuit plen⁹ libro Nume. Primo igif ponit generatio aaronitaz/ cuz dicit: Filius aaron. s ¶ Eleazar genuit phine es. Istā generationē deducit: qz summū sacerdotiū post aaron datū est eleazaro z filijs ei⁹ de ordinatiōe dñi: vt h̄r Nu. 17. b ¶ Bocci genuit oçi. Ab isto oçi accepit ipe heli sūmū sacerdotiū ex ordia tiōe tñ diuina: vt dictū fuit Ruth. j. et. j. Reg. ij. ca. ita q fuit sūmū iudex z sūmus sa cerdos: vt h̄r. j. Reg. j. z descēdit d̄ itba/ mar filio aarō. i ¶ Achitob ge. sa. In isto sadoch reductū fuit sūmū sacerdotiū ad filios eleazar: qz salomon eiecit abia/ thar de sūmo sacerdotio: vt h̄r. iij. Reg. ij. z instituit sadoch. abiatthar aut descen derat de heli. k ¶ Ipe est q sacerdo. fun. ē in do. quā edifi. zc. In illa au tē domo seu tēplo multi alij functi sūt sū mo sacerdotio. s. sadoch/ achimaas z plu res alij. Quare igif dicit de isto açaria sū gulariter: Ipe est q sacerdotio fūct⁹ est zc. A qd dicitū q h̄ ē q celo di du ctus p̄stater restitit oçi regi iude volētī thurificare i tēplo dñi: p̄ qd p̄cussus fu it lepra: vt h̄r. j. ij. li. xvj. l ¶ Et zara. ge. io. Istū çaraiā iterfecti. Nabuchodo nosor: z iosedech fili⁹ ei⁹ ducit ē cū alijs ca ptiu⁹ i babilonē. Dicit aut aliq q iste fuit Esdras sacerdos z scriba: s̄z d̄ h̄ plenius dicit cū ad libz Esdre veniem⁹ dño cōce dēte. m ¶ Filij g le. h̄ p̄r describit ge neratōes gersonitaz: p̄mo tñ repetit i ge nerali aliq d̄ generatiōib⁹ leui: z p̄z lra. scdo descēdit ad gersonitas describēs ge neratiōes eoz descēdēdo di. n ¶ Ger son: lob. zc. Filij caath. h̄ describit ge neratōes caathitaz. put caathite diuidit̄ d̄ aaronitas: vt p̄dictū ē: z describit istas generatōes s̄lr descēdēdo di. Filij caath aminadab fi. zc. o ¶ Filij samuel zc. nō ē itelligēdū q̄pter qz fuerit p̄mogēit⁹: s̄z abias fuit p̄m⁹ post vasseni. p ¶ Filij aut merari. zc. h̄ p̄r describit gnatio meraitaz s̄lr descēdēdo. Et patet lra. q ¶ Isti sunt q̄s constituit dauid super cantores do. zc. Dic p̄se q̄nter agitur

Sec 49. b
Exo. 6. c
j. 23. b

Diuisio

als t çaraç
et çaraças

als teogna/
tiones
als t lobni

Diuisio

cantorū dauid q̄ organis musicis lau-
des deo canebat cū eoz genealogiam
narraret p̄bauit: suo autē ordine quō
id fecisset demonstrabit. a ¶ Ethan
fili⁹ chusi. Ethan vn⁹ de cantoribus
trib⁹ qui coram dauid in cymbalis lau-
dem dei cōcrepabāt. Et notandū q̄ sic
fuerunt tres filij leui: caath: gerson: et
merari: ita tres cātores: emā de caath.
afaph d̄ gersō: ethā d̄ merari. ¶ Dy-
stice autē significat sanctos doctores q̄
sancte trinitatis fide imbuti p̄m dispē-
sationē veri dauid p̄dicationem euan-
gelij toti mūdo annūciant. b ¶ Le-
uite q̄ ordi. 2c. Quia ois ordo eccle-
siasticus p̄m apostolorū traditionē et q̄
primatū tenent totū ministeriū agant
in ecclesia dei. Unde: vt scias quō opor-
teat te p̄uerfari in domo dei que est ec-
clesia dei viui 2c. c ¶ Aaron. christū
significat. filij ei⁹ eccleie pplm: cui dicitur:
Hos estis genus electū regale sa-
cerdotiū 2c. quē summus pontifex do-
cuit sup altare fidei holocaustū bonoz
operū et incensū oratiōis offerre: vt p̄-
care. p̄ isrl. i. p̄ statu eccleie p̄m p̄cepta
leg⁹ p̄ moysen data. Repit at̄ genealo-
giā aarō vsq̄ ad achimaas: qd̄ p̄ laude
eius fa.

Nota

Dystice

1. Pe. 2. b

als + atpna

Nico. de lyra

agitur d̄ officiis leuitarū quoz allq̄
erant simplices leuite: alij cum hoc sa-
cerdotes sicut aaron et filij eius q̄ erāt
de tribu leui. primo igit̄ determinant̄
officia leuitarū simplicia. scdo sacerdo-
tū: ibi: Aaron p̄o. De simplicib⁹ leui-
tis: aliqui erant cātores ad dicendum
diuinas laudes de quibus agitur pri-
mo. alij in alijs officijs p̄stituti de qui-
bus agit scdo: ibi: Fratres q̄z eoz. Cir-
ca p̄mū sciēdū q̄ postq̄ dauid obtinuit
regnū adduxit arcā dñi de domo obe-
dedom in ciuitatē dauid et posita fuit ī
tabernaculo qd̄ fecerat dauid: vt habe-
tur. ij. Reg. vi. et tunc instituit dauid
cātores et alios leuitas: q̄ officia exerce-
rent coram dño q̄ diu illa arca fuit ī il-
lo tabernaculo: et postea qñ fuit trāssa.
ta ad templū p̄ salomonē edificatū. inē
cantores autē erāt tres p̄ncipales d̄ tri-
bus cognatiōib⁹ leuitarū supradict⁹: vī
delicet hemā de filiis caath. et afaph d̄
filiis gerson et ethan de filiis merari:
et erāt sic ordinati q̄ hemā cū societate
sua erat in medio. afaph autē cum socie-
tate sua erat ad dexteram. ethan vero
cū sua ad sinistram. et ex his p̄z littera
paucis exceptis: cū dicit: Isti sunt q̄s
cōstituit dauid sup cantores. s. q̄ infra
sequunt̄. ex quo collocata est arca ī ta-
bernaculo facto a dauid. Cetera patēt
ex dictis vsq̄ ibi: a ¶ Et fratres ei⁹
afaph qui stabat a dextris eius.
vocantur autem afaph et socij sui fra-
tres ipsius heman et aliorum qui erāt
ī societate sua: qz licet essent de dua-
bus cognationib⁹ scz caath et gerson:
tamē erāt de eadem tribu. s. tribu leui.
Cetera patēt ex dict⁹. b ¶ Fratres
q̄z eozū leuite. Hic agit de officiis
alioz leuitarū: cū dicitur: Fratres q̄z
eoz leuite. et dicunt̄ fratres: qz de ea-
dem tribu: vt iam dictū est. c ¶ Qui
ordinati sunt in cunctū ministe-
riū tabernaculi. qz aliqui erant iani-
tores: et aliqui custodes vasorum et alij
ministrabant sacerdotib⁹ in oblationi-
bus sacrificio.

Als + estha
mo

Als + beth
sames

strabāt corā tabernaculo testimo-
nij: canētes donec edificaret salo-
mon domū dñi in hierlm. Stabāt
autē iuxta ordinē suū ī ministerio.
Hi vero sunt qui assistebant cum
filijs suis. Be filiis caath/heman
cantor filius iohel: filij samuel: fi-
lij belchana: filij ieroā: filij beliel:
filij thon: filij suph: filij belchana:
filij maath: filij amasai: filij belcha-
na: filij iohel: filij acarie: filij sopho-
nie: filij thaath: filij asir: filij abia-
saph: filij chore: filij isaar: filij ca-
ath: filij leui: filij isrl: et fratres ei⁹: a
saph: q̄ stabat a dextr̄ ei⁹. Afaph
fili⁹ barachie: filij samaa: filij mi-
chael: filij basai: filij melchie filij
tathanai: filij cara: filij adai: filij
ethā: filij camā: filij semei: filij ieth
filij gerson: filij leui. Filij at̄ mera-
ri frēs eoz ad sinistrā: ethan filius
chusi: filij abdi: filij maloch: filij a-
sabee: filij amasie: filij helchie: filij
amasai: filij bonni: filij somer: filij
mooli: filij musi: filij merari: filij le-
ui. Fratres q̄z eoz leuite q̄ ordina-
ti sunt ī cūctū ministeriū taberna-
culi dom⁹ dñi. Aaron vō et filij ei⁹
adolebāt incensum sup altare holo-
causti: et sup altare thymiamatis
in omne opus sc̄ificiorū: et vt p̄carēt
p̄ isrl iuxta omnia q̄ p̄ceperat moy-
ses seru⁹ dei. Hi sūt autē filij aarō. b
Eleazar fili⁹ ei⁹: phinees fili⁹ eius:
abisue fili⁹ ei⁹: bocci fili⁹ ei⁹: ozi fi-
lius ei⁹: caraiā fili⁹ ei⁹: meraioth fi-
lius ei⁹: amaria fili⁹ ei⁹: achitob fili-
us eius: sadoch fili⁹ ei⁹: achimaas
fili⁹ ei⁹. Et h̄ habitacula eoz p̄ vi-
cos atq̄ p̄ finia filioz scz aarō iux-
ta cognatiōes caathitarū. Ipsi ei⁹ sor-
te p̄ugerāt. Bederunt igit̄ eis he-
bron ī tra iuda et suburbana ei⁹ p̄ cir-
cūctū: agros at̄ ciuitatē et villas: ca-
leph filio iephone. Porro filijs a-
aron dederūt ciuitates. ad p̄fugien-
dū hebron et lobna et suburbana
ei⁹. Jether q̄z et testhemo cū subur-
banis suis: s et helō et dahir cū sub-
urbāis suis: asā q̄z et bethemes et
suburbana eaz. Be tribu at̄ beia-
mi gabee et suburbana ei⁹ et almāth
cū suburbāis suis: anathoth q̄z cū
suburbāis suis. Des citates tredecim
cū suburbāis suis p̄ cognatiōes suas.

bus sacrificioz: et sic de alijs officijs
que non exprimuntur hic. ista enim of-
ficia cantorum leuitarum et sacerdotum
plenius exprimuntur et describunt in
fra eodez libro a. xxij. ca. vsq̄ ad. xxvi.
inclusiue. d ¶ Aaron vero. Hic de
scribuntur officia sacerdotum breuiter
tamē cum dicitur: e ¶ Adolebant
incensum super altare holocau-
sti. Quod erat extra tabernaculum in
atrio et ibi cremabatur incensum simplex
qd̄ offerebatur cū hostijs et oblatiōib⁹.
f ¶ Sup altare thymiamatis. qd̄
erat intra tabernaculum aē edificationē
templi et postea in templo quādo fuit
edificatū: et sup illud cremabatur thymi-
ama: quod erat cōpositum ex quatuor
speciebus preciosis et redolentibus: vt
habet̄ Exo. xxx. g ¶ In omne opus
sanctifanctorū. Licet em̄ illa p̄ ta-
bernaculi in q̄ erat altare thymiamatis
et candelabrum et mensa propolitiōis
vocaretur sanctū vel sancta tantūmo-
do: tamen omnia opera que fiebāt ibi
a sacerdotibus: vt pote cōpositio lu-
ceruarum: propositio panum: et crema-
tio thymiamatis fiebant propter reue-
rentiam ipsius dei cuius sedem repre-
sentabant illa que erant intra partē ta-
bernaculi: que dicebatur sanctū sancto-
rum: videlicet arca cherubin et propiti-
atoriū: sicut dictum fuit plenius Exo.
xxx. ca. vnde et d̄ propitiatorio dabant̄
respon̄sa diuina quasi a deo ibidē spe-
cialiter habitante: et ideo predicta ope-
ra dicuntur opa sc̄ificiorū. h ¶ Hi sūt
autem filij aaron: eleazar filius
eius 2c. Hic cōsequenter replicat ge-
nerationes aaron: incipiendo ab aarō
et terminādo in achimaas filio sadoch:
et nō p̄cedit vltra: quia solummodo hic
enumerantur sacerdotes ab aaron per
eleazarum filium eius: qui fuerūt vsq̄
ad tempus salomonis qui edificauit tē-
plum. i ¶ Et hec habitacula eoz
per vicos atq̄ cōfinia filioz
scilicet aaron 2c. Hic cōsequenter
agitur de ciuitatibus et locis filioz le-
ui incipiendo a sacerdotibus filijs aa-
ron: cum dicitur: Bederunt igitur
eis hebron ī terra iuda. Sequitur:
k ¶ Agros autē ciuitatis et vil-
las caleph filio iephone. Ciuitas
enī hebron et territorū in circūctū fuit
datus caleph per iohē: sicut habet̄ Jo-
sue. xij. ita q̄ erat dominus p̄ncipa-
lis ciuitatis et suburbij: quibus concede-
rentur habitatiōi sacerdotum. territo-
rium autē et ville que erant ibi fuerūt
sue q̄tum ad habitatiōem et dominij
um. l ¶ Porro filijs aaron dede-
runt ciuitates. et hic debet fieri pun-
ctus: et subintelligunt̄ que postea sub-
duntur: m ¶ Ad confugiendum
hebron. Hic similiter fit punctus: qz
ille q̄ immediate sequunt̄ nō fuerūt ci-
uitates refugij: fuerūt em̄ t̄m sex ciuita-
tes refugij: tres citra iordanē. s. hebrō
sychem et cedes ī galilea: et tres trans
iordanem. s. bogoz ramoth in galaad: et
gaulon in basan: vt h̄ Jos. xv. et h̄ iste
sex ciuitates nominent̄ ī h̄ ca. ī d̄istis
loc⁹: nō t̄m noiant̄ h̄ ciuitates p̄fugij nī
sī due t̄m. s. hebron et sychem. sed de a-
lijs quattuor idem est notandum.
n ¶ Des ciuitates tredecim cū
suburbanis suis 2c. tot fuerūt p̄m
veritatem: vt habetur in libro Josue.
* Filij autem

Filijs aut caath residuis de cognatione sua: dederunt ex dimidia tri- bu manasse i possessione vrbes decē. Porro filijs gerson p cogna- tōes suas de tribu isachar/ z de tribu asar/ z de tribu neptalim: et de tribu manasse in basan/ vrbes tredecī. Filij aut merari p cogna- nes suas de tribu ruben: z de tribu gad: z de tribu çabulon: dede- rūt sorte ciuitates duodecī. Bederūt qz filij isrl/ leuitis ciuitates z suburbana eoz. Bederūtqz p sortē ex tribu filioz iuda: et ex tribu filioz symeon: z ex tribu filioz beniamin vrbes has: qz vocauerūt noib⁹ suis: z ex his q erāt ex cognatōe filioz caath: fuerūtqz ciuitates in terminis eoz/ de tribu ephraim. Bederūtqz eis vrbes ad pfugie dū/ sichen cū suburbanis suis in monte ephraim: z gacer cū subur- banis suis/ hicinaā qz cū suburbanis suis: z bethoron silr: necnō z helon cū suburbanis suis/ et gethremon in eūdem modū. Porro ex dimidia tribu manasse aner z suburbana ei⁹: thalaam z suburba- na ei⁹. His videlicz q de cognatione filioz caab reliq erāt. Filijs aut gerson de cognatōe dimidię trib⁹ manasse/ gaulon in basan et suburbana ei⁹: z astaroth cū suburbanis suis. De tribu isachar ce- des et suburbana eius: et dabereth cū suburbanis suis: ramoth qz z suburbana ei⁹: z anē cū suburbanis suis. De tribu vō aser masal cū suburbanis suis/ z abdon silr: asach qz et suburbana ei⁹: z roob cū suburbanis suis. Porro de tribu neptalim cedes i galileaz sub- urbana ei⁹. Amon cū suburbanis suis: z cariatharim z suburba- na ei⁹. Filijs aut merari residuis. de tribu çabulon rēmono: z sub- urbana ei⁹: z thabor cū suburbanis suis. Trans iordanē qz ex ad- uerso hiericho/ ptra orientē iordanis. De tribu ruben/ bosor in so- litudie/ cū suburbanis suis: z tassa cū suburbanis suis. Cademoth qz z suburbana ei⁹: z muphaath cū suburbanis suis. Hecnon et de tribu gad/ ramoth in galaath z suburbana eius: et manaim cū sub- urbanis suis. Sed z esebon cū suburbanis eius: z iecer cum subur- banis suis.

Ca. VII

a Alias samrom.

Porro filij isachar thola z phua: iasub z samarō: q̄tru or. Filij thola/ oci z raphaia z hierihel z iemariz iepsem z samuel pncipes p domos cognationū suaz. Be stirpe thola: vi- ri fortissimi numerati sūt in dieb⁹ dauid vigintiduo milia sexcenti.

a Alias isai. b Annunato patre qui vnicus fuit patris sui.

Filij oci/ icrahia: de q nati sūt michael z obadia z iohel z iēsia: quim s qz oēs pncipes. Cū eis p familias z pplos suos/ accincti ad plū vi- ri fortissimi trigintasex milia. Multas enī habuere vxores et filios. Frēsqz eoz p oēm cognatōez isachar: robustissimi ad pugnandū octogitaseptē milia numerati sūt. Filij beniamin/ bale et bochor et iadibel tres. Filij bale/ esbon et oci z ociei z hierimoth et vrai: qnqz pncipes familiarz z ad pugnādū r̄ robustissimi. Numer⁹ aut eoz vi-

gintiduo milia z trigintaq̄ttuor. Porro filij bo- chor çamira z ioas z eliecer: z elionai z amri et hierimoth et abia et anaioth z almathā. Oēs hi filij bochor. Numerati sūt aut p familias su- as principes cognationū suaz ad bella fortis-

a Alias iedibel.

simi viginti milia z ducēti. Porro filij iadibel a quo egressi sunt beniamite: qui nepharo z cubitu occi- derunt vxorē leuite.

balan. Filij autē balan iehus et beniamin et aboth et chanana et iothan et tharsis z hausa ar. Oēs hi filij iadibel principes cognationū suaz/ viri fortissimi decē et septē milia et ducē-

ei factū videt: qz fide- lia fuit dō in oib⁹.

Ca. VII

Porro filij. Omēs hi filij bo- chor. Abicungin le- ge scribit: omēs hi fi- lij istius vel illius aut p meritorum excellen- tia est: aut pro merito- rum deterioracione vt eius dicantur esse filij cui fuerūt imitatores.

Co cubinaqz

ti ad prelium pcedētes. Sephan quoqz et phan: filij hir: et asim si- lij aber. Filij aut neptalim: sasibel et guni/ et a ser et sellū/ filij bala.

a Co cubine iacob ancille rachelis matris neptalim a quo isti sunt generati.

Filijs aut caath re. i. qui nō erant sacerdotes: ita q dicebantur caa- thite tm̄ z non aaronite: vt dictum est supra. istis dederunt alia habitacula.

Porro filijs gerson. Sic p̄r agit de habitaculis gersonitarū z mera- ritarū: ostendēdo que ciuitates: z a qb⁹ tribub⁹ assignate sunt eis. z cū hoc etiā intermisecet aliqua de filijs caath. z pa- tet lra vsqz ibi: Quas vocauē- runt ex noibus suis. i. leuite z sacer- dotes denoiauerunt loca eis assignata ad habitandū et nutriendum pecora ex noibus suis: ad hoc q istud esset testimo- nium in futurū: qz ista erāt eis assigna- ta a filijs israel: qz tribus leui nō habu- it hereditatē distinctā sicut alie tribus.

Ca. VII

Porro filij isachar. Sic co- sequēter ponit generationes aliaz sex tribuū. i. isachar: ben- iamin/ neptalim/ manasse/ ephraim z aser. de tribubus vero dan z çabulon nō fa- cit mentionē. Primo ergo agitur de ge- nerationibus istarū tribuum. sc̄do resu- mitur tribus beniamin: vt diffusius de- scribatur ca. viij. Circa primū describit primo generatio tribus isachar. secun- do beniamin/ ibi: Filij beniamin. tertio neptalim/ ibi: Filij autē neptalim. quar- to manasse/ ibi: Porro filius manasse. q̄nto ephraim/ ibi: Filij autē ephraim. sexto aser/ ibi: Filij aser. De tribu vero dan z çabulon non describit aliqua ge- nealogia. cuius causa ab aliquibus assi- gnatur: quia quelibet tribus habebat li- brum genealogie sue. Esdras autē scri- ptor hui⁹ libri (vt dictū fuit a p̄ncipio) forsitan nō inuenit libros genealogiaz tribus dan z tribus çabulon: qz perdi- ti fuerunt in captiuatione decem tribu- um: vel alio modo. Circa primū dicit: Filij isachar zc. z subdit: Et sa- maron. Iste vocat semrom. Sen. xlvj. Numerati sūt in dieb⁹ dauid. Quā precepit numerare pplm: vt habet ij. Reg. xliij. s. Quinqz omnes principes. Hoc intelligit cōnumera- to p̄re. Cetera patēt vsqz ibi: b Filij beniamin. Sic cōsequēter describit genealogia tribus beniamin. z patz lra vsqz ibi: i Sephan quoqz et ha- phan filij hir: z asim filij aser. In he- breo habet: filij aber. et ponit hic filij in plurali p filius. vel cū isto asim intel- ligunt alij filij aber. Dicit autē hic glo- sa hebraica q esdras istos sephan z ce- teros posuit hic vltimo in genealogia beniamin: qz nesciebat vtrum essent de tribu beniamin vel nō: eo q nō inuenit reductionem genealogie ip̄ozū ad tribū beniamin certitudinaliter: sed hoc nō vi- detur cōuenienter dictū. Tū qz hebrei dicunt q esdras scripsit hunc librū per adiutorium z directionē aggei z çaba- rie pphetaz sibi p̄teporaneoz q spiritu pphético loq̄bant. Tū qz in scriptura sacra si aliqd esset positū dubiū: hoc eēt a spiritu humano/ z nō a spiritu diuīo.

Porro filij neptalim. Sic ponit genealogia tribus neptalim: z multum breuiter. i. Filij bala. Ista autē su- it ancilla rachel ab eadē in coniugio ipi iacob data: vt habet Sen. xxx. de qua natus fuit neptalim: vt habetur ibidē. z ideo cū dicitur: Filij bala. Ii filij re- fertur ad neptalim: z est singularis nu- meri z genitiui casus. si aut sit pluralis

* numerl p

alstiechma am alsabaal Diuisio

alst tiasa

D

Alstious

Concubinae ei. Dec. dicitur fuisse filia filij balan q in egyptu fame cogete a patre venalis ducta a Danasse q horreis perat cibarijs: patri datus in pligiu misericorditer suscepra est. b Chapphim et se. Prioris filij machir hec duo noia esse dicunt: s scdm ee salphaad et eora sorore maacha qua esrom cu sefraginta esset annoz accepit vxore que pepit ei filiu segub: sicut. s. dictu est. c Soroz aut eius reg. Sorozvlam filij phares filij machir vt pdictu est. hanc qda tradut esse matre iesu filij naue q vir decorus nūcupat: ob insigne virtutis et pncipatus. Alij dicūt delborā vxore la pidoch pphetissam. d Filij aut ephra. Fabulant hebrei q filij ephraim congregata multitudine viuēte patre conati sunt ad terrā pmissionis reuertit: et in geth palestinoy occisi sunt. Eū cetera tribus per desertū adducunt: ne viderēt ossa fratru suozum. et in psalmo dicitur: Filij ephrem pueri sunt in die belli.

al. t haphro

† Nu. 27. a
D. 77. b

Nico. de lyra

numeri. put sonat lra hebraica: sic filij nephtalim hic dicunt filij bale matris Sue: eo mo loquedi quo frequēter in sacra scriptura filij filioz dicunt filij parentū. a Porro filius ma. Dic describit genealogia tribu manasse. b Deperit ma. pa. ga. fuit enim potēs et magnus in terra illa. ppter qd dicit pater ei: vt frequēter dicitu est in similibus. c Et habuit so. nomi. maacha. ista est alia ab illa maacha: q cito post d: vxor machir. d Ma. tegz sunt sal. filie. iste fuit lapidat. ppter collectionē lignoz in sabbato: nec habuit filios. ppter qd eius filie acceperūt partē hereditatis loco patris de voluntate dñi: vt habet Nume. xxvij. Sequit: e Soroz aut ei reg. pe. virū decoz. In hebreo habet: Deperit e/chor: et est nomē apriū vnus hois. vt dicitu hebrei. f Filij aut ephraim. Dic describit genealogia tribu ephraim: et legat lra. put lacet vsqz ibi: g Occiderūt autē eos viri geth. istud aut exponit ab hebreis multipliciter. Ano mo q isti descēdentes de ephraim filio ioseph patre eius adhuc viuēte añ exitū fili ozū isrl de egypto sub moyse collegerūt multitudinē vt intrarēt terrā pmissiois: Tum qz ioseph moriēs dixerat q dñs post mortē suā educeret filios isrl de egypto: et induceret eos in terrā pmissiois: vt habet habet Gen. xl. Tu qz iacob p̄iarcha bñdicēdo filios ioseph p̄posuerat ephraim ip̄i manasse: vt h̄ Gen. xlvij. ppter qd filij ei erāt magis elati et audaces: et venerūt vsus terrā pmissiois p̄viā breuiorē. s. p̄ terrā philistinoy q vicina est. vt h̄ Ezo. xliij. et tūc a getheis fuerūt debellati: quia p̄occupabāt tps redeūdi ad terrā pmissionis. p̄m q d: Gen. xv. q. cccc. annis deberēt esse filij isrl p̄grini in terra nō sua: vt ibidē fuit declaratū: q nōdū adhuc erāt cōpleti: et huic expositioi p̄cor dat qd postea h̄ d: s. q ioseph filio nū minister moysi in exitu de egypto nepos fuit elisama filij amind: filij laadan: filij thale: filij beria: vt dicitu hebrei: filij ephraim. et sic in sexta generatione nat⁹ est ioseph de ephraim: sicut et eleazar de leui in q̄nta: vt dicitu fuit Gen. xv. S; huic expositioni obuiat qd d: in textu: Filia aut ei. scz ephraim fuit sara: q edificauit bethoron in feriozē zē. qz iste ciuitates sunt in terra pmissiois in sorte ephraim: vt h̄ Josue. xvi. vbi nō potuit edificari p̄ mulierē descēdētē de ephraim nisi post ingressum filioz isrl in terrā pmissionis et assignationē hereditatū singulis tribub⁹. A natiuitate vō ephraim vsqz ad illud tempus fluxerūt anni. cclvi. ad min⁹. et iō nō videt q tūc posset esse aliq̄ filia genita ab ephraim q edificasset ciuitates illas. p̄batio assumptē: qz a natiuitate isaac vsqz ad exitū de egypto fluxerūt anni

al. trephen

al. teladan
al. t thabad
al. t daph

Porro filius manasse egnhel: concubina eius syra peperit machir patrem galaad. Machir autem accepit vxorem filijs suis: haphhim: et lepham: et habuit sororem nomine maacha. Nomen autem secundum salphaad. Haterz s̄ a que in libro numeroz petūt a moyse hereditatē inter fratres suos. salphaad filius et peperit maacha vxor machir filium: vocauitqz nomē eius phares. Porro nomen fratris eius çares: et filij ei v̄lā et recem. Filius aut v̄lā badā. Hi sunt filij galaad filij machir filij manasse. Soroz autē ei regina peperit viruz decorum et abiecer et moola. Erāt aut filij semida/ abin et sechē: et leci et anian: Filij aut ephraim/ suthala bareth filij ei thaatb filij ei: elada filij ei thaatb filij ei: et hui filius cabad: et hui filius suthala: et hui filius ecer et elad. Occiderūt aut eos viri geth indigene: quia descenderāt vt inuaderent possessiones eorum. Luxit igitur ephraim pater eorum multis diebus: quia patriarche qui adhuc supererant: vel cognati qui sepe fratres dicunt. et venerunt frēs eius vt cōsolarentur eū. Ingressusqz est ad vxorē suā: q cōcepit et peperit filiū: et vocauit nomen eius berna: eo q in malis dom⁹ ei ortus esset. Filia autē eius fuit sara: que edificauit bethoron inferiorē et superiorē et ozen sara. Porro si

rūt anni. cccc. vt declaratū fuit Gen. xv. a qd si subtrahant anni q fluxerūt vsqz ad natiuitatē ephraim remanēt anni. ccc. qz isaac sexagenari⁹ genuit iacob: vt h̄ Gen. xxv. Jacob vō cētū triginta an. erat qñ descēdit i egyptū vt h̄ Gen. xlvij. et sic de pdictis. cccc. an. vsqz ad exitū de egypto remanēt. ccc. ad min⁹ a natiuitate ephraim qz nat⁹ erat qñ iacob descēdit i egyptū: vt h̄ Gen. xlvij. qd si addant. xl. añi qd filij isrl fuerūt i deserto p̄ exitū de egypto: et sex i qd ioseph pugnavit i reges çhana an añqz diuideret erā: put oñsuz fuit Josue. xi. et xliij. habet anni. cclvi. Igit p̄m istā expositionē optet dicē q sara q hic dicitur filia ephraim nō fuit filia ei⁹ imediata: sed p̄ multas generationes descēdit de eo: et fuit in ptate sua postqz filij isrl in terra pmissionis habuerūt sortes assignatas: et sic edificauit ciuitates dictas: ppter qd hic noiaf inter filios ephraim patriarche ppter magna q fecit in edificatione ciuitatū. Alio mo exponit de illis q cōtra voluntatē moysi post exitū de egypto iuerūt ad plū p̄tra aduersarios: et debellati fuerūt et multi eoz occisi: vt habet Nu. xliij. in fine. et p̄m hoc nō pot dicit q iste ephraim q dicitur hic eos lamētasse fuerit ephraim filij ioseph: qz illud bellū fuit scdo anno egressiois de egypto: et sic iste ephraim fuisse tūc. ccc. annoz vt p̄z ex pdictis. et nō est verisimile q t̄m vixerit marie qz Ezo. i. d: q mortu⁹ fuit ioseph et ois cognatio illa anteqz filij isrl exiret de egypto. Itē dato q vixeret: trāsiisset in eo tps generandi: et tūc de isto ephraim q dicitur hic lamētasse filios suos: d: q postea genuit berna. sic nominās eū: eo q in malis domus ei⁹ ort⁹ esset. s. p̄ occisionē filiozū. Berna enī interpretat in malo. Itē aliq̄ dicunt hic in textu et Nu. xliij. q vident obuiare huic expositioi: qz hic dicit: Occiderūt aut eos viri geth: q erāt phi listei. et Nu. xliij. d: q ammorrei et amalechite interfecerūt illos q p̄travolūtātē moysi au si fuerūt ire ad p̄elū. Itē hic d: q isti fuerūt occisi a getheis: eo q descēderāt ad inuadendum possessiones eoz/ ibi aut d: At illi p̄tenebrati ascēderūt in mōtē ad pugnādū p̄tra ammorreū et amalech. et iō ppter ista nō videtur posse stare ista expositio scda. Tertio mo exponit de viris existētibus de tribu ephraim: q postqz habuerūt sortē in terra pmissiois p̄ ioseph multiplicati fuerūt et roborati et p̄identes de sua multitudine et fortitudine descēderūt de mōte ephraim versus terrā philistinotū: q est sup mare mediterraneū: sed viri geth indigene occiderūt eos: et ponitur in textu. b Indigene. ad exp̄mendū modū occisionis. indigene enī dicūt nati de terra illa. vñ indigene dicūt qsi inde geniti: et p̄p̄ h̄ sciebāt passus ēre difficilis ad trāsēdū et sic pugnaverūt cū filijs ephraim i loco vbi filij ephraim nō poterāt se bñ defendere. igit p̄m istā expositionē optet dicere q ille ephraim q dicitur hic lamētasse filios suos occisos q fuerūt p̄ncipales in h̄ facto. s. illo cōflictu. fuit ali⁹ ab ephraim filio ioseph: et multo tpe post ipsum: tñ nominatus eodē noie sicut frequēter cōtingit: et huic expositioi p̄sonat qd subdit: i Filia autē eius fuit sara q edi. bethoron inferiorē. et supe. nō enī potuerūt iste ciuitates edificari ab ipsa donec filij ephraim fuerūt potētes in sorte sua. k Et ozen sara. istam ciuitatē nominauit ex noie suo. Sed dicte expositioni videt obuiare qd subdit. scz q ioseph filius nun descēdit de istis: et tñ certū est q erat senex et p̄ucte etatis qñ diuulit terrā filijs israel: vt habet Josue. xliij. et ideo p̄m istā expositionē tertā qñ subdit hic: i Porro filius eius sara. oportet dicere q ista lra

ra nō referē

lius eius rapha z reseph z thale de quo natus est thaan: qui genuit laada. Huius quoque filius amiud genuit elisama: de quo ortus est nun: qui habuit filium iosue. Post sessio autem eorum z habitatio bethel cum filiabus suis: et contra orientem nozam ad occidentalem plagam gacer filie eius. Juxta filios quoque manasse bethsan: et filias eius: thanath z filias eius: mageddoz filias eius: dor z filias eius. In his habitauerunt filii ioseph filii israel: filii aser iomna et iesua et isui z baria z sara sororum eorum. Filii autem baria heber et melchiel: ipse est pater barcaith. Heber autem genuit iephlat et somer z iothan z suaa sorore eorum. Filii ephlat phosech z cha maal et asoph: hi filii iephlat. Porro filii somer abi z roaga et iaba z ara. Filii autem helem fratris eius supha et iemna et selles et amal. Filii supha suae arnaphed z sual z beri et iamra z bosoz z odor z sama z salusa z iethran z bera. Filii iether: iephone z phaspha z ara. Filii autem olla aree et anibel z resia. Omnes hi filii aser: principes cognationum electi atque fortissimi duces ducunt. Numerus autem eorum etatis que apta esset ad bellum. xxvj. milia.

Beniamin autem genuit bale: primogenitum suum asbal secundum abara tertium noaha quartum z rapha quintum. Fueruntque filii bale: addoar et geraz abiud: abisue quoque z nemaz aboe: s; z hiera z sephupba et vza. Hi sunt filii tabod: principes cognationum in bitatium in gabaon qui translati sunt in sepulchrum. Vel noama. Vel abia. manath. Naama autem z achia et iera: ipse translulit eos: et genuit oca et abiud. Porro saarahim genuit in regione moab postquam dimisit husim z bara uxores suas. Genuit autem de edes uxore sua iobab z sebia z moisa z molchod: iechusque z sethiar z marmath. Hi sunt filii eius principes in familijs suis. Beusim vero genuit achitob et elphaal. Porro filii elphaal heber z misaaz z samad. Sic edificauit ono et lodz filias eius. z Bara autem z sama principes cognationum

Qui vlti sunt fratres filios suos ephraim. **B**itatum in abialo. Hi fugauerunt hitatores geth et haio z sesach: z hierimothz cadabiaz arod z heder: micha el qz et iespha et ioaa filii baria et cabadia et mosollā et egeci: z heber et iesamari z ieslia et iobab filii elphaal z iacim et zechri z cabdi z helioenai z selethar z heliel et adaia et baraiā et samrath filii semei. Et iesphan et heber et heliel et abdon et zechri et thanan et anania z taia et anathothia et iephdaida et phanuel filii sesac. Et samsari et sooria et otholia et iersia et helia et zechri filii ieroam. Hi patriarche z cognationum principes qui habitauerunt in hierusalem. In gabaon autem habitauerunt abigabaon: et nomen uxoris eius maacha: filius quoque eius primogenitus ab-

ra non refertur ad predicta immediate: sed ad ephraim filium ioseph: ita quod propter reuerentiam iosue qui fuit valde magnus in populo israel. scriptura incipit describere eius genealogiam ab ephraim patriarcha. ut sit sensus: Porro filii eius. i. ephraim patriarche. a **R**apha z re. z thale: de quo. i. thale natus est. sequitur b **Q**ui ha. si. io. Et sic iosue descendit de ephraim in septima generatione. c **P**ossessio autem eorum est. i. cum villis sibi adiunctis. ista tamen ciuitas bethel alia est a hierolim: que vocata fuit bethel: put dictum fuit **B**eth. xxv. iij. quia hierolim partim fuit in sorte iude z partim in sorte beniamin. ista autem bethel fuit in sorte ephraim: z ibi posuit hieroboam unum de duobus vitulis aureis que fecit: ut habet **Reg. xij.** d **F**ilii aser. Sic vltio describitur genealogia aser. z ptz lra vsq; ibi: e **I**oseph pater bar. Nomen est loci vbi melchiel fuit dominus vel vir famosus. f **F**ilii gether: ie. Iste est alius a pre caleph: qui fuit de tribu iuda. iste autem de tribu aser.

Beniamin autem. Sic resumitur genealogia beniamin: ut diffusius scribat. z h sit principalis propterea saul regis qui fuit de hac tribu. Primum igitur ponitur genealogia beniamin in generali. secundo ipsi saul in speciali: ibi: In gabaon autem. Circa primū dicitur: **B**eniamin autem gabaon: pri. suū z ba. secū. Qui vocatur asbal. **Nu. xxvij.** b **F**ueruntque si. bale ad. z gera. Dicitur aliquid quod iste gera fuit pater semei: sed hoc non est verum: quia iste gera fuit nepos beniamin patriarche: ut ptz hic: a cuius tempore vsq; ad tempus semei fluxerunt sexcenti anni z plus: quia anno. cccc. z lxxx. egressio nis de egypto fundata fuit templum per salomonem: ut habet. iij. **Reg. vi.** q salomon interfecit semei: ut habet. iij. **Reg. ij.** z ideo ille gera qui dicitur pater huius semei. **Reg. xvj.** fuit alius ab isto gera: z logo tpe post ipsum. **H**ic sunt filii ahod. Iste est qui vocatur aioth. **Judic. iij.** q fuit iudex in israel z interfecit eglon regem moab: ut ibidem habet. k **Q**ui translati sunt in manath. i. in sepulchrum: ut dicunt aliqui expositores nri. z intelligit h de gabaonitis: qui propter uxorem leuite quam afflixerat incredibili libidine: ut habet **Judic. xix.** interfecit fuerunt: z iste descendit de aioth: sed lra sequens contra riat hunc expositorem in quibusdam: l **N**aaman autem z achia z hic. Associati fuerunt illi in hoc facto: cum igitur isti fuerint de tribu beniamin qui non interfecerunt predictos gabaonitas / sed magis inuenerunt eos: ut habet **Judic. xx.** ptz q di ca expositio non est vera: z ideo dicitur hic hebrei quod manath non significat hic sepulchrum: sed est nomen proprium cuiusdam terre ad quam isti fuerunt translati per naaman z socios eius. vtrum autem fuerunt translati illuc per bellum vel per commutationem hereditatum seu alio modo: non dicunt expositores hebraici vel latini. m **P**orro sa. ge. in regione moab. **C**ausa autem que illuc iuit ibidem: n **P**ostquam di. husim z bara uxores suas. Quia forte erat adultere vel sibi tediose. z ideo eis dimissis accepit aliam uxorem in regione moab. de qua subdit: o **G**enuit autem de edes uxore sua iobab. z ceteros. p **B**eusim vero genuit zc. ut predictum est: genuit achitob. z subdit: q **H**ic edi. ono z lod. noi na sunt ciuitates que edificauit samad. r **E**t filias eius. i. villulas adiacentes. s **B**ara autem z sama. Bara hic est nomen viri. t **P**rinces co. ha. in abialo. **M**ois est ciuitatis: de qua dicitur **Iosue. x. c.** Sol contra gabaon mouearis / z luna contra vallē hailon. v **H**ic scilicet bara z sama z socii eorum. x **S**ugauerunt hitatores geth. Philistei enim qui habitabant in geth ascenderunt in sortem beniamin ad depredandum: z ab istis de tribu beniamin fuerunt debellati z fugati: sicut e conuerso filii ephraim volentes depredari getheos: ab ipsis fuerunt debellati z occisi: ut dictum fuit ca. pce. y **E**t haio z sesach: z hic. zc. **M**ois sunt viros de beniamin: qui fuerunt in debellatioe getheorum: vsq; ibi exclusiue. z **F**ilii elphaal. **U**bi incipit describere alias generatioes. a **H**ic patriarche. i. principales inter principes illius cognationis. b **Q**ui habitauerunt in hic. **H**ec enim ciuitas partim cadit in sortem iude: z partim in sortem beniamin: ut dictum fuit in libro **Iosue.** z ideo non solum habitabant ibi aliqui de tribu iuda: sed etiam aliqui de tribu beniamin. c **I**n gabaon autem habitauerunt. **H**ic consequenter describitur cognatio saulis regis in speciali: cum dicitur: **I**n gabaon autem habitauerunt zc. **I**n hebreo habet: **P**ater gabaon: z sunt due dictiones: z significat illū qui erat principalis in illa ciuitate: z quod ista sit vera lra. ptz ex hoc quod circa finem ca. sequentis resumitur ista cognatio quasi sub eiusdem **D**ij **Q**ue verbis. z dicitur

Diuisio
als + nabua
als + taotb
als + mufa
ak. + melchod
ak. + marma
als + sama
als + loth
als + Bar
als + gachri
als + chan
als + talam

U niversus isrl. a Rathinei Ca. IX Domu vel in humilitate servietes. Hi sunt gabao nite quos iosuevite donavit: et servitio tēpli depu/ tavit: vt aqs et ligna portaret. b Helchie. hic fuit sacer/ dos magnus qui deuteronomiu inuenit in tēplo dñi in tpe io/ se: et dicitur pater fuisse hieremie pphē.

Ni. dely. S. Idubun.

308.9.0 4. re. 22. b. 71. Re. 9. a. a. s. tamina/ dab a. s. thebal a. s. mippi/ baal

* verbis. et dicit ibidē: In gaba on autē comorati sūt pater ga/ baō et qñ autē dicitur hic habitauerūt: intelligit alij q̄ i eadē ciuitate ha bitauerūt cū isto pncipali. a. C. Cis et ba. et na. ex b dicunt doctores q̄ cis pater saul: et ner pater abner pncipis militie saul fuerūt frēs: et per pñs saul et abner cognati germani: vt dicitur i. Re. xliii. b. C. Ner autē ge. cis: s. quō genuit eū: qz dicitur cū est q̄ fuit frater ei: Ad b dicunt expositores cōiter q̄ fuit frater eius senior: et iō mortuo patre iste ner educavit et custodiuit cis fratrem suū et ex hac nutritioe vocat hic p̄ eius: p̄ qd iste cis dicitur habuisse aliu p̄ez naturalē. i. Reg. ix. a. vbi dicitur q̄ erat vir de beniamin noie cis filij abiel et c. Et cis ge. saul. vt habet i. Reg. ibidem. d. C. Et hisbaal. iste. ii. Reg. vocat isoboth: et succes sit saul in regno fratribus suis interfe ctis. e. C. Et mirabaal. iste ē qui vocat miphoboth. ii. Re. q̄ fuit cō mēsalis dō p̄pter amorē ionathe pa tris sui. cetera legant prout iacet in lra vsq̄ ibi: f. C. Et multos ha. fili. ac nepo. et. alij habent milia s. nō est de textu: qz nō ē in hebreo nec in libris correct. et merito: qz in tota tribu beniamin nō erāt tot virt bellatores: et multo min⁹ in genera tione vnus hoīs q̄ vocat hic vlam.

a. s. trapha a. s. asch a. s. tius

U niversus isrl. Ca. IX isrl. di. est. Superius de scripte sūt generatōes de scendētes a filiis iacob vsq̄ ad trās/ migratiōes babilōis. Dic p̄r agif de illis q̄ fuerūt post trāsmigratiōes et diuidit p̄sens caplm i tres ptes: qz pmo ponit p̄tinuatio respectu p̄ cedētū. scdo executio p̄sentium/ ibi: Qui autē habitauerūt. tertio p̄tinua tio respectu sequētū/ ibi: In gabaō autē. Circa p̄mū dicitur: g. C. Univer/ sus isrl. diu. est. q. d. sic in p̄ce dētib⁹ genealogie filioz isrl. sint de/ scripte. b. tñ est breuiter et chronice: s. numer⁹ dictaz genealogiaz alibi descript⁹ est p̄fecti⁹. et vbi script⁹ sit hic oñdit/ cū s. dicit: h. C. Et sūma eoz scri. et. Dicit autē glosa hebra ica q̄ liber iste vbi scripte sūt genea logie p̄fecte vsq̄ ad minima nō h̄t: sicut nec liber abte silonit⁹: et addo vi dētis: et plures alij libri q̄ in scptura allegant: nec tñ habent. Aliq̄ dō ex ponūt de numeratiōe facta p̄ ioab d̄ p̄cepto dō. q̄ p̄inet. ii. li. Re. xliii. i. C. Trāslatiōes sūt in ba. et. Nō fit hic mētio de trāslatiōe filioz isrl: q̄ facta fuit p̄ theglathphalasar regē assyrioz. de qua h̄t. iiii. Re. xv. nec d̄ illa q̄ facta est p̄ salmanasar nono anno osee: de q̄ h̄t. iiii. Re. xviii. qz de istia duab⁹ captiuitatib⁹ nō redie rūt ad terrā isrl: s. de tertia captiui tate q̄ facta fuit p̄ nabuchodonosoz regē babilōis q̄ trāstulit illos q̄ ba bitabant

U niversus isrl. Ca. IX a. C. per dauid vel per salomonem vel per quēlibet alium regem. dinumerat⁹ est: et sūma eo rū scripta est in libro regū a. C. p̄tm p̄ teglathphalasar: p̄tm p̄ nabuchodon. isrl. et iuda. Trāslatiōes sunt in babylo/ nē p̄pter delictū suū. Qui autē habita uerūt p̄mi in possessionib⁹ et in vrbib⁹ i suis isrl: et sacerdotes et leuite et nathin nei comorati sūt in hierlm de filiis iu/ da et de filiis beniamin. Be filiis quo q̄ ephraim et manasse othei filius ami ud filij emri: filij omrai filij bōni. Be filiis phares filij iuda: et d̄ siloni: asaia p̄mogenit⁹ et filij ei⁹. Be filiis autē gara iehuel: et frēs eoz sexcenti nonaginta. Porro de filiis beniamin: salo filius mosollā filij aduia: filij asana et ioba/ C. vel belam. nia filij ieroā et hela filius oci: filij mo/ chozi et mosollā filij saphacie: filij ra/ huel: filij iebanie et fratres eoz p̄ fami lias suas nōgēti quināgintafex. Oēs hi p̄ncipes cognationū p̄ domos pa/ trū suoz. Be sacerdotib⁹ autē iedaia: o ioiari: et iachin. Acarias quoq̄ filij helchie filij mosollā/ filij sadoch filij p maraioth filij achitob pontifex dom⁹

bitabant in regno iuda. scz tribu iuda et beniamin et leui: qz de ista captiuitate post septuaginta annos redierūt i hierlm et in terrā isrl de licētia cyri regis persarū: vt h̄t. ii. Paral. vii. c. et i. Eldre. i. et alij redierūt in p̄p̄ijs p̄sonis q̄ adhue vivebāt vt h̄t. i. Eldre. iij. q̄ fundato tēplo scdo: illi q̄ viderāt p̄mū tē/ plū flebāt. alij autē redierūt in filiis: in q̄bus p̄ses manēt alij mō. Sciz/ dū tñ q̄ de alijs tribubus alij euase rūt man⁹ theglathphalasar et salma nasar. qui venerūt ad habitandū in regno iuda: s. isti postea fuerūt trāslati in babilōnē p̄ nabuchodonosoz cū alijs: et de captiuitate redierūt cū ip̄sis aliq̄ in p̄p̄ijs p̄sonis q̄ nondū erant mortui: et alij in filiis suis. vt habet. i. k. C. Qui autē habita. p̄mi. Dic p̄r agif de illis q̄ redie/ runt: et p̄mo de tribub⁹ in generali: scdo de tribu leui in speciali/ ibi: De sacerdotib⁹ autē. Circa p̄mū dicit: Qui autē habita. p̄mi. i. p̄mo re deutes de captiuitate babilonica. l. C. In vrbib⁹ et. et q̄ d̄ illis loq̄t p̄z p̄ simile modū loq̄ndi d̄ isrl. i. Et dre. ii. vbi dicit: Hi sunt autē puir/ cie filij qui ascēderūt de captiuitate. et sequit⁹: Et reueri sunt in hierlm et iudeā vnusq̄sq̄ in ciuitatē suā: et in fine ca. dicit: Habitauerūt q̄ sacer/ dotes et leuite de p̄plo et cantores et lanitores et nathinnei i vrbibus sui/ is vniversos isrl in ciuitatib⁹ suis. C. Et nathinei. isti erāt gabao/ nite ad iudaismū p̄uersi: et fuerūt de putati ad portādū aqs et ligna ad lo cū cultus diuini. vt habet Josue. ix. n. C. Comorati sūt et. in reditu d̄ captiuitate babilōica solliciti fuerūt illi q̄ presidebāt p̄plo: vt ciuitas hie/ rusalē habitaret: eo q̄ ibi reedifica/ tū fuit tēplū ad cultū diuinū: sed mul ti de p̄plo mag⁹ volebāt habitare in alijs locis iudee ad colēdū agros et vineas et p̄similia: et qz habitatoz ib⁹ in hierlm iminebāt pericula ab ad/ uersarijs: eo q̄ ciuitas illa erat odio sa gentib⁹ habitātibus in samaria et ciuitatibus circūadiacentibus. C. et frequēter impedierūt reedificatio/ nē templi et ciuitatis vt p̄z Eldre. i. et ii. in plurib⁹ locis. propter qd alij de p̄plo israel q̄ erāt deuotiores ob/ tulerūt se volūtarie ad habitandū in hierusalē. p̄pter qd b̄ndixit illis de/ us vt habetur Neemie. xi. sed qz illi nō sufficiebant: misse sunt fortes ad determinandū qui habitaret de sin/ gulis tribub⁹ in hierlm vt habet ibi dē. C. Scidū autē q̄ istoz habitātū in hierlm numeri et noia i plurib⁹ va riant h̄c et Neemie. xi. cui⁹ variatio nis triplex rō assignat. P̄ria est qz nō itegralit̄ exp̄munt in vtroq̄ loco s. p̄tm h̄ et p̄tm ibi: p̄ qd alij h̄c tacēt q̄ ibi exp̄munt et eōuerso. De cūda rō est qz plures de istis fuerūt binomij: vt trinomij et sub vno noie h̄c exp̄munt: et ibi sub alio. Tertiaz ē qz idē nomē variat alij i hebreo sic et i latino: vt frequē dicitur est: et p̄pter talē variationē vidēt alij va riarī p̄sone: q̄ tñ s̄ eedē: et sic p̄nt sol ui dissonātie apparētes: et discurreat lra sic iacet. o. C. De sa. aut. Dic p̄r agif d̄ tribu leui i sp̄ali: et p̄io de sacerdotibus. et patz lra vsq̄ ibi p̄ C. Filij sa. iste fuit ali⁹ ab illo sa/ doch quē p̄stituit salomō summ⁹ sa/ cerdotē p̄

bitabant

I Idithun. Cantoris dō. s. Observabāt enī in porta regis ad orientem de filijs leui per vices suas cantores z vicissim ad psallēdū cū dauid cōueniebant: qz anteq̄ templum edificaret in palatio erat arca testamenti: et ibi seruebant editui. **S**elū vero fi. cho. Pzior chōza p aleph scribit et sonat chōza. secū dus per he/ z sonat chōze. **C**hōra clamans. **C**hōze clau^o interp/ taf. **D**oc est qui in numeris sedi tionem mouit contra moysen. **C**ustodes vesti. Quia cu stodiebāt exterius ostium taber/ naculi. Pzēs vero eoz qui sub/ ter scribunt: z qui in psalterio ti tulos habēt: custodiebant interi us ostium z cantores erant. **P**hinees. Nepos aaron qui adhuc viuebat vt tradūt be/ bzei z vices ministrozū ordina/ bat. Sunt autē vices viginti q̄t/ tuoz qual dauid ordinauit ad mi nisterium tabernaculi. **U**nde in euāgelio Zacharias dvice abia. **H**is quattuor leuiti zc. Qui fuerūt hi quattuor leuite q̄ bus omis numerus credit^o erat ianitorū demonstrat/ cum dicit: **D**e osa autez. i. de filijs merari. semri princeps zc. vt habetur in ca. xvi. Quattuor principes ia/ nitorum sancti doctores sūt: qui quattuor euangelijs ostium fi/ dei seruantes patefaciūt creden/ tibus: z cōcludunt blasphemā/ tibus: q̄bus cum petro clauēs ce li cōmisse sunt. **H**i per quattuor vctos ostia custodiūt: qz p quat/ tuoz plagas mundi gentes ad fi dem vocant: et eccliam vigilan/ ter seruāt. **D**e eoz gre. e. z sup vasa. mini. **D**yslice de cetū sanctorū predicatorū ordina/ tur qui super vasa dñi. i. aīas fi/ deliū (in q̄bus volūtas dei quoti die ministrat) puigilē habent cu stodiam. **S**ub eoz custodia est si mila z vinū et oleū: q̄bus sacra/ mēta corpis z sanguinis dñi cō/ ficiunt z spūssacti grā spūali vn/ ctione tradit. **H**i t̄hus ofonū: z aromata virtutū in ecclia cōpo/ nūt: z in cōspectu dñi vinū acce/ ptabile reddunt. **C**abata/ thias leui. zc. Quia christus auctor est sacramentozū celestīū vbi quotidie panis z vinū in me moria passionis eius offeruntur z caput omnīū qui carnem suam eius exemplo crucifigūt z passio ni pro eius nomine tradunt. **P**anes erāt ppo. **D**uo z duo diuisim coquebātur ante sabbatum p̄m iosephum: et sab/ bato mane super mensam pone/ bātur: de quibus in leuitico ple/ nius diximus. **C**apita le/ uitaz per familias suas zc. **D**ignū est vt quanto quis pzela tus est ceteris: tāto deuotior sit in diuinis officijs. **H**ic bñ prin/ cipatū ministerij seruat: qui stu/ det manere in hierusalem: id est in vissionē pacis: vt tumultus se/ culi z voluptates carnis fugiat: z quietē

dei. Porro adaias filius ieroam filij pha sor filij melchia z maasia filius adibel/ filij iegra filij mosollā filij mosol lamoth fi/ liij emmer. Fratres qz eoz principes p fa milias suas: mille septingētiseraginta for tissimi robore ad faciēdū opus ministerij in domo dei. **B**e leuit aut semeia fili^o as/ sub: z filij egricā: filij tasebia de filijs mera a **T**als bachacar. b **Q**ui artificio suo fingebat in do/ mo dñi: z erat de tribu leui. c **T**alias calaal. ri. **B**achachar qz carpētari^o z galal z ma b **T**hania fili^o micha: filij cechri: filij asaph. **E**t obdias filius semei: filij galal: filij idi/ thun. **E**t barachia fili^o asa filij helchana q̄ **T**nomē loci z in p̄tra ielyr vbi habitabat caleph fili^o bara. habitauit i atrijs nethophati. **I**anitores aut sellū z achub: z helmō z thimā: z frat eoz sellū pnceps: vsqz ad illō tps i porta c regis vicissim ad orientē obseruabāt p vi ces suas de filijs leui. **S**ellū vō fili^o chōza filij abiasaph filij chōze cū frīb^o suis: z do mo p̄ris sui. **H**i sūt chōrite sup opa miste rj custodes vestibloz tabnaculi testionij et familie eoz p vices castroz dñici custo diētes introitū. **P**hinees aut fili^o eleacar d erat dux eoz corā dño. **P**orro cacharias e fili^o mosollamia: ianitor porte tabernaculi testimonij. **D**ēs hi electi i ostiarios p por tas ducēt. xij. z descēpti i villis p̄p̄ijs q̄s f p̄stituerūt dō z samuel vidēs i fide sua: tā s ipos q̄ filios eoz i ostijs dom^o dñi: z in ta bernaclo vicib^o suis. **P**er q̄ttuoz ventos b erāt ostiarij. i. ad orientē z ad occidentē ad aqlonēz ad austr. **F**rēs at eoz i viclis mo i rabant: et veniebāt in sabbatū suis de tpe c vsqz ad tps. **H**is q̄ttuoz leuiti credit^o erat k omis numerus ianitorū: z erant super exe i dras z thesauros dom^o dñi. **P**er gyrū q̄ qz tēpli dñi morabant i custodijs suis: vt f cū tps fuisset: ipi mane apirent fores. **B**e a **C**ongregatione leuitarū. eozū grēge erāt z sup vasa ministerij. **A**d m numez enī z iserebant vasa/ z efferebant. n **B**e ipis z q̄ credita habebāt vtēilia san/ o a **T**a que ad sacrificia p̄tinebant. ctuarij: p̄erant silē/ z vino et oleo z thuri z q r s a **T**q̄bus cōficiēbant vnguenta z thymiamata. aromatib^o. **F**ilij autē sacerdotū vnguēta a **C**hrist^o p̄mogenit^o mortuozū et pnceps regū terre. s ex aromatibus p̄ficiēbant. **E**t māthias **T**dñi dei. a **T**euulsio v̄p̄ diuisio. b **T**dissipās v̄p̄ disp dēs. leuites pzio genit^o sellū chōrite: p̄fect^o erat eoz q̄ in sartagine frigebant. **P**orro de fi b lijs caath frīb^o eoz sup panes erāt p̄posi tiōis: vt sp̄ nouos p singula sabbata p̄pa rarēt. **H**i sūt principes cantoz p familias leuitarū q̄ in exedris morabant: ita vt die ac nocte iugiter suo ministerio deseruērēt. **C**apita leuitaz p familias suas pncipes manserūt in hierlm. **I**n gabaō aut cōmo/ s

cerdotē p abiat har. iij. **R**e. ij. z **C** alstmasaia aut. postq̄ enūeravit sacerdotes. vel masā **P**̄n̄ enūerat leuitas p̄m noīaz offi cia. b **B**achachar qz car. **I**ste sic noīat: qz p̄erat alijs carpe tarijs i ope dñi: leuite ei talia opa mechanica nō faciebāt: s̄ in misse/ rijs dom^o dñi seruebāt. c **I**n por. re. vi. ad o. obseruabāt. s̄ enī dom^o regia tunc esset destrū **A**stasebiu **T**ta: tñ loca circa tēplum retinebāt noīa p̄cedētia ante captiuitatē ba/ bylonicā. d **P**hinees aut fi li^o ele. zc. **D**icit aliqui q̄ iste fuit phinees nepos aaron. z tūc cū dē hic: e **D**ux eoz. **N**ō est refe rēdū ad illos leuitas q̄ misrabāt in sc̄do tēplo post reditū captiuita/ tis babylonice fundato: s̄ ad illos leuitas q̄ in p̄p̄ijs officijs fuerūt instituti p moysen et aaron. vt h̄ **A**stcpimā **l**ij. **H**u. videt tñ meli^o dictū q̄ iste phinees fuit ali^o ab illo z mlto tpe posterior: videlicet post reditū ca/ p̄tuitatē babylonice: z p̄fuit leuitē hic p̄noīatis. vñ z iste phinees in/ ter leuitas ponit. **A**l^o vero fuit sa cerdos succedēs i summo sacerdo tio p̄ri suo: vt h̄ **H**u. xxv. nec ē in cōueniēs q̄ in diuersis t̄pib^o p̄r z fili^o in eadē cognatōe vel diuersis silr noīent: z iō iste phinees z elea car p̄r ei^o fuerūt aliq̄ ab illis q̄ in li. **H**u. silr noīant. f **Q**uos cō sti. da. z sa. **N**ō q̄ p̄stituerūt istos i p̄sonis p̄p̄ijs s̄z aīcessozes eoz in stituēdo in istis officijs. **S**ciēdū q̄ dō post mortē samuel istos ordies instituit. s̄z qz samuel de h̄ ipm infor mauerat: iō dē cū ipō eos instituisse. g **I**n fi. sua. **I**stud pōt referri ad dō z samuelē: qz fidelr institue/ rūt. z ad istitutos: qz fidelr executi sūt. h **P**er q̄t. v̄e. e. ostiarij. s̄ enī in tēplo esset tñ vnū ostiū. s̄ in parte orientali: tñ in atrijs q̄ erāt in circūitu erāt introit^o plures p̄m q̄ttuoz ptes mūdi. i. **F**rēs aut eoz in vin. morabant. **E**ideli cet extra hierlm z in alijs ptib^o in/ dee: qz nō oēs erāt necessarij ad mi nistrādū simul i tēplo: s̄z p̄vices ve niebāt in hierlm ad ministrādū et postea ad loca p̄p̄ia recedebant. k **H**is q̄t. leuitis. q̄ erāt p̄ncipa les i q̄ttuoz ostijs p̄dict. k **C**re dit^o erat zc. **Q**uia hoc erat in di/ sp̄sitiōe ipoz. l **E**t erant su/ per. exedras. i. habitacula circa tēplū edificata. m **A**d nu. enī inferebant vasa. **I**ntra locū cu stodie. n **E**t efferebant. **A**d ministrādū in ipis. o **E**t q̄ credi ta ha. vtēibilia. i. sue custodie cōmissa. p **P**reerat silē. i. fari ne de tritico purgatissime: de q̄ fie bāt panes p̄positiōis. q **E**t vi no. de q̄ fiebāt libamēta. r **E**t oleo. **Q**uo cōcinnabant lucerne. s **E**t thu. z aro. **D**e q̄b^o fiebat thymiama. **C**etera patent in l̄fa. t **I**n gabaon autē. **H**ic ponit tur cōtinuatio ad sequens ca. vbi agitur de trāslatione regni ad da/ uid post mortē saulis. z iō resumi/ tur genealogia saulis q̄ posita est ca. p̄cc. z iō exponat sicut ibi. **D** lij

Es quiete mentis in contemplatione dei habeat. dicitur cum psalmista: Letatus sum in his que dicta sunt mihi. a **J**ahihel. Qui in regno abihel pater cis patris saul: et interpretatur pater meus deus. Jahihel disertus dei. forte pro merito distans. Et notandum quod iter filios jahihel cis et ner fratres vocantur et sunt. Et in regno ita habent. in sequentibus vero dicitur quod ner genuit cis: non quod genuerit: sed quod educauerit. b **A**minadab. Hic ut in regno cum patre occisus narratur aminadab vocatur. et interpretatur abinadab pater meus votum. Aminadab populus meus votum. c **H**isbaal. Ignis maritus hic est isboeth. i. vir pusillus. d **A**beribaal. Litigans in marito: hic est miphiboseth: qui interpretatur de ore ignominia. Ca. X

Philistinum autem. **D**ulcis omittitur que in libro samuelis de samuele et saule narratur historia. casum saul et familie eius commemoratur. **D**istincte innuens: quod non est necesse vitam eius describere cum impropria puerisatio sine celeriter meruit accipere: et figurate regni iudeorum: et sacerdotum veteris sine demonstrat. Ad david se transfudit: cuius facta et dispositione regni contemnit: que typum tenent verum david regnum celi et terre possidentis. Quo imminente philistinum more suo pugnat contra israel: et vincit: quod appropinquante gratia gentiles sicut ante constitit israelitice fidei oppugnabatur: nunc mala opera: nunc idolatrie cultum ostendendo sicut balaam docebat balaam mittere scandalum coram filiis israel edere et fornicari. e **F**ugeruntque vii. **Q**ui fortes videbantur in dei contemplatione dum incaute opera gentilitium et doctrinam sequuntur: hereticorum quoque perditionem non parum inuit secularis scientia. **U**n deus ait: Philosophi patriarche hereticorum ecclesie puritatem pueris maculauere doctrina. f **C**uiusque appropinquauerunt gentiles vnde in regnum inde et filios eius: et corruerunt sacerdotes scribas et phariseos filios. i. et seductores illius regni: hereticos quoque ne simpliciter gratia spiritus sancti predicarent aut colerent veterunt. g **A**minadab. Ne patrem qui nos sibi adoptauit spirituali dono digna confessione laudarem: quod significat interfectio: abinadab. i. patris mei spontanei. h **A**belchisue. Ne in christi regno salutem futuram credamus. melchisue enim interpretatur rex meus salus. **P**hus que Arrius seduxit quasi melchisue occidit: qui Macedonium ionatham. que Danicheum abinadab. Quia hinc veri regis christi omnipotentiam negare: illi spiritus sancti donis derogare: istum summi patris bonitatem blasphemare magister corruptio: nis edocuit. i **E**t dixit saul ad armigerum. **H**unc hebrei doech idum meum dicunt esse: quod videtur saul esse mortuum: timens david seipsum interfecit. **P**uerum vero (quod diadema et armilla saul attulit ad david) esse filium doech et ipsum doech esse puerum cum saul querebat a sinas patris sui. k **A**d armigerum. **L**egis doctores sicut enim arma et sagitte philistinum prauorum deceptorum: sic israelitarum arma doctrinae spiritualis

Nota
at. malech
als. elefa
als. asel
als. asel
ti. Re. 31. b
als. philis
acos
Apo. 2. d
7. Jud. 9. g
1. Re. 31. b.

rati sunt pater gabaon jahihel: et nomen uxoris eius maacha. Filius primogenitus eius abdo et sur et cis et baal et ner et nadab. Sedor quoque et abio et zacharias et macelloth. Porro macelloth genuit semaan. Ipsi habitauerunt in regione fratrum suorum in hierusalem cum fratribus suis. **A**er autem genuit cis: et cis genuit saul: et saul genuit ionatham: et melchisue et aminadab et hisbaal. Filius autem ionatham muribaal: et meribaal genuit micha. Porro filij micha phiton et melech et thara et abac. Abac autem genuit iara: et iara genuit alamath et acmoth et cari: camri autem genuit moosa: moosa vero genuit baana: cuius filius raphaia genuit relasa: de quo ortus est esel. Porro esel sex filios habuit his nominibus: ecrica/bochru/ismael/saria/obdia/anah filij esel. C. X

Philistinum autem pugnant contra israel. Fugeruntque viri israel palestinis: et ceciderunt vulnerati in monte gelboe. Cumque appropinquassent philistei persequentes saul et filios eius. percusserunt ionatham et aminadab et melchisue filios saul. Et aggrauatum est plium contra saul. Inueneruntque viri dolosi et astuti. et occultis deceptoribus eum sagittarum et vulnerauerunt iaculis. Et dixit saul ad armigerum suum: **E**uagina gladium tuum et interfice me: ne forte veniat incircumcisi isti et illudant mihi. **R**oluit autem armiger eius facere timore perterritus. **A**rripuit igitur saul enses: et irruit in eum. **Q**uod cum vidisset armiger eius videlicet mortuum esse saul: irruit etiam ipse in gladium suum et mortuus est. **I**nterijt quoque saul et tres filij eius: et omnis domus eius perierit. **Q**uod cum vidissent viri israel qui habitabant in caestribus: fugerunt: et saul ac filij eius mortuis dereliquerunt vrbes suas: et huc illuc dispersi sunt. **V**eneruntque philistinim: et habitauerunt in eis. **B**ie igitur altero detrahentes philistinim spolia cesorum: inuenerunt saul et filios eius iacentes in monte gelboe. **C**umque spoliassent eum et amputassent caput armisque nudassent: miserunt in terram suam: ut circumferret et ostenderet idolorum templis et populis. **A**rma autem eius consecrauerunt in phano dei sui:

a **q**z vicini et propinqui suis foris.
b **l**itigans in marito.
c **l**itigans in marito.
d **l**itigans in marito.
e **l**itigans in marito.
f **l**itigans in marito.
g **l**itigans in marito.
h **l**itigans in marito.
i **l**itigans in marito.
k **l**itigans in marito.

ne spiritualis obsequia qua se populus dei debuit munire a periculis. **S**aul vero ad desperationem vulneratus: maluit armigeri sui circumcisorum gladio perire: quod principes iudeorum arrepto semel proposito in periculis moriendis: maluerunt a doctoribus suis mandata legis solutionibus perire: quam gentilitium sortio pollui. **U**n non introierunt in pretorium: ut non contaminarentur: sed ut manducarent pascha. **R**oluit autem armiger. **N**on est ambigendum inter reprobos legis doctores fuisse aliquos qui verbi acumen ad occidendos auditores puertere nollerent: et tamen ipsos auditores qui recte dicta a magistris acceperant: despiciendo vel blasphemando in suam vertisse perniciem: quorum visa morte. i. peccati ob obstinatione: et ipsos verbi ministerios per gratia deterioratos testimonio legis qui male interpretari timerant sibi occasionem fecisse ruine. **D**erecti quoque periculis suorum iaculis cruciati: cum obsequia diuina in argumentum sui erroris trahunt: arma sua contra peccatum suum morturi inuertunt. **Q**uilibet etiam catholicus cum arte quam pro communi utilitate didicit: supbia: et noxorie: philargie: vel cuiuslibet vicij peragiore polluit: suo se gladio fodit: quod defendi ab hoste debuit: ipsum irruit. **M** **Q**uod cum vi armiger. **V**identes indocti vere humilitatis medicamina. lauacrumque baptismi ignozates in iudea magistros suos certamine spirituali victos: et vulgus non paucum eorum auditum primis persequente aduersario a perisca stantie sue sede fugatum: maiorum ruina turbati opera stultitiam et munimenta scientie spiritualis que habuerant amiserunt. **V**eneruntque periculis gentilitium et circumcisa iudelis incredulis studia virtutum peruersa habitatione corruerunt. **V**enerunt immundi spiritus: et corda que sibi dei constantia deseruit occupauerunt. **V**enerunt gentes et optima quodam iudeorum studia credendo: sua fecerunt vana: **A**usere autem vobis regnum dei: et dabitur genti facienti fructum eius. **A**i. de ly.

Philistinum autem. **L**a. X **D**ic itaque scriptura de saulebere actus ipsius david et eius regnum. **S** quo principaliter intendit in libro: et id primo describit ipsius ob electionem. secundo electi solennis inunatio ca. xi. tertio iuncti gubernatio. ca. xiiij. **C**irca primum notandum quod licet david viuente saule electus fuerit in regem a domino: ut h. j. **R**eg. xvi. tamen ista electio non habuit effectum nisi post mortuo saule transfatus fuit regnum ad ipsum. et id in hoc ca. primo describit saulis et filiorum eius occisio. secundo occisi vituperatio: ibi: **D**ie igitur altero. tertio vituperati solennis tumulatio: ibi: **H**oc cum audissent viri iabes. quarto regni translatio: ibi: **M**ortuus est ergo saul. **T**res partes patent ex his que dicta sunt. i. **R**egum. ultimo. hoc excepto. **E**t caput **A**horazr. a **P**hilistinum autem pugna. co. isrl. **H**oc. ca. i. **R**eg. xvi. expolitus est mystice vltis ibi: **D**ozu est

305.
306.
307.
308.
309.
310.
311.
312.
313.
314.
315.
316.
317.
318.
319.
320.

Et caput af. Caput saulis in teplo dagō phillistei affixu...

Et ca. affi. in tem. dagon. Ponēdo illud in loco eminenti...

Et caput affixerūt in teplo dagon.

Hoc cū audisset viri iabes galaad: oia scz q phillistijs fecerāt sup saul...

Abortu est g saul ppter iniquitates suas: eo q puaricat sit madatu dñi...

Congregat Ca. XI. Est igit ois israel ad dauid i hebrō dicēs:

Os tuū sum z caro tua. Heri qz z nudiu ferti cū adhuc regnaret saul...

iusiicie. Iusticia dō pprie dicta nō est hoīs ad seipm: qz requirit aliud extremū...

Additio. Prima istarū opinionū q tenet q saul fuit saluat est hebreoz q in multis locis deuīat...

Congregat est igit. Dic pñr describit ipi dauid electi ināctio. scda ibi: Abūt quoqz. tertia ibi: Di prin...

Aboraliter. i Congregatus est igitur omnis israel ad dauid in hebron dicens. Hoc expositum est. ij. Reg.

Abortu est ergo saul. Dic pñr agit de trālatiōe regni ad dō p morte saulis...

Abortu est g saul p. ini. suas. ppter qd fuit derelict a dño z manib inimi...

Aboraliter. Uerlus finē huius capli. Per mortē igit saulis q ppter iniquitates suas...

Aboraliter. i Congregatus est igitur omnis israel ad dauid in hebron dicens. Hoc expositum est. ij. Reg.

Aboraliter. i Congregatus est igitur omnis israel ad dauid in hebron dicens. Hoc expositum est. ij. Reg.

Aboraliter. i Congregatus est igitur omnis israel ad dauid in hebron dicens. Hoc expositum est. ij. Reg.

Aboraliter. i Congregatus est igitur omnis israel ad dauid in hebron dicens. Hoc expositum est. ij. Reg.

Vertical marginal notes on the left side of the page.

Vertical marginal notes on the right side of the page.

ES a ¶ **Maiores.** Prophete apostoli pari deuotione ad christum concurrunt. vñ: **Principes** populi conuenerunt in vnum cum deo abraham. b ¶ **Dixerunt.** **Le** cos & claudos & leprosos ad contemptum regis statuētes sup muros & dicētes: quia phibuerunt eum ceci et claudi. ¶ **Dyslice** dauid hiebusēū d hierusalē eūci ens: significat christū demones expellentē a cordibus fidelium: et ibidē mansionē suā statuentem. **Hiebus** enī interpretat **peccat**. Hierusalē visio pacis. vñ et discipulis suis ait: **Ecce** dedi vobis potestātē calcandi sup serpentes &c. Bene ergo in reguz scriptū est p̄iectis cecis & claudis qui odiebāt animā dauid cepit arcē sion: suāq; ciuitatē vocauit: qz dum x̄ps malignos spūs & turbā vitioꝝ de aīa expellit: il luminās eā sapiētia. merito aryston. i. speculationis & visio pacis vocatur: de qua recte dicit: **Thorus** in iudea deus: & in israel magnū nomē eius. Et factus est in pace locus eius. c ¶ **Joab** aut. Per industriā enī militis ciuitatē muniuit. **Josephus** tamē dicit dauid superiorē ciuitatē munisse: eiq; copulādo arcē vnum corpus effecisse: & cuncta muro circūdidisse. Super op̄ autē muroꝝ cōstituisse ioab: expulisse hiebusēos & hierosolymā vocasse. **Zero** enī hebraice munitio est. **Christus** quoq; in iudea primū euangeliiū p̄dicauit: & ecclesiā fidei sue munitione firmavit. **Joab** q̄ reliq; vrbis extruxit: significat ap̄los & ap̄licos viros qui post ascēsiōē dñi plurimos de gētib; cōuerterūt. vñ: **Dei** adiutores sum. d. a. e. d ¶ **Iesbaan.** Hunc iosephus euebiū nominat & filiū dicit achimee: q̄ acie hostiū frequēter irrūpens: nō cessabat donec octingētos occiderat. **Alij** hunc dauid intelligūt: qz iesbaan interpretat sedēs in pp̄lo. ahamoni dō sapientissimus. vñ in Regū scribit: sedēs in cathedra sapientissimus: s; ibi vermiculo ligni cōparat: qz mīnuebat illi sapiētia p̄pter pctm̄ qd̄ in vziām cōmiserat. **Tū** ibi octingētos vno impetu interfecisse: hic autē trecētos. p pctō enī minorata est fama. e ¶ **Ahoites.** Ahoi vbi hebrei tradūt frater fuit isai patris dauid: cuius filius fuit eleazar: q̄ fuit iter tres poterissimus: quos Josephus dicit esse eusebiū filiū achimee: et eleazer filiū addi: & semeiā filiū belī. f ¶ **Desidera.** **igif da.** **Greg.** **Horali.** Cogitādū sū mopere est: vt q̄ se illicita meminit cōmisisse a q̄busdā etiā licitis studeat abstinere: vt qui cōmisit phibitū sibi: abscidat etiā p̄cessa & se resp̄ndat in minimis: q̄ deliqt̄ in maximis. **Lex** vetus alienam vziōē cōcupiscere vetuit: a rege fortia iuberi militibus: vel desiderari aquā nō penaliter vetat. **Dauid**

a **Venerunt** ergo omnes maiores natu israel ad regem in hebron: & inijt dauid cum eis a ¶ **Iusticie** obseruatiōis mandatoꝝ & remuneratiōis future. b ¶ **Quia** omniū credentium vna est confessio & vna est militie religio. **sedūs** corā dño. **Venerūtq;** eum regē sup israel iuxta sermonē dñi quē locutus est in manu samuel. **Abijt** quoq; dauid & omnes b a ¶ **Hec** sub abraā solyma vocabat. **Quidā** vero dicit q̄ **Homerus** postea hierosolymā vocauit. **israel** in hierusalē. **Hec** est hieb⁹: vbi erāt hiebusēi habitatores terre. **Dixerūtq;** qui habitabāt in hiebus ad dauid. **Nō** ingredieris huc. **Porro** dauid cepit arcē sion: quē est ciuitas dauid. **Dixitq;** **Om̄s** qui percusserit hiebusēū in primis: erit p̄nceps & dux. **Ascēdit** igitur p̄mus ioab filius saruiē: & factus est p̄nceps. **Habitauit** autē dauid in arce: & idcirco appellata est ciuitas dauid. **Edificauitq;** vrbē in circūitu a mello vsq; ad gyrum. **Joab** autē reliqua c vrbis extruxit. **Proficiebatq;** dauid vadens & crescēs: & dñs exercituū erat cū eo. **Hi** p̄ncipes viroꝝ fortium dauid/ qui adiuuauerūt eū vt rex fieret sup omnē israel: iuxta verbū dñi quod locutus est ad israel: & iste numerus robustoꝝ dauid. **Iesbaan** filius ahamoni p̄nceps inter triginta. **Iste** leua uuit hastā suā super trecētos vulneratos vna vice. **Et** post euz eleazar filius patruī eius ahoites: qui erat inter tres potentes. **Iste** fuit cū dauid in ap̄hesdomum: quādo philistijm cōgregati sunt ad locum illuz in prelū. **Et** erat ager regionis illius plenus hordeo: fugeratsq; populus a facie philistinorum. **Hi** stetit in medio agri: et defendi eum. **Cunq;** percussisset philistēos: dedit dñs salutem magnā populo suo. **Descēderūt** autē tres de triginta principibus ad petrā in qua erat dauid ad speluncam odollā: quādo philistijm fuerāt castrametati i valle raphaim. **Porro** dauid erat in p̄sidio: & statio philistinoꝝ in bethleē. **Considerauit** igitur dauid aquā et dixit: **Si** q̄s daret mihi aquā de cisterna bethleē: quē est i porta. **Tres** ergo isti per media castra philistinoꝝ perrexerūt & hauserūt aquā de cisterna bethleē/ quē erat in porta: & attulerūt ad dauid vt biberet: q̄ noluit: s; magis libauit illam dño/ dicens: **Absit** vt in aspectu dei mei hoc faciā: & sanguinē viroꝝ istorum bibā: quia in periculo animarum suarum attulerūt mihi aquā. **Et** ob hanc causam noluit bibere. **Hec** fecerūt tres robustissimi. **Abisai** quoq; frater ioab: ip̄e erat p̄nceps triū. **Et** ip̄e leua uuit hastā suā contra trecētos vulneratos: & ip̄e erat iter tres noiatissim⁹: inter tres secundus: incl̄yt⁹ & p̄n

* a ¶ **Venerūtq;** eū re. **solenniter** sup totū populū israel: quia ante fuerat inūctus per saumelem sed secrete: vt habet. i. **Regū.** xvi. & per tribū iuda. sup illum tribum tantū. vt habet. ii. **Regū.** ii. b ¶ **Abijt** quoq; dauid. **Hic** consequēter describit hiebusēoꝝ debellatiō: & patet sentētia ex dictis. ii. **Regū.** v. hoc excepto. c ¶ **Joab** autē reliqua vrbis extruxit. erat enī p̄nceps militie: & ideo circa domum regiam edificauit tabernacula bellatoꝝ. vñ de. ii. **Regū.** xi. dicit de vzia etheo: qui fuit vn⁹ de triginta fortibus. **Dormiuit** autem vziās ante portā domus cum alijs seruis dñi sui. i. vris bellatoꝝibus qui remanserāt cū rege. d ¶ **Hi** p̄ncipes. **Hic** consequēter exprimitur illi qui virtute armoꝝ iuuerunt dauid ad consecutiōē regni: et primo nominant p̄ncipales. ca. xij. **Sentētie** p̄ncipalis patet ex his que dicta sunt. ii. **Regū.** xxiij. vbi isti fortes ponunt: licet quantū ad aliquid diuersimode: que diuersitas ibidem est exposita. hoc excepto qd̄ hic dicit de eleazar. e ¶ **Hi** steterunt in medio agri et defenderūt eum. ii. **Regū.** xxiij. b. d. **Stetit** ille in medio agri: et tutus est eum. licet enim aliī de populo israel fugerint: tamen duo remanserūt: s; eleazar & samma filius aggei. ii. **Regū.** xxiij. singulariter istud factum attribuit. **Tum** quia in hoc facto fuit p̄ncipalis: licet hic taceatur. **Tum** quia aliud factū valde notabile ante immediate ascribitur ipsi eleazar: vt patet ibidem. * f ¶ **Dixitq;** om̄s qui percusserit hiebusēū i primis erit p̄nceps. **Per** dauid significat x̄ps vt in pluribus locis dictū est superius. **Per** hiebusēū vero significat gentilis pplus: nam hiebusēi gētiles erāt. **Igitur** ille qui ex edicto x̄pi p̄mo percussit gentilem populū gladio verbi dei ip̄m ad x̄pi fidē cōuertēdo: p̄nceps esse debuit spiritualis militie christiane: & sic factū est ex diuina ordinatione. **Nam** petrus ap̄lus legit p̄dicasse gentilibus **Act. x.** s; cornelio et amicis ei⁹ quos gladio verbi dei percussit et x̄po per fidem incorporauit: propter quod a dño sibi dictus fuit **Act. x. b.** Surge petre occide et manduca. **Sic** igitur in percussione hiebusēi ioab qui p̄mū percussit hiebusēū vt dicitur in textu figura uit beatū petrum: & interpreta/tio noīs ad hoc congruit. **Nam** ioab interpretat est pater. **petr⁹** autē post christū pater est et pastor fidelium & p̄nceps apostolorū: & per p̄sequēs spiritualis militie christiane. d ¶ **Hi** p̄ncipes viroꝝ fortū. **zc.** **Expositio** mystica hui⁹ posita est supra. ii. **Regū.** xxiij.

Tat. David concupiscētie mucto
ne trāssit: alienam vxorē ab/
stulit: et malum quod ppetrauit
per penitētie lamenta correxit:
qui cū longe post tra hostiū cu
neos sederet: aquā bibere ex eo
rum cisterna desiderauit: quam
electi milites inter hostiū cater/
uas erumpētes illesi attulerūt.
Sed flagellis eruditus: se pri/
mus cūz periculo militum aquā
desiderasse reprehēdit: et eā do/
mino libauit: quia in sacrificiū
aqua effusa cōuersa est. culpam
enim cōcupiscētie mactauit per
penitentiā sue reprehensionis.
qui ergo quondā alienā coniu/
gem cōcupiscere nō timuit: post
etiā quia aquam cōcupiuit: expa/
uit. Qui enim se illicita perpe/
trasse meminerat: cōtra se rigi/
dus etiam a licitis abstinebat.
Teruntū vsq; ad tres
primos. **H**ic apparet q; abisai
princeps erat inter tres sequen/
tes: sed ad tres pmos nō perue/
nit iesbaan eleazar et semmaa.
Hystice autē significat q; ne
mo sanctorū licet virtutib; emi/
neat ad equalitatē potētie pa. et
fi. et spiritus san. pueniat. Quo/
niam quis in nubibus equabit
dominū rē. **A**riel moab.
Id est leones. sic in Regū dicit
viros. i. fortissimos i regno mo/
ab tanq; leones. **I**nterfe/
cit leonē. **H**ebreus hunc leo/
nem ioab arbitratū qui in do/
mo dñi tenēs cornua altaris oc/
cusus est. Altare enī cisterna di/
citur: Quia sicut aqua cisterna
mundat: ita sanctorū dei ho/
minū expiat peccata. Virū egyptiū
quē liber regū dignū spe/
taculo dicit. semel filium gera/
qui maledixit dauid qui fuit de
baurim. i. de electis. **E**gyptius
dicitur: q; egyptiū blasphemam
tem deum quē moyses interfe/
cit imitatus est. **I**lle deum: iste
regem et pphetā blasphemauit.
Dignus spectaculo: quia specta/
bat: vt si hierusalē egredere:
interficere habēs in manu ha/
stam. i. legem dei: quā si medita/
tus esset pmanendo in hierusa/
lem nō periret. **S**ed q; pceptuz
regis irritum fecit: et exiit bana/
ias in virga. i. rectitudine insti/
cie descēdit: et hastam quā nō re/
cte tenebat extorsit. **T**em/
pore niuis. qua potest gratia
christi que mūdo resplenduit: et
frigus charitatē qua refrigescūt
hōies significari. **B**anaias ve/
ro qui edificator dñs interpreta/
tur: christū significat. de quo di/
cit: **E**dificās hierusalē dñs rē.
Hic multa opera ppetrauit: q;
ait: **P**ater meus vsq; mō opera/
tur: et ego operor: hic est de ca/
pheel. i. de congregatione domi/
ni: q; ad eum omīs sanctorū ce/
tus ptinet: qui descēdens de ce/
lis: et factus homo leonē. i. dia/
bolū qui infidelitatis sue frigo/
re torpentē mundū possidebat:
morte sua interficiēs in infernū
demersit.

Ceps eorū. **T**eruntamen vsq; ad tres primos
nō peruenerat. **B**anaias fili^o ioiade viri ro/
bustissimi q; multa opa ppetrarat de capseel:
A **P**rouocatus ab illis. **B** **L**eones dei.
Iipse percussit duos ariel moab. **E**t ipse descē/
A **Q**ui nescius incidērat in cisternā niuib; plenā.
S **D**it: et interfecit leonē in media cisternā tēpore
niuis: et ipse percussit virum egyptiū: cuius sta/
tura erat quinq; cubitoz: et habebat lanceam
vt liciatorū texentū. **D**escēdit igitur ad eum
cum virga: et rapuit hastam quā tenebat ma/
nu: et interfecit eum hasta sua. **H**ec fecit bana/
A **D**ignus nominari.
C **I**as fili^o ioiade: qui erat iter tres robustos nō/
minatissimus: inter triginta primus. **T**erunta/
A **T**anq; familiarē et fidelē cōsiliariū.
Men ad tres vsq; nō peruenerat. **P**osuit autē
eum dauid ad auriculā suam. **P**orro fortissi/
mi viri in exercitu: asabel frater ioab: et elea/
nan fili^o patru eius de bethleē: semmoth^o taro/
dites: helles fallonites/hiras filius acces the/
cutes: abiezer anathotites: sobochai asotites
† **M**aiabotites: marai nechophatites: heleth
fili^o baana nechophatites: ethai fili^o ribai de
gabaad filiozū beniamin: banaia pharaton/
ites: viri de torrente gaac: † abiel arabathites
acmoth bauramites: eliaba salabonites. **F**ilij
† assen: geconites. **J**onathan filius† saie arathi/
thes. † habiā fili^o sachar ararithes. **E**liphai fi/
lius vr† epher meherathithes. **A**bia phelloni/
tes acri: carmelites. † **A**aarari filius acbi: io/
hel frater nathan. † **M**ibaar filius agarai: se/
lech ammonites. † **A**aarai berothites. **A**rmu/
ger ioab filij saruię: hiras iethreus† iareb ie/
threus: vvas ethęus: çabad fili^o ooli: adina
filius† sechar: rubenites princeps rubenitaz:
et cum eo triginta. † **H**aanan filius macha: et
iosaphat mathanites. **O**cias astharothites:
semma et iabihel filij hothan† araozites. **J**edi/
hel filius samri: et ioha frater eius thosaites
helibel mahumites. **E**t ieribai et iosoia filij el/
naem. **E**t iethma moabites: elibel et obed et
iasihel de masobia. **C**apitulū XII

In quoq; venerūt ad dauid in sice
Lech: cū adhuc fugeret saul filium
cis qui erāt fortissimi et egregij pu/
gnatores tendētes arcū: et vtraq;
manu fundis saxa iacentes: et dirigentes sa/
gittas. **B**e fratribus saul ex beniamin prin/
ceps abiecor: et ioas filij samaa gabaathites et
iacihel et phalleth filij acmoth: et baracha et
ieu anathotites. **S**amaias quoq; gabaoni/
tes: fortissimus inter triginta: et super triginta
hieremias et ieciēl et iohannan et hecabad ga/
derothites. **E**t lusai et hierimuth et baalia
et samaria et † saphathia araphites: helcana
et iesia et agrabel et ioecer et iesbaan de care/
im: iohela quoq; et çabadia filij iozoam de

demersit. hic egyptiū. i. an/
tichristū peccat; nigerrimū.
id est quinq; sensib; corpo/
ris abutentē ad scelera: per
virgā crucis superās: ppria
reum nequitia virtute dam/
nauit ppetua. **I**n diebus ni/
uis: q; per mortē peccatū.
vñ: **L**auabis me et super ni/
uē dealbabor: **E** **I**nter
tres. **A**bisai et sobochai et
ionathan: quibus viribus
equabat: qui erat super tri/
ginta: sicut hebre; affirmat.

In quo Ca. XII
q; ven. **D**ucusq;
enūeravit fortes
dō q; adiuerūt eū vt regna/
ret sup isrl. **Q**ui erāt
fortissimi. **S**cđm litteraz
significat eos agiles esse et
strenuos omī genere bel/
ladi. **H**ystice vero milites
xpī nō segnes sed studiosos
describit in psperis et in ad/
uersis: a dextris et a sinistris.
Veloces

Nico. de lyra

In quo. L. XII
Hic psequēter ex/
primuntur adiuto/
res dauid minus principa/
les: et pmo adiutores eius
in saulis psecutione. scđdo
in regni adeptiōe/ ibi: **I**ste
quoq; est numer^o. **C**irca pri/
mā partē nominant adiuto/
res dauid: stante psecutiōe
saulis: et trib^o de qbus fue/
rūt: et loca de qb^o ad dauid
venerūt. pmo ergo ponunt
isti adiutores i generali/ cū
dicit: **A** **I**bi quoq; ve/
nerūt ad da. in sice. que
erat ciuitas assignata ipi da/
uid ab achis rege geth: vt
haberetur. i. **R**egum. xvij.
Tendentes arcū. i.
habentes artes sagittandi.
vnde subditur: **E**t di/
rigentes sagit. scđvtraz
manu: sicut premitit de ar/
te fundibularia. **C**onsequē/
ter ponunt in speciali/ cum
dicit: **D**e fratribus
saul ex tribu beniamin.
hoc exprimit ad declaratio/
nē bonitatis dauid: q; pin/
qui saul venerūt in adiuto/
riū dauid in psecutiōe eius
existētis: q; sciebāt ipi dō
innocētiā et saulis maliciā.

Sed et de
Moralit. **I**bi quoq;
venerunt ad dauid rē.
Sequitur: **V**traz
manu fun. sa. ia. et diri.
sagit. **P**er fundibularios
qui cum sonitu magno saxa
iaciūt contra aduersarios:
significatur pdicatores qui
clamādo contra vitia deter/
rent peccatores. **P**er sagit/
tarios autē significat orātes
deuote: tales enim orōnes
sunt sagitte spūales ipugna/
tionē demonū repellentes.
D v * S3 et

E
12. rē. 23. a.
Dō. 50. b
Hystice
als† tarothi/
tes vel aro/
rites
als† tilaioch/
oites
Diuissio
als† abial
Dals† asom
als† asaga
als† achia
als† apher
mechmati/
tes
als† noozai
als† gareb
als† fegar
als† thanā
als† tarocri/
tes
Moraliter
als† sozo/
bad
als† saphthā

Sa **C**eloces. Dicit p sensus acumine vel corpis agilitate. **D**ystice vo q christi militiā pfitent: nō debent esse paruuli sensu/sed puidere bona: nō tm corā deo / sed etiaz corā oibus hoibus. **b** **C** Nouissim^o z maxim^o. Dic significat docto/res iudeorū et gentiū de qbus paulus ex tribu beniamin ait:

als tribu gad

Dat. 16. c

Jos. 20. f

Dā. 17. f

1. Co. 2. d

ti. re. 29. b.

als ioga/ baarb als tieddi/ bel

Petrus iacobus et iohānes: q videbant columne esse dextras mibi dederūt z barnabe societas zc. **D**i ad christū venientes p oīa explorati sunt. **U**n: **E**os autē quē me esse dicitis: **R**ūdit petrus p oībus: **T**u es christus filius dei uiui. **C**ui dñs: **T**u es petrus z sup hāc petra edificabo ecclēsiā meā. **E**t alibi: **A**ccipite spiritū sanctū: quoz remiseritis peccata eis. **c** **T**ransierūt iordanē. **J**ordanis in q christus baptizatus est. baptisimū significat: hunc transeunt doctores mēse primo qñ inundare con. sup. r. qz dño in carne apparenē: z annū acceptabilem psecrāte. postqz baptisimū suo baptisimate psecrauit: ipz p dīcādo z baptizādo toto orbe diffuderūt. **d** **E**t omnes fugauerunt zc. **Q**uia iudeos q orientalis plaga ppter ortū sciētie legis significat: vel gētilēs in quibus naturalis prudētia occidit: dū cultū dei attribuūt idolis: euāgelij p dīcātoē fugauerūt. vñ: **I**nimicos meos dedisti: mibi dorsum: z. o. m. dispdisti. **e** **P**orro de manasse. **D**i scz septem principes q de manasse uenerūt: significāt primos ecclēie doctores de iudea uenientes: qui septiformi spū illustrati adiuuant nostrū dauid ptra latrūculos. i. hereticos vel spūs malignos: q nō cessant de ecclēia rapere z captiuare quos possūt. vñ: **D**eo autē grās q semp triūphat nos i christo iesu. **E**xercitus

Nico. de lyra

Sed z de gaddi. **D**oc est de tribu gad: sicut patz: qz istis noīatis subdit: **D**i de filiis gad zc. trāsfugerūt ad dauid cū lateret in deserto: longo enī tpe fuit in deserto maon. z i deserto gipb: z in alijs locis ad fugiēdū aptis. **b** **F**acies eoz zc. **I**nuadēti bus resistēdo. **c** **E**t veloces qñ capree. **F**ugientes psequendo. est tñ hic hypbolica locutio: ad designādū magnā eoz audaciā z agilitatē. **d** **C**hi de filiis gad pñ. exercit^o. i. fuerūt post qz dauid habuit regnū: qz qdū fuit in fuga saulis nō habebat tñ tū pplm qz faceret exercitū. vnde subdit: **e** **N**ouissim^o. i. minor: iter istos pncipes. i. cētū militib^o perat/ z maxim^o mille. **N**ō enī legis dauid habuisse viros añ mortē saul nisi tm sexcetos: vt habet. i. **R**eg. xvij. z. xxx. **f** **I**sti sūt q tran. iordanē. **A**d inuadēdū hostes. **g** **Q**ñ inun. p̄sueuit. **D**oc ponit ad oñ dēdū maiorē eoz fortitudinē z audaciā: qz tūc cum maiorē difficultate poterat iordanis trāsiri. **h** **E**t oēs su. q mo. in vallib^o. **I**lli enī erāt gētilēs q partē terre filioz isrl occupauerāt. **i** **V**enerūt autē de ben. z de iu. **I**lli enī de beniamin timētes ne dauid aduētū eoz haberet suspectū: sicut accidit de facto. vt patz in lfa seqnti.

seqnti. rogauerūt illos de tribu iuda vt associarent eos: vt sic dauid q erat de tribu iuda eos reciperet securus: vñ z illi de tribu iuda responderūt p eis ipi dauid de eoz aduētū dubitanti. vñ subdit: **k** **S**piritus vero. i. audacia z cōstantia loquēdi: qz nō accipit p spiritu pphetie. **l** **I**nduit abisai. **I**n hebreo hī amasai. z dicitur de: b: ei q iste fuit amasai: vt qz tñ fuit nepos dauid: de duab^o tñ sororibus ei^o: vt dicitur fuit. ij. **R**eg. xvij. **m** **T**e enī ad. de tu^o. q. d. merito iustū est q homines te iuuent. **n** **S**uscepit g. d. zc. **C**ōfides de dō nepotis sui. **o** **P**orro de manasse zc. **Q**ñ uenie. cū phili. **N**ō est itelligēdū q illi ueniret ad pugnadū ptra saul z alios filios isrl. sed illo tpe uenerūt ad dauid. i. aliquātū post qñ de illa uia dauid reuersus fuit in sicelech: vt hī in lfa. **p** **C**hi p̄buerūt auxiliū dauid aduer. zc. **E**t pplm captiuū duxerāt: vt hī. i. **R**eg. xxx. **q** **S**z z p̄ singulos dies ueniebat ad dauid. maxime post mortē saulis. **r** **C**is qz dū fieret grādis numer. **D**oc dicit ad denotādū uenientū multitudinē: qz de deo dicit **J**ob xxx. a. **N**ūqd est nūer^o militū ei^o.

Sed z de gad. zc. tenētes clypeū zc. **P**er istos significat isti q sūt in exercitu xpi armati clypeo paciētie ad sustinēdū tribulationes: z hasta p̄stātie ad arguendū tyrānos potētes. iō subdit: **b** **F**acies eoz zc. **P**rou. xvij. a. **I**ust^o qñ leo p̄fides absqz terrore erit. **c** **E**t ve. q. ca. i. pm. p̄fissimi ad ere qndū mādata xpi. **f** **I**sti sūt q tra. ior. mē. p. qñ inun. p̄sue. zc. **P**er iordanē q̄ inter p̄tā riuus iudicē: significatur cursus hui^o mundi q̄ currit ad mortē: q̄ est particulare iudicium hoīs. de q̄ dicit **Ecc**. xvij. c. **D**e mor esto iudicij mei: sic enī erit et tuū: mibi heriz tibi hodie. **P**er inundantiā autē iordanis: significat incrementū tribulationis. **P**er istos igit q̄ trāsierūt iordanē tpe inūdatiōis figurati fuerūt martyres in maximis tribulationib^o paciētes: z qd mal^o est aliqui eozū gaudētes. **B**et. v. g. **H**ab ap̄li gaudētes a cōspectu p̄siliū: qm̄ digni habiti sūt p̄ noīe iesu p̄tumeliam pati. **i** **V**enerūt autē de ben. zc. **J**uda p̄fēs interpretat. z beniamin fili^o dextre. **P**er h^o qz uenietes ad dō de iuda et beniamin sūt p̄bināt: significat q̄ illi q̄ p̄tā sua pure fideliter qz p̄fent: ad dextera christi i finali iudicio stantent. **D**at. xv. c. **S**tatuet oues a dextris. qz dicit: **V**enite bñ. pa. m. accipite pa. vobis re. zc. **o** **P**orro de manasse zc. **D**anasse obliuio interpretat: iō p̄ istos de manasse significat paupes religiosi q̄ ap̄ xpm̄ tpalia dimittēt ea dare debēt obliuioi z abelare ad p̄mia paradisi: vt cū ap̄lo dicat illd **P**hil. iij. c. **Q**ue retro sūt obliuiscēs ad anteriora extēdēs melpm. **E**t de istis s̄ dicit: **p** **C**hi p̄buerūt auxiliū dauid cō. la. zc. **P**er quos significant heretici q̄ occulte simplices xpianos decipiūt ad erroz suū. p̄ra bētes: z p̄tra istos latrūculos p̄bēt auxiliū dō paupes religiosi p̄ salute fidelū laborātes. **j. Co. iij. b. D**e i adiutores sum^o.

Sed z de gad. zc. tenētes clypeū zc. **P**er istos significat isti q sūt in exercitu xpi armati clypeo paciētie ad sustinēdū tribulationes: z hasta p̄stātie ad arguendū tyrānos potētes. iō subdit: **b** **F**acies eoz zc. **P**rou. xvij. a. **I**ust^o qñ leo p̄fides absqz terrore erit. **c** **E**t ve. q. ca. i. pm. p̄fissimi ad ere qndū mādata xpi. **f** **I**sti sūt q tra. ior. mē. p. qñ inun. p̄sue. zc. **P**er iordanē q̄ inter p̄tā riuus iudicē: significatur cursus hui^o mundi q̄ currit ad mortē: q̄ est particulare iudicium hoīs. de q̄ dicit **Ecc**. xvij. c. **D**e mor esto iudicij mei: sic enī erit et tuū: mibi heriz tibi hodie. **P**er inundantiā autē iordanis: significat incrementū tribulationis. **P**er istos igit q̄ trāsierūt iordanē tpe inūdatiōis figurati fuerūt martyres in maximis tribulationib^o paciētes: z qd mal^o est aliqui eozū gaudētes. **B**et. v. g. **H**ab ap̄li gaudētes a cōspectu p̄siliū: qm̄ digni habiti sūt p̄ noīe iesu p̄tumeliam pati. **i** **V**enerūt autē de ben. zc. **J**uda p̄fēs interpretat. z beniamin fili^o dextre. **P**er h^o qz uenietes ad dō de iuda et beniamin sūt p̄bināt: significat q̄ illi q̄ p̄tā sua pure fideliter qz p̄fent: ad dextera christi i finali iudicio stantent. **D**at. xv. c. **S**tatuet oues a dextris. qz dicit: **V**enite bñ. pa. m. accipite pa. vobis re. zc. **o** **P**orro de manasse zc. **D**anasse obliuio interpretat: iō p̄ istos de manasse significat paupes religiosi q̄ ap̄ xpm̄ tpalia dimittēt ea dare debēt obliuioi z abelare ad p̄mia paradisi: vt cū ap̄lo dicat illd **P**hil. iij. c. **Q**ue retro sūt obliuiscēs ad anteriora extēdēs melpm. **E**t de istis s̄ dicit: **p** **C**hi p̄buerūt auxiliū dauid cō. la. zc. **P**er quos significant heretici q̄ occulte simplices xpianos decipiūt ad erroz suū. p̄ra bētes: z p̄tra istos latrūculos p̄bēt auxiliū dō paupes religiosi p̄ salute fidelū laborātes. **j. Co. iij. b. D**e i adiutores sum^o.

De filijs le

Exercitus dei. Qui. s. egres- sus est de egypto. i. sexcenta milia: sic exponit hebrei. Sed mystice in exercitu nri dauid quotidie numerus fidelium crescit donec compleant qui ad vitam pdestinati sunt eternam. Ut trasseret regnu. Quia sancti doctores maxie desiderat vt veteris legis cultus in spirituale in telligentia euagelij trasserant: et si- ant oia noua. c. Jojada qz pn- cept de stir. aaron. Huc tradit hebrei fuisse phinees filiu eleazari. ad cui coparatione sadoch puer vo- catus tanq etate et merito minor. De filiis qz isa. Doctores le- gie in tribu isachar fuisse tradit: qz singula tpa cerimoniar obseruanda docebat: et qd facere deberet isrl pre- scriberat. Di doctores ecclie signifi- cant: quoz pceptis subditi obtepe- rant. e. Viri bella. Apli. i. apo- stolici viri ad nostru dauid pueniut et ei spualter copulant: et alij taz ex- iudeis qz getibus vno corde et pari voto certates: vt fiat rex dauid et ip- si sint regnu xpi. f. Trib die- bus. Omni tpe. s. fide trinitatis te- nentes: et qz pmi doctores. i. apli ex- diuina scriptura alimeta pparauerat accipientes et oim bonoz largitioni- gratias agetes. Ca. XIII. Huj aut consi. da. cu tri- bunis et cen. zc. Apli: euia- gellito: qui fide incarnatois a iude- is ad salute gentiu trasterunt. Hoc est eni de colle carithiarim qz est in iuda: et interpretat ciuitas siluaru ad se arca dñi trasserre. de eminētia. s. scripturar apud iudeos positaz vbi umbra memorosa figuraru abudat: ad intellectū gentilis ppli vbi fun- dat ecclesia fide domini perducere. Ni. dely. No eni re.

Iste qz est nu. prin. zc. Sic pñr ponunt adiutores dauid in regni adeptioe. et pñz lfa paucis exceptis. b. Filij iuda por. zc. No est miradu si de aliqbus tribu- bus alijs in sequentib ponit maior numerus venientiu ad dauid in he- bron. vt habet in lfa: qz anteq da- uid veniret in hebrō maior pars tri- bus iude adheferat ipi dñ. c. Jo- lada qz pn. dicit hic glosa hebrai- ca qz iste fuit pater banale: qz supra noiat est inter fortes dñ. d. Sa- doch etiā puer egre. indo. istud addit ad reddēdum rōne qre noiat inter principes: licet esset iuuenis. e. De filiis qz isa. vi. eru. erat eni isti studiosi i lege: et sciebāt opti- me psulere qd et qñ esset aliqd agen- dū. pter h sequit: f. Ois autē re. tri. eoz pñ. seq. qz cetera trib^o eoz cōsilijs acqescebāt. g. Oēs isti zc. regē sup vni. isrl: qz añ su- erat iunct rex sup tribū iuda tm: vt bñ. ii. Re. ii. h. Sz z oēs re. ex- ist. hoc est et illi qz nō venerūt i hebrō- lz in ciuitatib alijs remaserāt: desu- derabant p motionē dñ ad regnū. i. Preparauerant eni eis fra- tres sui. hoc eni subdit ad ostendē- dum qualiter tanta multitudo veni- ens ad dauid in hebron habuit victualia trib^o dieb^o. * De filiis leui zc. Tribus leuitica ad ministeriū ta- bernaculi

qñ exercitus dei. Iste qz est numerus a pncipū exercitus qz venerūt ad dauid b cū esset in hebron: vt trasseret regnū saul ad eū iuxta vbum dñi. Filij iuda b portates clypeū et hastā sex milia octi- gēti: expediti ad plū Be filiis symeō viroz fortissimozū ad pugnādū septē milia cētū. Be filiis leui qrtuoz milia t c sexcēti. Jojada qz princeps de stirpe c aarō: et cū eo tria milia septingēti. Sa- doch etiā puer egregie idolis: et dom^o numerū sacerdotū significat: qui in domo pa- tris sadoch. i. leuitici ordinati sunt. patris eius pncipes vigintiduo. Be filiis aut beniamin fratribus saul tria milia. Magna eni ps eoz adhuc seq- bať domū saul. Porro de filiis ephra- t im viginti milia octingēti fortissimi ro- bore viri noiati in cognatiōibus suis. Et ex dimidia pte trib^o manasse decē et octo milia: singuli p noia sua venerūt et pstituerūt regē dauid. Be filiis qz e isachar viri eruditi qz nouerāt singula t- tpa ad pncipiēdū qd facere deberet isrl t pncipes ducēti. Ois aut reliq trib^o eo- rū psiliū seqbať. Porro de cabulon qz t egrediebāt ad plū: et stabāt in acie in- structi armis bellicis qnqginta milia venerūt i auxiliū nō in corde duplici. Et de neptalim pncipes mille: et cum t eis instructi clypeo et hasta triginta et se- ptē milia. Be dan etiā pparati ad p- t liū vigintiocto milia sexcēti. Et de aser t egredietes ad pugnā et in acie puocā- tes qdragita milia. Trās iordanē aut t de filiis ruben et de gad et dimidia pte trib^o manasse instructi armis bellicis centū viginti milia. Oēs isti viri bella- tores et expediti ad pugnādū corde p- fecto venerūt in hebron: vt pstituerēt regē dauid sup vniuersum isrl. Sed et b oēs reliq ex isrl vno corde erāt vt rex fieret dauid. Fuerūtqz ibi apud da- uid trib^o dieb^o comedētes et bibētes. Preparauerāt eni eis frēs sui. Sed et t qz iuxta eos erāt: vsqz ad isachar et ca- bulon et neptalim afferebāt panes in- asinis et camelis et mulis et bob^o ad ve- scēdū: farinā/palatas/vuāpassam/vi- num/oleū/boues/arietes/ ad oēm co- piā. Gaudiū qppe erat i isrl.

Huj autē consi. Ca. XIII. lium dauid cum tribunis et

bernaculi fuit deputata: ppter qd per illos de tribu leui significatur plati et clerici deuoti qz sūt ad ministriū ecclesie deputati. t. Porro de filiis ephraim. intelligi pos- sunt diuites zc. Ephraim interpreta- tur fertilis: ppter qd p filios eph- raim itelligi possunt diuites et po- tentes huius seculi: qz tamē ad ope- ra misericordie liberales sunt atqz pmpri. ppter qd sicut fertiles sunt in bonis fortune: sic fertilitate reci- pient bona grē et glorie. Dat. v. a. Beati misericordes: qm ipsi mise- ricordia psequent. e. De filiis qz isa. Isachar interpretat merces: ideo p istos significatur doctores ecclesie doctores fideliter i spe mer- cedis eterne. i. Coz. iij. c. Anusqz qz mercedē accipiet p m labore suū. vñ subdit: t. Viri eru. in diu- nis. t. Qui nouerāt sin. tē. noui. s. et veteris te. t. Ad pnci- piēdū qd fa. de. isrl. i. pplis chri- stianus: qz p m vba doctorū ecclesie debet regere mores suos et actus. t. Porro de za. qui interpretat pulchritudinis habitaculū: ppter qd per istos significant illi qui sūt sol- liciti suare mūdiciā cordis et corpo- ris: vt deo parēt habitaculum sue mētis: qz scribit Sap. i. a. In mal- uolā aiām non introibit sapia. s. in- creata: nec habitabit in corpe sūdi- to pctis. t. Et de nepta. qz in- terpretat dilatatio mea. iō p istos si- gnificant hoies charitatiui: quozū corda sunt ad deū et pprimū dilata- ta. ij. Coz. vi. c. Os nostrū pñz ad vos o corinthij. coz nrm dilatatum est. Et sequit: Dilatamini et vos. t. De dan etiā ppa. ad plū. Dan interpretat iudiciū. iō p istos si- gnificant boni iudices in iudicādo veritate: et exequēdo pñates: iō di- cunt parati ad plū pñatitatis iu- sticie et turbatores. t. De aser egre. ad pugnā. Aser interpretat beatitudo: ppter qd p istos signifi- cant illi qz falsam beatitudinē hui^o seculi respuunt: et verā beatitudinē totis viribus cōcupiscūt. ppter qd ad pugnādū cōtra vitia viriliter se opponūt. t. Trans iordanē aut de si. ru. et gad. Ruben visio nis filius interpretat: et gad feliciter: ppter qd isti duo simul iungūtur. Mā p rubenitas significant excel- lentes in cōtemplatione diuinorū: et isti tam in pñenti seruiūt feliciter: degustando suauiter bonozū dul- cedinem supernozū: dicente Ps. Gustate et videte qm suavis est do- minus zc. Oēs aut isti pñati sunt de exercitu et societate veri dauid iesu christi. Ca. XIII. Huj autē consiliū. Post- qz descripta est ipsius dauid inunctio. hic consequēter describitur sui regiminis dispositio: qz qui- dem est optima quādo incipit a di- uinis: qz quādo rex qui in tēporali- bus est dei vicari^o bñ se habz erga deū: deus i agēdis dirigit eū. ergo pmo describit deuotio dauid erga deū in arce

Moraliter. k. Huj autē consi. dauid cū tribu. zc. Expolitio mystica huius ca. posita est. ij. Reg. vi.

Ps. 33. b

Diuisio

Moraliter

E a **H**o eni re. zc. Quia interpretat veteris testamēti spūalē sensum q̄ latebat. pp̄s ille aperire nō potuit: sicut nūc reuelatus est apl̄s z pp̄betis: gentes. s. esse coheredes z cōparticipes p̄missionis dñi. b **A** syoz. Syoz fluui⁹ egypti est: q̄ a nilo vt ferūt deriuat. z interpretat firmamētū nouū z turbidū.

Here. 2. d vnde: Quid nunc tibi vis in via egypti vt bibas aquā turbidā. c **C**ariathiarim. Ciuitas damasci que i amos emathabaal. i. emath magna q̄ nūc epiphania nuncupat. Per syoz autē z emath totam terrā p̄missionis cōphendit. Per syoz riuū. s. vel torrētē: significat egypti australē partē. p emath sō septentrionalē.

Cariathiarim. q̄ alibi cariathabaal ciuitas saltuū: vna de vrbib⁹ gabaonitaz in tribu iuda in nono miliario ab helia eūtib⁹ diospolim de qua fuit vias pp̄beta quē inter fecit ioachim in hierusalē s̄m **H**ieremiā. Fili⁹ q̄z sobal cariathiarim dicitur: sicut superius oñdit. d **H**is isrl. Elect⁹ nobilioz. Numer⁹ autē hozvi rozi in regū cōprehēsus est: vbi legit: Cōgregauit autē dauid oēs electos ex isrl̄ triginta milia. e **C**lū autē pue. ad areā chidon. i. clypeū: q̄ in ecclia certa est dei p̄tectio. vñ **D**ne vt scuto bone voluntatis tue coro. nos. **U**bi sacerdos incauti⁹ arcā tāgēs a dño p̄cussus est: hic z pp̄s iudeozū q̄ gētibus inuidet: et dñi legē vult euāgelio miscere: vtrūq̄ p̄dit. **O**cciso sacerdote: diuertit dauid arcā dñi in domo obede/gethei: q̄ respicientib⁹ iudeis verbū dei: apl̄s p̄uersi sunt ad gentes. **U**ndē z locus aree nachoz: q̄ gentiū p̄parationē demonstrat: p̄cussio oca dicitur: q̄ relicto illo salus gētibus facta est. **O**bededom q̄ interpretat seruiēs homo pp̄s gētitem significat. de q̄ dicit: **P**opul⁹ quē nō cognoui ser. mihi. **A**biectio q̄z iudeozū: q̄ si percussio oca premitit sic: **E**ripies me de p̄tradictionibus. p. **B**eth q̄ interpretat torcular cruce significat: in q̄ vltis vera calcata est z expressa. **U**ñ gentiū pp̄s pōt dici getheus. tāq̄ dicat: **H**ibi absit gliari nisi in cruce dñi nostri iesu christi. f **E**o q̄ diuisisset dñs ozam. **T**radunt hebrei aminadab sacerdotēz iussisse filijs suis oca z halo: vt portarēt arcā humeris s̄m p̄ceptum legis. **S**ed q̄z nō portauerūt nec caathitis portandā dederūt. percussit dñs ozam z diuisit. **A**ruit eni (vt aiūt) brachiū z humeris qb⁹ arcā portanda fuit: z facta est distinctio obediētie z inobediētie. g **I**n domū obe. gethei. **Q**uia z ipse leuita. cognita autē causa p̄ qua oca percussus est: iussit dauid arcā portari pp̄ijs leuitarū humeris: sicut p̄z in sequēti. **N**otādū quātum delinquat q̄ corpus dñi indigne accipit. si deuotus sacerdos interiit: q̄ arcā dñici figurā corpis minori q̄ debuit veneratione

12. Re. 6. a

Ps. 5. c
2. Re. 6. b.

al. diuertit

Ps. 17. g

Ibid. f
12. Re. 5. b

Sal. 6. d.

Nota

ratione corripuit. **C**all. autē dauid christū: arca eccliam significat: quā vult christus in ciuitatē suā adducere. vñ: **N**on sum missus nisi ad oues q̄ perierūt dom⁹ isrl̄. et alibi: **L**ecitas ex pte p̄tingit in isrl̄ zc. **C**a. XIII **I**st q̄z hirā rex ty. zc. b **A**ccipit quoz dauid alias vxores. **S**ul te vxores dauid multas gētes significat. que per fidē christi copulant. **C**ōcubine heretico rū ecclias que christiani noīs titulo gloriānt. **S**ed q̄z p̄pter carnalia lucra christū sequūt: nō coniuges sed concubine dicunt. **N**ūc reges si plures habeant vxores crimen est: q̄ si gure trāsierunt. i. **A**udiētes autē philistim. **D**iffamata euāgelij gratia et regno christi vbiq̄ p̄dicato: gentes vndiq̄ surrexerunt contra dicentes euāgelio pacis. **I**n ca. pi

Missus nisi ad oues q̄ perierūt dom⁹ isrl̄. et alibi: **L**ecitas ex pte p̄tingit in isrl̄ zc. **C**a. XIII **I**st q̄z hirā rex ty. zc. b **A**ccipit quoz dauid alias vxores. **S**ul te vxores dauid multas gētes significat. que per fidē christi copulant. **C**ōcubine heretico rū ecclias que christiani noīs titulo gloriānt. **S**ed q̄z p̄pter carnalia lucra christū sequūt: nō coniuges sed concubine dicunt. **N**ūc reges si plures habeant vxores crimen est: q̄ si gure trāsierunt. i. **A**udiētes autē philistim. **D**iffamata euāgelij gratia et regno christi vbiq̄ p̄dicato: gentes vndiq̄ surrexerunt contra dicentes euāgelio pacis. **I**n ca. pi

Nico. de lyra

A deum in arce veneratione. secūdo in templi edificatione. ca. xvij. tertio in cultus diuini ampliatione. ca. xxij. et inter ista ponunt illa que pertinent ad bonitatem sui regiminis. **C**irca primū arce deportatio inchoat. et secūdo interrupta p̄summat. ca. xv. **C**irca primū primo describit reuerentia dauid in diuinis. secūdo eius p̄uictia in humanis. ca. xij. **R**euerentia vero dauid in diuinis ostendit in reuerenti deportatione arce testamēti: que quidē deportatio primo incipit. secūdo p̄pter impedimētū suuueniens interrupta ibi: **C**uz autē peruenissent. **S**ententia autē huius ca. p̄z ex dictis. ij. li. **R**eg. vi. ca. hoc excepto. **C**lū autē p. zc. ij. **R**e. vi. dicit: **A**d arez nachoz. ad q̄ dēcedū est q̄ iste locus erat bi nomi⁹ vel dñs loci. z sic ponitur hic vnū nomē. **A**liud vero. ij. **R**e. vi. ca. **C**a. XIII **I**st quoz hirā rex tyri. **D**ic p̄r describit p̄uictia dauid in agēdis. et p̄mo in multiplicatione amicoz. secūdo in debellatione aduersarioz. **A**ndientes autem. z vtrumq̄ faciebat ad regni sui firmamētū. vt p̄z: **S**nia autē hui⁹ ca. p̄z ex dict. ij. **R**e. ca. v. vsq̄ ad finē illi⁹ ca. **E**xcepto. **N**ō alē **A**borat. b **A**bsit q̄z zc. **E**xpositio mystica hui⁹ ca. posita est. ij. **R**eg. v. vsq̄z ibi: **A**ccipit dōz. **P**er dauid significat xps vt dicitur est frequēter. **P**er p̄mas ei⁹ vxores intelligi p̄nt synagoga et ecclia prout diuidit p̄ synagoga. **Q**ue q̄dē ecclia in allegorico sensu hierlm̄ noinat. igit p̄ ecclia p̄ obseruatiā castitatis vel itegritatē fidei xpo despōntur. ij. **C**oz. ij. a. **D**espōdi vos vni viro virginē castā exhibere christo. **A**udiētes autē phi. q̄ vn. eēt da. i. regē zc. **D**ui⁹ expositio mystica posita est. ij. **R**eg. v. ca.

cēturiōib⁹ z vniūsis p̄ncipib⁹: z ait ad oēm cetū isrl̄: **S**i placet vobis et a dño deo n̄ro egrediet sermo quē loquor: mittam⁹ ad fratres n̄ros reliq̄s in vniuersas regiōes isrl̄: z ad sacerdotes et leuitas q̄ habitāt in suburbanis vrbib⁹: vt p̄gre gentē ad nosz reducāmus arcā dei n̄ri ad nos.

Ho eni req̄siuim⁹ eā in dieb⁹ saul. **E**t r̄ndit vniuersa multitudo vt ita fieret. **P**lacuerat eni sermo oi pp̄lo. **C**ōgregauit q̄ dauid cūctum isrl̄ a syoz egypti: vsq̄z dñi igrediaris emath: vt adduceret arcā dei de cariathiarim: **E**t ascendit dauid z omēs viri israel ad collē cariathiarim qui est in iuda: vt afferet inde arcam dñi sedentis super cherubin vbi inuocatur est nomen eius. **I**mposuerūtq̄ arcā dei sup plaustrū nouū de domo aminadab. **O**ca autē z fratres ei⁹ minabant plaustrum. **P**orro dauid z vniuersus israhel ludebāt coram deo oñi virtute in cāticis z in citharis z psalterijs z tympanis z cymbalis z tubis. **C**um autēz peruenissent ad aream

In regū nachoz p̄ quo aquila interpretat areā p̄paratā. **C**hidon autē interpretat clypeus: z dicitur esse locus vbi dicitur est iohue: **T**ena clypeū contra vrbē hat. **C**hidon: tetendit oca manū suā vt sustētaret arcāz. **B**os quippe lasciuēs paululū inclinauerat eam. **I**ratus est itaq̄ dñs p̄tra ocam et percussit eū: eo q̄ tetigisset arcā: et mortuus est ibi corā dño. **C**ōtristatusq̄ est dauid eo q̄ diuisisset dñs ocam: vocauitq̄ locū illū diuisio oca vsq̄ in p̄sentē diē: z timuit eū tūc tēporis dicens: **Q**uō possuz ad me introducere arcā dei: z ob hāc causam nō eā adduxit ad se: hoc est in ciuitatē dauid: sed auertit in domū obededom gethei. **M**āsit ergo arca dei in domo obededom tribus mēsi bus: z bñdixit dñs domui ei⁹ z omibus que habebat. **C**a. XIII **I**st q̄z hirā rex tyri nūcios ad dauid: et ligna cedrina artifices parietū lignozūq̄: vt edificarent ei domū. **C**ognouitq̄ dauid q̄ confirmasset eū dñs i regē sup isrl̄: z subleuatū regnū suū sup pp̄lm ei⁹ isrl̄. **A**ccipit q̄z dauid alias vxores i hierlm̄: genuitq̄ filios z filias. **E**t hec noia eoz q̄ nati sūt ei in hierlm̄: **S**āma z sobab nathan z salomon iebaz elisu z eliphalech: no ga quoz z nepheg z iaphie elisama et baliada z heliphelech. **A**udiētes autē philistim eo q̄ vnct⁹ esset dō in regē sup vniuersū isrl̄: ascēde

Mbus que habebat. **C**a. XIII **I**st q̄z hirā rex tyri nūcios ad dauid: et ligna cedrina artifices parietū lignozūq̄: vt edificarent ei domū. **C**ognouitq̄ dauid q̄ confirmasset eū dñs i regē sup isrl̄: z subleuatū regnū suū sup pp̄lm ei⁹ isrl̄. **A**ccipit q̄z dauid alias vxores i hierlm̄: genuitq̄ filios z filias. **E**t hec noia eoz q̄ nati sūt ei in hierlm̄: **S**āma z sobab nathan z salomon iebaz elisu z eliphalech: no ga quoz z nepheg z iaphie elisama et baliada z heliphelech. **A**udiētes autē philistim eo q̄ vnct⁹ esset dō in regē sup vniuersū isrl̄: ascēde

Mbus que habebat. **C**a. XIII **I**st q̄z hirā rex tyri nūcios ad dauid: et ligna cedrina artifices parietū lignozūq̄: vt edificarent ei domū. **C**ognouitq̄ dauid q̄ confirmasset eū dñs i regē sup isrl̄: z subleuatū regnū suū sup pp̄lm ei⁹ isrl̄. **A**ccipit q̄z dauid alias vxores i hierlm̄: genuitq̄ filios z filias. **E**t hec noia eoz q̄ nati sūt ei in hierlm̄: **S**āma z sobab nathan z salomon iebaz elisu z eliphalech: no ga quoz z nepheg z iaphie elisama et baliada z heliphelech. **A**udiētes autē philistim eo q̄ vnct⁹ esset dō in regē sup vniuersū isrl̄: ascēde

vxores q̄s accepit dō in hierlm̄ p̄one deuote significant: q̄ in ecclia p̄ obseruatiā castitatis vel itegritatē fidei xpo despōntur. ij. **C**oz. ij. a. **D**espōdi vos vni viro virginē castā exhibere christo. **A**udiētes autē phi. q̄ vn. eēt da. i. regē zc. **D**ui⁹ expositio mystica posita est. ij. **R**eg. v. ca.

In cacu. p. froy. In be... re iuberit in qbus p. fidebat: qz ad fletu eternu ducit. Cu au... dier: inqt sonitu gradietis in cacunie flentiu. i. cu audieris ab angelis paganoy idola de... ftrui in qbus est ois fortitudo eoy tuc inibis pliu: qz dñs an... te pcutiet castra philistinoz. Inuisibilia de q in maiesta... te sua peminet vniuersis p in... uisibilia p. sentia sua ondit. vñ Inuisibilia ipi a creatura mu... di p ea q facta sunt: intellecta p. spiciunt. Inuis qz fidelib... vt auxiliuz dei qrat in oibus: z p. ficere se in certamine cofi... dat: cu dñi aduetu sibi adesse sentiãt. Lacrimina ho p. rozu signifiãt altitudinẽ sanctoru. dat de signu doctorib scis ad p. dicadu missis: vt seqnt. s. deuotois ministerio: qz spiri... tussantus dirigit p. monedo. De gab. vsq ga. Per... cuit rps q in colle iupbie p. si... stit: z p. terit sepẽ duricie eozu diuides p. rinacia vt sol dñe in orbeteraz. Un sequit: Di... uulgatum est nomẽ dauid zc. Fecit qz La. XV... si. do. zc. Tuc dix. da. illi. est zc. No vult rps vt idigni ecclia... stico fungant officio: sz erudi... ti scia z mox honestate specta... ti: portat arcã dei. i. ecclia humer p. laboris z exaltet. vñ: fac opus euãgeliste: mini... steriu tuu i ple. d. C. Logre. vni. is. in hie. No solu dñs sz etia oes p. phe in ecclia xpi di... ctis z factis incarnationi p. bue re locu: vt citi aduenies susci... peret: cu fuisset an. p. phetat. Sanctificati snt g. sa. Sinistri noui test. vita z do... ctina debet esse mudi: qd dñs: Scti estote: qm ego scis sus. Qui recte fidei v. bis z exem... plo opis debet fidelib comẽ... dare incarnationẽ christi z re... deptionẽ huani generis zc. Ni. dly. Hablis... a. No ascẽdas post eos: rece. zc. p hoc nõ est in... telligendũ q dñs retrocederet ab aduersarijs: sz de madata di declinavit a latere gyrado exercitu philistinoz: vt in alia pte signo sibi a deo dato inua... deret ipm: vt h. i. Regu. v. Diuulgatũ est no... da. ppter duplicẽ victoriã p... dictã. c. Et dñs de. pa. zc. q erat in circũitu regni sui ita q nullus audebat regnuz suum molestare. La. XV... Fecit qz si. do. hic deductio arce prius interrupta ex causa dicta. rii. c. p. sumat. z pmo de scribit arce deportatio. secũdo ipius deportate debita vene... ratio. c. rvi. Prima in duas: qz pmo describit ad p. debita pparatio.

a ¶ nõ fidei deuotioe sed dolo nequitate: ideo nõ metu erũt ve nire: qz sez noluerũt credere. rũt oes vt qreret eni. Qd cũ audisset dñs egres sus est obuia eis. Porro philistim venietes diffusi sunt in valle raphaim. Cõsuluitqz da uid dñm/dicẽs: Si ascẽdã ad philisteos: z si trades eos i manu mea: Et dixit ei dñs: Ascẽ de z tradã eos i manu tua: cũqz illi ascẽdissent i baalpharasim: p. cussit eos ibi dauid z dixit: a ¶ cũ fideles sibi p electionẽ gre. sturrit et ifideles expulit. Biuisit de inimicos meos p manu meã: sicut diuidit aq. Et idcirco vocatũ est nomẽ loci il li baalpharasim. Bereliqrũtqz ibi deos suos qz dauid iussit exuri. Alia etiã vice philistim irruerũt: z diffusi sũt i valle. Cõsuluitqz rurũ dauid deũ: z dixit ei de: No ascẽdas p eos: a recede ab eis z venies ptra illos ex aduerso pi roz. Cũqz audierit sonitũ gradietis i cacunie piroz: tuc egredierit ad bellũ. Egressus est eni de an te vt pcutiat castra philistim. Fecit g rps. a ¶ pater. b ¶ demonũ vel mudi principatũ. dauid sicut pcepit ei de z p. cussit castra phili a ¶ collis vel sublimitas. b ¶ sepẽ eius vel diuisionem. stinoz d gabãon vsqz gãcera. Biuulgatũqz e b a ¶ dedit illi nomẽ qd est sup omne nomẽ. nomẽ dauid i vniuersis regiõib: z dñs dedit c

Lpauore ei sup oes gẽtes. C. XV a ¶ ecclias. b ¶ catholica ecclia toto orbe Fecit qz sibi dõmos in ciuitate da d diffusa. a ¶ qz in p. senti ecclia incarnationis z passionis mysteriu comendat. uid: z edificauit locũ arce dei: tetenditqz ei ta bernaculũ. Tuc dixit dauid: Illicitũ est vt a f quocũqz portet arca dei: nisi a leuitis qz ele git dñs ad portadũ eã z ad ministradũ sibi vs a ¶ omnes fideles.

o qz in eternũ. Congregauitqz vniuersum isrl in g a ¶ ecclia vt ibi. s. incarnationis mysteria venerent. hierusalẽ: vt afferret arca dei in locũ suũ: quẽ a ¶ prelatos. b ¶ iunioris dignitatis. pparauerat ei: necnõ et filios aarõ et leuitas. b De filijs caath: vriel pnceps fuit: et frẽs eius centũ viginti. De filijs merari: asaiã pnceps z frẽs ei duceti viginti. De filijs gerson: iobel pnceps z frẽs ei centũ triginta. De filijs elisa phã/ semeias pnceps z frẽs eius duceti. De fi lijs hebrõ/ elihel pnceps z frẽs ei octoginta. De filijs ocibel/ aminadab pnceps et frẽs ei centũ duodeci. Vocauitqz dauid sadoch z ab iathar sacerdotes z leuitas: vriel asaiã iobel se meia elihel z amiadab: z dixit ad eos: Vos q estis pncipes familiãz leuiticãz: scificamini cũ fratrib vris: z afferte arcã dñi dei isrl ad lo cũ q ei pparat est: ne vt a pncipio qz nõ erat l pntes: p. cussit nos dñs: sic z nũc fiat illicitũ qd i nob agẽtib. Scificati sũt g sacerdotes z leui m te: vt portaret arca dñi dei isrl. Et tulerũt filij n leui arcã di: sic pcepit moyses: iuxta vbũ dei o bñeris suis in vectib. Dixitqz dñs pncipib le p uitarũ/ vt cõstitueret de fratribus suis canto/

pparatio. scdo subdit deuota **L** portatio/ ibi: Et tulerũt filij le ui ar. Circa p. mũ dñs: d ¶ Fe cit qz si. do. in ci. da. de ista edificatiõẽ dictum est. s. rj. ca. sed hic breuiter resumit: eo q dñs fecit sibi apporari arcã ad ciuitatẽ regiã: vt haberet. ppe se locũ cultui diuio aptũ. vñ s b dit: e ¶ Tetenditqz ei ta. istud fuit aliõ a tabernaclo qd fecerat moyses: qz illud remã/ sit i gabaavsqz ad edificatiõẽz tẽpli p salomonẽ. vt h. i. r. p. f ¶ Tuc di. da. Illi. est zc. ar. dei. hoc eni dicit p. sidera tionẽ legis. Au. iij. c. z. vij. z p mortẽ oer: eo q arca fecerat deportari sup plaustrũ per bo ues. g ¶ Logre. vni. is. vt cũ maior solẽnitãte fieret de/ portatio arce. h ¶ Necnõ z si. aa. vt dirigeret leuitas in arce deportatiõẽ: ita q offẽsio dei nõ veniret sup eos. vñ po/ stea s b dit: i ¶ Ne vt a p. scz portatiõis arce: vt dictũ est ca. rii. k ¶ Quia nõ era. p sen. vos q scit legẽ. l ¶ Per cul. nos do. qz pcutiẽdo oca morte subita: dñs z tot ppls fu it timore p. cussus. qd nõ fuisset factũ si sacerdotes sciẽtes legẽ fuissent p. sentes: qz nõ pmiss/ sent arcã sup plaustrũ portari. m ¶ Sancti. sũt zc. p p. tinẽ tiã ab vxoribus: ofones z ieiu nia z p. silia. n ¶ Et tu. si. le. Descripta debita pparatiõẽ. h pñr describit deuota depor tatio. s. cũ laudib diuinis z sa crificiis. z h est qd dñs: Et tulerũt si. le. ar. d locovbi erat in gabaõ. o ¶ Sicut p. moy. Num. iij. vbi p. cipit q arca p leuitas de stirpe caath i. p. ris humeris et vectib deportet. p ¶ Dixitqz da. zc. canto. ad canẽdũ diuinas laudes: nõ solu vocib huãnis: sz etiã cũ b instrumẽtis musicis. iõ s b dit: In organis **D** Horalliter **D** Horalliter. d ¶ Fecit qz zc. p quã significat ecclia q est ci uitas xpi. ciuitas eni dñs qñ ci uiu vnitas. Dis aut q nũero z merito sũt de ecclia dei: vni ti sũt i fide z charitate xpi. per domos igit i ciuitate dñs signi ficanẽ diuersi stat i ecclia. s. p/ latoz: clericoz: religiosoz z la icoz: i qd oib habitat p g. raz ver dñs iesus xps. f ¶ Illici tũ est. zc. a leuit. p qd signi ficat q i ministerio sacri eucha ristie in q p. tinef xps soli sacer dotes z mĩstri ad b ordinati ac cedere debet z nõ alii. p. p qd sequit. j. m ¶ Sanctificati sunt g sacer. z leui. vt por ta. arca dñi zc. per qd signi ficat q in ministerio sacramẽ ti eucharistie vt debite fiat nõ sufficit grad ordinis nisi cũ b sit puritas mẽtis et corporis. p ¶ Dixitqz dauid pñ. le/ uita z cõstitue. de fratri bus ius cãto. in o. zc. per * q signanẽ

Es a **N**ablis vid. Nablu hebraice: psalteriu grece: laudato/ riu latine. Dabet psalteriu ventrem obesum in superiorib: vt chordaru fila religata disciplinabiliter pculsa: suauissimā red/ dāt cātilenā. Quic cithara videt tria q̄ in imo cōtinet qd̄ psal/ teriu in capite. psalteriu cū decē chordis ecclia est cū decalogo legis. Quic opposita est cithara: q̄ vīginti q̄tuor chordis in modū del/ te lre pponit (vt peritissimi tradūt) z p dīgitos i diūsos modos cōcitāt

Dec eccliam significat q̄ cū vīginti q̄tuor senioꝝ dogmatib: trinā habz formā in modū delte lre . et fidē scē trinitatē significat. Per manus aut aploꝝ z euāgelistaz i diūsos modu los vete. z no. test. aliē in lra: aliē in sensu p̄citāt figurāl. **b** **L**yris. Lyra d̄z a potō lyrim. i. a varietate vocum: eo q̄ diuersos faciat sonos. **D**ec eccliam significat: q̄ in varietate diuersarū disciplinaz historie: al legorice / tropologice z p anagogen suauē sonū exp̄mit: sed a simphonie simplicitate n̄ recedit. **L**yrala aut adinuicē pculsa sonū faciūt. vñ: Lau date eū i c. be. so. zc. **L**yrala bñ io nātia: sūt labia n̄ra: q̄ pculsa adinuicē suauē humane vocis armoniā red dūt. **c** **P**ro octaua. In die. i. iudiciū aduētū dñi significabant: in q̄ fi nita seculi hebdomada veniet ad iudiciū. **U**n̄ sept̄ psalm̄ q̄ cū tremore iudiciū cātāt: tali titulo p̄notāt. **H**ic aut numer̄ magna p̄tinet sacramē/ ta. **O**cto aīe ingresse sūt in arcā noe z mūdo pereūte saluate. **O**ctaū si/ lius iesse fuit dauid quē dñs elegit. **D**ie octauo purificat circūcisio. **D**ie octauo. i. dñico surrexit christus.

D Porro se. z io. zc. **S**i septē sa cerdotes corā arca tubis canētes sa/ cri p̄dicatores sūt septiformis spiri/ tū ḡra pleni: q̄ euāgelii in ecclia xpi p̄ dicāt: z sacm̄ incarnationis audito rib: p̄dicāt. **e** **C**langebant tu. **A**lter fit tuba p̄gregādi ppli. aliter cōductiōis: aliter victorie: aliter p̄le quēdi inimicos: aliter p̄clusiōis ciui/ tatū zc. **T**uba aut p̄suetudinaria ap̄ rez peritos hoc mō format: vt trib: fistulis ereis in capite angusto inspi ref: sicut p̄ q̄tuor vociducas ereas q̄ p̄ ereū fundamētū q̄ternas voces p̄ducūt: mugitū vehemētissimū p̄fe rāt: q̄ significāt euāgelii trina p̄fel/ siōe triū p̄sonaz i capite angusto. i. in natiuitate xpi diuini: inspiratū. p̄ q̄tuor vociducas ereas. i. p̄ q̄tuor euāgelistas ereo. i. stabili fidei: z opif fundamēto in toto orbe vocē vehe/ mētissimā q̄si tube p̄gregantis vocē emittere. **f** **D**avid autē in. zc. **C**hristi incarnationis sue z passionis exēplā antea iudeis occultuz manife stat. lignū nāq̄ de terra ortū mltipli/ ci labore ad cādorē vestis pueniēs: veritatē hūane carnis inter flagella triūphātis oñdit. z hoc ē: dauid erat indut: ephor lineo. **G**reg. **L**iber intueri q̄nta p̄tutū munera dauid p̄ ceperat: z in oib: q̄ fortē se hūilita/ te seruabat: quē nō extolleret ora leo nū frāgere: v: soz brachia dissipare: despectis fratrib: eligi: reprobato re ge in regē vngi: horredū goliā vno lapide sternere: a rege p̄posita extin ctis allophillis numerosa p̄pucia re/ portare: p̄missum tādē regnū p̄cipe re: totū israhē sine p̄traditiōe possi dere. **C**ū

dere. **C**ū tñ arcā dei hierlm̄ reuocat obli: se p̄latū: oib: p̄llis admitt: añ arcā saltat. **E**t qz corā arca saltare (vt credit) mas vulgi fuerat: in diuio obseq̄o se p̄ saltū rotat. **E**cce quē dñs cā ctis p̄tulit: se sub dño exequādo minimis et abiecta exphēdo p̄tēnit. **N**ō p̄tās regni ad memoriā reduci: nō subiectis vllē scere metuit. nō se honore p̄latū añ ei arcā q̄ honore dederat recognoscit. **C**o ram dño egit debilia v̄l extrema: vt illa hūilitate se solidaret: q̄ corā oib: gesse/ rat fortia. **Q**uid aliū sciat ignoro. **E**go dauid saltatē plus stupeo q̄ pugnātē. **P**ugnādo hostem subdidit / saltādo se / ipm. **Q**uē cū filia saul adhuc timore re gū gener: ifana eū hūilitatē despiceret / dices: **D** glōsus fuit hodie rex isrl̄ dis coopiēs se añ ancillas p̄uoz suoz: z nu

datus q̄si

Nico. de lyra

a **I**n organis zc. **D**ue sūt spe/ cies cithare. lyra enim tāgīt cū plectro. nablū vero cū digitis. vñ tamē p̄ alio frequēter ponit z ecouerso. z legat lra sicut iacet vsq̄ ibi: **b** **P**ro octa. ca. **e** **p**i. **A**liq̄ libri habēt lynchion: tñ idē si gnificāt fm̄ q̄ dicit̄ expositores n̄ri. z est significatio ista victori deo triūph: siue palma. z fm̄ expositores n̄ros hoc erat p̄ncipiū cantici quod cantabant. z fre quenter resumebat in p̄cessu cantici: si cut in cantionis. quod autem dicit̄ hic: **P**ro octaua canebāt epinichion. **P**er hoc intelligit̄ octaua resurrectio/ nis christi: qz tūc obtinuit palmā et triū phū. que quidē resurrectio siue gl̄ia re/ surrectionis figurabat̄ p̄ cantū illū. **I**n hebreo p̄o habet̄ sic: **S**uper octauā ad fortificandū vel vincēdū. quod sic expo nunt hebrei: sup octauā. i. super instru mentū octo chordarum in quo canebāt laudes. z est modus loquēdi hebraicus super octauam. q. d. instrumēto musico octo chordarū. **A**d fortificandū vel vin cēdū. sicut enī in solēnitatibus magnie vnus chorus in ecclia nitit̄ in cantu aliū superare: sic etiam isti leuite faciebāt.

c **P**rophetie p̄erat. **Q**uia ostēde/ bat eis que dicta p̄phetica debebant ca nere. **d** **E**t ba. z hel. ia. ar. **Q**uia dū portaret̄ arca: cauebant sollicitē ne aliqui indebito modo appropinquarēt ad eā. sicut qñ erat in tabernaculo custo diebant portas ne aliqui indebite se in gererēt. **e** **L**unq̄ adiu. deus zc. **D**icit̄ hic hebrei q̄ istud adiutoriu intel ligit̄ p̄ hoc q̄ arca portabat seip̄am. hoc est dictū q̄ diuina virtute sic portabat̄ q̄ leuite portatores eius nullū p̄odus sen tiebant: z p̄ isto miraculo fuit facta imo latio. **f** **P**orro dauid erat indu/ stola byssina. **Q**uia depositis regalibus insignijs accepit vestē siml̄ leuini se humiliādo z corā deo exultādo. p̄pter quod michol filia saul desperit eum. **d**e quo cōtemptu pleniū fuit dictū. ij. **R**e gū. vs. in fine.

que signant oratiōes deuote q̄ sūt in ecclia in quibus etiā cantus abden/ dus est aliquādo z melodia p̄ quāto fa cit ad excitationē deuotionis. varie nā qz melodie varias excitant passiones. nam aliq̄ue excitāt ad audaciā: quibus vtunt̄ homines in bellis. z aliq̄ue ad cō/ passionē: quibus vtēbāt antiquitus in sepulchris. et aliq̄ue ad dissolutionem: quibus iuuenes vtuntur in choreis: et aliq̄ue ad deuotionem: quibus et non alijs vtendum est in ecclesijs.

*** Nichol fi**

ποτολυ/ ριμ

Ps. 150. a.

ala tiehibel

Gen. 6. d.

a res i organis musicoꝝ: nablū vide **b** licz z lyr̄ z cymbalis: vt resonaret i excelluz sonū leticie. **C**ōstituerūt qz leuitas / hemā filiū iohel: z de fri bus ei: asaph filiū barachie. **B**e si lijs v̄o merari fribus eoz: ethan fi liū casaie / et cum eis frēs eozū. **I**n scdo ordie cachariā z ben z iaq̄bel z semiramoth z iahibel z hani z eli ab z banaiā z maasiā z mathathiā z eliphalu z maceniā z obededō z iehibel / ianitores. **P**orro cātores hemā asaph z ethā i cymbal̄ eneis p̄crepātes. cacharias at z ocibel z semiramoth z iahibel z ani: z eliab

a **I**n psalterio saluatoris aduētū p̄dicabāt quē mirabili secreto d̄nitāt. p̄ hoiz salute disposuit. z maasias z banaias i nablīs arca na cātābāt. **P**orro mathathias et eliphalu z macenias z obededō et iehibel et ocaq̄n / in citharis pro /

a **V**ictori deo triūphus z palma. octaua canebant **επιμυχιον / epi nicion sup victorijs. Chonenias**

a **qz spū p̄phetie plenus melodias z verba cantozib: ad memoriā reuocabat. at p̄nceps leuitaz p̄phetie p̄erat: z ad p̄cinēdā melodiā. Erat q̄ppe valde sapiēs. Et barachias z hel /**

b **chana / ianitores arce. Porro se benias et iosaphat et nathanael et amasai z cacharias z banaias z eli eger sacerdotes dangebant tubis corā arca dei: z obededom z abias**

a **post qz plenitudo gētū itrauerit ad fidē: reuertet̄ arca dei i ciuitatē dauid. i. ad iudeos p̄dicatib: helia z enoch ḡra xpi cōuertet. erāt ianitores arce. Igitur dauid z oēs maiores natu isrl̄ z tribuni / ie**

t **martyrio coronati. rūt ad deportādā arcā fedēris dñi de domo obededō cū leticia. Cū qz adiuuisset de: leuitas qui porta**

a **martyrio coronati. b** **triturātes arcā dei septiformi spū pleni. bant arcā fedēris dñi: im dlabant**

a **duces gregis. septem tauri z septē arietes. Por / ro dauid erat indut: stola byssina: z vniuersi leuite / q̄ portabāt arcā: cantoresqz et chonenias p̄nceps p̄phetie inter cantores. Dauid aut indutus erat etiā ephor lineo. **U**niuersusqz isrl̄ deducebat arcaz fedēris dñi in iubilo z sonitu buc cinē z tubis z cymbalis z nablīs z citharis cōcrepātes. **C**ūqz puenit**

datus qñ vnus de scurris audiuit. Ludā añ dñm: q̄ elegit me pot' p̄ patrē tuū. 7 paulo post: Ludā 7 vilioz fiam plus q̄ fa ctus sum 7c. Quasi vilescere corā hoibus appeto: qz seruare mibi corā dño p̄ humilitatē regnū q̄ro. Sūt q̄ de se hūilia sen tiunt: 7 in honorib' positi nihil se esse nisi puluerē pp̄dūt: s; hoibus viles apparere refugiant: 7 qd̄ interi' cogitēt rigida exteri' venustate palliat. Sūt q̄ viles hoibus videri ap petūt 7 oīno qd̄ sunt deiectos se exhi bēdo cōtēnūt: sed int' ex merito ostēse vilitatis intumescūt: 7 tāto corde elati sūt q̄to i specie elationē p̄mūt. vtraq; elatiōis bella magna dauid circūspecti one dephēdit: mira virtute superauit. Qui enī de se int' humilia sentiēs ho norē exteri' nō q̄rit. dicit ludā 7. v. f. Et qz p̄ h' q̄villē se exteri' p̄buit: interi' p̄o nō intumescit: adiūgit. Eroq; hūilis in oculis meis. q. d. q̄lē me exteri' de/ spiciēs exhibeo: talē interi' attēdo.

A Michol filia saul. Cūctis exultāti bus 7 ad arce introitū hymnis resonā tibus sola michol filia saul abest. imo in speculis dō hūc humiliatū despicit: qz credētib' in fine iudeis qdā xp̄m p̄ fessione: anti xp̄m sequunt' ope: qd' cō gruit qz michol q̄ ad figurādā carnaliū instabilitatē aqua oīs interi' p̄taf: non vroz dō s; filia saul dō: Qui ei xp̄o spe cieten' p̄uūit: nō cū illo coronant: s; cū p̄secutorib' q̄s imitari sūt dānant. Oz nis aut' prauū hūilitatē p̄tēnant ecclie: nihilomin' arca dei in locū suū puenit.

A Tulerūt igit' L. XVI ar. dei 7 cōsti. 7c. Ponit arca i medio tabernaculi qd̄ tēderat ei dō. i. fides ecclia p̄dicat. p̄ficat 7 ille rē cordib' fidelū q̄s de' ad vi tā p̄ordinauit eternā. c. **B**ndixit po. Chriſt' fide 7 deuotionē ecclie cō mēdat patri: q̄ etiā ad dexterā p̄fis in terpellat. p nobis: 7 tanq; verus dō bndicit: 7 salutaris mysterij pascit ali mentis. d. **E**t dñi. vni. Dec mu nera fideles accipiūt: qñ vnus panis 7 vñ corpus multi in xp̄o carnis sue la sciūā castigātes 7 seruituti subijciētes sanctis p̄is igne decoquūt: 7 fruct' bo noz operū oleo misericōdie pinguiſsimos cōpassiōe p̄mi seruere faciūt. At cō tra filia saul frustra cubiculū regis in gressa nō fructificat: qz qui hūi dei au reten' p̄cipiunt sine boni opis ple mo riunt. e. **F**rixa oleo si. Carnem a peti sale. s; mūdissimā: ob hūane salu tis causam crucis sartagine tostā: oleo charitatis plenā. sic enī de' dilexit mū dū: vt fillū vnigenitū daret: q̄ ex chari tate passus est. f. **I**n il. die 7c. Quia xp̄s ordinē doctorū in culmine ecclias tice dignitatis p̄stituit. Asaph enī p̄gregās interi' p̄taf. Asaph 7 frēs eius sunt apli 7 aplici viri ad p̄gre gandos fideles p̄stituti: de qbus dicit: Cōstitues eos p̄n. su. o. ter. Hodū aut' laudatiōis quē ip̄e dauid cōposuit: scripto: hi storie inseruit: di. Cōfitemini dño 7c. g. **C**ōfitemini 7c. Alleluia huic psalmo p̄titulatū est: 7 fm Hiero. neutri gene ris est Allelu. laudate. ia. inuisibile deū significat: qd̄ est vñ de decē dei noibus: sicut in epla ad marcellā tradit Hiero.

Nico.delyra

A Michol filio saul 7c. 7 desperit eū. eo q̄ erat in humili vestitu corā p̄plo suo. vt habet plenius. ij. Regū. vi. Per michol igit' significat iudea q̄ verū dauid iesum xp̄m de spexit: eo qz corā iudeis apparuit in hūilitate 7 paup̄tate ma gna: cū tñ eū ex hoc debuisset honorare: sicut p̄monita fuerat dō bo cacherie. p̄phete. ix. ca. Exulta satis filia sion: iubila filia hierlm. Ecce rex tuus venit tibi iustus 7 saluator: ip̄e paup' 7 ascēdens sup asinā 7c. Et sicut michol ex illo p̄tēpu facta fuit de cetero sterilis: vt dicit. iij. Regū. vi. Igit' michol filie saul non est

nō est natus filius vsq; ad diem mortis sue. sic 7 iudea p̄pter cōtēptū xp̄i sterilis facta est in bonis gratie: 7 etiā fortune.

A Tulerūt igit'. Dic p̄nr describit Ca. XVI deuotio dauid in arce iā portate veneratione. 7 p̄i mo in hostijs oblati dño et bñficijs collatis p̄plo. secūdo in deuoto obsequio/ibi: Cōsti tuitq; corā arca. Sentētia prime ptis p̄z ex dicit. ij. Reg. vi. hoc excepto. b. **L**ortā panis. ij. Reg. vi. dicit Collyridā panis: 7 dicit expositores cōmuni' q̄ est idē genus panis. et dē torta a torqueo torq;: qz pasta vnde format per man' pistoris huc concu tit 7 torquet. c. **C**ōstituitq;. hic p̄nter ostendit deuotio dauid in ob sequio deuoto corā arca qd̄ instituit. 7 p̄mo ponit cantoz nominatio. scdo cātus determinatio/ibi: Cōfitemini dño. tertio vtriusq; stabilitio/ibi: De reliq; itaq; ibi 7c. Circa primū dicit: Cōstituitq; corā arca dñi de le. q̄ mini. in diuersis obsequijs: 7 ma xime in laudib' diuinis. ideo subdit: Et recordarent' operū eius 7c. Sequit: d. **A**saph p̄ncipē: qz dauid cōstituit eū p̄centorē. e. **E**t secū. eius zacha. istum enī institui it succentorē: f. **L**anere tu. iij. i. qñ offerebat iuge sacrificiū mane et vespere. g. **C**onfitemini dño. Dic p̄nr describit cantici sine diuine laudis determinatio: 7 accipit ex duo bus psalmis. videlz ceterisimotertio et nonagesimoq̄nto. in quo cantico p̄i mo: ad dei laudē p̄pls inuitat' specia liter. secūdo totus mundus general ter/ibi: Cantate dño. Circa primū di cit: **C**onfitemini dño. confessione humiliatiōis p̄ta. p̄pria recognoscē do: qz hūiliatio disponit ad efficacā oñonis. fm illd̄ Eccl. xxx. c. Oratio humiliantis se nubes penetrabit 7c. secūdo cōfessione diuine laudis. ideo subdit: b. **E**t inuoca. no. eius. eius misericōdiam 7 grām implozando.

A Tulerūt igit' arca dei. Per quā sicut dictū est in telligit eucharistia p̄tinēs iesuz xp̄m: 7 cōstituerūt eā in medio tabernacu li. Per qd̄ ecclia significat in qua eu charistia sicut lignum vite in paradisi medio collocat. t. **E**t obtulerūt holo. s; diuie laudis: q̄ debēt offer ri corā eucharistia. Ps. xlij. d. Sacri ficiū laudis honorificauit me. t. **E**t diuisit vni. per sin. Per qd̄ ostē dunt dona xp̄i sine acceptione p̄sona rū p̄ferri. Act. x. e. In vitate cōperi qz nō est p̄sonaz acceptoz de'. S; in oī gēte q̄ timet deū 7 opat iusticiā acceptus est illi b. **L**ortā pa. i. p̄tē in meritis xp̄i q̄ est panis vite 7 tor' su it in sua bndicta passiōe. t. **E**t p̄te asse car. i. p̄cipatiōes in martyru merit' quoz caro fuit assata in igne tribulatiōis: c. **E**t fri. oleo si. i. p̄cipatiōne in merit' dōginū 7 p̄fessoz. Fuerūt enī simila q̄ ē farina tritici purgatissima p̄ mēt' 7 cor poris puritatē 7 oleo frixa p̄ misericōdie p̄letatē. c. **C**ōstituit qz co. ar. 7c. vult enī n̄r dauid iesus xp̄s qz corp' suū i eucha ristia a ministris ecclie debite veneret. t. **I**n illa die. i. tpe ecclie p̄mittue. t. **E**cce da. i. xp̄s. t. **P**ncipē ad cō dño asa. 7 fra. ei'. Per asaph q̄ p̄gregās interi' p̄taf sumus p̄tifer significat sub cui' cura xp̄ianus p̄pls p̄gregat. p̄ frēs eius cardinales patriarche archiepiscopi ep̄i intelligunt: qz frēs summi pontificis nominant. Ipsi dō p̄stituti sunt a xp̄o ad cōfitemdū dño p̄fessioe laudis sub p̄ncipatu sumi p̄tificis. g. **C**onfitemini domino. Dic consequētē ponitur di cte laudis cōfessio/cum dicit: Cōfitemini dño. s; cōfessio ne laudis 7 gratiarū actiōis pro bñficijs iaz acq̄sitis. b. **E**t inuocate no. eius. pro bonis spiritualibus multiplicādis.

A Tulerūt igit' arca dei. Per quā sicut dictū est in telligit eucharistia p̄tinēs iesuz xp̄m: 7 cōstituerūt eā in medio tabernacu li. Per qd̄ ecclia significat in qua eu charistia sicut lignum vite in paradisi medio collocat. t. **E**t obtulerūt holo. s; diuie laudis: q̄ debēt offer ri corā eucharistia. Ps. xlij. d. Sacri ficiū laudis honorificauit me. t. **E**t diuisit vni. per sin. Per qd̄ ostē dunt dona xp̄i sine acceptione p̄sona rū p̄ferri. Act. x. e. In vitate cōperi qz nō est p̄sonaz acceptoz de'. S; in oī gēte q̄ timet deū 7 opat iusticiā acceptus est illi b. **L**ortā pa. i. p̄tē in meritis xp̄i q̄ est panis vite 7 tor' su it in sua bndicta passiōe. t. **E**t p̄te asse car. i. p̄cipatiōes in martyru merit' quoz caro fuit assata in igne tribulatiōis: c. **E**t fri. oleo si. i. p̄cipatiōne in merit' dōginū 7 p̄fessoz. Fuerūt enī simila q̄ ē farina tritici purgatissima p̄ mēt' 7 cor poris puritatē 7 oleo frixa p̄ misericōdie p̄letatē. c. **C**ōstituit qz co. ar. 7c. vult enī n̄r dauid iesus xp̄s qz corp' suū i eucha ristia a ministris ecclie debite veneret. t. **I**n illa die. i. tpe ecclie p̄mittue. t. **E**cce da. i. xp̄s. t. **P**ncipē ad cō dño asa. 7 fra. ei'. Per asaph q̄ p̄gregās interi' p̄taf sumus p̄tifer significat sub cui' cura xp̄ianus p̄pls p̄gregat. p̄ frēs eius cardinales patriarche archiepiscopi ep̄i intelligunt: qz frēs summi pontificis nominant. Ipsi dō p̄stituti sunt a xp̄o ad cōfitemdū dño p̄fessioe laudis sub p̄ncipatu sumi p̄tificis. g. **C**onfitemini domino. Dic consequētē ponitur di cte laudis cōfessio/cum dicit: Cōfitemini dño. s; cōfessio ne laudis 7 gratiarū actiōis pro bñficijs iaz acq̄sitis. b. **E**t inuocate no. eius. pro bonis spiritualibus multiplicādis.

Diuisio

Diuisio

Diuisio

Moraliter

tp̄s. 104. a. Esa. 12. b

* Notas facite

Notas fa. i po. adin. ei. i. q. luter modo mirabili z in/ audito saluauit pplm isrl de egypto. b. C. Latate ei. Ore. c. Et psal. ei. Corde. d. Et nar. oia mi. ei. Que fecit in rubri maris diuisione z iordanis siccatoe z in alijs factis mirabilib. e. Laudate no. s. ei. Pro tot bnificijs ab eo col/ latis. f. Letet cor q. dñs. Leticia eni dz qli leticia: eo q tunc dilataf cor in bono inueto/qd maxime est in deo: cu sit bonu ifinitu. g. Querite fa. ei. sp. Quia quato plus a deuotis in uenit: tato ardenti plus qrit. h. Re cordami mi. ei. Repetitio est snie pdicte de mirabilib filijs isrl factis: si cut fre qnter fit in canticis. dicunt tm mirabilia in qntu recedut a facultate intel lectu hñani. i. Signoz. i. qntu snt si gure alicui futuri. k. Et iu. ei. In qntu snt punitiua alicui maleficij: sicut submerit egyptioz in mari rubro z si/ milia. l. Semē isrl. s. ei. Supple lauda deū. m. Filij ia. ele. ei. Idē eni homo fuit iacob z isrl: vt hñ Beñ. xxxij. z dz hic elect deit: qz tota genera tio sua fuit electa in duodecim patriar/ chis: vt dictu fuit. s. ca. ij. nō sic aut fuit de isaac z abraā p̄tarchis p̄cedētib. n. Ipe dñs deus nr. p̄verā fidē z culturā. o. In vni. t. zc. q. d. Licz speciali mō dicat de ppli isrl: tm ei po testas se extēdit ad oēs. p. Recor/ dami in sem. pa. ei. Qd sit pactum illud. postea subdit: q. Sermonis quē p. zc. Dic accipit numerus deter minat p̄ indeterminato: qz istud prece ptū factū est oibus imitatoribus abrae p̄verā fidē. iō subdit: r. Quē pepi cū abraā: z iu. il. cū isaac. De isto iu ramēto hñ Beñ. xxx. c. Per memetipz iurauit dicit dñs. qd factū fuit non solū p̄pter abraā sed p̄pter isaac. vñ de pa cto cadēte sub illo iuramēto subdit ibi dē: Possidebit semē tuū portas inimic/ coz suoz. qd impletū fuit in posteris abrae descēdētibz ab eo p̄ isaac. Et bñ/ dicent in semine tuo oēs gētes terre: qd impletū est in christo ab abraā p̄ isaac p̄m carnē descēdente: et sic p̄tz qz pactū pdictū et p̄ceptū ad oēs fideles se extē/ dāt. s. Et cōsti. il. ia. in p. qz sicut fidel ab abraā deriuata est ad isaac: ita ab isaac ad iacob. et p̄tr ad duodecim patriarchas z vterius ad oēs fideles. t. Tibi da. t. cha. In hac p̄missiōe p̄ncipalr itelligit p̄missiō glie q est fra viuētū: qz cū p̄miū ipi dei excedat meritū hñanū: oportet q sub p̄missiōe boni terreni p̄ncipaliter intelligat aliqd bonū spūale. s. celeste: qz act meri torij p̄ cellūt bonis terrenis. sicut diffusū dictū fuit Beñ. xv. v. Cū eēt pau. nu. Sicut p̄tz de abraā Beñ. xij. vbi vo/ cat a dño z segregat ab infidelib habitū in comitua sua sa ra i vrozē suā z loth nepotē suū tm excepta familia. Jacob etiā p̄tarcha descēdit in egyptū cū. lxx. psonis: vt hñ Beñ. xlvj. vñ lxxv. vt hñ Ero. i. Et q p̄tz q tpe itermedio quod fuit satis ma gnū fideles fuerūt in pauco numero. r. Et tran. de gē. in gētē. Quia abraā descēdit in egyptū z inde redijt i terrā cha naā: z inde in terrā palestinoz. Sitr isaac pegrinatus fuit in gerara. sitr iacob in syria apud laban z itez de terra chanaan descēdit in egyptū vt p̄tz ex decursu libri Beñ. z sic tāqz pegri ni trāsierūt de gēte ad gētē et de regno ad regnū. y. Nō di. quēz calū. eos. Reprimēdo coz aduersarios. sicut p̄tz de isaac ad quē venit rex gerare ad querēdū fedus z amicitia cū eo duct timore diuino: q̄uis serui ei aliq̄s molestias pasto rib isaac intulissent: vt hñ Beñ. xxvj. sitr laban inseqns iacob fuit a deo repressus ne aliqd duz p̄tra eū ageret Beñ. xxxi. sitr vicini habitatoz sichen a deo fuerūt territi ne psequerent ia/ cob z filios ei p̄pter interfectionē sichimitarū Beñ. xxxv. ca. z Sed incre. p. eis re. Quia pharaonē regē egypti fla/ gellauit p̄ter vrozē abraā: vt hñ Beñ. xij. z sitr regē gerare vt hñ Beñ. xx. sitr rex egypti post mortem iacob fuit multipliciter flagellat

flagellatus cū toto regno suo p filijs isrl quos iniuste afflige/ bat: vt hñ in Ero. a. Nolite tan. chri. meos. Vocant au tē hic p̄tarche xpi. i. vncti. s. vnctiōe grē. Et qz de ipis exierūt reges z sacerdotes q p vnctiōē instituebant in lege. b. Et in p. meis nomalignari. Dabuerāt eni patriarche spm p̄ pheticū: vt p̄tz de abraā Beñ. xv. z de iacob Beñ. xlvj. c. Latate dño. Dicitur dauid i cā/ tico inuitat ad dei laudē oēs generaliter z p̄mo ponit ista inuitatio. scdo sub dit quedā additio/ ibi: Et dicite. Circa p̄mū dicit: Latate dño ois terra. i. oēs habitātes in terra. z accipit hic cō tinēs p cōtento. d. Annunciate ex die in diē sa. ei. Salus eni corporalis z spūalis oim dependet a deo p̄tinue. z iō debet recognosci quotidie. e. Narrate in gē. q nō sūt de filijs isrl. f. Gliaz ei. i. maiestātē sue po testatis. iō subdit: g. In cunctis pplis mi. ei. Que fecit educēdo filios isrl de egypto z in terrā p̄missiōis iducēdo. h. Quia ma. dñs z lau. nimis. Est eni magnitudinis z boni/ tatis infinite. z iō nō pōt ab intellectu creato cōprehēdi: nec p̄ se qns quātū laudabilis est laudari: p̄pter qd dicit Eccl. xlij. d. Benedicētes dñm exalta te illū quātū potestis: maior est eni oī laude. i. Et hor. sup dēs deos. Boib malis q̄s pōt p voluntate sua punire: nō āt sic p̄nt idū falli. iō subdit: k. Dēs eni dii idola. i. quedā cō/ ficta z vana nullā potentiam habētia. l. Dñs aut ce. fecit. Et hñ Beñ. i. m. Cōfessio z ma. co. eo. Qd pōt exponi duplr. Ano modo de celo em/ pyrreo vbi est habitatio dei z sanctorz speciali mō. lz sit vbiqz p̄ essentia p̄ntiā z potentia. ibi aut corā deo est cōfessio diuīe laudis: qz ibi ē laus iugl z magni ficētia dei vbi magis relucet q̄ alibi. * Fortitudo * a. Notas facite zc. Predicā/ do eis diuos modos saluandi fideles suos p̄m eoqz stat varios. b. Cāta/ te ei. ore. c. Et psallite ei. mēte. d. Et nar. o. mi. eius. q fecit diuisis r̄pib. e. Lau. no. ei. in officijs di uinis. g. Querite dñm. i. deū pa trē. g. Et vir. ei. i. filiū ei. q dz dei dñs. i. Coz. j. d. Predicam p̄m dei dñtē zc. f. Recordami mi. ei. Repetitio est snie pdicte sicut fre qnter fit in canticis. i. Se mē is. s. ei. i. xpiani q vere seruūt ei semē isrl debēt dici Ro. ij. d. Nō eni q in manifesto iude neg q in manifesto in carne circūcisso. Sz q i abscondito iude ē: z circūcissio cordis i spū: nō lfa cui laus nō ex hoib lz ex deo est. p. Recor. in sem. pa. ei. i. euāgelij qd est lex noua: cui nō succedit alia: p̄pt qd dz i sempitēnū recordāda. r. Quē pe. zc. i. bñ Petro quē p̄stituit ecclie pastorē z p̄ p̄ns multaz gētū patrē. t. Et u. ra. il. cū isa. i. cū bñ Clemēte q petro successit i ecclie regimie. z dz isaac q interpretat r̄fus. Nā bñs clemēs fuit valde dulc z amicabile oib. s. Et cō. il. ia. i. vniciūqz q studet diaboli supplātare. t. Et isrl. i. cui libet celestij p̄tator. t. Di cēs. ti. d. frā. s. viuētū q ē hereditas fidelij p̄ frā p̄missiōis figurata. v. Cū el. nu. pau. s. in ecclia p̄mitiua. v. Par ui. i. abiecti i p̄spectu potētū hūmūdi. r. Et tra. de. g. in gē. pdicādo p orbē. y. Nō di. q. ca. eos. s. ad ipedimētū fi dei z meritū: nā in p̄secutiōe maria fidelij marie creuit fides et coz meritū. z Sz in. p. e. re. vt p̄tz de Cōstātino quē p̄t B p̄cussit elephātie morbo. a. Nolite tā. chri. s. tactu noct/ uo ipediēte coz meritū vñ fidei icremētū. c. Latate dño. Repetitio ē snie. s. posite ad maiorē deuotiōis excitationē. b. Quia ma. d. Magnitudis cui nō ē finis. i. Et lau. ni. zc. i. s. dñtē ois creature Eccl. xlij. d. Benedicētes do. z q̄ al. eū quātū po. maior ē eni oī laude. m. Cōfessio. s. laudis. m. Et ma. co. eo. Ps. lxxij. a. Bri q habi. i. domo tua zc. * Afferte

Alat. d. d. disposuit ad abraā alio statuit

sp̄. 104. b. 3bi. 95. a

† Beñ. i. a. Dñ. 95. b

Et dicat ois po. amen. Sentilis scz q adhuc infidelis erat qm iste canebat q tm pphetic virtute introductus est vt amo re vniuersitat diceret: amē amē. i. fiat fiat: sic hodie oratib' sacerdotib' respōdet amen: vt pcorde in p'ibus pia sacerdotū intentio: z ppli sana deuotio fm illud: Amen amē dicovobis: q: si duo ex vobis consenserint sup ter ram ex oi re quacūqz petierint fiet illis zc. b In excello qd erat in ga. zc. Alij dicūt tabernaculū dei postqz si lū isrl intrauerūt in terrā chanaan pzi mū fuisse in sylo: deinde in nobe: post in gabaon: tandē in syō. Alij locū eē in hierlm appellatū gabaon: ibiqz dauid tabernaculū z arcā collocasse. Gabaon enim collis in

Nico.de lyra

Fortitudo z gau. qd est de bono p'senti. bonū aut diuinū pntialit' h' ibi: Alio mō pōt exponi d' tēplo seu tabernaculo vbi erat arca z propitiato riū qd erat q'si sedes dei. vt dictūz fuit Exo. xxv. ibi em erat confessio pctōz: et magnificētia dīne laudis p sacerdotēs z leuitas pctā p'ria ac ppli z magnificē tiā dī p'stētē. Fortitudo: qz de' erat p'ector: z defēsor spālīs illi' loci fm qz heliodorus h' expert' dixit. ij. Mach. ij. g. Ille q in cel' hz habitatiōē visita tor z adiutor ē loci zc. Et gaudiū. qz sacerdotēs deuoti ibi gaudebāt i dño. b Afferte dño fa. po. i. oim gen' tiū. c Gloriā z imperiū. p'stētes ei' maiestātē z dominiū sup oēm crea turā. d Leuate sacrificiū. i. ap portate leuādū: qz portabant sacrificia ad locū diuini cul' que sacrificia leua bantur super altare a sacerdotibus. e Et veuite in spe. ei': qz sacrificia offerebant i atrio qd erat coram ta bernaculo seu tēplo vbi dicebat de' ha bitare spālī mō. lz em alie natiōēs a iu deis nō intrarēt locū vbi sacrificia offe rebant in altari holocaustōz: tñ bñ p eis offerebāt ibi sacrificia: vt h' i. Sa chab. vij. f Et adorare dñm i de core scō. z non sicut hypocrite q ado rant in decore nō scō: qz lz exterius ha beant decore religiositat': nō tñ subest veritas sanctitatis. g Lōmouea tur a facie illi' ois terra. i. oēs inha bitantes terram faciāt ei reuerentiam. b Ipse em fundauit orbē imo. qd pōt duplicit' intelligi. Ano mō q'tū ad motū localē. lz em in aliquib' parti bus orbis sit mor' localis: vtpote i ele mentis z mixtis in aliqbus est mor' re ctus: z in orbib' celestib' q circulariter mouent: tñ celū empyreū q est supmus orbis z terra q est circa centrū sūt imobilia: z p h' habet orbis quādā imobilitatē fm totū: lz aliq ptes moueant. Alio mō q'tū ad mutatiōē de esse ad nō eē: qz lz orbis inceperit esse per creatiōē: durabit tñ in eternū: z fm hoc habet imobilitatem. i Retēt celi. i. angeli z sancti habitantes in glia celestī. k Et exultet terra: et dicant in nationibus domi nus regnauit. i. homīes terreni. Vel etiam ad lram: q dicitur metaphozice letari qñ aere serenato apparet facies celi clara z lucida. z p oppositū turbari qñ obscuris nubib' et tem pestatib' obtegūt. Et exultet terra. q d: h' mō exultare qñ in cipit renascētia pducere. l Tonet mare z pleni. ei'. ex multitudine em aquarū in mari existentiā de facili multiplicā tur. vñ z colliduntur ad rupes in mari z littoze existētes z etiā adiuicē: z inde generat son' q vocat mar' rugit': z habet si militudine tonitruū. m Exultēt agri zc. dicunt autē agri metaphozice exultare: qñ in eis apparēt flores z herbe: sicut z pratur' d' ridere. n Tūc lau. li. sal. dicunt autē metapho rice laudare in q'tū folia z cetera q pducūt: potētiā z sapiam dei oñdūt. Inducunt autē ista insensibilia ad dei laudē i canti co: qz sunt

co: qz sunt hoib' materia dīne laudis: in q'tū qd est pulchri tudinis z bonitat' i eis reducēdū est in glām p'ditoris: fm qz d' Sap. xij. b. Magnitudie speciei z creature cognoscibilr poterit creator hozz videri: z p p'ns laudari. o Quia ve nit iu. ter. istud iducit p cā p'dicte laudis dīne. nem puiden tia dei tm se extēderet ad celestia z nul lo mō ad ista isferiora generabilia z cor ruptibilia: fm qz dixerūt aliq in q'ru pfo na d' Job. xij. b. Nubes latibulū eius nec nra p'siderat: circa cardēs cell per ambulat. pulchritudo z bonitas q sunt i ist' isferiorib' nō eēnt reducēde i laudē z glām sapie diuie: lz qz ei' sapia et p uideā ad oia se extēdit q'tūcūqz mni ma: ideo qd pulchritudinis z bonita tis est in eis reducūt in laudē diuinā. et xpi h' d' hic: Quia venit iudicare terrā. q. d. qz iudiciū sue discretōis z p uideā se extēdit vsqz ad elemētū terre qd est infimū: iō oia p'dicta in laudez et glām dei sūt reducēda. Alio mō expo nitur qz p ista insensibilia p'dicta intelli gunt iusti simplices q habebūt materi am leticie z laudis in vltimo aduētū iu dicio fm qz dicit saluator discipulis suis Luc. xxi. e. loquēte de signis pcedētib' iudiciū futurū. His aut fieri icipiētib' respicite z leuate capita v'ra. i. exhilara te corda fm qz dicit b'ūs Breg. sup locū illū. p Lōfitemi d. q. bo. Dic i si ne resumit pncipiū cāntici: lz vba aliq'lic mutēt sic i cāntilenis i fine pncipiū repe titur. q Et dicite sal. nos zc. fm aliquos ista additio facta fuit ab ipō da uid: qz lz tpe eius filij isrl nō eēnt capti uati nec per orbē dispersi nec p p'ns cō gregandi: tñ spū ppheticō p'uidit ista fieri d' fūō p theglathgphalasar z sal / manasar reges assyrioz z per nabucho donosoz regē babilonis: vt h' i. liij. Re gū. iō post cānticū p'dictū istud addidit ad ipetrandū cōgregationē disp'ionis z captiuitat' future. Scdm alios vero ista additio posita fuit ab Esdra scripto re hui' libri q in reditu captiuitatis ba bilonice fuit sacerdos z doctor ppli: vt h' i. Esdre. z qz tūc multi de filijs israel erāt adhuc disp'si in natiōib': iō p ipso rū cōgregationē addidit h' esdras in fine p'dicti cāntici qd a leuit' in tēplo scō cā tabat. r Et dicat ois po. amē. i. sic fiat. s Et hymnū deo. i. laudē. t Bereliquit. Hic pñr describitur p'dictoz stabilitio: qz dauid non ordina uit p'dictā tm ad horā lz etiā p futuro. ideo sequit: v Et ministra. in cō gr. Cū h' etiā ordinauit qz fieret cul' dī uinus in loco vñ adduxerat arcā: qz ibi remanserat tabernaculuz quod fecerat moyes z altare holocaustoz. z hoc est quod dicitur: r Sa doch autem sacerdotem z fratres eius zc. z p'z lra.

eo: fortitudo z gaudium in loco a ei'. Afferte dño familie p'p'ozū / b afferte dño gloriā z imperiū: c date dño gloriā noi ei'. Leuate d sacrificiū z venite i p'spectu ei': z f adorare dñm in decore scō. Cō s moueat a facie illi' ois fra: ipse b em fundauit orbē imobilez. Le i tentur celi z exultet terra: et di k cant in nationib' dñs regnauit. Tonet mare et plenitudo eius: l exultent agri et omnia que in eis m sunt. Tūc laudabunt ligna sal' n corā dño: qz venit iudicare frā. o Cōfitemini dño qm bon': qm in p eternū misericordia ei'. Et dicite: q salua nos de' saluator noster: et pgrega' nos: z erue' de gētib' vt p'siteamur nomi scō tuo: z exul tem' in carminib' tuis. Benedi ct' dñs de' isrl: ab eterno z vsqz a i eternū: z dicat ois ppl's amē: z s p'dictum.

bereliquit itaqz ibi t corā arca feder' dñi / asaph z fra tres ei' vt ministrarēt in p'spectu v a Nemo militans deo implicat se seculari bus negocijs. b Fm qualitates auditoroz quifqz sua vice ministret. arce iugit p singulos dies et vi ces suas. Porro obededō z fra tres ei' / saxaginta octo: z obede dō filiū iduthū z oca: p'stituit iani tores. Sadoch aut sacerdotē / z r consanguineos. frēs eius sacerdotes corā taber b naculo dñi / i excello qd erat i ga baō: vt offerret holocausta dño

moyes z altare holocaustoz. z hoc est quod dicitur: r Sa doch autem sacerdotem z fratres eius zc. z p'z lra.

Reuersus est b Afferte do. glo. q est clara noticia cū laude. c Et iperū. i. reuerētā z timorē. s. filialē. d Date glo. dño. repetitō eiusdē sic. s. f Et adorare do. in deco. san. nō ficto sic hypocrite adorāt. g Lōmoueat a sa. il. ois ter ra. i. oēs hitates terrā ei' potētiā cōtremiscāt. ipse em fūdauit orbē imobilē. Licet em ptes ei' moueāt: tñ totū manet i eodē loco. i Retēt ce. i. ciues celestes. z exultet terra. i. militās ecclia. l Tonet mare zc. Per mare qd ē loc' aquarū in telligūt doctores ecclie p'tinētes aq's sapiētie salutaris et ipsi tonare debēt tonitruo p'dicatiōis. n Tūc laudabunt li gna sal. i. pncipes catholici q sūt sup alios eleuati. m Ex ultē agri. i. simplices xp'iāi. j. Coz. iij. b. Dei agricultura est. t Bereliquit itaqz. s. dauid. t Ibi corā arca se. dñi asaph. z fratres ei' vt mini. zc. vult em ver' dauid iesus xps q in ecclēijs in qbus est coz' suū in eucharistie sacramē to sint semp ministri ad eius obsequiū preparati.

Dozaliter

Vertical marginal notes on the left edge of the page, including references to other parts of the text and commentary.

Eni collis interpretat. Excelsum aut locu dictu esse existimat p dignitate diuini cultus. Sz in libro loco legim gabaon metropolim ee eueoz in tribu beniamin: z nuc on dif villa eiusde nois in qrtto miliario bethle ad occi dentē iuxta rama z ramō vbi salomō hostijs imolatis diuinū meruit oraculū. Fuit aut se parata leuit. a Et bñdi. Generatiōi filioz vacaret: alij p antiphrazim bñdictionē accipiūt. Domū aut michol filiā saul quā in crepabat dauid: qz desepit eū saltantē corā arca domini.

12 Re. 7. a
4. Re. 4. e
17. 28. a
1. 28. a
1. Cor. 3. c

Quam aut habitaret zc. b Et ait nathan zc. Patet qz pphie spiritus nō sp. pphetarū mētes irradiat. vñ heliseus: Dimitte eā qz aia ei i amaritudine est: z dñs celauit a me zc. Qd diuina dispensatione fit: vt accipietes spm inueniant quid de deo fuit. z amittētes qd de ipis. c **N**ō edifi. Quia vir sanguinū es. Debet enim in se mādus esse. qui aliena corrigere vult: vt terrena desideria fugiat: z tanto perspicaci⁹ fugiē dauidat: quāto ipse hec psciaz z vitā veri⁹ declinat. Supiectas fordes man⁹ detergere nō valeret q lutū tenet: qd iūf antiq trāslationis seritē bñ ad dauid erga exteriora bella laborantē p significationē et diuina voce dr: **N**ō tu edificab mibi teplū: qz vir sanguinū es. Teplū dñi edificat q cor rigēdis primoz mētib⁹ vacat. Teplū dei sumus q ad verā vitā ex ei⁹ habitatiōe pstitui mur. Uñ teplū dei scim est qd est vos. Vir sanguinū teplū dei nō edificat. Qui ei ad huc carnalib⁹ incūbat: necesse ē vt instruere primoz mētes erubescat. d **N**ec filij. Hostes alienigene p iterualla tpm sic olim pus par mō bellū. Inueniūt tñ ibi plixiora tpa pacis q salomō habuit. Sub aboth em octuagita anni pacē fuerit. Absit qvt de salomone hec accipiāt. e **L**ūqz i ple. Salomō at regnate pte regnare cepit: qd nulli illoz regū ptingit vt ipm nō ee appareat quē pphetia ista psignat: xps dōver⁹ pacific⁹ post mortē dauid vere reguit. **A**ug. **H**ac pmissionē q putat in salomone cōpletā errat. **A**ntēdat qd dictū est. hic edificabit mibi domū: qz salomō nobile teplū extruxit: z nō at tēdit qd dr: fidelis erit dom⁹ ei⁹ zc. Antēdit q salomonis domū plenā mulierib⁹ alienigenis colētib⁹ deos falsos: z ipm regē quondā sapientē ad eādē idolatriā seductū. **N**ec au deat estimari deū: vel h mēdaciter dixisse vt pmisisse. z talē salomonis domū nō pscisse. **I**n xpo aut q fact⁹ est ex semine dauid hz carne: videm⁹ ista cōpleta: nō aliū qrim⁹ sicut in dei. **I**pi enī hūc filiū dauid pmisuz salomone nō intelligūt: sed eo q pmisus est declarato: aliū se sperare dicūt. **P**recessit quidem aliq imago rei future in salomone: q teplū edificauit z p m nomē suū pacē habuit: et in exordio regni sui laudabilis fuit. f **E**dificabit mi. do. Domū. i. eccliam. dom⁹ dauid pte genus: domū dei ppter teplū dei de homibus factū: non de lapidib⁹ vbi ppls in eternū habitet cū deo z in deo: z de cū ppls z in ppls. **I**ō cū fm septuagita dictū sit p nathan: z nūciabit tibi dñs qm domū edificab ipi: postea p dauid dr: **Q**m tu de isrl reuelasti aurē serui tui dicēs: Domū edificabo tibi. **H**ac ei domū z nos edificam⁹ bñ viuendo: z de iuuādo. vñ: **N**isi dñs edificauerit domū in vanū laborauerūt q edificant eam. g **E**t thron⁹ ei⁹ zc. **H**ypbolice de filio isai accipi pōt. **A**t hō christus q de semie dauid natus est epaltatus est sup oēs principatum et potestatē z virtutem: cui pater donauit nomen quod est super omne nomē: vt in noīe iesu omne genu flectatur.

17. 28. b
1. Heb. 1. b
Ps. 126. a

sup altare holocaustomatis iugiter mane z vespere iuxta oia q scripta sūt in lege dñi quā pcepit israeli. **E**t post eū herman et idithun z reliquos electos: vnū quēqz vocabulo suo ad pfitendū dño: qm i eternū misericordia ei⁹. **H**eman qz z idithun canētes tuba/ z qtiētes cymbala z oia musicoz organa/ ad canēdū domino. **F**ilios aut idithun fecit esse portarios. **R**euerfusqz est ois ppls i domū a suā: z dō vt bñdiceret etiaz domui suē. b

Quam aut habitaret Ca. XVII dauid i domo sua dixit ad nathan pphetā: **E**cce ego habitō in domo cedrina: arca autē b fēderis dñi sub pellib⁹ est. **E**t ait nathā ad dauid: **O**īa q in corde tuo sunt/ fac: dñs enī tecū est. **I**git nocte illa fact⁹ est sermo dñi ad nathā/ dicēs: **G**lade z loq re dauid seruo meo: **H**ec dicit dñs **N**ō edificabis tu mibi domū ad habitādū. **N**ec ei māsi i domo/ ex eo tpe q eduxi isrl de terra egypti vsqz ad hāc diē: sz fui sp mutās loca tabernaculi: z in tentorio

a **F**a nullo iudicū sibi domū cedrinā edificari iussit q hostes pugnauerūt z oēs viri sanguinū fuerūt. manēs cū oīi isrl. **N**ūqd locū sū sal tēvni iudicū isrl/ qb⁹ pceperāt vt pasceret pplm meū/ et dixi: **Q**uare nō edificasti mibi domū cedrinā? **N**ūc itaqz sic loqz ad suū meū dauid. **H**ec dic dñs exercituū: **E**go tuli te cū i pascuis seqrerē gre gē/ vt esset dux ppli mei isrl: z fui tecū q cūqz pxiisti: z interfeci oēs inimicos tuos coram te: **F**eci⁹ tibi nomen quasi a **T**abraā: isaac: iacob: moy. z iosue qz noia famosa. vni⁹ magnoz q celebrant i terra. **E**t dedi locū ppls meo isrl. **P**lātabit z habitabit i eo/ z vltra nō cōmouebit. **N**ec filij iniqtatū atterēt eos/ sic a pncipio ex diebus qb⁹ dedi iudices ppls meo isrl: et hūiliaui inimicos tuos vniuersos. **A**nūcio g tibi q edificatur⁹ sit tibi dñs domū. **C**ūqz iplauerit dies tuos/ vt vadas ad ptes tuos: suscitābo semen tuū post te qd erit de filijs tuis: z stabiliā regnū

a **F** de vnijs lapidibus. f eius⁹ **I**pe edificabit mibi domū/ z firmabo solū ei⁹ vsqz in eternū **E**go ero ei in patrē: z ipse erit mibi in filiū: z misericordiā meā non auferā ab eo: sic abstuli ab eo q an te fuit. **E**t statuā eū i domo mea z i regno meo vsqz i sempiternū: z thronus ei⁹ erit firmissim⁹ in ppetuū. **I**uxta oia verba hec: et iuxta vniuersam visio nem istam: sic locutus est nathan ad da

a **R**euerfusqz est ois po. q nō erat de putatus ad mīstrādū corā arca in hierlm vñ in tabernaclo moyli i gabaō. b **E**t dauid bñdi. **I**d e bñfaceret. c **D**o mu sue. i. familie: ite fecerat alijs: vt p dicitū ē in pnci. hui⁹ ca.

Capi. XVII **Q**uam aut habitaret **D**escripta de uotiōe dō in arce dñi venenatiōe: hic pñr ponit ei⁹ deuotiō i teplū edificatiōe. habuit enī volūtatē pfectā ipm edificadi sz fuit ir pphibit⁹ a dño z dilata fuit hec edificatiō vsqz ad tps salomōis filij sui: vt rūtū dauid magnā partē materie pparauit. **P**rimo g ipi⁹ dauid ostēdit scim ppositū ad teplū edificatiōnē. scdo ipi⁹ studiū circa materie pparatiōnē. ca. xxij. **P**rima i tres: qz pmo circa pponit declaratiō sancti ppositi ad teplū edificatiōnē. scdo dilata tiō sui i perij p aduerfariū oīū de pssionem. ca. xvij. tertio pssio ppli pte dō elationē. ca. xxi. **D**iuisio aut pntis ca. z et inia patet ex dict. ij. **R**egū. vij. exceptis que sequunt. e **N**ūqd locutus sū zc. ij. **R**eg. vij. a. dr: **N**ūqd loquēs locū suz ad vnā de tribub⁹ israhel. **D**icendū q qlibet iudey isrl fuit de aliq tribu isrl: vt patet ex decursu libri **J**udicū. z qlibet eoz tñc tps in sua tribu erat pncipalis: z iō idē est loq h vni iudicū z vni tribuū. f **E**t dedi locū zc. ij. **R**eg. vij. b. dr: **E**t ponam locum populo meo israhel. **D**icendū q locus vbi fuit fundatum teplū vsqz salomonem iam erat sub potestate dauid: qz herman cui⁹ erat: ipi dauid erat subiectus: z iōo hic loquit deus per modum preteriti. **E**t dedi locum ppls meo israhel. tñ teplū adhuc non erat ibi edificatū nec fundatum: et ppter hoc loquit de⁹ per modū futuri. ij. **R**egū. vij. b. dicēs: **E**t ponā locum zc. **H**el pōt dici z meli⁹ q loquit hic de futuro p modum preteriti ppter certitudinē imple tionis verbi diuini: quia ita erat cert⁹ de futuro ac si iā ē pteritū. **M**oralit. d **C**ū at habitaret dauid zc. hec bñdixit et eius ppositio mystica posite sūt. ij. **R**eg. vij. ca.

Ca. XVIII
Actū est autē zc. a Et filias ei. Winores ciuitates ad metropolim p̄tinētes. q̄nq̄ enīz erāt illigues ciuitates philisti noz: a cor: gaça: a scalō: geth z a charō. Que q̄z i terra pro missiōis erāt z filijs isrl' d̄pū tate erāt: s̄z ab eis vsq̄ ad d̄d minime posse imo sepe cogebant isrl' sibi s̄uire. Dauid autē hūiliauit eas z fecit tribu / tarias. De q̄nq̄z ciuitates q̄n q̄z sensus corpis significant: q̄z regnāte in nob̄ vetustate: varijs tormēt' nos affligūt: s̄z cū verus d̄d regnat i nob̄ s̄unt tributarij: z caro cogitur s̄uire spiritui. b Adade ger. q̄ iterptat' d̄coz auxiliū: rex soba q̄ iterptat' icēlay' cō uertēs s̄igt gētilitat' vitia na turali seruoze accēlar. s̄ quez p̄p' s̄ligit z vicit gladio sp̄s qd̄ ē p̄bū di. c Subner uauitq̄. Subneruat p̄p' re pugnatē sibi supbia mūdā al titudinez hūane sapie: qd̄ tñ oportunū z aptuz p̄dicatiōi reppit repuat sibi. d In da. Damasc' nobil' ciuitas phenic' sāguis poculū iterptat'. Syria s̄līmīs v̄l hūme / cta. Gētilitas em̄ p̄i' libidie fluida z sp̄s supba sāguinem hūanū s̄itebat: nūc baptisma te p̄i' mūdāta p̄fectu s̄tutuz exaltata sāguis ei' poculū de siderat. e Pharetras. Dogmata gētiliū q̄b' d̄iscipli ne liberales p̄tinēt: q̄s p̄s gē tilitate abstulit: z in v̄uitiū ec clesie p̄uertit: p̄sūt ei ad expu gnationē error' z p̄firmatio nē veritat'. f Salomō. Quia ḡ rex n̄ pacific' vetu / statē elocutionis de hūilitate euerse gētilitat' ad emūdādā grām baptisim' z firmamētū fidei p̄ p̄dicatiōnē p̄j dogma tis i v̄itū ecclie p̄uertit. The / bath em̄ iterptat' puulus ve nit: z thūn pulchritudo. Qui em̄ paruulū se agnoscit: pul / cher z speciosus i decore s̄tu tū efficit. g In valle sa. In regū ita scriptū ē: fecit sibi dauid nomē cū reuertere ca pta syria i valle salinaz: celsis d̄cē z octo milib': q̄z. f. erexit sibi fornice triūphalē: fecit etiā sibi nomen: q̄z victa syria da / malsci z syria sobal altēz ere / pisse d̄: h Decē z oc. In q̄busdā autē codicib' iuenitur d̄d nō viginti octo milia i valle salinaz occidisse: quod vitio scriptoz factum est. Zoab ve / ro duodecim milia prostrauit sicut in titulo. lviij. p̄s. scribi / tur. hic autēz decē z octo ab / sai iterfecisse perhibetur: s̄z p̄ dignitate regia ascripta ē da uid victoria: Et quia christus examinis sui districtiōe i his qui de eo p̄uana sentiūt stulti ciam imoderati saporis expin / s̄ guit. Unde

uid. Cūq̄ venisset rex dauid: z sedisset coram d̄no / dixit: Quis ego sum d̄ne de' z q̄ dom' mea: vt p̄stares mihi ta / lia? Sed z h̄ parū visū est in p̄spectu tuo. Ideoq̄ locut' es sup domū serui tui etiā in futur' z fecisti me expectabi lem sup oēs hoies d̄ne de' me'. Quid vltra addere pōt dauid: cū ita glorificauer' seruū tuū: z cognoueris eum? B̄ne p̄pter famulū tuū iuxta cor tuū fecisti omnē magni ficentiā hanc: z nota eē voluisti vniuersa magnalia. B̄ne nō ē similis tui: z nō ē ali' de' absq̄ te ex oib' q̄s audiui /
 a Homo factus. b Christianus.
 mus aurib' n̄ris. Quis em̄ ē ali' vt ppl's tū' isrl': gēs vna
 a Homo factus. b Acceptabilem. c A potestate diaboli.
 in fra ad quā p̄rexit de' vt lib̄ eraret z faceret ppl'm sibi z
 a Miraculis. b Als gentes.
 magnitudie sua atq̄z terrorib' eijceret nationes a facie ei'
 a Spirituali.
 quā de egypto liberarat. Et posuisti ppl'm tuūz isrl' tibi i
 ppl'm vsq̄ i eternū: z tu d̄ne fact' es de' ei'. Nūc igit d̄ne sermo quē locut' es famulo tuo z sup domū eius p̄firme tur in p̄petuum: z fac sicut locutus es: permaneatz z ma gnificet nomē tuū vsq̄ in sempiternū z dicat: d̄ns exerci tuū de' isrl' z dom' dauid serui ei' p̄manens i corā eo. Tu
 a Cordis interioris. b Progeniē. f. multiplicando: ideo dedisti ei fidu / ciam loquēdi de te: et gloriā tuā predicare.
 em̄ d̄ne de' me' reuclasti auriculaz serui tui vt edificāres ei domū: z idcirco iuenit seru' tu' fiducia vt oraret coraz te. Nūc ḡ d̄ne tu es de': z locut' es ad seruū tuū tāta b̄nfi cia: z cepisti b̄ndicere domui serui tui: vt sit semp corā te. Te em̄ d̄ne b̄ndicēte b̄ndicta erit i p̄petuū. Ca. XVIII

Actū ē at post hec: vt p̄cuteret d̄d philistim a z hūiliaret eos: z tolleret geth z filias eius de manu philistim: p̄cuteretq̄ moab z fieret mo abite serui d̄d offeretes ei mūera.
 a De xp̄o autē d̄z: Adorabūt eū omnes reges terre.
Eo tpe p̄cussit d̄d etiā a ciuitatē syrie p̄tinētē ad emath metropolim q̄ z epiphania. q̄ autē dauid syriam vastauerit iosephus ostendit.
 b adadecer regez sobā regiōis emath: q̄n p̄rexit vt dilataret ipiū suū vsq̄ ad flumē euphraten. Cepit ḡ d̄d mille q̄dri gal ei' z septē milia eq̄tū: ac viginti milia viroz peditū. Sub neruauitq̄ oēs equos curruū exceptū centū q̄drigl' q̄s re seruauit sibi. Supuenit autē z syr' damascen' vt auxiliū p̄ beret adadecer regi cōba: s̄z z hui' p̄cussit d̄d viginti duo mi lia viroz. Et posuit milites i damasco: vt syria q̄z seruiret sibi z offerret munera. Adiuuitq̄z eū d̄ns i cūctū ad q̄ p̄re /
 a Christus.
 xerat. Tulit q̄z dauid pharetras aureas q̄s habuerāt fui adadecer: z attulit eas in hierlm. Nec nō z de thebath et chun vrbib' adadecer er' plurimū: d̄ q̄ fecit salomō mare gneū z colūnas z vasa enea. Qd̄ cuz audisset thou rex e math p̄cussisse videlicet d̄d oēs exercitū adadecer regl' cō ba misit adurā filiū suū ad regē d̄d vt postularet ab eo pa cē: z p̄gratularē ei eo q̄ expugnasset z p̄cussisset adade /
 a Xp̄s oēs q̄s d̄ gētib' vocat: alios s̄sū p̄claros: alios eloq̄ntia splēdidos alios p̄dicatiōe sonoros sanctificat' vt d̄no in tabernaculo ei' fideliē seruiant.
 cer. Aduersari' q̄ppe thou erat adadecer. Sed et oia va lā aurea et argētea et enea p̄secrauit rex dauid d̄no tū ar gento et auro qd̄ tulerat ex vniuersis gentib' tā de idu / mea et moab et filijs amon q̄s de philistim et amalech.
 a Sicut vir fortissimus.
 g Abisai vero filius saruie p̄cussit edom in valle salinaz f b decem et octo milia: z cōstituit in edom p̄sidiū vt ser /

Ca. XVIII
Actus
 ē aut.
 Dic cō
 Diuisio
 lequēter describi tur dilatatio ipe / rij ipsi' d̄d per ad uersarioz suoz d̄p̄sionē. Circa qd̄ p̄mo ponit de bellatio aduersā / tiuz. sc̄do punitio in iuriatū ca. xij. Diuisio at z inia hui' ca. xvij. p̄z ex dict. ij. Regū vij. ca. exceptis que sequuntur. b Et tollerēt geth. Homē est vni' ciuitat' phili stinoz d̄ q̄nq̄z p̄n cipalib': vt p̄z. f. Reg. vij. c Et si. et. i. villas ei adiacentes et sub ditas. d Ce / pit ḡ d̄d mil. q̄. et' z se. mi. eq̄ tū ac. xx. milia viro. peditū. ij. Regū. vij. d̄z: et captis d̄d ex pte eius mille septim / gent' eq̄tibus: et xx. milibus peditū zc. dicenduz q̄ non est contra dictio quia minor n̄er' includit in maior: z iō si fue runt. vij. milia eq̄ tum vt hic dicit: b fuerunt etiāz mil / le septingenti: vt d̄z ibi: sed hic ma / ior numer' expris mit' z ibi minor: q̄z nō ponit ibi p̄ cise numerus ali / os excludendo. c Sz et hu. p da. xx. milia vi ro. ij. Reg. vij. d̄z. xij. milia: et eodē mō soluitur sic z precedēs: et q̄ scriptura non curauit hic expri / mere. ij. milia q̄ erant vltra sum / mam principalē. f Abisai x̄o si. sar. p. edō in val. salinaz. ij. Reg. vij. hoc at / tribuit ipi' dauid. Dicendū q̄ attri / buit d̄d sicut regl'
 * abisai
 Moraliter.
 a Factū ē au / tez post hec vt p̄cu. d̄d phi. zc.
 Expōsitiō mysti / ca hui' historie po sita est. ij. Regū vij. ca.
 Moraliter.
 Al. z argē / tū et aurum
 E ij

E **S**quit. vñ q dicit lin-
guā suā incidit in
malū. a **A**bi-
melech .i. frater
meus rex: q in re-
gū abimelech .i.
pater meus rex eccle-
sie sacerdotes in-
struit: vt q p ordi-
nē dignitatē p̄sis
tenēt locum: p hu-
militatē fr̄es cen-
seant z nō dñent
in clero.

72 Re. 10. 8

Pheleti.
admirabiles v̄vi
uificatores: q̄s q̄
dā dicūt fuisse se-
ptuagīta iudices
more eoz q̄ moy-
se dño precipiente
in heremo elegit.
Alij dicunt cere-
theos ad p̄ depu-
tatos vt reos pu-
nirēt: pheletheos
vere vt infontes
defenderent.

4 Pe. 2. c

Porro filij
da. filij dō .i. xpi
sūt fideles: q̄s ei
scā parit ecclia q̄
sunt gen^o electum
regale sacerdotiū
primi ad manū re-
gis: qz bonis opti-
bus merent sibi
regnuz celi tanto
dō viciniores s̄t
to sanctiores.

Capi. XIX

Acidit au-
tem vt
mo. **H**anō. q̄ in
terptat̄ dolor eoz
rū: significat dia-
bolū q̄ amonitaz
.i. demonū rector
esse videt. p̄p̄l̄i. s.
meroris z in āgu-
stia p̄stituti: p̄ ra-
dit dimidiā bar-
bā nūcioz dō p̄di-
catoz. p̄monē vel
cōuersationē ma-
culādo p̄cidit tuni-
cas vsq̄ ad genua
v̄l inguina: cū tur-
pia facta q̄ p̄uase-
rat ī oculis hoīm
reuelat. hi sedent
in hiericho donec
crescat̄ barbe eoz
rū opprobriū. s. et
ignominia alioz:
et effecti anathe-
ma omnium dō/
net per bonū stu-
dium barbarū .i.
virtutum species
renascantur vt p̄-
sentia regis sui dī-
gni habeant: cu-
tus vultus est su-
per facientes ma-
la: vt p̄dat de ter-
ra memoriā eoz.

P̄. 33. c

uir et idumea dauid. Saluauitq̄ dñs dauid ī cūctis ad
q̄ prexerat. Regnavit q̄ dō sup vniuersuz isrl̄ z faciebat
iudiciū atq̄ iusticiā cūcto pp̄lo suo. Porro ioab filij sar-
a **A**cōmētarijs .i. cōmemoratores fuerūt q̄ cās ānotatas regi ad memoriā
uē erat sup exercitū: z iofaphat filij abiluth ācōmētarij
reducebāt. a **F**rater me^o rex. **Q** in regū abimelech .i. pater meus rex.
Sadoch autē filij achitob z abimelech filij abiathar sa-
a **Q**ui in regū saraia. interpretat̄ autē susa gaudiū: saraia princeps dñi.
cerdotes: z susa scriba. Banaias q̄z filij ioiada sup legio-
a **T**erminatores. b **I**n regū legit̄ vel scriptū est: qz filij dauid sacerdo-
tes erāt: s̄ et hic primū: z illic sacerdotes dicunt̄. pp̄ nobilitatē z p̄ozati.
nes cērethi z pheleti. Porro filij dō p̄mi ad manū regl̄.

Acidit autē vt mozeret naas rex fi-
lioz āmon: z regnaret hanō filij eius pro eo.
Bixitq̄ dō: Faciā misericōdiaz cū hanon filio naas. Pre-
stitit enī p̄ ei^o mihi misericōdiā. Misitq̄ dauid nūcios
ad p̄solandū eū sup morte p̄ris sui. Qui cū puemissent ī
terrā filioz amon vt p̄solarent hanō: Bixerūt p̄ncipes
filioz amon ad hanō: Tu forsitan putas q̄ dauid hono-
ris cā in patrē tuū miserit q̄ p̄solarent te: nec aiaduertis
q̄ vt explorant z inuestigēt z scrutent̄ terrā tuā venerūt
ad te serui ei^o. Igit̄ hanon pueros dauid decaluauit et
a **I**n regū scriptū est q̄ rasit dimidiā partē barbe eoz z p̄scidit vestes me-
dias vsq̄ ad nates: s̄ nondū diuersum: qz q̄s hic deest ibi habetur.
rasit. Et p̄cidit tunicas eozū a natibus vsq̄ ad pedes
z dimisit eos. Qui cū abisset z hoc mādassent dauid: mi-
sit ī occursum eoz (Brādē enī p̄tuliā sustinuerūt) z p̄ce-
pit vt manerēt ī hiericho donec cresceret barba z capilli
eoz z tūc reuerterēt. Vidētes autē filij āmon q̄ iniuriam
fecisset dauid: tā hanō q̄ reliqu^o pp̄l̄s miserūt mille talēta
argētī vt p̄ducerēt sibi de mesopotamia z d̄ syria macha
z de soba curr^o z eq̄tes. Cōduxerūtq̄ triginta duo milia
curruū: z regē machan cū pp̄lo ei^o. Qui cū venisset cas-
a **T**rametati sūt e regide medaba. Filij q̄z āmon p̄gregati d̄
vrbib^o suū: venerūt ad bellū. Qd̄ cū audisset dō nisi ioab
z oēs exercitū viroz fortū. Egressiq̄ filij āmon direxerūt
aciē iuxta portā ciuitatū. Reges autē q̄ ad auxiliū ei^o ve-
nerāt: sepatim ī agro steterūt. Igit̄ ioab itelligēs bellū ex-
aduerso z post tergū p̄tra se fieri: elegit viros fortissimos
de vniuerso isrl̄ z prexit p̄tra syrū. Reliquā autē p̄tē pp̄l̄i
dedit sub manu abisa fr̄is sui: z prexerunt contra filios
amon. Bixitq̄: Si vicerit me syr^o auxiliū erit mihi. Si
autē supauerint te filij amon: ero tibi ī p̄sidiū. Cōfortare
z agamus viriliter pro pp̄lo nro et p̄ vrbibus dei nostri.
Boninus autem quod in conspectu suo est bonum faci-
at. Perrexit q̄ ioab et populus: qui cum eo erat contra
syrum ad p̄lium: et fugauit eos. Porro filij amon vi-
dentes q̄ fugisset syrus: ipsi quoq̄ fugerunt ab isa fratre
eius: et ingressi sunt ciuitatem. Reuersusq̄ est etiā ioab
in hierusalem. Videns autē syrus q̄ cecidisset corā israel
misit nuncios et adduxit syrum qui erat trans fluum.
Sophat autem princeps militie adadezer erat dux eozū
qd̄ cū annūciatus esset dauid: congregauit vniuersum
israel: et transiit iordanē irruitq̄ in eos: et direxit ex ad-
uerso aciem illis contra pugnātibz. Fugit autez syrus
et quadraginta milia peditum: et sophath exercitus prin-

abifai vero sicut duci vnus
us aciei q̄ fecit qd̄ notabile ī
illa victoria. a **P**orro fi-
lij dauid zc. qz erat p̄mi ī
honorib^o: z iō vocant̄ sacer-
dotes. ij. Reg. vii. i. maiores
int̄ illos q̄ assistebāt regi dō.

Capitulu XIX

Acidit autem vt
mo. **H**ic p̄ter de
scribit̄ punitio iu-
riantiū dauid. z primo descri-
bit̄ illata iniuria. sc̄do vindi-
cta debita ibi: Qd̄ cūz audis-
set dauid: z hec ps diuidit̄ in
duas pres: qz p̄mo describit̄
debellatio auxiliantium filijs
amon q̄ dauid iniuriati fue-
rant. sc̄do punitio filioz am-
mon q̄ iniuriā fecerāt. sc̄da inc̄-
pit a p̄ncipio. xx. ca. inia autē
hui^o ca. xix. ptz ex dicit̄. ij. Re-
gū. x. ca. exceptis q̄ sequunt̄.
c **E**t p̄cidit tunicas
eoz zc. aliqui libri habēt vsq̄
qz ad inguina: inia tamen est
q̄ illa pars vestis sūt p̄cisa
q̄ a natib^o descēdebat inferi^o
ita q̄ apparebat eoz turpia.
d **C**ōduxerūtq̄ trigin-
taduō mi. cur. i. i. gita duo
milia hoīm pugnātū in cur-
ribz. Sciendū enī q̄ nō fue-
runt tot pugnātes in currib^o
qz in vniuerso nō fuerunt nī
si trigintaduō milia pedites
cū alijs cōputādo: vt patet. ij.
Regū. x. sed qz pugnātes in
currib^o erāt p̄ncipales: iō sub
numero eozū alij hic ponūt z
ab eis denomināt. e **E**t
regem macha cū p̄. ei^o.
iste pp̄l̄s nō cōtinet̄ in nume-
ro p̄dicō: qz ab isto habuerūt
mille viros vltra trigintaduō
milia p̄dicat̄: vt ptz. ij. Re. x.
f **S**ophat autē p̄nceps
mi. ada. iste vocat̄ iobath. ij.
Regū. x. qz talia noia variā-
tur frequenter in p̄ncipio vel
in fine: vt als dictum est.
g **E**t interfecit dauid de
syr̄is septē mi. cur. z qua-
draginta zc. ij. Reg. x. d. dñs
Et occidit dauid de syris se-
ptingentos currus: z xl. mi-
lia equitū. Ad cōcordantiam
huius dicendū q̄ ibi fuerunt
septingenti currus tm̄: vt ibi
dicit̄: s̄ in quilibet curru decē pu-
gnatores: z sic erāt ibi septēz
milia hoīm pugnātū in curri-
b^o: q̄ dicunt̄ h̄ septē milia cur-
ruū. i. i. currib^o pugnātū: eo-
mō q̄. s. dicit̄: s̄ fuerūt etiā ibi.
xx. milia peditum: z xl. milia
eq̄tū: sed eq̄tes hic tacent̄ q̄
ibi expr̄imunt̄: z cōuerfo pe-
dites ibi tacent̄ qui hic expr̄i-
munt̄: qz illud qd̄ in vno loco
scripture omittit̄: in alio fre-
quēter supplet̄: sicut patet in
decursu euangelioz: z eodē
mō in libro Paral. et in li-
bris Regum.
Aboliter. b **A**cidit
aut vt mozeret. Huius bi-
storie mystica expositio n̄ req̄-
re. ij. Regū. x. ca.

Capitulū. XX

Actū est aut post ani rē. a Logre gavit ioab exerci- Joab bellū ichoavit dō pfect. Xps em bellū agit cū pdicatoz ordo p mudi potētes scutū fidei opponit: s; finis certamis: r tri umpho ad xpm referē q opat i nob velle r pficere. Qui coroz nā quā diabolo abstulit sibi ap/ tavit: fideles. f. q qsi corona euz ambiūt. vñ Bñdices corone an ni benignitat tue. b Coro nā rē. fecitq; si. di. q; p fādo purgavit fm legē. Tradit aut hebrei (q; illicitū erat hoi iurdo de idolis aliqd auriol argēti ac cipe: q; lex idolatū tāvetat) ethai ethēū (q; de philisteis ad dō ve nerat) coronā d capite melchon rapuisse vt liceret iudeo de ma nu hois cape qd de capite idoli nō licebat. c Bellū. Notā/ dū q; i Paral. tria bella dō pñ/ cipalit legunt. In regū qtuoz. Ibi em quartū bellū est vbi dō p philisteos pñate iesbidenob: q; fuit de genere arapha cui ha sta. ccc. vncias appendebat r ac cincto erat ense nouo: nifus ē p cutere dauid: pñdicio fuit ei abi/ sai fili saruie: r pcutū philisteū interfecit. S; r tres sunt distin ctiones tēpor: pñteritū: pñens r futurū: r qtuoz vicissitudines: ver: estas: autūnus: hyems. Et bellū xpi oi tpe vite p visibiles vel iuisibiles hostes agit in mē bris suis r triūphat in ipso. vñ In deo faciem virtutes: r ipse ad nihiluz deducet tribulantes nos. d Aliud bellū q; ge stū est aduer. philisteos rē. In regū ita: Tertū fuit in gob p philisteos: in q; percussit adeo dat filio salt polimitari beth/ leemites goliath getheum rē. Gob lac interpretat: q; sic in la/ cū leonū misit se dauid p goliath q; adeodatus. i. in regnū electi filius saltus in quo. f. oues pa/ scebat. polimitarius: q; de gene re beseleel fuit mater eius. beth leemites: q; de bethleem i qua panis causa ruth booc nota est. Unde locus dom panis voca tus est. Quod adeodatus ipse dauid sit: p; vbi dicitur: Hi na ti sunt de arapha in geth r ceci derūt in manu dauid r seruozi eius. Hebrei vero araphā ma trem giantiū o; pham nurum noemi arbitrant. Ca. XXI

actū est aut post ani rē. a Logre gavit ioab exerci- cipē. Vidētes at fui adadeceer ab isrl se eē supatos: ad dō trāsfugerūt: r fuisse ei. Ho luitq; vltra syria auxiliū p bere filijs amō. Actū ē aut post ani Ca. XX a a i hebreo: q; reges ad bella pcesserāt contra dauid. Circulū/ eo tpe q; solēt reges ad bella procedere: pgregavit io ab exercitū r robur militie r vastauit terrā a ciuitas regni amon q; nūc philadelphia d;: iter ptraf aut rabba multi: q; multi veniēt ab oriēte r occidēte r re cūbent cū abraā isaac r iacob in regno celoz. filiozuz amon: perrexitq; r obsedit rābba. Porro dauid manebat in hierusalē/ quan do ioab percussit rabba r dstruxit eā. Tu a i idoli quod interpretatur rex eorum. lit autez dauid coronā melchon de capite eius: r iuenit in ea auri pōdo talētū: r pre ciosissimas gēmas: fecitq; sibi ide diadēa. i. spolia. Danubias q; vrb plimas tulit: pplm at q; erant in ea eduxit: r fec sup eos tribulas r trabas r ferrata carpenta transire: ita vt disseccarēt r ptererent. Sic fec dō cūcti v; bibo filioz amon: r reūsus ē cū oi ppro suo a i regū gob. i. lac v; locusta. gacer aut ozdiao: q; si cut locuste herbā ita filij araphe debeāt filios israhel. i hierly Post hec initū ē bellū i gacer adū a i qui apud iosephū sabuch ethens d; sus philisteos: in q; percussit sob dchai vsathi a i in reguz de stirpe arapha: q; filij erant o; phe nurus noemi de terra moab. thes/ saphai de genere rāphaim: r hūilia uit eos. Aliud bellū q; gestū ē adūsus phili steos/ i q; percussit adeodat filio saltus beth/ leemites fratē goliath gethei: cuius haste lignū erat qsi liciatoriū texētū. Sed r ali ud bellū accidit in geth: i q; fuit hō lōgissi mus hñs digitos senos: id ē sū viginti qtu or q; r ipe de raphai fuerat stirpe generat: h blasphemauit isrl r percussit eū ionathā fi lio samaa fr̄is dauid. Hi sūt filij raphaim s i geth: q; ceciderūt i manu dō r seruo; ei. Onsurrexit at sathā Ca. XXI b p isrl: r incitauit dō vt numeraret isrl. Dixitq; dō ad ioab r ad pñ cipes ppli: ite r nūerate isrl/ a ber sabee vsq; dā: r afferte mibi nūerū vt sciā. Rnditq; ioab: Augeat dñs pplm suū cē tuplū q; sunt. Nōne dñe mi rex oēs fui tui sūt: Quare h qrit dñs me qd i pctm repu tet isrl: s; sermo regl magl pualuit. Egres susq; ē ioab: r circūiuit vniuersuz isrl: r re uersus est hierusalē. Beditq; dauid nume rū eoz quos circūierat: r iuentus est om nis numerus israhel mille milia et centum milia virozum educentiū gladium. Be iu da autem trecenta septuaginta milia bel/ a i pro dignitate sacerdotij. b i quia nuper vsq; ad internitionem pene corruerant. latorum. Nam leui et beniamin non nu merauit: eo q; inuitus exequeretur regis

Actū ē aut. Ca. XX C Sic pñr debellat/ adiuto ribo filioz amon ponit pu nio ipsoz: r scdo subiungit narra tio triuz belloz dauid famosoz/ ibi: 12. Re. 11. a Post hec initū est bellū. snia autem pme partē p; ex dictis. ij. Reg. xij. ca. in fine: his exceptis. b Por ro da. ma. in hierlm. in hac remā sione cōmisit dauid pctm cū berfa/ bee v; ore v; rie: qd hic omittit: quia diffuse scribit. ij. li. Reg. xi. ca. r. xij c Tulit aut dō co. melchon: nomē est idoli filioz amon: vt dictū fuit. ij. Reg. xij. d Danubias q; i. spolia q; sic noiant: eo q; mani bus rapiunt. e Post hec. Dic succincte ponit narratio triū bello/ ruz: r p; snia ex dictis. ij. lib. Reg. xij. ca. in fine vbi addit vñ belluz in q; iesbidenob nifus fuit occidere dauid lassatū ex labore bellādi: sed hic omittit ppter reuerentiā dauid: vt dicunt hebrei. Hic tñ ponit duo dubia. Primū ē cū d;: Post hec. qsi ista tria bella fuisset post pñdica: qd nō ē verū saltez de bello in q; dō percussit goliath: q; hic ponit in secū do loco r tñ fuit primū belluz dauid fm cōem opinionē. Scdm ponit cū d;: f. Fratē goliath. qd expo nitur duplici. vno mō q; iste sit idē cū goliath quē interfecit dō: sic fu it expositū. ij. Reg. xij. r fm hoc hec est lra: Fratē goliath getheū: r est sensus q; dauid percussit goliath ge/ theū fratē istoz alioz giantū duo rū q; hic noiant. Alio mō q; iste qui d;: hic percussus fuit alio a goliath fra tre eius: r fm h hec ē lra: Fratē goliath gethei: r est sensus q; dō percussit frēm goliath q; erat sibi simi lis in fortitudine r magnitudine: et fm istaz expositionē oportet pñr di cere q; istd bellū omittitur. ij. Reg. xij. tñ pma expositio cōmuniō: est. s. Ibi sūt filij raphaim. i. glgā tiū: vel de genere giganteo. Moraliter. a Factū est aut post anni. Qui hūtozie expositio mystica. ij. Reg. xij. ca. requat. Onsurre Ca. XXI bitur percussio populi propter ipso dauid elationem: r p; diuisio r sen tentia huius ca. ex dictis. ij. Regū. vlti. ca. excepti q; sequit. i. Haz leui r ben. non nume. eo q; in ere. re. imperiū: r ideo istas duas tribus dimisit: quia habebat excusa tionem in promptu si de hoc regi ac cufaretur. De tribu leui: quia statz poterat dicere q; non erat numeran da sic alie: quia alie tribus numerā tur a viginti ānis supra vt habetur Nume. i. Tribus autē leui ab vno mense r supra: vt habetur Nume. iij. Similiter de tribu beniamin po terat dicere q; propter v; ozem leui te fuit sere deleta: vt habetur Judi/ cū. xx. r ideo Moraliter. b Consurrexit autem sathan contra israhel et incitauit dauid vt numeraret israhel rē. Expositionem mysticam huius hūtozie require. ij. Regum xxiij. capitulo. E iij

Diuisio 12. Re. 11. a

12. Re. 12. g

12. Re. 12. d

2. Re. 24. a

Moraliter

E **S** **a** **C**Et percussit isrl. Por-
tem dicit que primū cā pcti ve-
nit: hec in pplo grassata est: qz
sepe p malo greg? delinqt vi-
ta pastoris. Tumore elar? dō
pplm numerando peccauit: r
ppls penā suscepit: qz p m me-
rita plebiuz disponunt corda
rectoz. Iustus vero iudex ex
ipsoz aduersione corripuit
peccatis vitiū: ex quoz causa
peccauit. Sed qz volūtate sua
supbiens a culpa alienus nō
fuit: vindictam culpe suscepit.
Ira enī q corpaliter pplm p/
cutit: rectorē cordis dolore p/
strauit. **b** **C**Peccauit ni-
In regū ita: Peccauit valde i
hoc facto. Sed precor dñe vt
trāsferas iniquitatē serui tui: qz
stulte egi. In q notanduz est:
qz dauid numerādo pplm of/
fendit: qz legis pcepta nō ob/
seruauit. In libro enī nume-
roruz pcepit dñs moysi. **Tol-**
le summā filioz isrl p cognati-
ones suas: qd qd sexus est ma-
sculini a. xx. anno r supra rē.
Quia dō dauid generaliter
omēs iussit numerari incurrit
indignationez dei. In exodo
qz ait dñs moysi: **Qñ** tuleris
summā filioz isrl iuxta nume-
rū: dabunt singuli p cū dño p
aiabus suis rē. **H** oblit? face-
re dō deum offendit. **c** **C**Et
di. da. Si famē eligeret ptra
alios facere videret: qz habet
multa frumēta inopiā cū alijs
nō pateret. Si vinci ab hosti-
bus p tres mēses eligeret: ha-
bens ipse circa se viros fortissi-
mos nihil metueret cū exerci-
tus neci subiaceret. **C**omunē
g sibi et alijs passionē elegit:
in q timor oibus esset eqlis.
d **C**Septuaginta mi. vi.
Capita tm plebis r seniores
numerati sūt. Ceterū de omni
pplo tot milia interfecta hebrei
affirmāt: quot milib? numer?
in Paral. scriptus numerū q
in regum est excedit. **A**unt ei
q in Paral. r q remāserāt et
q interfecti sunt numerati sūt.
In regū dō tñmodo viuē.
e **C**Extrueretqz al. Bene
dauid euz dñm placare vellet
altare iubet in area areuna:
vel horne pstruere: qz nō pla-
catur de? ab hoie: nisi in area
cordis p lumē recte fidei r ve-
re dilectionis pstituat illi alta-
re hūilitatis: in q offerat sacri-
ficium laudis. **f** **C**Dedit g
dauid rē. In regū ita. Emit
g dō aream r boues argēti si-
clis qnāginta. **C**ñ autumant
hebrei boues argēti siclis qn
quaginta. **A**reā vero sexcētis
aureis esse emptā. **A**lij autem
estimāt areā emptā quināgin-
ta siclis: exprimere locū alta-
ris vbi holocausta obtulit. are-
am vero emptā sexcētis siclis
esse locuz totius templi quod
postea salomon edificauit et
atria eius.

a imperium. **B**isplacuit aut deo qd iussu erat: r percussit isrl.
b **B**ixitqz dauid ad deū: Peccaui nimis vt h facerē. **O**b-
secro aufer iniquitatē hui tur: qz insipientē egi. **E**t locut? ē dñs
ad gad vidētē dauid: dicēs: **G**ade r loqre ad dō r dic
ei: **H**ec dicit dñs: **T**riū tibi optionē do: vnū qd volueris
elige et faciaz tibi. **C**ūqz venisset gad ad dauid: dixit ei.
Hec dicit dñs: **E**lige qd voluerit: aut trib? ānis pestilentiā
famis: **A**ut trib? mētib? te fugere hostes tuos: r gladiū
eoz nō posse euadere: **A**ut tribus diebus gladiū domi-
ni r mortē versari in terra: et angelū dñi interficere i vni-
uersis sinibus isrl. **N**ūc igit vide qd rñdeā ei q misit me.
c **E**t dixit dauid ad gad: **E**x omni pte me angustie pmut.
Sed meli? est mihi vt incidā in manus dñi (qz multe sūt
miserationes eius) q i manus hominū? **A**dit ergo dñs
pestilentiā i isrl: r ceciderūt de isrl septuaginta milia viroz.
a **C** diuersis r occulis infirmitatibus.
Adit qz angelū in hierlm vt percuteret eā. **C**ūqz pcuti-
a **C** sadoch vrsalunt sacer dote pro populo ozante.
teret/ vidit dñs r miser? est sup magnitudinē mali: r ipe
rauit āgelo q pcutiebat. **S**uffic iā: cesset man? tua. **P**or-
a **C** areuna i iebusei. areuna ei area in hētra r horna latte resonāt lumē nob.
ro āgel? dñi stabat iuxta areā hornā iebusei. **L**euāsqz da-
uid oculos suos/ vidit āgelū dñi stātē iter celū r frā/ eua-
gnatū gladiū i manu ei: r vñ ptra hierlm: r ceciderūt tā
ipe qz maiores natu vestiti cilicijis pni i frā. **B**ixitqz da-
uid ad deū: **N**ōne ego sū q iussi vt numeraret pplis? **E**go
q peccaui: ego q malū feci: **I**ste grex qd cōmeruit: **B**ñe
de? me? obsecro vtraq man? tua i me r in domū patr? mei:
ppls aut tu? nō pcutiat. **A**ngel? āt dñi pcepit gad: vt di-
a **C** hec est hierusalem.
ceret dauid: r ascēderet extrueretqz altare dñi dō i arēa
hornā iebusei. **A**scēdit ergo dauid iuxta sermones gad
quem locut? fuerat ei ex noie dñi. **P**orro hornā cū suspe-
xisset r vidisset angelū: quattuorqz filij ei? cū eo abscōde-
rūt se: **N**ā eo tpe terebat i area triticū. **I**git cū veniret da-
uid ad hornā: pserit eū hornā r pcessit ei obuiā d area:
r adorauit illū pn? i terrā. **B**ixitqz ei dauid: **B**a mihi lo-
cū areę tuę: vt edificē in eo altare dño: ita vt quātū valet
argēti accipias: r cesset plaga a pplo. **B**ixit āt hornā ad
dauid. **T**olle r faciet dñs me? rex qd cūqz ei placz. **S**z
boues dō i holocaustū: r tribulas i ligna: r triticū in sa-
cificiū: omnia libēs pbeo. **B**ixitqz ei rex dauid: **N**eqz
ita fiet: sz argētū dabo tibi quātū valet. **N**eqz enī tibi au-
ferre debeo: r sic offerre dño holocausta gratuita. **B**edit
g dauid hornā p loco siclos auri iustissimi ponderis sex-
cētos: r edificauit tibi altare dño: obtulitqz holocausta
a **C** sub moysē dauid salomone r helia super altare descendit ignis de celo:
sub manue aut angelus de petra flammam edu rit.
r pacifica r iuocauit dñm r exaudiuit eū i ignē d celo su-
per altare holocausti. **P**recepitqz dñs angelo: r cōuer-
tit gladium suum in vaginam. **P**rotinus ergo dauid vi-
dens q exaudisset eum domin? in area hornā iebusei:
immolauit ibi victimas. **T**abernaculum autem domini
quod fecerat moyses i deserto: r altare holocaustoz ea/
a **C** sicut pceptum est in lege: sed spacium illi cundi non habuit: vel for-
sitan in mentē ei non occurrit.
tempestate erat in excelso gabaon: et non preualuit da-
uid ire ad altare/ vt ibi obsecraret deū. **N**imio enī fuerat
a **C** plagam mortis illatam ministerio angeli: sicut in egypto factū est.
timore pterritus: vidēs gladiū angeli domini.

c cum. xx. r ideo
postea fuit parie
reputationis cō-
paratiue ad ali-
as: r propter hoc
poterat se excusa-
re ioab ab ei? nu-
meratione: quia
parū creuisset nu-
merus. **a** **C** **L**ū
qz percuteret.
Id est cum ange-
lus se disponeret
ad percutiendum
populum in hie-
rusalem.
b **C** Porro hor-
nā cū suspenti-
set r vidisset an-
gelū: quattuorqz
filij eius cū rē.
p timore: nec mi-
rum: quia etiā da-
uid qui erat fide-
lis et deuotus in
visione angeli su-
pra modum pter-
ritus fuit.
c **C** Et tribu-
las in ligna et
triticum in sa-
cificium. instru-
mēta sunt lignea
dicta a tero is: eo
q fruges cū ipis
teruntur.
d **C** Et exau-
diuit euz in igne
de celo. i. da-
to: et hoc fuit si-
gnum manifestuz
acceptationis di-
uine: sicut in obla-
tione abel Gen.
iii. et Helie. iij.
Reg. ca. xvij.
e **C** Et nō pua-
luit dauid ire
ad altare vtrē.
Nō est intelligē-
dum q pter hoc
dauid altare con-
struxerit in area
hornā iebusei: r
ibi obtulerit: qz
tenebatur ad hoc
de mandato del
sibi facto per gad
prophetam: vt ha-
betur in littera: sz
postqz fecerat istd
sacrificium liben-
ter iussit ad offe-
rendum iteruz in
gabaon vbi erat
altare holocausto-
rum: sed non po-
tuit: eo q ex visio-
ne angeli fuit ni-
mis pterritus: et p
consequens infri-
gidatus r debili-
tatus: ita q pro-
tunc non poterat
ire.

Ca. XXII
Dixitqz dauid. a Et congregaret oēs ple. De ecclesia p̄p̄s artifi. ces domus sue elegit: q̄ in cōditos mores homi. num dolarent et polirēt vt in edificatione spiri. tuali per diuersas iun. cturas fidei et charitat̄ sibi conuenirent. vnde: Propter hoc dolauit in prophetis et occidi eos in uerbis oris mei. b Ferrum. Fidei firmitatem sacris dogma. tibus ordinauit: vt intrā. tes in ecclesiam timoris aculeis configerent: et sic per dilectionis et so. cietatis fidem mutuo ne. cterent. vnde: Confi. gere timore tuo carnes me. as. Et alibi: Hierusalē que edificat vt ciui. cul. parti. et. c. Et eris. Lectiones sonoral. z cā. tica spiritalia que san. cti patres ad instructio. nem ecclesie christo ve. ro pacifico prepararūt. d Ligna qz ce. drina. Virtus virtutib. claros quos ad exēplū instruxerunt vel scriptu. ris suis inseruerunt. e Sidonij et tyrij. Quia per predicatorum qui de gentib. electi sūt tales viri ad noticiā ec. clēse peruenerunt. f Paruulus est z delicatus. Tempore veteris testamēt obli. ra fuit noticiā incarnati. onis christi: paruus qz numerus fidelium q̄ sūt membra christi. g Preparauit im. pen. s. Hoies ipē. sas dom. dñi p̄parauit dicens: O isrl. quid dñs deus tuus petit a te: ni. si vt timeas dñm. deum tuū et ambules in vijs eius. zc. z alij similib. h Multū sanguis. Significat indeos p̄ carnalē legis obseruan. tiā et sanguinolēta opa nō posse spūale edificat̄ domino preparare. Vel qz pollutas manus ha. bebant sanguine christi z p̄phetarū. vñ: Hieru. salē q̄ occidis p̄phas: z lapides eos q̄ ad te mis. si sunt. zc. i. Auri. Patres veteris testa. menti in scripturis suis sensus profunditatem z eloquiū venustatem inse. rebant. k Talento rum. Talenta ceteris precellit ponderibus et rei magnitudinē z per. fectionem significat. l Artifi

Dixitqz dauid: Ca. XXII a Hec est domus dei: et hoc b altare in holocaustum israel: Et prece. pit vt congregarentur omnes profelyti de terra israel et constituit ex eis lato. mos ad cedēdos lapides et poliēdos: vt edificaretur domus dei. Ferrū qz plurimum ad clauos ianuarū et ad cō. missuras atqz iuncturas preparauit da. uid: z eris pōdus innumerabile. Ligna f quoqz cedrina nō poterāt estimari: q̄ si donij z tyrij deportauerant ad dauid. Et dixit dauid: Salomō fili. me. puer s paruu. lē z delicat. Bom. aut quā edi. ficare volo dño. tal. eē debert in cūctis regiōib. noiet. Prepabo q̄ ei necessaria s Et ob hāc cām añ mortē suā oēs p̄pa. raut ipē. sas. Vocauitqz salomonē filiū suū: z p̄cepit ei vt edificaret domū dño deo isrl. Dixitqz dō ad salomonē: Fili mi volūtat. mee fuit vt edificarē domū noi dñi dei mei: s̄ fact. est ad me sermo dñi dicēs: Multū sāguinē effudisti: z plu. rima bella bellasti: nō poter. edificare domū noi meo: tāto effuso sāguie corā a christus. b De semine tuo. me. Filius q̄ nāscet tibi erit vir q̄etissi. mus. Faciā enī eū req̄scere ab oib. ini. micis suis p̄ circuitū: z ob hāc cām paci. fic. vocabit. z pacē z ocū dabo i isrl. cū ctis dieb. ei. Ipe edificabit domū no. mini meo: z ipse erit mihi in filiū: et ego ero illi in p̄ez: firmaboqz solū regni ei. sup isrl. i. eternū. Nūc q̄ fili mi sūt dñs te. cū: z p̄sperare z edificia domū dño do. tuo. sic locut. ē d. te. Bet qz tibi dñs pru. dētā z sensuz: vt regere possis isrl. z cu. stodire legē dñi dei tui. Tūc ei p̄ficere poteris. si custodieris mandata et iudi. cia que precepit dñs moysi vt doceret israel. Cōfortare. z viriliter age: ne time. as neqz pauēas. Ecce ego in paūpta. cula mea p̄pauaui ipē. sas dom. dñi. Auri talenta centū milia: et argenti mille milia talentorum. Eris v̄ro z fer. ri non est pondus: vincitur enī nume. rus magnitudie. Ligna z lapides pre.

Dixitqz dauid. Ca. XXII c Postqz descripta est deuotio dauid in volūrate edificadi templū si dñs pmittet. h p̄r ponit ei. deuotio i p̄paratiōe materie vt salomō facili. tēplū edificaret. z p̄r mo ponit materie z oparioz p̄p̄atio. scdo inu. giē salomōi edificatio. ibi: Vocauitqz salomo. nē. Circa p̄mū dō: Dixitqz da. hec ē zc. isrl. referē ad illud qd̄ dictū est ca. p̄ce. qd̄ dñs exau. duit dō i igne de celo. p̄ h enī vidit dō qd̄ dñs eligebat locū illū vt ibi edificaret tēplū z alta. re: sic z postea factū ē p̄ salomonē. ideo dicit: Hec ē dō. zc. i. h edificabit. vñ statū sub. dit de oparijs. cū dō: c. Et p̄ce. zc. isrl. erāt pueri ad iudaismū de alijs gētib. isrl. at ipo. sita sūt ista opa q̄ erant gūia z fūilia: sic et Jo. sue iposuit gabaonitas de portatiōe lignoz et aq̄rū ad locū diuini cult. vt h̄r. Josue. ix. Di. cūt aut̄ expositores n̄ri cōiter qd̄ factū fuit di. uina dispositiōe: ad designādū qd̄ ecclia eēt edi. ficada p̄ gētiles ad fidē xpi p̄uerfos: iudeis. p̄ maiori pte reprobāt. Cōsequēter s̄dit de p̄pa. ratione materie. cū dō: d. Ferrū qz zc. ad p̄iungēdū fortiter asseres z ligna. e. Et ad cōmis. i. incastraturas clauis ferreis forti. ficadas. f. Et eris pō. innu. Ad faciēdū mare enēū z alia vasa: qz multa fuerūt enear. vt dictū fuit. iij. Reg. Dicīt aut̄ innumerabile nō simplr. qz erat finitū. s̄ ad designādū ma. gnā multitudinem: z est hypbolica locutio. g. Et dixit da. salo. zc. ex h̄ dicunt aliq. qd̄ salomō erat tñi duodec. ānoz qñ cepit regna. re: s̄ hoc fuit ip̄obātū satis diffuse. iij. Reg. h. Dom. aut zc. vt in cūctis regiōib. no. minē. p̄ ei. eminentiā: sicut z dñs in infini. tū excellit oēm creaturā: p̄ qd̄ z salomō fecit ei. altitudinē. cy. cubitoz: sicut diffuse fuit di. cū. iij. Reg. z h̄r. j. ij. li. iij. i. Et ob hāc causam zc. i. aliq. de oibus: qz salomō mul. tas addidit: sicut dicit: omne animal fuit in ar. ca noe: qz de singulis speciebus fuerūt aliq. in diuidua: vt habet. Gen. vj. k. Vocauit. qz salo. Dic p̄r inuigē salomoni edificatio dom. dei. z p̄z l̄ra vsqz ibi: l. S̄ fact. ē ad me ser. dñi di. Multū sāguis. effu. istud fuit dictū sibi p̄ nathan q̄ denuciauit sibi domū edificandā non p̄ ipm sed eius filium. m. Nō poteris edi. do. no. meo: tanto effuso sā. co. me. dicit̄ hebrei qd̄ intelligi tur p̄ncipaliter de sāguie v̄rie et alio: cū eo occisoz ad mādatū dō neq̄simū: vt h̄r. ij. Reg. xi. z de sāguie sacerdotū effuso occasione dō: vt h̄r. j. Reg. xij. z de sāguie etiā multoz iustoz z inocētū q̄ fuerūt inē alios gētiles ma. los q̄s dō pluries debellauit: z iō ex h̄ inep. fuit ad edificandū domū dñi. n. Sili. qui nāscet tibi. Istud fuit expositū. ij. Reg. viij. Sequit̄ postea: o. Tūc enī p̄ficere poteris si custodieris man. zc. Ex hoc enī qd̄ aliq̄s ponit diligeniā ad obediendū deo effi. citur dignus de cōgruo vt de. dirigat eum in agendis. p. Ecce ego in paupertacula mea p̄parauit impen. do. qz ois creatura ad deū coparata indigēs est z paup. hoc tamē exponūt hebrei ad litteram de dauid qui fuit paup. respectu salomonis: Tum qz venit pau. per ad regnum: Tum quia oportuit eum mul. ta expendere in bellis frequentibus. * Habes quoqz Moraliter. a. Dixitqz dauid: hec est dom. dñi. In h̄ ca. agit de p̄paratiōe quā fe. cit dauid ad dom. dei edificationē: q̄ significat allegorice militatis ecclesie cōstructionē. O. tū autem ad materiā huius preparationis sex po. nuntur scz aurū: argentū: es: ferrum: ligna ce. drina z lapides. z p̄ ista significant̄ fideles in diuersis statib. ex qb. ecclia militās ē p̄structa. Per aux. ei significat̄ ecclie rectores: q̄ sic au. E iij. * rum alia

Alatōm
t. 2. Re. 7. a
s. 17. a
j. 28. a
t. 1. q. 7. c. 2
de col. dist.
1. c. 1.

Moraliter

Dixit ei da. **D**ixit filij iur in deser-
to fuerit et terra cha-
naa expugnauerat
p diuersa loca fere-
bat tabernaculu: s3
templo edificato no
fuit necessaria loco-
ruz mutatio. sic q3
cultus veteris testa-
menti p varias figu-
ras mutabilis fuit:
euageliu po stabile
et fixum. **E**t
erut sub ma. fili-
vt minores ducant
maiorib obedire: et
maiores adiuti a mi-
norib possint digni
us officiu explere si-
cut in ecclesia fit ho-
die. **E**xedris
in lo. zc. **A**bal-
mis vel cubiculis in
quib habitat leuite
et sacerdotes. **I**psi
q3 veri tepli mitri
aditu debet diligen-
ter obfuar: dignof
intromittere: in di-
gnos po repellere.
Ad feru. si.
Spicas. i. primitia-
rum q torrebant et
grana comedebant
qs vulgo graneas
vocat. in quibusdaz
codicibus habet ad
feruente simila. **I**n
alijs ad feruete tm:
sed in hebreo habe-
tur ad torrendu.

Ni. de ly.

Da videf ee ide
cu illo q. s. vi. ca. vo-
cat lobeni: ita q in
domo gersom fuerit
due familie lobeni-
tica z semeitica: z q
libet istaru hic diui-
dit in plures. **P**ri-
ma in sey: cu dz: **F**i-
lij leeda zc. z seqt:
Filij semei.
Iste semei fuit fili-
leeda z fuit pn cipa-
lioz alijs filijs leeda
ape qd ab eo deno-
minat tres familie.
pnr diuidit scda fa-
milia. i. semeitica in
tres: cum dicitur:
Porro si. se.
Iste semei fuit fra-
leeda: et licet habu-
erit qtuor filios tm
habuit tm tres fami-
lias: qz duo filij in
vna familia fuerunt
ordinati: qz paucos
filios habebat: vt dz
in littera. **F**ilij
caath. **H**ic pnter
describunt familie ca-
ath vsq ad aaron z
moysen: de quoz fa-
milys agitur pnr: z
primo qtuor

cipes iehibel z cetha z iohel tres. **F**ilij semei a
salomith z ocibel z aran tres. **I**sti pncipes fa-
miliarum leeda. **P**orro filij semei leeth z ci b
ca z iaus z baria. **I**sti filij semei qtuor. **E**rat
aut leeth prior: caa secudus. **P**orro iaus z
baria no habuerut plurimos filios: z idcirco
in vna familia vnaqz domo coputati sunt.
Filij caath/amra z isaar/hebro z ocibel qtu
a **C**hristus. b **A**ccedes p semetipm ad deu semp venies
oz. **F**ilij amra/aaro z moyses. **S**eparatusqz
vt interpellat p nobis. a **Q**uia solus sine peccato.
Christus. b **Q**uia penetravit celos.
est aaron vt mstraret in sanctofctoz/ipe et fi
a **M**embra chisti. b **O**rationis. i. vnde: **D**irigat oratio
mea sicut incensum in conspectu tuo.
lij eius in sempitnu: z adoleret incensum do-
mino fm ritu suu: ac bndiceret nomini ei in
a **Q**z plures de pot ppo ad ecclesiasticu ptinet sacerdotiu.
sempiternu. **A**dysi quoqz hois dei/filij an-
numerati sunt in tribu leui. **F**ilij q3z moysi/
gersom z eliecer. **F**ilij gersom/sububel pm.
Fuerut aut filij eliecer: roobia pmus: et no
erat eliecer filij alij. **P**orro filij roobia mul-
tiplicati sunt numus. **F**ilij isaar salomith pri-
mus. **F**ilij hebron/ieriau pmus: amarias se-
cundus: iacibel tertius: iechmaan quartus.
Filij ocibel/micha pmus: iesia secudus. **F**i
lij merari/mooli et musi. **F**ilij mooli: eleacar
et cis. **M**ortuus est aut eleacar z no habuit
filios/ s3 filias: **A**cceperutqz eas filij cis/ fra
tres earum. **F**ilij musi: mooli z eder z hieri-
muth tres. **H**ic filij leui in cognationib/ z fa-
milys suis: pncipes p vices z numeru capi-
a **Q**ui in domo dñi ministrant decalogum in duob/ pnce-
ptis charitatis debet seruare: z fm ea officiu gerere.
tu singuloz/ q faciebant opa ministerij dom/
a **D**ni/ a viginti annis z supra. **D**ixit eni dauid: **R**e-
quie dedit dñs de/ israel pplo suo: z ha-
bitatione hierlm vsqz i eternu. **N**ec erit offi-
cij leuitaru vltra portet tabernaculu: z oia
vasa ei/ ad mstrandu. **J**uxta pcepta q3 da-
uid nouissima/ supputabit numer/ filioz leui
b a viginti annis z supra: z erut sub manu filio
a **V**estibulum dictum eo q vestiat fores templi vel cuiusli-
bet edificij.
c ru aaron/ i cultu dom/ dñi/ in vestibulis z i ex-
edris/ z i loco purificationis: z in scuario z i
vniuersis opib/ misterij tepli dñi. **S**acerdo-
tes aut sup panes ppositiois/ z ad silē sacri-
ciū: ad lagana z acyma/ z sartagine z ad fer-
uentē simila: z ad torrendu: z sup ome pon-
a **S**acerdotes pdicta faciunt. b **M**ane z vespere fiebat
iuge sacrificium.
dus atqz mesura. **L**euite vo vt stet mane ad
a **S**ic ministri eccleie debet semp z vbiqz deu laudare.
psitendu z canendu dño. **S**imiliterqz ad vespe-
ra: ta i oblatione holocaustoz dñi/ q3 i sabba-
tis z calēdis z solēnitatib/ reliqs/ iuxta nume-
ru z ceremonias vniuscuiusqz rei iugif corā
dño: z custodiāt obfuationes tabnaculi sede-
ris/ z ritu scuariz/ et obfuatione filioz aaron
b **F**ratrū suoz: vt mstrēt in domo dñi.

pmo qtu ad aaron/ cu dz: **S**epatus/ **C**
q3 est aaro zc. **F**uerut eni deputati a do
ad sacerdotiu: z io habuerut nome spalevl
tra alios caathitas z vocati sunt aaromite:
vt dictu fuit. s. vi. **C**onsequēter agif de fa-
milys descēditib/ a moyle/ cum dicitur:
e **A**boysi q3 zc. z vocat ho dei: qz de/
cu eo familiariter loqbat: sic ho ad amicuz
suu: vt hf **E**ro. xxxij. **F** **F**ilij merari.
Hic pnr describunt familie ipius merari:
z patet lra vsqz ibi: **A**cceperutqz
eas filij zc. i. cognati germā: qz cis z ele-
acar fuerunt frēs. **H**ic filij le. in co.
Quedā epilogatio est respectu pcedentiū.
i **D**ixit eni dauid. **H**ic pnr reddif rō
cuiusdā dicit: qz dictu est circa pncipiū hu-
ius ca. q d d distinxit leuitas fm diuersa of-
ficia. i. sacerdotū: doctoz cātoz: ianitoz et
sacristarum. z hui/ ratio hic assignat a da-
uid: qz ex quo arca habuit stabilē mansio-
nem: ita q no debebat vltra portari de lo-
co ad locum: qd fuit edificato tēplo: de quo
hic agif leuite fuerunt expediti de multis
z magnis onerib/ q erāt in deportatione
tabernaculi z vasoz z aliozū ptinentiū ad
cultū ministerij: z io diuinis laudib/ z sacri-
ficijs z similib/ debebat esse mag/ intenti:
z **E**st qd dz: **R**equie dedit dñs
deus zc. i. de primo dabit cōplete: qz per
spm sciebat templū cito complendū: z patz
littera paucis exceptis. **E**t in exedris. i. ca-
meris. **E**t in loco purificationis.
Id est in atrio vbi erāt lauatozia ad purifi-
cationē sacerdotū z ablutionē sacrificioz.
M **S**acerdotes aut sup pa. pposi-
de quibus dictu fuit **E**rod. xv. **E**t
ad simile sacrificiū. i. farine triticee pur-
gatissime: q aliqñ offerebat in sacrificiū p
sacerdotes. **O** **E**t ad lagana. pasta
erat cocta in aqua. **P** **E**t acyma. **I**d e
acymos panes. **Q** **E**t sartagine. i. ad
panes i sartagine frijos. **R** **E**t ad tor-
rendū. i. spicas nouas q torrebant z gra-
na per cōfricationē excutiebant ex quibus
sacrificium offerebat: z de istis omnib/ di-
ctum fuit plenius **L**euic. ij. **S** **S**uper
ome pōcus atqz mēiurā. qz de marea-
ria arida de qua fiebant sacrificia accipie-
batur ad pondus fm diuersitate sacrificio-
rum z oblationum: z materia liquidoz ac-
cipiebatur ad mensuram: z omnia ista per-
tinebant ad officium sacerdotum. **C**onse-
quēter distinguunt officia leuitarū/ cu dz:
Leuite vo vt stet mane ad cō-
fitendum zc. **I**d est quando offerebatur
iuge sacrificium matutinum in ortu solis.
Similiterqz ad vesperam. quan-
do offerebatur iuge sacrificium ante solis
occasum. **T** **T**am in oblatione ho-
locoustoz. dicunt aut holocausta sacri-
cia totaliter incensa. **V** **V** in sabba-
que celebrabant in memoriā bñficij creati-
onis. **3** **E**t calēdis. i. neomenijs. a
neos qd est nouū: qz in nouilunjs fiebant
hec festa in memoriā bñficij gubernatiois
mūdi: q qdē gubernatio psistit in motione
stellarū z opatiōe sua. mutatio aut in istis
inferiorib/ elemētarib/ multū sequit motū
lune: ppter qd in nouilunjs fiebat ista fe-
sta. **E**t solēnita. reli. i. pasche/ pte
costes/ tubaz/ expiatiois/ tabnacloz: d qd
dictu fuit plen/ **L**euic. xxij. **E**t mi-
ipis sacerdotib/ d stirpe aaro deicēditib/.

Moraliter

M **S**acerdotes aut zc. versus fi-
nē huius capituli. **E**t qm sicut dicit apls. i.
Coz. x. c. **O**ia in figura ptingebāt ill: io p
officia dicta figurata fuerut officia mstroz
ecclesie christi. **I**git p sacerdotes q sic dictū
* est: erant

Igitur dauid rex noster et dominus omnium ordinem ecclesiasticum ministerium in fide trinitatis suum vult agere officium: nec enim digne laudare poterit nisi qui presens et fidei professione per fidem spiritus et charitate laudaverit. Asaph enim colligens hemina cor eorum id est tribus transiens. Qui enim divine scripture mysteria sagaciter colligit et omnem terrenarum rerum cupiditatem transilire digne laudat. **L**ucti doctor. **H**i sunt qui hodie canones divinarum librorum sensu evangelico exponunt. quater enim septuaginta duo ducata octoginta faciunt. Libros autem veteris et novi testamenti septuaginta duo esse dubium non est. **U**nus quibus divinis officio: quatuor principalibus sunt: b' in istis: evangelice doctrine incubat et h' est norma que dicitur viderit vel docuerit formare iterat. **Ni. de ly**

Porro filio. **H**ic p' agitur de doctoribus seu in dicibus magis in speciali.

De filiis amra. **H**ic videtur fuisse de filiis moyses: quatuor et moyses fuerunt filii amra. **F**ilius merari. **I**sti doctores fuerunt de tribu levi descendentes per merari. **M**isertus et ipsi sor. **H**ic est dictum quod sicut filii aaron erant ordinati in officio sacerdotum per sortes ut dicitur est: ita etiam isti in officio doctorum. **I**te quod in eodem numero sicut enim fuerunt instituti viginti quatuor sacerdotes hebdomadarii: plures alios sibi se habentes: sic fuerunt instituti viginti quatuor principales doctores que hic nominantur scilicet subabel et daia iesias isaaris salemoth sanadiath ieriau amarial iaibel iechmoa michasamur iesia cacharias: et isti fuerunt de filiis amra bennun ocau soem sachur hebrei eleazar leramihel mooli eder ierimoth. isti fuerunt de filiis merari. **A**lii autem quatuor noia h' interponunt fuerunt fratres istorum vel pres immediati vel mediati: et sic interponunt non tam principes doctores: sed sic eis atque tinentes. **S**ciendum etiam quod ista noia in pluribus locis aliter sonant in hebreo quam h' exprimat in latino. **T**ertia maio. **H**ic quod ille super quem cadebat sortis prima erat prima et sic d' alius p' r' sive eent iunior: et ita te sive antiquiores sive maioris reputationis sive minoris. **C**redibile tamen est quod divina ordinatio prescientia futuro: sortis prima cecidit super magistrum apertum futuro ad illud officium: et sic co sequenter de aliis ordinat sic dicitur fuit. **Nu. xxvi.** quod in divinatione tres per sortes ordinatio divina sortis sic cadebat per portio maior: tres pueniebat tribus h'nti maior: multitudo nem pro

ne psonarum: et minor hnti minor: sic d' alijs proportionabiliter: sicut in q' d' Pro. xvi. d. Sortes mittunt in sinu: sed a dno tpan. **P**orro si. **H**ic p' agitur de reliquis sacerdotibus que erant sibi significati fuerunt sacerdotel curati que s' b' ep'is: et s' m' eoz dispositio: ne debet i sibi commissis ecclesijs ministrare. **L**ca. XXV

Pris eorum: sic pcepit dominus de israel. **P**orro filiorum a levi que reliqua fuerunt de filiis amra erat subabel: et de b' lijs subabel iedeia. **D**e filiis quoque roobie pnceps iesias. **I**saaris vero filius salemoth: filius quoque salemoth iauadiath. **F**ilius quoque ieriau p' mus: amarias scds: iaciuel tertius: techmoa quartus. **F**ilius oqhel micha: filius micha samir. **F**rater micha: iesia: filius quoque iesie cacharias. **F**ilius merari: mooli et musi: filius ocau bennon. **F**ilius quoque merari ocau et soem et sachur et hebrei. **P**orro mooli filius eleazar que non habebat libros. **F**ilius vero cis heremihel. **F**ilius musi mooli eder et hierimoth. **I**sti filii levi s'nt domos familiarum suarum. **M**ise rutes et ipsi sortes contra fratres suos: filios aaron: coram dauid rege: sadoch et achimelech et principibus familiarum sacerdotalium et leuiticorum tam maiores quam minores: omnes sortel equiter dividebat.

Litur dauid et magistratus Ca. XXV exercitus segregaverunt in ministerium filios asaph et hemam et idithun: qui prophetarunt in citharis et psalterijs et cymbalis s'nt numerum suum: dedicato sibi officio servientes. **D**e filiis asaph: sachur et ioseph et nathania et asarela: filii asaph sub manu asaph prophetales iuxta regem. **P**orro idithun: filius idithun godolias sori iesias: et sabias et mathathias sex sub manu patris sui idithun: que in cithara prophetabat super sidentes et laudantes dominum. **H**emam quoque filius heman: bocciau mathama ocael sububel et hierimoth: ananias: anani: eliatha geddelthi et romethiecer: et iesbaccasa: mellothi orhir masioth. **O**es isti filii hemam videntes regem in sermonibus dei: ut exaltaret cornu. **B**editus deus hemam filios quatuordecim: et filias tres. **U**niversi sub manu patris sui: ad cantandum in templo domini distributi erant in cymbalis et psalterijs et citharis in ministeria domini iuxta regem: asaph videlicet et idithun et hemam. **F**uit autem numerus eorum cum fratribus suis que erudiebant canticum domini cuncti doctores ducati octoginta octo. **N**umero

Ne quis ecclesiastici ordinis gradum aut dare aut accipere presumat. **H**emini manu cito imposueris. **S**eruntque sortes per vices suas ex equo: tam maior quam minor: doctus pariter et indoctus. **E**gressus est sortis prima ioseph: qui erat de asaph. **S**ecunda godolie: ipsi et filii eius et fratribus eius. **T**ertia sachur filius et frater eius. **Q**uarta isari filius et frater eius. **Q**uinta nathanie filius et fratribus eius. **S**exta bocciau filius et fratribus eius. **S**eptima isre bela filius et frater eius. **O**ctava osaiet filius et fratribus eius. **N**ona mathanie filius et frater eius. **D**ecima semeie filius et frater eius. **D**uodecim. **U**ndecima egrabel filius et frater eius

C Cantores tres

Igitur dauid. **H**ic p' agitur de distinctio et ordinatio cantorum. **C**irca quod sciendum quod fuerunt tres principales cantores. **I**saia: ph et hemam et idithun. **I**sti. **S**. vj. c. vocat et ha. **D**e filiis autem istorum trium instituti sunt. **X**iiij. cantores: et quibus eorum sub se habebat. **X**v. enim associates: et deserviebant ordinate. **X**iiij. hebdomadarii sacerdotum supra dicitur: ita quod s'nt de istis. **X**iiij. exercebat officium suum cum primo hebdomadario: et scds cum scdo: et sic de alijs. **E**t de istis. **X**iiij. cantorum quatuor fuerunt de filiis asaph: et sex de filiis idithun. **E**t. **X**iiij. de filiis hemam. **I**nstituti sunt autem isti. **X**iiij. cantores per sortes que eent prima et scds: et sic p' r' ita quod non sunt ordinati s'nt ordine patrum vel etatibus: sed super quem cadebat sortis prima ille erat primus: et sic d' alijs sic dicitur est de doctoribus ca. pcedenti. **E**t his dicitur per ista pauca excepta que discurrent.

Qui prophetaret. **H**ic p' agitur de prophetis canerent: ut colit exponit. **H**ebrei do dicitur quod dicitur canerent instrumentum: musice fiebat super eos spiritus domini et prophetabat: sic dicitur de heliseo. **I**ij. **R**eg. **I**ij. **P**orro idi. **S**i. **S**upple s'nt que sequuntur: **I**di thun iste fuit filius primi ita quod est nomen equocum ad preem et filium: et eodem modo dicitur de hemam. **C**um subdit: **H**emam quoque filius hemam. **I**dem t'elre. **I**. **P**he. **Q**ue quod hodie dicitur. **P**haoli appellabat vides: ut h' i. **R**eg. **I**x. dicebant autem isti p' he: quod canebat prophetas vel que habebat spiritum prophetie: ut dicitur est. **S**.

Ut exal. cor. **I**. ad h' laudabat deum ut ipse exaltaret fortitudinem et potentiam regni domini. **E**t p' h' dicitur videntes regem: quia orabant pro rege et eius regno. **A**lii hebrei exponunt h' d' de rege messia que adhuc iudei expectant et per cuius adventum ut dicitur: cantores deum orabant in eius adventu sperant super omnes gentes elevari et eis dominari: sed h' s'nt impletum in adventu domini nostri iesu christi sic dicitur fuit diffusum. **I**. **R**eg. **I**. c. super finem canticum ane. **M**isertus et sor. **H**ic sine acceptatione generis vel etate seu alteri conditionis. **C**redibile est tamen quod sortes cadebant ordinatio divina s'nt aptitudinem personarum ad officia sua: sicut dicitur est de doctoribus et sacerdotibus capi. pceden.

Horaliter. **I**gitur dauid. **H**ic agitur in speciali de cantoribus que ordinatio in suis officijs distinguit per. **X**iiij. vices sibi succedentes. **S**ic et ordinatio principalium sacerdotum que hebdomadarii dicebant. **E**t quoniam illi figura fuerunt episcoporum: id est per ordinatio cantorum significat quod in nova lege sic in quilibet ecclesia cathedra li pestunt episcopi: sic in ea peste debet vni cantor alijs in choro cantantibus: propter quod pcedit in aliquibus ecclesijs nominat.

Doraliter

Cantores tres

Doraliter

Divisiones autem ianitorum etc. Ca. XXVI
b **S**elemie. Qui interpretat reddente dno et si-
gnificat ordinem apostolorum et primorum doctorum: quibus
orientalis porta. i. primitiva commendat ecclesia: quibus antiquorum
patrum redditae sunt permissiones. b **Z**acharie. qui memo-
ria dñi interpretat: et significat doctores gentium: quia a primis
predicatoribus ad predicandum ordinati sunt. Unde orantibus
a **Act. 13. a** ap̄t̄is et ieiunantibus: ait spiritus sanctus. Segregate michi paulum
et barnabam. c **O**-
bededom. Rubeus qui
in servitute erat gene-
rati: et rubore sangui-
nis xpi perfusi: rea-
tus suum in spatulo ha-
buerunt: recte per con-
descensionem magistro-
rum reducunt ad gra-
dum pristinum. unde
i. **Cor. 9. c** Paulus: Sim seruus
me feci ut omnes lu-
crificarem.

Ad austrum.

Ni. dely.

Ca. XXVI

Divisiones autem ianitorum. hic
sequenter agitur de
ordinatione ianitorum
et sacrifarum: et primo
de ianitoribus. secun-
do de sacrificiis seu cu-
stodibus: ubi: Porro
achias. Circa primam
sciendum quod divisiones
ianitorum seu ordines
non accipiuntur secundum
ordinem sacerdotum: sicut
accepti sunt ordines
doctorum et cantorum: ut
dictum est superius sed
secundum ordines portarum.
Erant autem in atrio tem-
pli ubi erant istae por-
tarum quattuor introitus
secundum quattuor partes or-
bis. i. porta orientalis
ex qua parte erat ingres-
sus templi. et occiden-
talis ex qua parte erat post-
erior templi quae dice-
batur sanctus sanctorum:
et porta aquilonaris et
australis quae erant ex la-
teribus templi. igitur secundum
istal quattuor partes
dispositi sunt ianito-
res per sortes videlicet
quae custodirent portam
orientalem: et quae occiden-
tales: et quae aquilonares:
et quae australes: et quod.
Et his dictis partibus
paucis exceptis quae dis-
current. b **Q**uia
benedixit illi dominus.
Istud ponitur ad osten-
dendum rationem quare iste
obededom ita multi-
plicatus erat in plebe
ut tangitur in textu. iste
enim primus doctorum fuit
ille obededom: in cuius
domo posita fuit arca
domini: ut habetur. ij. **Re-**
gum. vi. propter quod dominus
benedixit obededom
et omnem

Divisio
Istae ianiti

Istae tosa

duodecim. **D**uodecima asabie filius et fratribus
eius duodecim. **T**ertiadecima subabel filius et fra-
tribus eius duodecim. **Q**uartadecima mathathie
filius et fratribus eius duodecim. **Q**uintadecima hie-
rimoth filius et fratribus eius duodecim. **S**extadeci-
ma ananie filius et fratribus eius duodecim. **S**eptimadeci-
ma iesbocasse filius et fratribus
eius duodecim. **O**ctadecima anani filius et
fratribus eius duodecim. **M**onadecima mellothi fi-
lius et fratribus eius duodecim. **V**icesima eliatha fi-
lius et fratribus eius duodecim. **V**icesima prima othir
filius et fratribus eius duodecim. **V**icesima secun-
da godollathi filius et fratribus eius duodecim. **V**i-
cesima tertia maciuth filius et fratribus eius duode-
cim. **V**icesima quarta romathiezer filius et fra-
tribus eius duodecim. **C**a. XXVI

Divisiones autem ianitorum de choritis
mesellemia filius chore. **B**e filius a-
saph filii mesellemie: zacharias pri-
mogenitus iadibel secundus cabadi-
as tertius: iathanabel quartus: abila quintus: io-
hanan sextus: elioenai septimus. **F**ilius autem obe-
dedom semeias primogenitus: iozabad secundus:
iohaa tertius: sachar quartus: nathanael quin-
tus: amihel sextus: isachar septimus: phollati
octavus: quia benedixit illi dominus. **S**emeie autem fi-
lius eius nati sunt filii perfecti familiarum suarum. **E**rant
enim viri fortissimi. **F**ilius ergo semeie othni et ra-
phael et obediel: cabad et fratres eius viri for-
tissimi. **H**eliu quoque et samathias. **O**es hi de
filiis obededom ipsi et filii et fratres eorum fortis-
simi ad ministrandum sexaginta duo de obede-
dom. **P**orro mesellemie filii et fratres eorum ro-
bustissimi decem octo. **B**erthosa autem. i. de filiis
merari sechzi princeps. **N**on enim habuerat primo
genitum: et idcirco posuerat eum pater eius in prin-
cipem: helchias secundus: tabelias tertius: za-
charias quartus. **O**mnes hi filii et fratres ho-
a **C**ustodes ecclesie qui ad baptismum singulorum fide explorant.
sa tredecim. **H**i sunt divisi in ianitores: ut sem-
per principes custodiarum sicut et fratres eorum mi-
nistrarent in domo domini. **D**isse sunt ergo
a **Q**uia non est personarum acceptor deus: quicumque enim opera-
tur iustitiam acceptus est illi.
sortes ex equo: et parvis et magnis per famili-
as suas in unquamque portarum. **C**ecidit igitur fors
orientalis selemie. **P**orro zacharie filio eius viro
a **Q** gentilitas infidelitate frigida: sed ex eis plurimi ad fide
veniunt. b **S**eruens.
c septentrionalis. **O**bededom vero et filius eius

et omnem domum eius: ut dicitur ibidem. i. multiplicando eum in plebe
maxime masculina et in bonis spiritualibus et temporalibus. c **S**e-
chzi princeps etc. **Q**uod exponitur vno modo sic quod istud ponitur res-
pondendo tacite questionibus. **D**icunt enim quod iste sechzi erat parvi
valoris: et idcirco posset quare pater eius constituit eum principem
in domo sua. **E**t respondetur hic quod hoc fuit eo quod non habuerat primo
genitum sed istud non videtur valere: quia saltem iste sechzi fuit primo
genitus eius vel alius: propter quod alio modo exponitur ad contrarium: vide-
licet quod iste sechzi fuit valentior aliis fra-
tribus suis: propter quod pater fecit eum prin-
cipem inter eos. **Q**uius non est senio: sicut
dauid fecit de salomone et plures alii re-
ges qui fecerunt sibi succedere in regno iu-
nioribus. et propter hoc dicitur: **N**on enim
habuerat primogenitum. **S**upple quod est ali-
cuius valoris seu reputationis: et talis
modus loquendi bene invenitur alibi in scriptu-
ra. e **C**onfite sunt ergo sortem. sine acce-
ptione etatis vel generis: sicut dictum est
de cantoribus ca. p̄ce. f **P**orro zacharia
filius eius etc. **H**oc dicitur ad reddendum rationem
quare fuit positus princeps in porta septen-
trionali sicut patet supra in orientali: quia non fuit
sic de aliis portis quod pater et filius essent
principales in duabus portis aliis.

In qua parte
Moralit. a **D**ivisiones autem ia-
nitorum autem ordinatio et distinctio non acci-
pitur secundum distinctiones hebdomadario-
rum seu principalium sacerdotum sicut est dictum
de distinctionibus cantorum: sed accipitur
secundum distinctiones portarum quae fuerunt ad
quattuor partes principales orbis: propter
quod iste portae non fuerunt in templo in quo
erat nisi vno solus introitus. i. in parte
orientali sicut fuerunt in muro atrii. **I**gitur alle-
gorice per portam orientalem figuratum fuit ba-
ptismi sacramentum eo quod est ianuam aliorum sa-
cramentorum: de qua porta dicitur **I**oh. ij. a. **N**i-
si quis regnat fuerit ex aqua et spiritu non poterit
introire regnum dei. **P**er occidentalem vero
portam significatur extrema unctio quae est sa-
cramentum eventum de hoc mundo. **P**er aquilonarem
vero portam significatur penitentia sacra-
mentum quod respicit et desinet peccata commissa.
Piere. j. c. **A**b aquilone patet deus malum.
Per portam autem australem significatur sacra-
mentum eucharistiae quod est sacramentum amoris
eo quod ab austro procedit calor servoris si-
gnificatur servorem dilectionis. **I**gitur secundum
portas istas possunt distingui ianitores.
Portam enim orientalem observant quae gratia ba-
ptismalis custodiunt. **O**ccidentalem vero portam
quae unctio extremam devote suscipiunt.
Portam aquilonarem quae peccata commissa per penitentiam
diluunt. **A**ustralem vero portam quae frequenter
et devote eucharistiam recipiunt. **M**oralit
autem possunt distingui portae ac etiam ianito-
res. **O**rientalis porta dicitur potest homo ori-
tus: occidentalis autem eius obitus. **A**quilonaris
vero adversitas: tunc: australis autem
prosperitatis status. **P**ortam igitur orienta-
lem custodiunt illi qui utilitatem suae origi-
nis considerant ut humiliter. **P**ortam
autem occidentalem qui certitudinem mor-
tis future et incertitudinem hore iugiter me-
ditantur ne improvisi ad mortis iudicium
evocentur **B**erthosa. **H**omo certus
est quod morietur: sed ubi quando vel quo
modo incertum est: mors ubique te expectat
sed si sapiens fueris ubique morietur
pectabis. **P**ortam autem aquilonarem
custodiunt qui in adversis armis pati-
entiae continue se munitur ne per impa-
tientiam frangantur. **P**ortam autem
australem observant qui semper solliciti
sunt ne in prosperis per superbiam ele-
ventur.

Ad austrum. Australis porta si-
gnificat iudicā plebe lege et prophetis
illuminataz: calori fidei et lumini sapi-
entie percipiēdo vicinā. **b** Ad occi-
dentē iuxta po. Per occidentāle pla-
gā finis mundi significat: in q̄ erit pse-
cutio antichristi et abundabit iniqui-
tas et refrigescet charitas multorum.
Duius porte ianitores sunt doctores
ill' p'p'is: q̄ ecclesiā docēdo et exhortādo
roborāt. **U**n sēphphima hūil' v' cāpe-
stris et chosa diuinās interpretat. **D**ui-
liabit enī in psecutione ecclesiā: et in cā-
po lasciuia erit dissoluta. Sed i psecro-
rum actione eleuata q̄ diuis p' signat
eloquijs. vñ: **C**lausi sunt sermones v' f
q̄ ad p'finitum t'ps. **c** **L**euite sex.
Senari' bonuz opus ministerioz dei
significat: q̄ternari' euangelicā doctri-
nā et pncipaliū s'utum plenitudinē.
d **B**ini et bini. Ianitores binos
et binos dicit esse i cellul atqz in via: qz
siue in cellulis cordis sui curam gerāt
siue i via exteri' s' bñ dei exponāt: duo
pcepta charitat' et regulā vtriusqz testa-
menti oīno seruent. **e** **F**ilij moysi.
Qui p'cipue a dauid honorabāt s'm
iosephū et sup thesauros cōstituti erāt:
doctores de iudeis significat: q̄bus or-
namentū ecclesiē. i. decor aīe cōmendat.
f **F**rater qz ei' eliezer. Ostendit
donaria pncipiū thesauros esse scōz q̄
em' hostib' auferebāt i supellectilē tem-
pli donabāt. Quicūqz em' bñ laborās
aliq̄d s'utit v' boni opis acqrit: deo nō
sibi bñ attribuat. vñ: **N**ō nob dñe nō
nob s; nō tuo da gliaz. **g** **I**saari-
tis. **D**i sūt q̄ i ecclesiā hūillē et obedien-
ter: q̄ a magistris audiūt: deuota mēte
suscipiūt: et q̄ lingua nō pnt faciēdo do-
ctrinā s'utum ostendūt. **h** **I**sraēli-
trās ior. **I**sraēlite q̄ trās iordanē pos-
sionē accepit: significat eos q̄ me-
dlocitate p'tēti arcē s'utum: turbulētiāz
hui' seclī trāscēdēdo nō appetūt: s; tñ
mādata dei ope exercere nō negligūt.
Quia s' nemo hec agit nisi dono dei
his p'posit' d'z ee asabias. i. faciēte dño
vt dicat cū p'p'ha: **D**ia opa nra opat'
es i nob. **i** **H**ebzonitaz at pn.
In hebrō cepit dauid regnare: q̄ signi-
ficat eos q̄ bñ puerfari incipiunt: et da-
uid i vita sua parāt regnū: hebronitis
ierias. i. timēs dñm: pnceps ē: qz initi-
um sapiētie timor dñi. **H**ebzon s' in-
terp'tat' p' iugū: q̄ enī timet p'ficat vt a-
mer: et foras mittat timorem.

Ni. de lyra Non est
* **A**d q̄ pte do. erat se. p'cili.
Istud inducit ad ostēdēdū q̄ in illa p-
te req̄rebat magna custodia: qz ibi tra-
ctabāt senes seu iudices ordiarij nego-
cia cōsa et determinābāt dubia: et iō sors
illa cecidit sup obēdēdo: q̄ erat hō va-
lēz et potēs: eo q̄ bñdiperat eū dñs: vt
p'dictū ē. **b** **A**d oriētē s' le. sex.
qz illa porta erat añ ingressū tēpli: et iō
req̄rebat ibi magna custodia. **c** **E**t
vbi erat p'ci. **I**bi enī duplicabāt cu-
stodēs: qz req̄rebat maior custodia ra-
tione p'dicta. **d** **H**ystice exponēdo por-
tas p'dictas s'm sensū allegoricū: porta
oriētāl signat xpi incarnationē: qz tūc vī-
sitauit nos oriēs ex alto. **O**ccidētāl ei'
passionē: qz tūc occidit sol iusticie: i. cu-
lus signū sol obscurat' fuit i meridie.
Aqlonar' ei' resurrectionē: qz tūc xps
rediit ab

quia ibi fuerūt pphete et apostoli.
a **a**d austrū in q̄ pte dom' erat senio
b rū p'ciliū. **S**ephp'hima et chosa ad
occidētē iuxta portā q̄ ducit ad viā
a **q**z i p'p'io erit iudiciū in quo sancti ascen-
dent ad regnū celozum. **b** **C**ōcordia duozū
testamentozū significat.
a **s**cēsiōis: custodia p' custodia. **A**d
c oriētē vō leuite sex: et ad aqlonē q̄t
tuoz p' diē: atqz ad meridiē: s' i die
d q̄ttuoz: et vbi erat p'ciliū bini et bini
e **I**n cellul' qz ianitoz ad occidētē/
q̄ttuoz i via binioz p' cellulas. **A**d
septētrionē vō et meridiē q̄terni p'
dies singlos mutabāt. **E**t ad basi-
licā p'ciliū ad occidētē bini: hñtes
subiectos alios i via: binioz p' cel-
lulas. **H**e sūt diuisiōes ianitoz si-
liozū chore et merari. **P**orro achi-
a **i**n xpo sūt oēs thesauri sapie et scie q̄ ait:
Mūciabo nomen tuū fratribus meis.
as erat sup thesauros domus dñi
ac vasa scōz. **F**iliū qz dā: filij ger-
soni. **B**eledā pncipes familiarū le-
dan et gersoni ieheli. **F**iliū ieheli
cathan et iohel frēs ei' sup thesau-
ros dom' dñi. **A**mmramitis et isa-
aritis et hebronit' et ozielitib': **S**u-
e babel aut fil' gerson filij moysi: p'
f posit' thesauris: frat' qz eius elie-
zer: cuius fil' raabia: et hui' fil' a-
saias: et hui' fil' iorā. **H**ui' qz fil'
g als iehzi.
gechzi: s; et hui' fil' selemuth. **I**pse
selemuth et fratres eius sup thesau-
ros sanctozū q̄ sanctificauit dauid
e rex: et pncipes familiarū et tribuni
et cēturiōes et duces exercit' i d' bel-
lis et manubijs p'lioz: q̄ p'secraue-
rāt ad instauratiōē et supellecti-
f lē tēpli dñi. **H**ec at vniuersa san-
f ctificauit samuel vidēs: et saul fili-
g us cis: et abner fil' ner: et ioab fil' s'
g saruie: **O**ēs q̄ sanctificauerāt ea
g p' manū salemuth et fratru ei'. **I**sa-
h **a** **r**arius meus vel mons: vel possessio. i.
sup quaz requisicit dominus.
aritis vero p'erat chōnenias et fi-
lij eius ad opa forinsecus sup isrl':
i ad docēdum et iudicandum eos.
k **P**orro de hebronitis asabias et
k frēs ei' viri fortissimi mille septin-
l genti p'erat isrl' trās iordanē con-
l tra occidentē in cūctis operibus m-
i dñi et in ministeriū regis. **H**ebro-
n itaz autē pnceps fuit hierias s'm
familias et cognatiōes eoz. **Q**ua
n dragesimo anno regni dauid re-

rediit ab iser' tūqz ab aqlōe: d q̄ d: **D**ie
re. j. c. **A**b aqlōe pādet omne malū. **A**u-
stral' ei' ascēsiōē sic in puncto australi
sol visibil' ē i sua maiori altitudine: p' ista
em' q̄ttuoz xpi mysteria habem' i tēpli
ad atriū ecclesiē militatis: vt p' hec postea
accedam' ad templū ecclesiē triūphātis.
Scōm s'ō sensū moralē porta oriētā
lis d'signat hūane origis vilitatē. **P**or-
ta occidentalis morū p'pinqtatē. **P**orta
aqlonaris infernal' supplicij s'uitatē: qz
ab aqlone pandet oē malū vt. s. dicitū ē
Austral' s'ō celest' gaudiū imēsitatē: qz
ibi sol iusticie lucet i sua s'uitate. **P**er p' si-
deratiōēz ei' istoz q̄ttuoz resilit hō a pec-
cato et incipit bonū opari et sic p' ista q̄ti p'
q̄ttuoz portas h'z introitū ad atriū mili-
tantis ecclesiē p' p'icipationē meritoz: vt
sic vlteri' trāseat ad atriū triūphāt' ec-
clesiē p' adeptiōēz p'mioz. **d** **P**oz-
ro achias. **D**ic p' n' agit de ordiatiōē
sacristaz et p'fectoz: et p'mo agit de sacri-
stis. scōdo de p'fectis / ibi: **I**saaritis. sacri-
ste aut dicebantur illi qui custodiebant
vasa diuino cultui deputata et sacerdo-
tū ornāmēta: et ea q̄ erāt in sacrificijs et
cultui diuino necessaria: et auz et argētū
et silia q̄ ex deuotiōē fuerāt dño p'secra-
ta. et p'z s'ra v'qz ibi: **e** **Q**ue scisti-
cauit dauid etc. et duces exercit'.
qñ em' habebāt victoriā solennē: p'ciosa
q̄ ibi repiebant i p'da pncipes bellatoz
offerebāt v' p'tē eoz p'secrādo diuino cul-
tui: ita qz nō possent alijs v'sib' applica-
ri: et h' legit esse factum a tpe moysi: qñ
diuic' madianit' pncipes exercit' q̄cqd
auri iuenerūt i p'da cōsecrauerūt dño: vt
h' **A**u. xxxi. i. fi. **f** **H**ec at vni. san-
sa. **H**oc nō refert ad ea q̄ fuerūt scificā-
ta vel p'secrata domino p' dauid et bel-
latores suos q̄ fuerūt post saul: s; ad ea q̄
fuerūt scificata et cōsecrata domino ex
p'dis victoriāz q̄s habuerūt saul et pnci-
pes ei'. **g** **E**t ioab fi. sar. istō refer-
tur ad t'ps dauid: cui' militie pnceps fu-
it ioab. **h** **I**saaritis s'ō. **D**ic p' n' agit
de p'fect' in opib' exteriorib'. et h'
q̄ d' d'z: **i** **A**d opa forinsecus sup
isrl' etc. **A**liq̄ em' de leuit' sciētes legem
fuerūt ordiati ad docēdū pplm in locis
distantib' a hierlm et ad determinādum
dubia i q̄b' simplices dubitabāt. **h**
brei tñ aliē exponūt q̄ d' d'z: **A**d opa
forinsec' sup isrl' etc. dicētes. q̄ isti le-
uite fuerunt ordinati ad h' q̄ cederent
ligna cedrina i libano: et ad adducēdūz
ea in hierlm: s' i ad abscindēdos lap-
des de mōtib' p' repatiōē eoz q̄ in tē-
plo vel circa tēplū essent renouāda vel
de nouo edificāda: et q̄tū ad h' dicit' do-
ctores et iudices: qz p'erat oparijs et di-
sponebāt qd eet agēdū et puniebāt trās-
gressores mādatoz suoz. **k** **P**orro
de hebrō. i. de leuit' d'icētib' ab he-
bron: de q̄ dicitū ē. s. **l** **P**reerat il-
trās ior. vbi habitabāt due trib' et di-
midia. **m** **I**n cūct' opib' do. etc.
erāt em' ibi aliq̄ vinee et agri dño cōse-
crati qz puer' cedebāt i misteriū tēpli:
erāt etiā ibi aliq̄ reddit' et puent' p' re-
ge colligēdi: et i vtroz officio erāt ibi
instituti. **n** **Q**uadragesimo an-
re. da. re. sūt. i. p'dicte numeratiōes et
distinctiones leuitarū facte fuerūt qua-
dragesimo anno regni dauid q̄ fuit vl-
tim' ann' .s. vite sue: istud aut h' exp'm'e
qz numeri et ordines bellatoz q̄ p' nun-
tur ca. sequenti fuerūt a pncipi' regni
dauid

Moraliter
Diuisio

E **F** **H** Ilij zc. XXVI
a **¶** Mo ere. i fa.
Quia supponente
ira turbat e nuer. nec iuxta
euerut distributi misteria.
Ni. de ly. **Sup**

***** David. **¶** Quod pte ex h q asa
bel frater ioab noiat pnceps
i qrtia turma: z tñ ipe fuit occi
sus circa pncipiũ regni dauid
cũ adhuc eẽt pteio in domũ
dauid: z domũ saul de regno:
vt habet. i. Reg. ij.

H **Ca. XXVII.**
Ilij aut isrl. **¶** Dic
cõsequẽter describit
ordinatio ppli ad regem z ad
deũ. tũc em pplis e bñ ordiat
qñ e obediẽs regi: z rex diuie
volũtati. talis at fuit dauid: et
in pncipio regni sui facta fuit
ista ordinatio: vt dictuz e pte.
ca. tñ põit h qsi p modũ repe
titiois: qz voluit silem ordina
tionẽ eẽ in regno filij sui salo
monis. **¶** Circa qd pmo ponit
ordinatio militarũ. scdo popu
larũ/ibi: Porro tribubus. ter
tio familiarũ/ibi: **¶** Sup thesau
ros aut regl. **¶** Circa pñũ scien
dũ qd dauid distingit milites p
rij. cohortes: z i qualibet erãt
xxiij. milia bellatoz: ita qz pri
ma cohors erat cuz rege pmo
mese pata ad resistẽdũ adusa
rijs vl ad sedãdũ pplm si aliq
seditio oziret. z scda cohors i
scdo mese: z sic de alijs psequẽ
ter: tñ qñ iminebat belluz vbi
oportebat pgregare maiozes
exercitũ oẽs. xij. cohortes erãt
pate vt eẽnt cũ rege. **¶** In ordie
igũ istaz cohortũ ondit h qd
fuerit pnceps i pma cohorte:
z qd in scda: z sic de alijs. z pte
lra ex dictz paucis exceptis.

b **¶** Prime turme. i. pme
cohortũ militũ. **c** **¶** Iso bo p
erat si. iste supra. n. ca. vocat
iesbaan: ista noia varianẽ (sic
frequentẽ de pprũs hebraicis
dictũ e) in pncipio vel in fine.
d **¶** De filijs pha. de q tri
bu erat dauid: z id voluit istũ
honorare nũ solũ. pp̃ pbitatẽ
sz pp̃ tribũ idẽtatẽ. vñ h dicit:
e **¶** Princeps cũ. pn. qd
nũ solũ pferat pme turme: imo
etiã pncipes aliaz. n. turmaz
erãt sub eo. **f** **¶** Preerat at
tur. ipi. i. s. banaiẽ g **¶** Ami
zadab fi. ei. i. s. sub pte: z qñ
pñ nũ poterat itẽdere qz erat
regl. cõsillarũ: vt habet. s. ij.
ca. **b** **¶** Quart. mẽ. zc. ex
q pte q ista ordinatio militũ
facta fuit viuẽte adhuc acabe
le. **i** **¶** Et zabedias filiũ
ei post eũ. qz azabel paz vi
it occisus circa pncipiũ regni
dauid: vt hẽ. ij. Reg. ij. ca.

k **¶** Porro tri. **¶** Dic pñr de
scribit ordinatio pplarũ: z ac
cipiẽt om tribus: qz cuilibet p̃
ra vnũ pfectũ ex pte regl. q le
uaba: eũ ad puidẽdũ regl z
domu

¶ Ultima. s. Inuenti sunt quo oia disposuit z salomoni om
censiti sũt: z inuẽnti sũt viri fortissimi in gaser
nia que facienda erant exposuit.
galaad/ fratresqz ei robustioris etatis duo mi
a **¶** Apostoli z apostolici viri.
lia septingenti principes familiarũ. **¶** Preposuit
aut eos dauid rex rubenitis z gadditis z dimi
diẽ tribui manasse: in omne ministeriũ di z regl.

L **¶** Ilij autẽ israel fm **Ca. XXVII.**
numerũ suũ pncipes familiarũ tri
buni z ceturiones z pfecti: qui mi
a **¶** ppo. b **¶** Ordines scz. c **¶** Ad deũ.
ministrabant regi iuxta tũrnas suas: ingrẽdien
a **¶** Ad pdicandũ. b **¶** Benignitatis.
tes z egrẽdientes p singulos menses in anno:
¶ sicut supra.
vigintiquattuor milibũ singuli p̃erant. **¶** Prime
turme i pmo mese: isboaz p̃erat filiũ cabdibel/
z sub eo vigintiqtuor milia. **¶** Be filijs phares
pnceps cũctorũ pncipiũ i exercitu mese pmo:
¶ Secũdi mēsis habebat turmã dudi aobites/
z post se altez noie macelloth: q̃ regebat pte ex
ercitus: vigintiqtuor milia. **¶** Bux qz turme ter
tie in mese tertio erat banaias filiũ ioiade sacer
dotis: z in diuisione sua vigintiquattuor milia.
¶ Ipse e banaias fortissimũ inter triginta: z sup
triginta. **¶** Preerat aut turme ipiũ amiãadab fi
lius ei. **¶** Quart. mese q̃rto asabel frater ioab/ z
zabedias filius ei post eũ: z i turma eiũ vigin
tiqtuor milia. **¶** Quint. mese quinto pnceps sa
maoth iecarites: z in turma eius vigintiqtuor
milia. **¶** Sext. in sexto mese hira filiũ acces the
cutes: z in turma eiũ vigintiqtuor milia. **¶** Se
ptim. mese septimo/ helles phallonites d filijs
ephraim: z in turma eius vigintiqtuor milia.
¶ Octau. mese octauo sobochai v sathites de
stirpe sarai z in turma eiũ vigintiqtuor milia.
¶ Non. mese nono/ abiecer anathothites de fi
lijs iemini: z in turma eiũ vigintiqtuor milia.
¶ Decim. mese decimo/ marai: z ipe nethopha
thithes de stirpe sarai: z in turma eiũ vigin
tiqtuor milia. **¶** Undecim. mese vndecimo bana
ias pharathonites de filijs ephraim: z in tur
ma eiũ vigintiqtuor milia. **¶** Duodecim. mese
duodecimo holdai nethophathites de stirpe
gothoniel: et in turma eiũ vigintiqtuor milia.
¶ Porro tribub. p̃erat i isrl. Rubenitũ dux elie
cer/ filiũ cechu. **¶** Symeonitũ: dux saphathias fi
liũ macha. **¶** Leuitis: asabias/ filiũ chãuel. **¶** Aaro
nitũ: sadoch. **¶** Judaitis: heliu frat dauid. **¶** Isa
charitũ: amri filiũ michael. **¶** Zabulonitũ: ielmaias filiũ abdiẽ: Neptaliti
bus hiermoth filiũ ociel. **¶** Filijs ephraim osee: filiũ ocaũu: **¶** Bimidiẽ tri
bui manasse iobel/ filiũ phadaie: z dimidiẽ tribui manasse in galaad/
iaddo/ filiũ cacharie. **¶** Beniamin aut iasibel/ filiũ abner. **¶** Ban vno egribel
filiũ hieroã. **¶** Hi pncipes filioz isrl. **¶** Moluit aut dauid nũerare eos a vige
tiãnis inferi: qz dixerat dñs vt multiplicaret isrl qsi stellas celi. **¶** Ioab fi
liũ saruiẽ cepat nũerare: nec cõpleuit: qz sup hoc ira dei irruerat in isrl: o
a **¶** Annales libz a fascibus dictos in qbus regũ vel consulũ acta scribuntur.
z idcirco numerus eoz q fuerãt recẽsiti nõ est relatus in fastõs regl da

domui ei: z ostẽdit h qd cuilibet
bet tribui p̃erat. z pte lra vlt
ibi: **¶** Moluit aut da. ali
qui libri habet: Moluit sz ma
le: qz ioab d mãdato dauid nu
merauit soluz pplm q poterat
ad bellũ pcedere: z b e a vige
tiãnis z supra: infra aut nõ
luit nũerare. cui? causa h dicit:
m **¶** Quis dicit. dñs. vt
mul. isrl qsi stel. celi. q. d. si
vix puerit nũerari viri pote
tes ad bellũ pcedere: mto mi
nus possent nũerari si cũ vix
nũerãret etiã pueri. **¶** Io
ab si. sar. ce. nu. vt hẽ. s. xij.
o **¶** Nec cõ. qz su. zc. licet
eũ ira dei post nũerationẽ ve
nerit sup pplm. vt hẽ. s. xij. tñ
ioab a pncipio nũeratiois h tñ
muit: ppter qd inuitus iuit ad
nũerãdũ: z magnã pte nũe
rare omisit z pp̃ h dicit qz ira
irruerat. i. aãqz totũ eẽt nũe
ratũ. **¶** Et idcir. nu. eoz
q fue. s. ioab. q **¶** Mo ere.
zc. i. i. libzõs d hac nũeratioẽ
regi traditos: qz ioab etiã de

¶ numeratis
¶ Poraz a **¶** Filij at isrl
¶ ordiationẽ militoz in do
mo dñi: h pñr ponit ordiatio
ministrãtũ regi i diũsio offi
cijũ regni sui. Et pmo põit oz
dinatio militarũ. scdo popula
ris. tertio familiarũ. Quãtum
ad pñũ describunt h. xij. pnci
pes existẽtes cũ rege p singu
los menses successiue: z qlibet
pnceps habebat sub se. xxiiij.
milia pugnatoz. **¶** Allegori
ce vno p istos. xij. pncipes signi
ficati fuerũt. xij. apli: de qb. d. z
p̃. xliiij. d. Cõstitues eos pñ.
sup oẽm terrã zc. Per. xliij.
milia pugnatoz sub qlibet pñ
cipe: significati fuerũt marty
res sci q anati aploz ex p̃lo
fortes facti sũt in bello. Et po
nit h nũer. determinãt. p in
determinãto. **¶** Nã martyres sũt
i maiozi nũero qz nũer. xxiiij.
milia p duodenãtũ multipli
cat: sic d angelis dñi. Daniel.
vij. c. **¶** Milia milia ministrãt
ei zc. Scdm eũ oẽs doctozes
d h loãntes: angeli sci sũt in
nũero mto maiozi: sic pleniũ
dicit sup Danielẽ. **¶** Por
ro tribu zc. hic describit ordi
natio pplarũ. pplis aut isrl p
rij. tribũ distinguebãt: h aut cu
ilibet tribui ad eiũ regimẽ vnũ
dux assignãt. h aut videt sig
nificari. q in bono regimine
¶ ppli christi.

¶ Etiamica
bad
¶ Astaraba/
dipe

¶ Astaraba
dipe

¶ Astaraba
dipe

¶ Astaraba
dipe

[Marginal notes on the right edge, partially cut off]

Sup the. Thesaur' xpi scia: sapia: stutes: ex his hono rat seruites sibi: his pficit acimoth q' interpretat fort' morte. doctria em viri p' patietia dinoscit. vn: Delioz e paties viro forti. Acimoth etia fili' adhiel q' interpretat p' me' de'. Quic' qd em scit stutu hnt deo attribuit. b' His aut the. Illi em veri salomonis thesaur' in vrbib' vicis z turrib' merito pferf: q' dignita te nois ionathe: z p'ris ei' o'gie fide pre fert z ope. Ionathas ei' donu di: roci as fortitudo d'ni. Qui ei' dono di' acci pit lumē scie z rectitudinez fidei fortie seruat in ope eccliaz dei curā nō imeri to accipit. c' Eri si. che. z. Eri adiutus d'no: Semelas audies d'nm. Zabdi as fruct' vebemes vl' abūdās. Qui eni audit pcepta d'ni ope miscdie ei' adiut: abundatē boni opis fructū pgregat in vitā eternā. d' Oliue/ ta z ficeta. In his oliue z fic' sūr: z si gnificat cer' scōz q' miscdie oleū hnt i pectore: z māsuetudis dulcedinē imoz talitate. Que stutes in cāpestrib' q' in ppatulo z p'ito sūt oibus: nec acceptio nē p'lonaz sz bone volūtatis rectitudi nē q' rūt auditorib' suis. e' Bala/ nā. Joas. Balanā qui interpretat h'ns gratiā: sup oliueta z ficeta p'stituit. Ex dei eni grā dat bonoz opez vbertas. Joas dō q' interpretat sperās vl' d'ni ro bur apothecas olei custodit. qz nemo p uenit ad p'miū nisi q' p' robur mēt' fidu cia spei tēdit ad celeste rgnū. f' Sa/ phat. Qui interpretat iudicauit: fili' ab di. i. patris grē: significat aplos alijs doctorib' electioe d'ni pfectos. q' d'z: Sedebit et vos sup duodecim sedes iudicātes. xij. trib' isrl. g' Sup ca/ melos zc. z sup asi. Deformia z im mūda sunt hec aialia: z significat gēti/ les pctō distortos z libidie imūdos: sz in regnū n'ri dauid venietes hnt magi stros vbil z iadias: q' spernētes p'ham z inanē fallaciā mūdi elegerūt simpli citatē euāgelij: tāqz hūiles z despecti. vn: Si qs videt inter vos sapies esse stult' fiat. h' Jahihel fili' acha. Cū ionathan fuit p'siliari' iahihel. i. re quies dei: fili' achamoni. i. spinaz: hic significat p'dicatores euāgelij q' de er/ rore gētilitat' z vitioz spinetis ad fidē pueri efficiunt requies dei. vn: Sup quē requiescet spūs me': nisi sup humi lem z quietuz z tementem sermones meos: i' Achitophel. Qui post/ ea cupiditate deprauat' cū absalon de necē dauid tractauit: z interpretat frater me' cadēs: vel irruēs vel tractās. Dic est iudas scharioth: qui inter aplos fa millaris d'no fuit: sed postea cū iudeis auaricia corrup' de morte ei' tractan do: ppetue mozt' ruinā meruit: q' etiaz p'm libū regū laqueo se supēdit. Pnt etia p' achitophel iudei significari: qui patrū p'rogatina aliqū charissimi z col locutioe dei fuere clarissimi: sz postea p' p'm auxilliū mozt' faciētes a romāis in p'pria domo sic achitophel. i. i hierlz extinci sunt. k' Chusi. i. ethiops z dauid fidelis p' oia gētiles signat de q' b' d'z: Populus quē nō cognoui serui uit mihi: in auditu aur' obediuit mihi. l' Post achitophel fuit ioiada. P'uaricate iuda nō remansit vacuus duodecim' loc': sz suc cessit cognoscēs gratiā di matthias humil' z fidelis: qui grāz quā dono dei pcepit humiliter seruauit. Interpretat eni ioia/ da sciens vel cognoscens. Banaias edificator d'ni. Quē eni grā dei in aplm elegit: agnitio sane fidei in ipsa dignitate soli dauit. Abiathar q' ad tps est inter cōsiliarios dauid: sed i ele ctione a d'no

ttione a d'no cū ioab p'tra salomonē deuiauit: significat eos qui dignitat' sue gradū quē a d'no pceperūt: cupiditate corrupti nō custodiūt (Hi eni a vero salomone si i carcere penitētie iuxta ti mozē achitophel pmanere noluerint) in ppetuū puniēdi sunt. m' Joab. i. inimicus signat eos ex qz p'sona d'z: Ad oia mā data tua dirigebar: omnē viam iniq'tat' odio habui quib' alibi d'z: Estote pfecti sicut pater vester celest' pfectus est. In/ terptat eni ioab: idem pater.

P's. 118. q
Dat. 5. g

Nico. de lyra

* numeratis ab eo rescidit p'tez p'ter eandē causam. p'p' quā dimiserat nume rare p'tem ppli. i. ne dauid nimis supbi/ ret ex maiori nūero sibi tradito. p'p' quā supbiā timebat ioab dei iraz venire sup pplm z regez: sicut dictū fuit. s. xxi. z. ij. Reg. xxiij. Alij aliter exponūt q' nume rus iste siue ppli nūeratio non fuit reda ctus in fastos regis dauid. i. i libris d' fa ctis dauid notabilib' z cōmēdabilibus: qz ista nūeratio nō erat ad dauid cōmē dationē sz mag' ad vituperiū. Fast' fa/ sti idē est qd' liber chronicalis: vt in he/ breo hic h'z: In h'bis diez regis dauid: sed p'ma expositio verior videt: qz ille q' scribit historiā vel chonica debet ita fi/ deliter scribere illa q' sunt ad vituperiū sic illa q' sunt ad laudem. z id' Iosephus reprobat Nicolau' antiocpenū q' scripsit facta herodis ascholonite omittēs ea q' erant vitupabilia. a' Sup the. Dic p'nr describit ordinatio familiaris. i. fa/ milie q' erāt in officijs dom' z i alijs ne/ gocijs cū d'z: Sup thesauros aut re gis. q' erāt in hierlm. Unde sequitur: b' His aut thesaur' q' erāt i vrb' bus. i. alijs a hierlm. c' Et in vic'. i. villis muro nō clausis. d' Et i tur ribus. i. fortalicijs p' regnū edificat' ad regni munitionē. e' Opi aut rusti/ co z agricolis. qz dauid habebat aliq' agros ex hereditate paterna z aliq's ex officio regio. f' Uinearū z cultu/ ribus: eodē mō exponat sic de agris. g' Cellis at vi. i. cellarijs vbi serua bāt vna. h' Sup oliueta z ficeta. vt colligerent fruct': z de oliuis fieret oleum z ficus seruarent' p' vsu hoim. i' Sup apothecas aut olei. i. cel/ laria vbi suabāt olei vasa. k' Sup came. ho vbil hirma. qz hirmaelite mel' sciūt nutrire z custodire camelos q' israhelite. l' Super oues qz zc. agarenī at hitabāt tm i tētorijs: z iō me/ li' poterāt custodire oues portādo hita/ cula sua de loco ad locū ad inueniēdū pa scua. m' Oēs hi pn. regl' d' d. i. diuī tiaz artificialiū: vt sunt aur' argentū ar/ ma z h'mōi: z naturalū d' q' p'nt hoies viuere vt sūt bladū vinū oleum aialia z h'mōi. s. enūerata. ad puidētiā enī bonā regl' nō solū p'tiet h're diuitias artificiales sz etiā naturales. An ioseph saluauit re gnū egypti p' p'gregationē bladi i hoze is regl'. n' Jonathā. h' p'nr agit de fāilia ipi dō magl' pinq' cū d'z: Jona/ thā at pa. da. p'siliari'. cui' cā s'dit: cū d'z: o' Uir pru. z l'fat'. ita q' ha/ bebat sapiāz inatā z acq'sitā. p' Ipe z ia. si. acha. erāt cū fi. re. i. honorati sic filij regl': hebrei exponūt aliē: Cum si lijs regl': ad ipsos nutriēdū z docēdū in moribus. q' Post achi. fuit ioia. qz achitophel suspendit se. vt habetur. ij. Reg. xvij. ideo iste ioiada successit sibi i officio. * populi xpiani cuibet ville notabili debeat vn' p'fidēs vel p' posit' assignari q' faciat inē hoies hoies iusticiā obseruari. a' Sup thesauros at regl' zc. hic exponit ordiatio fami/ f' ij * liaris. In

12. Re. 16. d

Dozaliter

16. d

19. d

23. d

66. a

7. a

17. g

meti figur' z enigmatib' designa- bantur uerba que uerus pacificus in ecclesia facturus erat: quomodo omnes nationes p fidem baptisimi in troitum in ecciaz habuerunt: qualis eccle: status esset futurus qlis scō rū pectio z in regno celesti remun- neritio cuiusq; p meritis reddēda p diuersas cellas z exedras: qz i re gn' dei māsiones mlte sūt. a ¶ Et leu. au. Neq; in Ero. in cōstru- ctōe tabernaculi neq; in Regū in edificatiōe tēpli vsq; i legunt factiōnes z leuiculi: nisi q; i tēplo cēla- tra facta narrat in cōfectiōe decē lasiū vbi leones z boues z cheru- sin: z palme sculpte narrant. Sed ieq; cherubin in similitudine qdrige tomata: s; tm q; duo cherubin fuis- sent fabricata: alis suis arcā tēgen- tia. Ezechiel autē iuxta flumiū cho- bar similitudo ostēsa est qtuor: aialū z hic aspect' eoz similitudo hoīs i eis: z. iij. pēne vni: z. iij. facies vni: et pedes eoz pedes recti: z plāta pe- dis eoz qsi plāta pedis vituli: z p' paucā: Similitudo vultus eoz facies hoīs: z facies leonis a dextris eoz qtuor: z facies aqle desup ipoz qd tuor. Et alibi: Quattuor facies ha- bebāt vniq; eoz: facies vna fa- cies cherub: z facies scōa facies ho- minis: z tertia leonis: z qrtā aqle. Sed z hoz z sequentiū expositionē in ezechiele nro put nobis donauit de' pstrixim'. b ¶ Oia inq; zc. Tradit hebrei exēplar tēpli z va- soz moyfi in mōte mōstrati ad iesū quēnisse: deide ad iudices z ad he- li z ad sa

Nico. de lyra

¶ Descriptionē por. que erat an introitū tēpli. b ¶ Et cel- dit aliq; q; pauimēto tēpli erāt cellaria ad reponēdū aromata z ali qua alia q; indigēt pseruari i frigi- do loco. alij autē dicūt q; ista cellaria intelligunt due māiones tēpli in- friores. c ¶ Et cenaculi. i. tētie māiones tēpli. d ¶ Et cubi. in adit' loca sunt vbi facebāt custodes tēpli. z fm heb. erāt quedā appēdi- tia iuxta murū tēpli exteri' ascēden- tia. xv. cubitis in trib' laterib' tēpli ses australi: aqilonari z occidēiali. e ¶ Et dom' ppi. i. scilicet vbi erat ppiatoriū. z de oib' istis di- ctū ē plen'. iij. Reg. vi. f ¶ Atri- ozi. erant enī ibi tria atria. i. atriu sacerdotū: atriu hoīuz mudoz: z atriu mulierū. g ¶ Et exedraz. id ē. camerarū. h ¶ In the. do. dñi. vbi reponēbant vasa sacra z vestes sacerdotales: z silia. i. ¶ Et in the. sanc. vbi reponēbāt illa q; erāt deo cōsecrata ad faciēdū neces- saria in tēplo z reparādū ea q; eēt reparāda. k ¶ Aurū in pō. zc. nō est intelligēdū q; dauid tradide- rit salomoni totū aurū z argētū qd in vasis fiedis tēpli erat necessa- riū: s; tradidit i scripto quātū pōd' aurū z argēti debebat poni i qlibet vase aureo z argēteo. l ¶ Sed z ad can. au. q; decē fuerūt cādelā- bra aurea in templo salomonis: vt hē. iij. Reg. vii. i fine. m ¶ Au- rum quoz

dauid salomoni filio suo descriptionez a portic' z tēpli: z cellarior' z cenaculi et b cubiculoz in aditis: z dom' ppiatio- c nis: necnō z oim q cogitauerat atrioz z d exedrarū p circuitū in thesauros dom' b dñi: Et in thesauros scōz: diuisionūq; i sacerdotaliū z leuiticaz i oia opa dom' a ¶ facta in honorem. dñi: z in vniūsa vāsa misterij tēpli dñi: a ¶ in quo sapiētie splēdor signatur. aurū in pōdere p singula vasa misterij: h a ¶ in quo nitor p dicationis. b ¶ sicut deus diui- sit singulis prout vult. argēti qz pōdus p vāsoz z opez diuer- sitate: sed z ad cādelabra aurea z ad lu- cernas eoz aux p mēsurā vniūscuiusq; cādelabri z lucernaz: sūr z i cādelabr' argēteis: z in lucernis eoz p diuersita- te mēsurę pondus argēti tradidit. Au- m a ¶ de mensa ppositionis in Ero. satis diximus. rū qz dedit i mēsas p dōsionis p diuer- sitate mensarum. Sūr z argentū i alias n a ¶ hec oia plene in Ero. exposita inuenies. mensas argēteas. Ad fūscinulas qz et p hialas z thuribula ex auro purissimo a ¶ sūt leuiculi z leones fortes. i. z fortiores ali' sen- su ali' nitorē p dicationis argentei. a et leuiculos aureos p qlitate mēsurę o pōdus distribuit i leuiculū z leuiculū Sūr z in leones argēteos diuersū argē p ti pōdus separauit. Altari autē i qado- q lebat incēsus aurū purissimū dedit: z vt a ¶ hec qdriga in Ezechiele exposita est. b ¶ sciētie pulchritudo hec ē noticia sacramētoz dei thron' ei' et requies. vñ: Qui sedes sup cherubin māifestare. ex ipo fieret similitudo quadrigę cherubi- extēdentū alas z velantiū arcā seder' b dñi. Oia inq; venerūt scpta manu dñi s ad me: vt intelligerē vniūsera opa exē- plar'. Dixit qz dauid salomōi filio suo. Virilis age et cōfortare z fac/ ne timeas z ne paueas: Bñs em' de' me' tecū erit z nō dimittet te: neq; derelinq; te: donec pficias oim op' misterij dom' dñi. Ec- ce diuisiones sacerdotū et leuitaz i oim op' misterij dom' dñi assūt tibi z pati- sūt: z nouerūt tā pncipes q; ppli facere oia pcepta tua. Ca. XXIX ¶ Scutusq; est rex dauid ad t oem eccliam: Salomonē fi- v liū meū vnū elegit de' ad- huc puez z tenellū. Op' em' grāde est: neq; hoī ppat habitatio: s; deo. Ego at tot' virib' meis ppaui ipēsas dom' dñi: z dei mei. Aux ad vasa aurea: et argētū i argētea: es i enea: ferrū i ferrea: lignū ad ligneala: pides onychinos z qsi stibi y nos z diuersoz color: oemq; p ciosū la- pidē: et marmor parū/ abundātissime. a ¶ Et super hęc que obtuli in domum dei

rū qz de in mē. ppo. sup quā ponebant panes ppositionis. n ¶ Sūr z argē. in alias mē. argēteas. sup q; parabant ea que erāt offerēda. o ¶ Et leuiculi aurei: z ideo aliq; dicūt q; isti sunt leōes q; fuerūt i throno salomōis: de q; hē. iij. Reg. x. s; hē h; appa- rētia: Tū qz nō hē i scptura q; illi leones fuerūt aurei s; mag' vidēt q; fuerūt eburnei sic z thron' Tū qz h; agit tm de edificatiōe tēpli z pntētū ad ipm. ille at thron' nō fuit i tēplo nec d; pntētū ad ipm s; fuit i porticu dom' regie vbi sa- lomō sedebat ad iudicādū: z iō aliq; dicūt q; isti leones fuerūt i lute- rib' vbi fuerūt leōes figurati: vt hē. iij. Reg. vii. s; h; vidēt falsum q; illi fuerūt d; ere: vt p; ibidē. isti autē d; scribūt aurei: z iō ista vidēt pcedere ex discordia translatiōis nre ab hebraico: vbi enī habem' hē. Et leu. aureos. in heb. hē: Expiatoria aurea: z credo q; ratō hui' diuersitatis translatiōis nre ad hebraicū fuit: q; dicitio signās ex- piatoriū: z dicitio signās leuiculū i heb. habēt magnā similitudinē i rā- rū. fm heb. nō dicūt h; expiatoria aurea bacini aurei i qb' portabat sāguis i rā scmīscōz i die expia- tiōis. p ¶ Sūr z le. ar. In heb. hē: In expiatoria argētea: z erāt bacini de argēto i qb' recipiebāt sāguis victimarū q; erat effūdēd' in altari holocaustoz. q ¶ Alta- ri at zc. istd altare erat iuxta pte- tēpli q; dicebat scā p parietē di- uidētē scm z scmīscōz. r ¶ Et vt ex ipo fi. zc. q; portabat ppi- tatoriū qd erat qsi sedes dei: z d; ista dispositiōe dicituz fuit plen'. iij. Re. vi. z Ero. xv. s ¶ Oia inq; ve. zc. Dicūt enī hebrei q; samuel ex reuelatiōe di docuit da- uid de oib' istis. Pōt etiā dici q; ipemet dauid habuit h; p reuelati- onē a deo. Cetera patēt ex dicit'. ¶ Scutus. L. XIX q; ē rex da. Dic pñr dauid iuitat oem pplm ad adiunādū i ope dñi salomonē filiū suuz: z pmo circa h; describit regl' z populi oblatio. scōo gfarū actio. ibi: S; z dauid. tertio regl' salomōis renouatio/ ibi: Anxerūt at. qrtō ipi' dauid sēly psumatio/ Igit' dauid. Circa pñm ponit iui- tatio regl' vbo d. v ¶ Salomo- nē fi. meū zc. nō est intelligēdū p h; q; fuerit tūc tm. xij. ānoz. sic de- claratū fuit plenius. iij. Reg. xi. sed d; paruu' et tenell' respectu tāti opis: z h; dicebat dauid vt in- duceret oem pplm ad auxiliandū ei. scōo pōit i ductio p factū cū d;: r ¶ Prepaui ipē. nō totas s; d; oib' aliq; iō subdit: Aurū ad va. au. zc. seq;: y ¶ Lapidēs ony. habētes colorē vnguis hūa- ni. z ¶ Et qsi sti. i. color' stibij est aut stibiū vnguetū q; mlieres depīgūt facies suas. vñ. iij. Reg. ix. d; q; iezabel depixit oculos su- os stibio. a ¶ Et mar. pa. i. co- s. iij. z lozibus

Diuisio

Stibium

li z ad samuel z ad dauid: tades ad salomonē. Al man dñi fili e p cui domū dauid z aliū scī pce perūt qd de scē ecclie structu/ ra ptulerūt. Ca. XXIX. a Polliciti sūt zc. Qui sibi z alijs bñ pncipari didicerit: pueniēte grā dei qntū pōt ad lu crādū pñmos: z op' acceptū dō agēdū studiose z deuote exequi debz: vt in splēdore sapiētie i nī toze d'boz: z in sonoritate p'dica tōis: in firmitate fidei: z diuer/ saz p'tutū gēmis domū dei. i. ec clesiā edificare nitat. Unusq'sq' em mercedē accipiet p'm laborez suū. Si supedificauerit aurū ar/ gētū: lapides p'ciosos. Qui aut fragilia opa. i. lignū/fenū /stipu/ lā supedificat. detrimētū patief. b Et bñdixit zc. q' zgrega tio fidelīū sc'ptis. pphetaz admo nita: z sc'oz patz dicit z exēplis puocata: laudes z hymnos dō decārat imolādo pie cōfessionis hostias: z scē puerfationis opa fructuosa. c Et comederūt zc. h' ē gaudiū sc'oz z inētio eo rū vt a fame futura p'tutū opib' sibi caueāt z epulent' et exultent in p'spectu dei. d Unxerūt zc. q' xps regia sūt z pōt'ficali dī gnitate ab oib' fidelibus sana fi de/pia p'fessione celebrat. Salo mon pacific' sadoch iust' interp' tat. Christ' dō ē par nra q' fecit vtraz vnū: ipe ē iust' dñs z iu/ sticiā diligit: iudex viuoz z mor/ tuoz. hūc p'mo vngit oīs fidelis in regē z sacerdotē: cū in p'fectio ne baptisimū

† Beñ. 15. c
† Sap. 2. b

Nico. de lyra

* lozibus variū: z dī a paro in sula vbi p'mo fuit reptū. Et sup hec. aurū z argētū zc. Sequit: a De peculio meo zc. ex/ cept' his q' ppau. Duplici ei mō dauid obtulit donaria p do mō dñi edificāda. Ano mō d' s' stāta. ppria z specialī. z q'tū ad h' dicit: De peculio meo. Est em peculīū cēlus ppri' valde dilect' Alio mō obtulit de p'ciosis q' ac/ cepat de p'dis hostiū z dñō cōse/ trauerat. z q'tū ad h' dicit: Exce/ ptis his q' ppa. zc. b De au ro ophir. qd ē optimū: vt dictū fuit. iij. Reg. ij. c Ad deau. pa. tēpli. q' fuerūt laminis aure is operiti: vt dictū fuit. iij. Regl. vj. Cōsequēter dauid hortat ali/ os ad offerēdū p dom' dei edi/ ficatiōe di. d Et si q's spō/ te of. qz nō placēt deo sacrificia coacta: Cetera patēt vsq' ibi: e Per manū ie. ger. Con trariuz videt. s. xvj. q' selemith erat sup thesauros sc'oz. Dicen dū q' iste selemith fuit custos the sauroz dom' dñi q'tū ad ea q' fu erūt de p'dis hostiū p'secrata: iste dō iehibel d' h' thesaurari' eozū q' fuerūt spōte oblata. f Le/ tatusq' est po. cū vo. spō. p mitteret. cū' causa subditur: Quia corde tuo offe. ea. i. valde volūtariē. z in talib' solet hō gaudere

mei de peculio meo/ aux z argētū do in tēplū a di mei: exceptis his q' pparau in edē sanctā: tria milia talēta auri de auro ophir: z septē mi lia talentoz argēti pbatissimi ad deaurandos parietes tēpli. Et vbicūq' op' est aurū de au ro: z vbicūq' opus est/ argentū argenti: opera fiāt p man' artificū. Et si q's spōte offert: i ple at manū suū hodie/ z offerat qd voluerit dño. Polliciti sūt itaq' pncipes familiarz z pceres tribuū isrl': tribuni qz et cēturiones z pncipes pncipū possessionū regis: dederūtq' i opa do nus dñi auri talēta qnq' milia: z solidos decē milia: argēti talēta decē milia: z eris talēta de cē z octo milia: ferri qz cētum milia talētoz / z apud quēcūq' inuenti sūt lapides: dederūt in thesauruz dom' dñi p manū iehibel gersoni/ tis. Letatusq' ē ppls cū vota spōte pmitterēt: qz corde toto offerebant ea dño. Sz z dauid rex letat' est gaudio magno: z bñdixit dño co rā vniuersa mltitudine/ z ait: Benedictus es dñe deus israhel patris nostri/ ab eterno in eter nū. Tua est em dñe magnificētia z potentia et gloria atq' victoria/ z tibi laus. Cūcta em q' in celo sūt z in terra: tua sūt. Tuū dñe regnū: z tu es sup oēs pncipes. Tuē diuitie: z tua ē glia: tu dñaris oim. In manu tua vntus z potētia: i manu tua magnitudo z ipeius oim. Nūc ig' de' noster cōfitemur tibi: z laudam' nomē tuū idytū. Quis ego z q's ppls me': vt possimus tibi hec vniuersa pmittere: Tua sūt oia: z q' de manu tua accepim' / dedim' tibi: † Peregrini em sumus corā te z aduenē: sicut oēs p'ces no stri. Bies nri q' si vmbzā sup terraz. z nulla est mora. † Bñe de' noster / oīs hec copia quā pa rauim' vt edificaref dom' nomini sancto tuo: de manu tua est: z tua sūt oia. Scio deus me' q' pbes corda/ z simplicitatē diligas: vñ z ego in simplicitate cordis mei let' obtuli vniuersa hec: z pplm tuū q' hic reptus est/ vidi cū ingēti gaudio tibi offerre donaria. Bñe de' abraā z isaac z israhel patrū nroz custodi in eternū hāc volūtātē cordis eoz: z semp in venerationem tui mens ista pmaneat. Salomōi qz filio meo da cor pfectū: vt custodiat mādata tua z testi monia tua: z cerimonias tuas/ z faciat vniūsa: z edificet edē/ cui' ipēfas pavi. P'cepit autē dauid vniūse ecclie. Bñdicite dño deo nro. Et bñdixit oīs ecclia dño dō patz suoz: z icli nau erūt se/ z adorauerūt deū: z deide regē. Im molauerūtq' viciāf dño: z obtulerunt hōlocau a p p'fectiōe eterne vite. b Iustuz regimē. c Simplici/ sta die sequēti: tāuros mille: arietes mille: ag/ tatē z innocentā. a Sanctis oratiōibus. nos mille cū libāminibus suis: z vniuerso ritu abūdātissime in oēm isrl': Et comederūt: bibe/ rūt corā dño i die illa cū grādi leticia: z vnxeūt secūdo salomonē filiū dauid. Unxerūt autē eū

hō gaudere. g Sed z da uid rex letat' est. Sic pñr ponit' grātiactio. z p'mo q'tū ad ipm dauid/ cū d'z. h Et bñdi. dñio. p deuotiōe lua z ppli sibi sibiecti: quā sciebat eē domū dei. i Et ait: bene dicit' es zc. z p'z l'f'v'q' b'z: k Quis ego z q's po. me'. q. d. nihil boni possum' a nob: h totū puēt er tuabo nitate. i. bona q' tibi offerim': z bona voluntas quā a te ha/ bem'. l Peregrini em sum' zc. En dicit' iur abze Beñ. xv. c. Scito pñoscens q' pegrinū sit futuz semē tuū in tra nō sua. z p h' oñdit dauid q' p'ria nra ppria nō ē h' in se/ ri': h' i celestib'. z h' itellext' p' res antiq' p'm q' oñdit Ap's ad Heb. xj. m Dies nri q'si vñ. qz vita hūana breuif ē z instabilis. n Scio de' me' q' p cor. Dicit em de' aliqd' pbare nō ad h' q' aliqd' fiat sibi notū: qd p'us ignozuz erat: h' alijs: sic p'bauit patie' tia Job vt alijs notificaret et daret patientie exemplū. o Et simplicitatē di. p ut simplicitas opponit' dupli/ citati. Cetera patēt vsq' ibi: p P'cepit aut da. vbi ponit' grātiactio de ipō p'plo de ipō dauid p'cepto. iō seqt: q Et iclinauerūt se z adozauē. adozatiōe latrie. r Deinde re. adozatiōe dulle. s Immo. victi. grās agētes facto sic fecerunt vbo z sig. t Et co. z bi. co. dñio. i. i hierusalēbī erat arca dñi: vt in tētozū ad hoc patis ppe tabernaculū dñi: d hostijs ei pacific' vna ps erat offerētū: z de illa comedebāt offerētes ad reuerētiā dei q's aliqd' sacū. v Et vnxeūt se. salo. h pñr ponit' regni la/ lomōie. Moraliter. † Pollici ti sunt itaqz pñ. zc. Per istos q' p'edicio dom' dñi de derūt aux argētū z lapides p'ciosos: vt in textu d'z: signifi/ cant illi q' in ecclia dei p'cellūt alios i aliq' grā speciali: vipo te in auro sapie/ in argēto elo quie: z alijs gratis per lap des p'ciosos designat: z oīs istas grās ad istinctū veri da uid iesu xpi p'uertunt ad edifi cū ecclie in bonis morib' z fi de. t Et vnxeūt secun do salomonē in principē zc. Per salomonē q' interpre/ tat' pacificus: z p sadoch q' in terptat' iust' / significat vñ et idē iesus xps q' p suū sangui/ nē pacificauit ea q' in celis sūt z in terris Col. i. Ipe etiā di/ cē iust' anthonomastice. Etsa. l'xij. a. P'pter sion nō tacebo: z ppter hierusalē nō quiescāt donec egrediat' vt splēdor iu/ stus eius. Ipe etiā ē rex regū z pontifex summus: p' qd per/ melchisedech

ne baptisimi vez regē et sacerdotē... pado idē alijs pdicat. vñ: Oleū ef...

O mibi ois ptas ice. r i era. c Gabaa. Que fuit ciuitas metropol...

Ni. de lyra

omōis renouatio: qz alias fue rat vna in gion p sadoch sacerdo...

Additio. j. Dicitio que h ponit in hebreo vbi nos habem sibiū: non si...

domino in principē: r sadoch in pōtificē. Seditq salomō sup solū dñi in regē p dauid patre suo: r cūct placuit: et paruit...

Bibre haiomim siue Paralipomenon liber primus: fuit.

Bibre haiomim: id ē Paralipomenō Liber secundus incipit. Capitulum I

Onfortatus ē ergo salomon a antiquorum patrum. b Qui me misit meū est r nō dimisit m. s. filius dauid in regno suo et...

vñ d Jecabel nō hē i heb. q depinxit oculos suos sibiō: qz pōluit sibi bīū i ocul suis: qd psonat hūc lre. nā sic iueniūt marmozes hntes colorē...

Onforta. Ca. I tus ē g sa. Postqz i libro pmo actū ē d regno isrl pueniēte...

Dic pñr agif de eodē regno pueniente ex successione paterna. Sic enī inter filios dauid salomon a dō electus fuit: vt hē li. j. ca. vlti. sic i regno patri suo successit. pmo igif de isto regno agif put fuit integrū et vnitū...

Dozali. i. Cosortat ē g rē. Expōsitio mystica posita ē. iij. Re. iij. vscqz ibi: Cū g salomō ab excel...